

საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო
ბიუჯეტის შესრულების

ა ნ გ ა რ ი შ ი

შესავალი

2004 წლის 1 იანვარიდან ძალაში შევიდა „საქართველოს საბიუჯეტო სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონი, რომლის მიხედვითაც მნიშვნელოვანი ცვლილებები განიცადა ქვეყნის საბიუჯეტო მოწყობამ. კანონის მიხედვით შემოღებული იქნა უფრო დეტალური და ოპტიმალური საბიუჯეტო კალენდარი, ახლებურად განისაზღვრა ბიუჯეტის ანგარიშგების პროცედურები და წესები. აღნიშნულის შესაბამისად საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო საქართველოს პარლამენტს ყოველი კვარტლის დასრულებიდან ერთი თვის განმავლობაში წარუდგენდა სახელმწიფო ბიუჯეტის კვარტალურ მიმოხილვას. საბიუჯეტო სისტემის კანონის მიხედვით 2004 წლის დასაწყისიდან სახელმწიფო ბიუჯეტში აისახა საბიუჯეტო პროცესში მონაწილე ყველა მხარჯავი დაწესებულების შემოსულობები, ხოლო აპრილის თვიდან ბიუჯეტის ყველა შემოსულობა ირიცხება სახელმწიფო ხაზინის ერთიან ანგარიშზე და ხმარდება წლიური საბიუჯეტო კანონით განსაზღვრული ღონისძიებების დაფინანსებას, ანუ მხარჯავი დაწესებულების მიერ მიღებული შემოსავალი აღარ რჩება მის განკარგულებაში, რის შესაბამისადაც გაუქმდა ე.წ. სპეცსახსრები. აღნიშნულის შესაბამისად სახაზინო სამსახურში დაიხურა საბიუჯეტო ორგანიზაციების სპეციალური შემოსავლების ანგარიშები და ამ ანგარიშებზე რიცხული ნაშთები მიიმართა სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობების ანგარიშზე.

საბიუჯეტო სისტემის კანონიდან ამოღებული იქნა დებულება „დაცული მუხლების“ შესახებ, რაც იმას ნიშნავს, რომ ბიუჯეტის ყველა ხარჯი თანაბარპრიორიტეტულია. ამასთან, შეიცვალა „სეკვესტრის“ მექანიზმი და მის ნაცვლად ამოქმედდება ისეთი მექანიზმები, როგორცაა ბიუჯეტის შესრულების ყოველკვარტალური განხილვა პარლამენტში, როდესაც აღმასრულებელი ხელისუფლების შესაბამისი წინადადებების განხილვის საფუძველზე მოხდება დამტკიცებული ბიუჯეტის პარამეტრების ცვლილება მათი შემცირების ან გადიდების გზით.

საბიუჯეტო რეფორმის კუთხით დაისახა საბიუჯეტო მოწყობის არსებითი სრულყოფა, წინა წლებთან შედარებით შემცირდა საბიუჯეტო დაწესებულებათა რაოდენობა, გაიზარდა უწყებების და ორგანიზაციების დამოუკიდებლობა მათი საქმიანობის პოლიტიკის და მიმართულებების განსაზღვრაში. შეიცვალა

ბიუჯეტიდან დაფინანსების მეთოდთა, განხორციელდა პროგრამულ და ღონისძიებების მიხედვით დაფინანსებაზე გადასვლა, რაც მკვეთრად ზრდის საბიუჯეტო ხარჯების მიზნობრიობის და ეფექტურობის დონეს.

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლებში და შესაბამისად ხარჯებში აღარ აისახება საჯარო სამართლის იურიდიული პირების საკუთარი შემოსავლები, (აღნიშნული შემოსავლები კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად აისახება საბანკო დაწესებულებებში). ასევე შეიცვალა ამ ორგანიზაციების სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსების პრინციპიც – ფინანსთა სამინისტრო ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში ასიგნებებს გამოუყოფს მხარჯავ დაწესებულებას, რომელიც თავის მხრივ აფინანსებს ცალკეული პროგრამის ან ღონისძიების განმახორციელებელ, მისი კონტროლის ქვეშ მყოფ, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს. გამომდინარე აქედან, შეიცვალა სახელმწიფო ბიუჯეტის ორგანიზაციული სტრუქტურა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების მაგივრად ბიუჯეტის ორგანიზაციულ სტრუქტურაში მოცემულია ესა თუ ის პროგრამა ან ღონისძიება. გრძელდება მუშაობა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის სრულყოფაზე, რომელიც ითვალისწინებს საქართველოში საერთაშორისო სავალუტი ფონდის 2001 წლის კლასიფიკაციის დანერგვას.

2004 წლის 5 აპრილიდან განხორციელდა უმნიშვნელოვანეს რეფორმა, რომლის შესაბამისადაც მთელი ქვეყნის მასშტაბით ეროვნულ ბანკში და მის ფილიალებში დაიხურა შემოსავლების 12500-მდე სატრანზიტო ანგარიში და გაიხსნა სახაზინო სამსახურის ერთიანი ანგარიში. ყოველივე ამან მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია საფინანსო რესურსების ოპერატიულ მართვაზე და ქვეყნის საფინანსო სფეროში მოაქცია აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მობილიზებული ყველა საბიუჯეტო სახსრები. რამაც საფუძველი დაუდო აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში რეგიონალური ხაზინის შექმნას და ქვეყანაში ერთიანი საფინანსო წესრიგის დამყარებას.

„საქართველოს საბიუჯეტო სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად 2004 წელს სრულყოფილად ამოქმედდა სახელმწიფო ხაზინაში ვალდებულებათა აღრიცხვის სისტემა, რომელმაც თავის მხრივ უდიდესი შედეგი გამოიღო არარეალური დავალიანებების წარმოშობის შემცირების კუთხით. ამ პირობებში 2004 წელს პირველად ბოლო წლების განმავლობაში სრულად იქნა დაფინანსებული ყველა ის ვალდებულება, რომელსაც ითვალისწინებდა საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონი. გასულ წელს, წინა წლებისგან განსხვავებით, როდესაც პერნამენტულ ხასიათს იღებდა ბიუჯეტის კანონის შემოსავლებისა და ხარჯების შემცირება (ე.წ. სეკვესტრი), განხორციელდა არა მარტო სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონით თავდაპირველად დამტკიცებული გეგმიური მაჩვენებლების შესრულება, არამედ წლის

მიმდინარეობისას საქართველოს პრეზიდენტმა და მთავრობამ საქართველოს პარლამენტს ორჯერ მიმართა წინადადებით სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობებისა და გადასახდელების გაზრდის თაობაზე. „საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში განხორცილებული ცვლილებების შედეგად სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გასაწევი ხარჯების მოცულობა გაზრდილი იქნა დაახლოებით 330.0 მლნ ლარით, მ.შ. 230.0 მლნ ლარით აგვიტოს თვეში და 100.0 მლნ ლარით დეკემბრის თვეში. აღნიშნული პირველ რიგში შესაძლებელი გახდა ქვეყნის შიგნით მიმდინარე პროცესებით, რაც ძირითადად გამოიხატა საგადასახადო შემოსავლების მობილიზაციაში ადმინისტრირების ღონის მკვეთრი გაუმჯობესებითა და კონტრაბანდის მნიშვნელოვანი შემცირებით. ასევე, მნიშვნელოვანი წარმატებები იქნა მიღწეული გასული წლის 21 ივლისს პარიზის კლუბში კრედიტორ ქვეყნებთან მოლაპარაკებებისას, სადაც მიღებულ იქნა დადებითი გადაწყვეტილება საქართველოს ორმხრივი საგარეო ვალების რესტრუქტურირებასთან დაკავშირებით.

გასულ წელს ქვეყანაში გატარებული რეფორმების კვალობაზე მნიშვნელოვნად გაიზარდა სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფ ორგანიზაცია-დაწესებულებებში დასაქმებულ მუშაკთა ხელფასები, რის საფუძველზე 2005 წლისათვის შესაძლებელი გახდა მინიმალური ხელფასის 115 ლარამდე გაზრდა.

2004 წელს თითქმის 3-ჯერ გაიზარდა ქვეყნისათვის ისეთი პრიორიტეტული სფეროს დაფინანსება როგორცაა ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობა, გაიზარდა სამართალდამცავი უწყებების დაფინანსება.

2004 წელს მნიშვნელოვანი თანხები იქნა მიმართული წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დასაფარავად. სულ ქვეყნის მასშტაბით საანგარიშო პერიოდში გასტუმრებული იქნა დაახლოებით 254.9 მლნ ლარის დავალიანებები. მ.შ. 217.2 მლნ ლარი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან და 37.7 მლნ ლარი ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან. უნდა აღინიშნოს, რომ ამ თანხებიდან პენსიების გაცემაში წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დასაფარავად მიიმართა 87.9 მლნ ლარი. გასულ წელს დავალიანებების დაფარვის კუთხით გატარებულმა ღონისძიებების კვალობაზე მნიშვნელოვანი თანხები იქნა გათვალისწინებული 2005 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში, რაც საშუალებას იძლევა უკვე მიმდინარე წელს სრულად იქნეს დაფარული სახელმწიფო ბიუჯეტის წინაშე არსებული დავალიანებები.

2004 წელს არა მარტო სრულად იქნა დაფინანსებული ბიუჯეტის კანონით გათვალისწინებული ქვეყნის საგარეო ვალდებულებების მომსახურების ხარჯები, არამედ გასტუმრებული იქნა წინა წლებში საერთაშორისო ორგანიზაციების

წინაშე არსებული დავალიანებები, რომელთა არსებობაც საფრთხის წინაშე აყენებდა ქვეყნის საერთაშორისო იმიჯს.

2004 წლის ბოლოს მიღებულ იქნა ახალი საგადასახადო კოდექსი, რომელიც ჩვენს რეგიონში ყველაზე ლიბერალურ კოდექსად არის მიჩნეული, რაც თავის მხრივ მომავალში ხელს შეუწყობს ქვეყანაში ეკონომიკურ წინსვლასა და ინვესტიციების მოზიდვას.

„საქართველოს საბიუჯეტო სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებიდან გამომდინარე 2004 წლის განმავლობაში მიღებულ იქნა რეგიონორმატიული აქტები, რომლებმაც შესაძლებლობა მოგვცა სრულყოფილად განხორციელებული კანონის მოთხოვნებ, კერძოდ:

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2004 წლის 23 იანვრის №29 ბრძანების შესაბამისად, მოხდა საბიუჯეტო ორგანიზაციების სპეცსახსრების ანგარიშებზე რიცხული ნაშთების დაზუსტება. საბიუჯეტო ორგანიზაციების სპეცსახსრების ანგარიშზე რიცხული ნაშთების სახაზინო სამსახურის მონაცემებთან შედარების შემდგომ, საბიუჯეტო ორგანიზაციების წერილობითი დასტურისა და საგადახდო დავალების საფუძველზე მოხდა საბიუჯეტო ორგანიზაციების სპეცსახსრების ანგარიშზე 2004 წლის 1 იანვრისათვის რიცხული ნაშთების სხვა არასაგადასახადო შემოსავლების ანგარიშზე ჩარიცხვა,

ხოლო 2004 წელს სპეცსახსრების ანგარიშზე ჩარიცხული შემოსავლების კი, ცენტრალური ბიუჯეტის არასაგადასახადო შემოსავლების შესაბამის ანგარიშებზე გადატანა.

ამასთან, სახელმწიფო ხაზინაში გაიხსნა საბიუჯეტო ორგანიზაციებისათვის სპეციალური ანგარიშები, რომლებზეც ხდება განთავსება პროკურატურის, უშიშროებისა და შინაგან საქმეთა ორგანოების სისტემის, „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ და „კავშირგაბმულობისა და ფოსტის შესახებ“ საქართველოს კანონების შესაბამისად, სპეციალური სახსრების ანგარიშზე რიცხული დეპოზიტური, სატენდერო მოსაკრებლების თანხების, საბიუჯეტო ორგანიზაციების გრანტის სახით გამოყოფილი სახსრების ანგარიშგება და ანგარიშსწორება.

ზემოაღნიშნული ბრძანების შესაბამისად, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებს უფლება მიეცათ ანგარიშები გაეხსნათ კომერციულ ბანკებში და ამ ანგარიშებზე გადაეტანათ სპეცსახსრების ანგარიშზე რიცხული ნაშთები.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2004 წლის 23 იანვრის №29 ბრძანების მოთხოვნათა შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით, სახაზინო სამსახურში წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა მუშაობა ორგანიზაციების სპეცსახსრების ანგარიშებზე რიცხული ნაშთების დასაზუსტებლად. 2004 წელს დაზუსტების შემდგომ სპეცსახსრების ანგარიშზე რიცხული ნაშთიდან ბიუჯეტის შემოსავლებში მიიმართა 10 293.0 ათასი ლარი (ბიუჯეტის კანონის მე-16 მუხლის 21-ე პუნქტის შესაბამისად, 1998-2002 წლებში ცენტრალური ბიუჯეტის სასარგებლოდ სპეცსახსრების ანგარიშებიდან საბიუჯეტო ორგანიზაცია-დაწესებულებების დასაფინანსებლად გადატანილი თანხის გათვალისწინებით).

ამასთან, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახურის საოპერაციო დეპარტამენტის სპეციალური სავალუტო და სალარე ანგარიშებზე რიცხული თანხებიდან საანგარიშო პერიოდში პროკურატურის წერილობითი მიმართვისა და საგადახდო დავალებების საფუძველზე, ცენტრალური ბიუჯეტის არასაგადასახადო შემოსავლებში პროკურატურის დეპოზიტებიდან მიიმართა 45 079,1 ათასი ლარი.

ცენტრალური ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გაწეული ფასიანი მომსახურებიდან მიღებულ შემოსავლებზე დარიცხული გადასახადების გადახდის საკითხის დარეგულირების მიზნით გამოიწა ფინანსთა მინისტრის 2004 წლის 14 მაისის №331 ბრძანება „ცენტრალური ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გაწეული ფასიანი მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლების ბიუჯეტში ანგარიშსწორების წესის შესახებ“.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ სახაზინო სამსახურის საოპერაციო დეპარტამენტის სპეციალურ ანგარიშზე ქ, თბილისის მერიას მიერ 2004 წლის განმავლობაში ჩაირიცხა 19 896.8 ათასი ლარი (თანხა გათვალისწინებული იყო შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის ხარჯების დასაფინანსებლად), აღნიშნული თანხა შსს მიერ წარმოდგენილი საგადახლო დავალებით მიმართული იქნა ცენტრალური ბიუჯეტის არასაგადასახლო შემოსავლებში.

2003 წლის 1 იანვრიდან 2004 წლის 1 სექტემბრამდე სახელმწიფო ბიუჯეტის საკასო აღსრულებისას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახური მოქმედებდა საქართველოს პრეზიდენტის 2002 წლის 17 ოქტომბრის №1307 განკარგულებით მიღებული „ცენტრალური ბიუჯეტის ხარჯების კონტროლი ვალდებულებისა და დამოწმების მეშვეობით“ ინსტრუქციით. „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-17 მუხლის და „საქართველოს საბიუჯეტო სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის 31-ე მუხლის შესაბამისად, 2004 წლის 1 სექტემბრიდან ამოქმედდა საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2004 წლის 31 აგვისტოს ბრძანება №571 „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ვალდებულების აღებისა და ხარჯების გაწვევის წესის შესახებ“ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე. ინსტრუქციაში განხორციელებულმა ცვლილებებმა, რომლის მიხედვითაც ვალდებულებებისა და დამოწმების მექანიზმი გავრცელდა სახელმწიფო ფონდებზეც, კიდევ უფრო ეფექტური და მოქნილი გახდა აღნიშნული მექანიზმის მოქმედება და ხელი შეუწყო საბიუჯეტო სახსრების ხარჯვის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფას.

გასულ წელს განხორციელდა სახელმწიფო ფინანსების მართვის მნიშვნელოვანი რეფორმა, რომლის ერთ-ერთ ძირითად მიმართულებას წარმოადგენს ბიუჯეტში ზედმეტად ან შეცდომით გადახდილი საგადასახლო და არასაგადასახლო შემოსავლის მოქნილი და გამჭვირვალე მექანიზმის შექმნა. „საქართველოს საბიუჯეტო სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონში და საგადასახლო და საბაჟო კოდექსებში შეტანილი ცვლილებების შესაბამისად 2004 წლის 5 აპრილიდან, საგადასახლო და საბაჟო ორგანოების მიერ მობილიზებული საგადასახლო შემოსავლების არაუმეტეს 3%-ის ფარგლებში, შეიქმნა ზედმეტად გადახდილი საგადასახლო შემოსავლის დაბრუნების ქვეანგარიშები საგადასახლო და საბაჟო კუთხით. მასთან, ქვეანგარიშებზე აკუმულირებული თანხები არ აისახება ბიუჯეტის მიმდინარე შემოსავლებში და გამოიყენება საგადასახლო ან საბაჟო კუთხით წარმოქმნილი ე.წ. ზედმეტობების აღმოსაფხვრელად. საგადასახლო შემოსავლის ზედმეტად გადახდილი თანხების გადამხდელებისათვის დაბრუნების მოქნილი მექანიზმით შესაძლებელი გახდა

მნიშვნელო აამაღლა როგორც გადამხდელი იურიდიული პირების, ასევე, ფიზიკური პირების ნდობის ხარისხის ხელისუფლებისადმი.

1. 2004 წლის ეკონომიკური განვითარების ტენდეციები

1.1 მთლიანი შიდა პროდუქტის წარმოება

2004 წელს, წინა წელთან შედარებით, მთლიანი შიდა პროდუქტის რეალურმა ზრდამ 8.4 პროცენტი შეადგინა და ნომინალურ გამოხატულებაში 9.8 მლრდ ლარს გაუტოლდა.

მშპ-ის ზრდაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს მრეწველობის, ვაჭრობისა და კავშირგაბმულობის დარგებმა. ამ დარგებმა განაპირობეს მშპ-ის 4.4 პროცენტით ზრდა, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის საერთო მატების 52.4 პროცენტს შეადგენს. ამავე დროს ეკონომიკურ ზრდაზე უარყოფითი გავლენა მოახდინა სოფლის მეურნეობამ. 2004 წელს ამ დარგში არსებულმა ჩავარდნამ მთლიანი შიდა პროდუქტის 1.5 პროცენტით შემცირება გამოიწვია.

ბოლო სამი წლის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ზრდის ტენდეცია ჩამოყალიბდა მრეწველობაში. გასული წელიც ამ დადებითი ტენდეციის გაგრძელებას წარმოადგენდა. 2004 წელს მრეწველობის დარგში შექმნილი დამატებული ღირებულება 12.2 პროცენტით გაიზარდა. ამავე დროს უნდა ღინიშნოს, რომ გასული წლის განმავლობაში არაერთგვაროვნად ვითარდებოდა მრეწველობის ცალკეული სფეროები. გადამამუშავებელ მრეწველობაში წარმოების მოცულობამ 20.1 პროცენტით მოიმატა, ელექტროენერგია, აირი და წყალმომარაგების სფერო მხოლოდ 0.4 პროცენტით გაიზარდა, ხოლო სამთომომპოვებელ მრეწველობასა და კარიერების დამუშავებაში 15.1 პროცენტთან კლებას ჰქონდა ადგილი.

მრეწველობისაგან განსხვავებით, 2004 წელს კლებას ჰქონდა ადგილი სოფლის მეურნეობაში. არახელსაყრელმა ბუნებრივ-კლიმატურმა პირობებმა საგრძნობლად დააზიანა სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ნათესი ფართობები, რამაც უარყოფითი გავლენა იქონია სასოფლო-სამეურნეო კულტურების წარმოების მოცულობაზე. კერძოდ, ხორბლის წარმოება 2003 წელთან შედარებით შემცირდა 17.5 პროცენტით, სიმინდის 11.2 პროცენტით, მზესუმზირის 10.6 პროცენტით, ხილის 38.5 პროცენტით, ყურძნის 10.0 პროცენტით, ხოლო ციტრუსების 35.8 პროცენტით. მეცხოველეობაში კი შენარჩუნებული იქნა პირუტყვის სულადობის მატების ტენდენცია.

საბოლოოდ, სოფლის მეურნეობის დარგში შექმნილი დამატებული ღირებულება 6.7 პროცენტით შემცირდა, ხოლო მისი წილი მშპ-ს მიმართ კი 3.1 პროცენტული პუნქტით დაქვეითდა (ცხრილი №1).

მრეწველობასთან ერთად 2004 წელს მშპ-თან შედარებით წინმსწრები ტემპებით ვითარდებოდნენ ვაჭრობისა და კავშირგაბმულობის დარგები. ამ დარგებში შექმნილი დამატებული ღირებულება, 2003 წელთან შედარებით, გაიზარდა შესაბამისად ვაჭრობაში 9.5 პროცენტით და კავშირგაბმულობაში კი 25.5 პროცენტით. ამასთანავე გაიზარდა ამ დარგების წილობრივი ღონე მშპ-ის დარგობრივ სტრუქტურაში.

**მთლიანი შიდა პროდუქტის სტრუქტურა
დამატებული ღირებულების მიხედვით**

ცხრილი №1.

(პროცენტი ჯამის მიმართ)

	2002	2003	2004
სოფლის მეურნეობა, მეტყვეობა, მეთევზეობა და თევზჭერა	19.3	19.3	16.2
მრეწველობა	13.2	13.4	13.2
პროდუქტების გადამამუშავება შინამეურნეობების მიერ	4.4	4.3	3.8
მშენებლობა	5.1	6.4	6.4
ვაჭრობა	12.8	13.3	13.4
სასტუმროები და რესტორნები	2.9	2.9	2.7
ტრანსპორტი და სასაწყობო მეურნეობა	11.2	10.3	9.8
კავშირგაბმულობა და ფოსტა	2.9	3.6	4.2
საფინანსო შუამავლობა	1.5	1.5	1.3
ოპერაციები უძრავი ქონებით, კვლევები, კომერციული საქმიანობა	6.0	6.0	5.2
სახელმწიფო მართვა, თავდაცვა	4.0	3.6	5.4
განათლება	3.7	3.2	3.5
ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური მომსახურება	4.7	4.0	3.4
სხვა დარგები	1.7	2.1	3.0
წმინდა არაპირდაპირი გადასასაღები	6.6	6.1	8.5
მთლიანი შიდა პროდუქტი	100	100	100

1.2. მშპ შემოსავლებისა და დანახარჯების მიხედვით

ბოლო პერიოდის ეკონომიკურმა პროცესებმა გავლენა მოახდინა მთლიანი შიდა პროდუქტის განაწილების სტრუქტურაზეც (ცხრილი №2). უნდა აღინიშნოს, რომ შემოსავლების მიხედვით მშპ-ის სტრუქტურაში შრომის ანაზღაურების წილი მცირეა. 2004 წელს ამ მაჩვენებელმა, წინა წელთან შედარებით 1.5 პროცენტული პუნქტით მოიმატა და 21.8 პროცენტი შეადგინა. ამავე დროს მთლიანი შიდა პროდუქტის სტრუქტურის ჩამოყალიბებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინა წმინდა არაპირდაპირმა გადასახადებმა. გასულ წელს, 2003 წელთან შედარებით, მშპ-ში წმინდა არაპირდაპირი გადასახადების ხვედრითმა წილმა 11.3 პროცენტული პუნქტით მოიმატა და 15.7 პროცენტი შეადგინა. შესაბამისად შემცირების ტენდენციით ხასიათდებიან წმინდა საოპერაციო მოგებისა და წმინდა შერეული შემოსავლის როგორც აბსოლუტური, ასევე ფარდობითი მაჩვენებლები.

მშპ-ის სტრუქტურა შემოსავლების მიხედვით

ცხრილი №2.

	პროცენტებში		
	2002	2003	2004
მთლიანი შიდა პროდუქტი	100	100	100
ამორტიზაცია	10.3	10.7	11.0
შრომის ანაზღაურება	22.2	20.3	21.8
აქედან ხელფასები	20.0	17.7	16.7
წმინდა არაპირდაპირი გადასახადები	4.7	4.4	15.7
საოპერაციო მოგება, წმინდა	29.9	30.3	22.7
შერეული შემოსავალი, წმინდა	32.9	34.3	28.7

ბოლო წლებში კლების ტენდენციით ხასიათდება სამომხმარებლო ხარჯების წილობრივი დონე მშპ-ში. 2004 წელს სამომხმარებლო ხარჯების წილმა მთლიან შიდა პროდუქტში 86.3 პროცენტი შეადგინა, რაც 0.2 პროცენტული პუნქტით ნაკლებია 2003 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე. ამავე დროს გაიზარდა მთლიანი ინვესტიციების წილობრივი მაჩვენებლები. 2004 წელს

2003 წელთან შედარებით მშპ-ში მთლიანი ინვესტიციების წილმა 1.9 პროცენტული პუნქტით მომატა და 26.0 პროცენტს გაუტოლდა, ხოლო ექსპორტის წილი 0.8 პროცენტული პუნქტით შემცირდა და 30.1 პროცენტი შეადგინა.

დანახარჯების მიხედვით მშპ-ის სტრუქტურაში ასეთი ცვლილებების ფონზე გამოიკვეთა ცალკეული ფაქტორების გავლენა მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდაზე (ცხრილი №3).

მშპ-ის ზრდაზე მოქმედი ფაქტორები

ცხრილი №3.

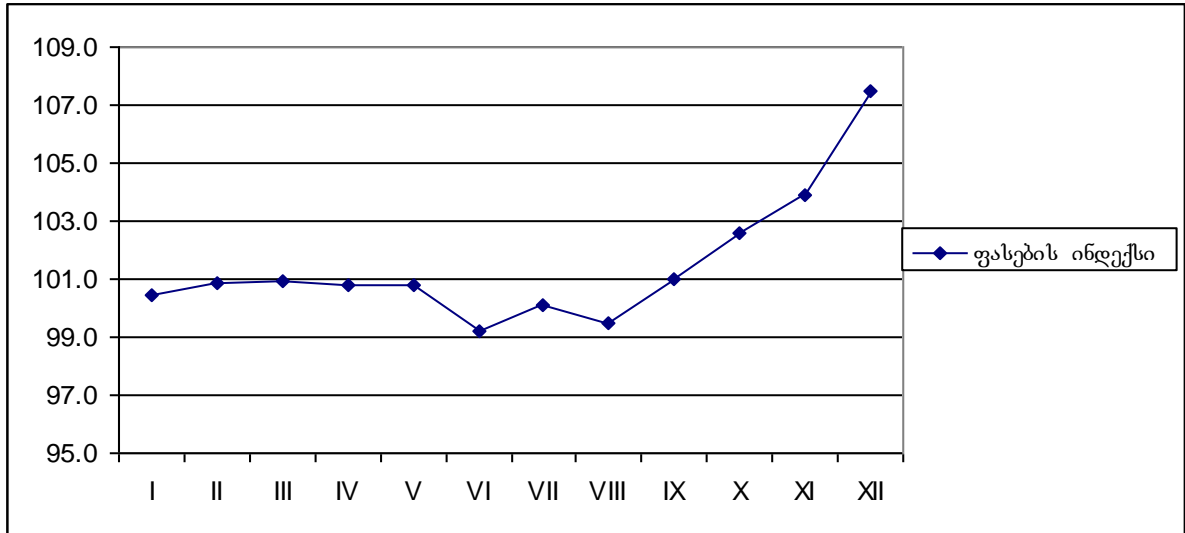
პროცენტებში

	2002	2003	2004
საბოლოო სამომხმარებლო ხარჯები	3.9	7.9	7.0
მთლიანი ინვესტიციები	1.5	4.7	4.1
წმინდა ექსპორტი	-0.1	-1.8	-2.0
ექსპორტი	6.3	6.2	0.8
იმპორტი	-6.4	-8.0	-2.8
სტატისტიკური ცდომილება	0.2	0.3	-0.7
მთლიანი შიდა პროდუქტი	5.5	11.1	8.4

როგორც სტატისტიკური მონაცემების ანალიზი გვიჩვენებს, 2004 წლის მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდა ძირითადად შიდა მოთხოვნითა განაპირობებული.

1.3 ფასები და ინფლაცია

2004 წლის დეკემბერში, წინა წლის დეკემბერთან შედარებით სამომხმარებლო ფასების ინდექსმა 107.5 პროცენტი შეადგინა (ნახ. 1), ხოლო სამომხმარებლო ფასების საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ 5.7 პროცენტით მოიმატა. გასული წლის პირველი რვა თვის განმავლობაში ფასები უმნიშვნელოდ იცვლებოდა. აგვისტოს თვეში 0.6 პროცენტისანი დეფლაციაც კი დაფიქსირდა. ფასების საერთო დონე ძირითადად სექტემბერ-დეკემბერში გაიზარდა. აღნიშნულ პერიოდში ინფლაციამ 8.1 პროცენტი შეადგინა.

ნახ. 1. სამომხმარებლო ფასების ცვლილება 2004 წელს
(2003 წლის დეკემბერი=100)

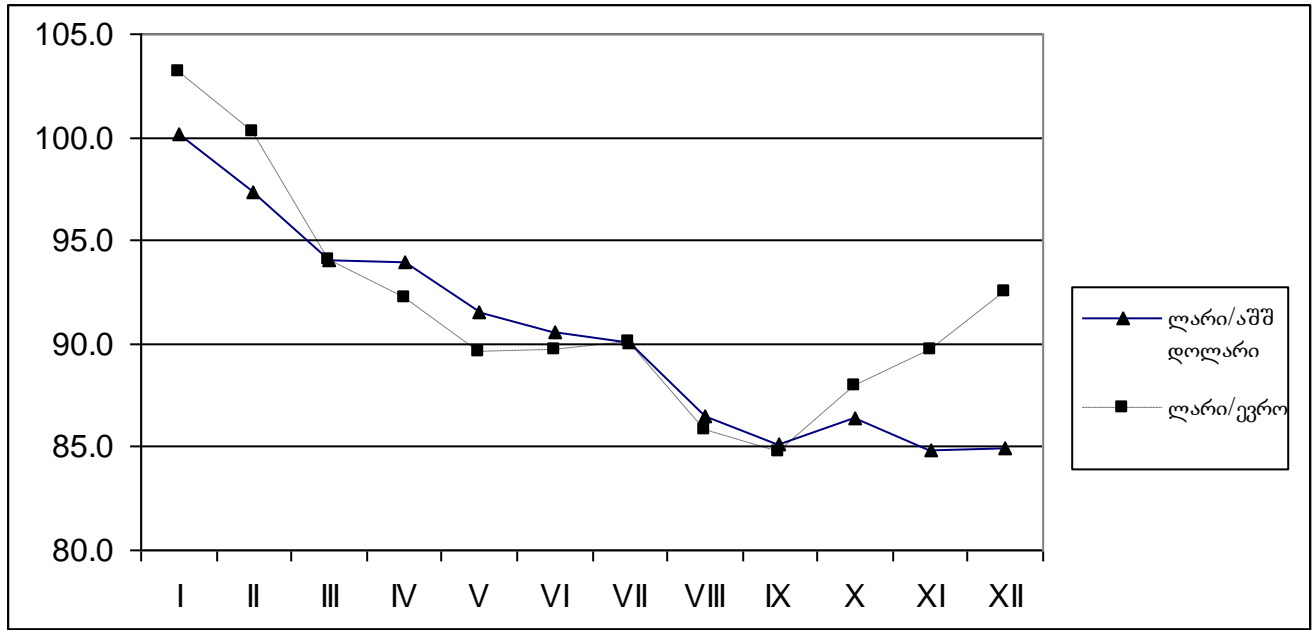
გასული წლის განმავლობაში, ფასების დონის ჩამოყალიბებაზე ზეგავლენა მოახდინა რამდენიმე ფაქტორმა. აქედან ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორი, რომელმაც ფასების ზრდა გამოიწვია, ქვეყანაში ფისკალური ადმინისტრირების გამკაცრება იყო. ადმინისტრირების გამკაცრებამ ფასები გაზარდა საწვავზე, ალკოჰოლურ სასმელებსა და თამბაქოს ნაწარმზე. მეორე ფაქტორი იყო ცუდი ბუნებრივ-კლიმატური პირობები, რომელმაც მნიშვნელოვნად დააზარალა სოფლის მეურნეობა და შეამცირა ადგილობრივი პროდუქციის მიწოდება სამომხმარებლო ბაზარზე. რამაც საბოლოოდ აღნიშნულ საქონელზე ფასები გაზარდა.

2004 დეკემბერში 2003 წლის დეკემბერთან შედარებით ფასები მნიშვნელოვნად გაიზარდა ხილზე (50.3 პროცენტით), თევზებზე (39.4 პროცენტით), ბოსტნეულსა და ბალჩეულზე (25.5 პროცენტით) და ალკოჰოლურ სასმელებსა და თამბაქოზე (23.4 პროცენტით).

1.4 ვალუტის კურსი

2004 წლის განმავლობაში ეროვნული ვალუტის კურსი აშშ დოლარის მიმართ გამყარების ტენდენციით ხასიათდებოდა (ნახ. 2). 2004 წლის დეკემბერში, 2003 წლის დეკემბერთან შედარებით ლარის საშუალო თვიური გაცვლითი კურსი 15.1 პროცენტით ამაღლდა და 2004 წლის დეკემბრისათვის 1.8 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე. რაც შეეხება ლარის კურსს ევროს მიმართ, მისი

დინამიკა ორ ეტაპად იყოფა. იანვარ-სექტემბერში ეროვნული ვალუტა გამყარების ტენდენციით ხასიათდებოდა. 2004 წლის პირველ ცხრა თვეში ლარის კურსი 15.2 პროცენტით ამაღლდა, ხოლო ოქტომბერ-დეკემბერში კი 9.1 პროცენტით დაეცა და წლის ბოლოსათვის 2.404 ლარი შეადგინა ერთ ევროზე.

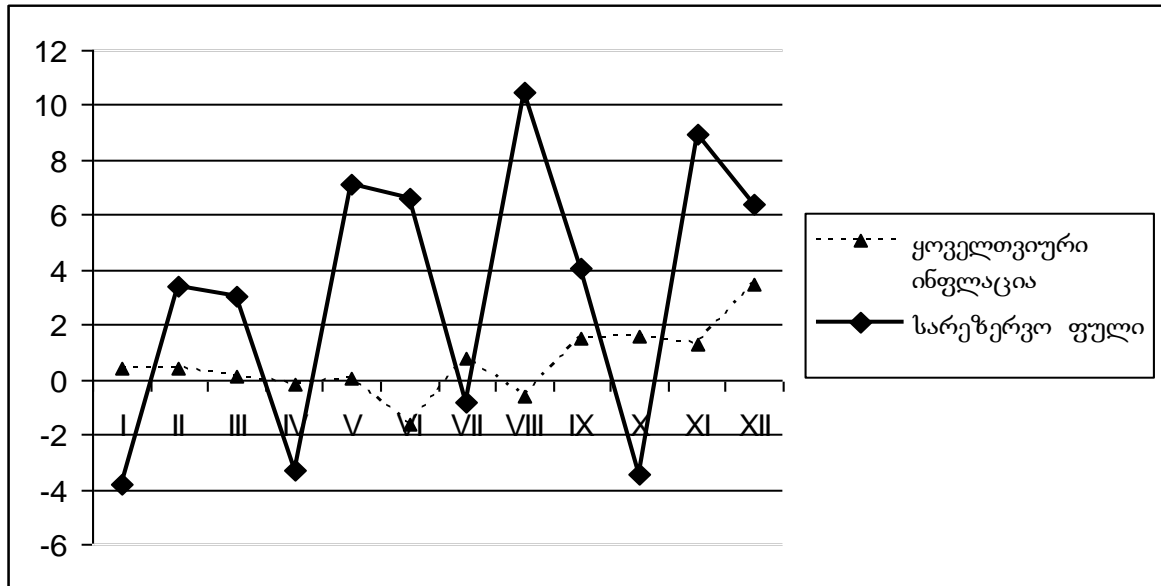
ნახ. 2. ლარის საშუალო თვიური ნომინალური სავალუტო კურსის ცვლილება 2004 წელს (2003 წლის დეკემბერი=100)

1.5 მონეტარული მაჩვენებლები

ისევე როგორც წინა წლებში, 2004 წლის განმავლობაში ეროვნული ბანკი აგრძელებდა ზომიერად მკაცრ ფულად-საკრედიტო პოლიტიკას, რის შედეგადაც შენარჩუნებული იქნა ინფლაციის სტაბილურობა.

ეროვნული ბანკის მონაცემებით, 2004 წლის ბოლოს, 2003 წლის ბოლოსთან შედარებით სარეზერვო ფულის მასა 44.2 პროცენტით გაიზარდა და 836.5 მლნ ლარს გაუტოლდა. სარეზერვო ფულის მასის საშუალო წლიურმა ზრდამ კი 26.4 პროცენტი შეადგინა. ამასთანავე უნდა აღინიშნოს, რომ გასული წლის ბოლოს ინფლაცია 7.5 პროცენტის, ხოლო საშუალო წლიური ინფლაცია კი 5.7 პროცენტის დონეზე დაფიქსირდა. სარეზერვო ფულის მასისა და

ინფლაციის ყოველთვიური ცვლილების დინამიკიდან გამომდინარეობს, რომ მათ შორის არსებობს მცირე დადებითი კორელაციური კავშირი (ნახ. 3).

ნახ.3. ყოველთვიური ინფლაცია და სარეზერვო ფულის ყოველთვიური პროცენტული ცვლილება 2004 წელს

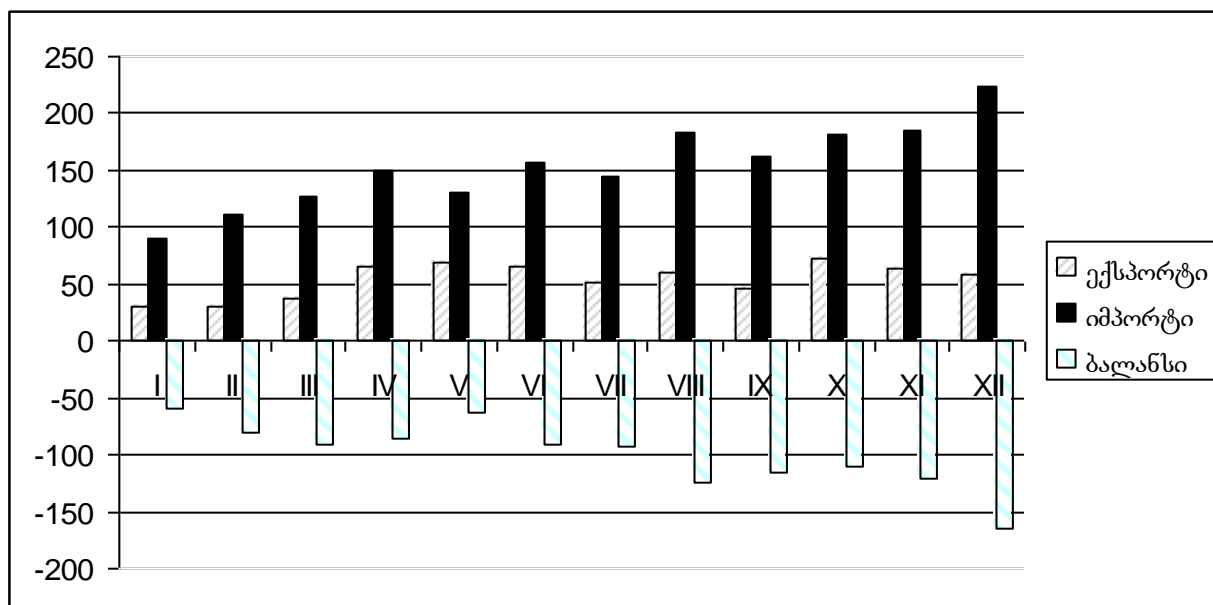
2004 წლის დეკემბრის ბოლოსათვის 3 ფართო ფულის აგრეგატის მოცულობამ 1511.9 მლნ ლარი შეადგინა, რაც 42.6 პროცენტით აღემატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს. ამავე პერიოდში 2 ფულის მასა 60.4 პროცენტით გაიზარდა. აღნიშნული ფულის აგრეგატების ზრდის ტემპებს შორის ასეთი განსხვავება ძირითადად განპირობებულია ეროვნულ ვალუტაში დეპოზიტების ზრდის წინმსწრები ტემპებით, უცხოურ ვალუტაში დეპოზიტებთან შედარებით. დეპოზიტები უცხოურ ვალუტაში 24.9 პროცენტით, ხოლო დეპოზიტები ეროვნულ ვალუტაში კი 2.7-ჯერ გაიზარდა. შესაბამისად იცვლებოდა ფულის მულტიპლიკატორიც. წინა წელთან შედარებით 3-ის მულტიპლიკატორმა 0.02 პუნქტით მოიკლო და 1.81 გაუტოლდა, მაშინ როცა 2-ის მულტიპლიკატორი 0.1 პუნქტით გაიზარდა და 1.01 შეადგინა.

2004 წელს, წინა წელთან შედარებით, 11.8 პროცენტული პუნქტით შემცირდა დოლარიზაციის კოეფიციენტი და 74.3 პროცენტს გაუტოლდა. შემცირების ტენდენციით ხასიათდება ფულის მიმოქცევის სინქარეც. აღნიშნული მაჩვენებელი 3 ფულის აგრეგატის მიხედვით 1.6 ერთეულით შემცირდა და 6.5 შეადგინა.

1.6. საგარეო ვაჭრობა

2004 წელს საქართველოს საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ (არაორგანიზებული ვაჭრობის გარეშე) 2 495.8 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 2003 წლის შესაბამის მაჩვენებელს 55.4 პროცენტით აღემატება. აქედან ექსპორტი 648.8 მლნ დოლარია, რაც მისი 39.4 პროცენტთან ზრდას შეესაბამება, ხოლო იმპორტი 61.9 პროცენტით გაზრდის შედეგად 1 847.0 მლნ აშშ დოლარს გაუტოლდა. 2004 წელს საქართველოს უარყოფითმა სავაჭრო ბალანსმა 77.3 პროცენტით მოიმატა და 1 198.3 მლნ დოლარი შეადგინა.

2004 წელს, თვეების მიხედვით ექსპორტი და იმპორტი არაერთგვაროვანი დინამიკით ხასიათდებიან (ნახ. 4). ექსპორტის ყველაზე დიდი მოცულობა (71.9 მლნ აშშ დოლარი) აღირიცხა ოქტომბერში. იმპორტის ყველაზე დიდი მოცულობა კი დეკემბერში დაფიქსირდა და 223.8 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა.

ნახ. 4. ექსპორტისა და იმპორტის ყოველთვიური დინამიკა 2004 წელს (მლნ აშშ დოლარებში)

გასულ წელს საქართველოს უარყოფითი სავაჭრო ბალანსი ჰქონდა 104 პარტნიორ ქვეყანასთან, რომლებთანაც სავაჭრო დეფიციტმა 1321.3 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, ნაცვლად 95 ქვეყნისა და 773.6 მლნ აშშ დოლარისა 2003 წელს. დადებითი სავაჭრო ბალანსი (123.0 მლნ დოლარი) კი 21 ქვეყანასთან დაფიქსირდა (2003 წელს 30 ქვეყანასთან 97.2 მლნ აშშ დოლარის დადებითი ბალანსი გვექონდა).

2004 წელს გაიზარდა დსთ-ის ქვეყნებთან საგარეო ვაჭრობის წილი. დსთ-ს სახელმწიფოებთან საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ 986.9 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 64.8 პროცენტით მეტია 2003 წელთან შედარებით. დანარჩენ ქვეყნებთან ვაჭრობის ზრდა კი 49.8 პროცენტი იყო, სავაჭრო ბრუნვა კი 1508.8 მლნ აშშ დოლარი.

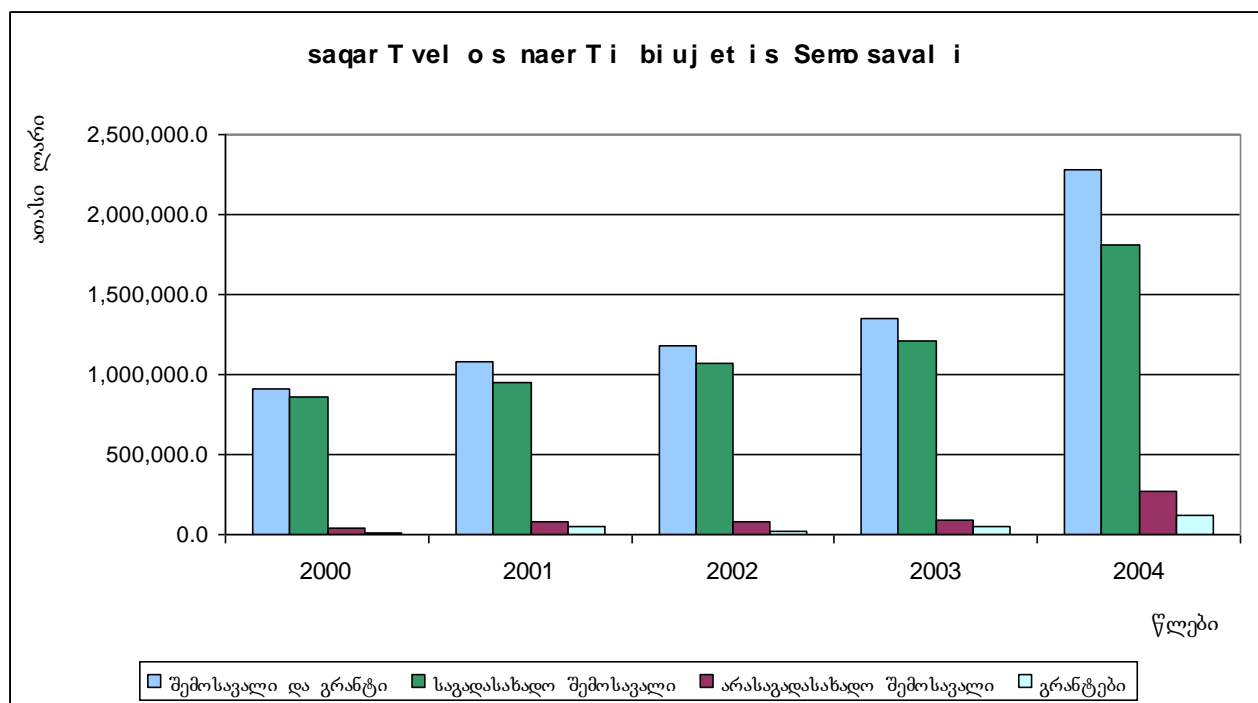
საქართველოს უმსხვილეს პარტნიორ ქვეყნებს შორის პირველი ადგილი, მიუხედავად დაძაბული პოლიტიკური ურთიერთობებისა, რუსეთს უკავია. 2004 წელს ამ ქვეყანასთან სავაჭრო ბრუნვა 47.9 პროცენტით გაიზარდა და 362.4 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც მთლიანი საგარეო სავაჭრო ბრუნვის 14.5 პროცენტის ტოლია.

გასულ წელს მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ მომხდარა ექსპორტ-იმპორტის სასაქონლო სტრუქტურაში. სასაქონლო ჯგუფებიდან ექსპორტში ლიდერობენ შავი ლითონების ჯართი, საფრენი აპარატები, ყურძნის ნატურალური ღვინოები და ფეროშენადნობები. მათი წილი მთელს ექსპორტში შესაბამისად 14,8 12.9, 7.5 და 6.6 პროცენტს შეადგენს. იმპორტში კი 10.1 პროცენტით პირველი ადგილი ისევ ნავთობსა და ნავთობპროდუქტებს უჭირავს. შემდეგ კი 6.3 და 4.3 პროცენტით მოდიან მსუბუქი ავტომობილები და ნავთობის აირები და აირისებრი ნახშირწყალბადები.

2. ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავალი

საქართველოს ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავალმა და გრანტებმა (სოციალური ანარიცხის გარეშე) 2004 წელს 2 283.0 მლნ ლარი შეადგინა, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (2 216.2 მლნ ლარი) 103.0 პროცენტია. შემოსავლისა და გრანტების საერთო მოცულობა გასულ წელთან შედარებით 69.2%-ით გაიზარდა. შემოსავლისა და გრანტების წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ 23.3 პროცენტს შეადგენს (ნახ. 5).

ნახ. 5.

საკუთარი შემოსავლის სახით ნაერთ ბიუჯეტში 2004 წელს მობილიზებულ იქნა 2 158.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (2 095.0 მლნ ლარი) 103.0 პროცენტია, ხოლო მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ მისი მოცულობა

22.0 პროცენტია. საკუთარი შემოსავლის წილმა შემოსავალსა და გრანტებში 94.5% შეადგინა. რაც 2003 წლის მაჩვენებელზე დაახლოებით 2 პროცენტული პუნქტით ნაკლებია.

საგადასახადო შემოსავლის სახით 2004 წელს მობილიზებულ იქნა 1 811.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (1 746.3 მლნ ლარი) 103.7 პროცენტია. გასულ წელთან შედარებით საგადასახადო შემოსავლების მოცულობამ 50.0 პროცენტით მოიმატა, მშპ-ს მიმართ მისი წილი 18.5 პროცენტია.

2004 წლის ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავალი
(საბიუჯეტო ორგანიზაციების სოციალური ანარიცხების გარეშე)

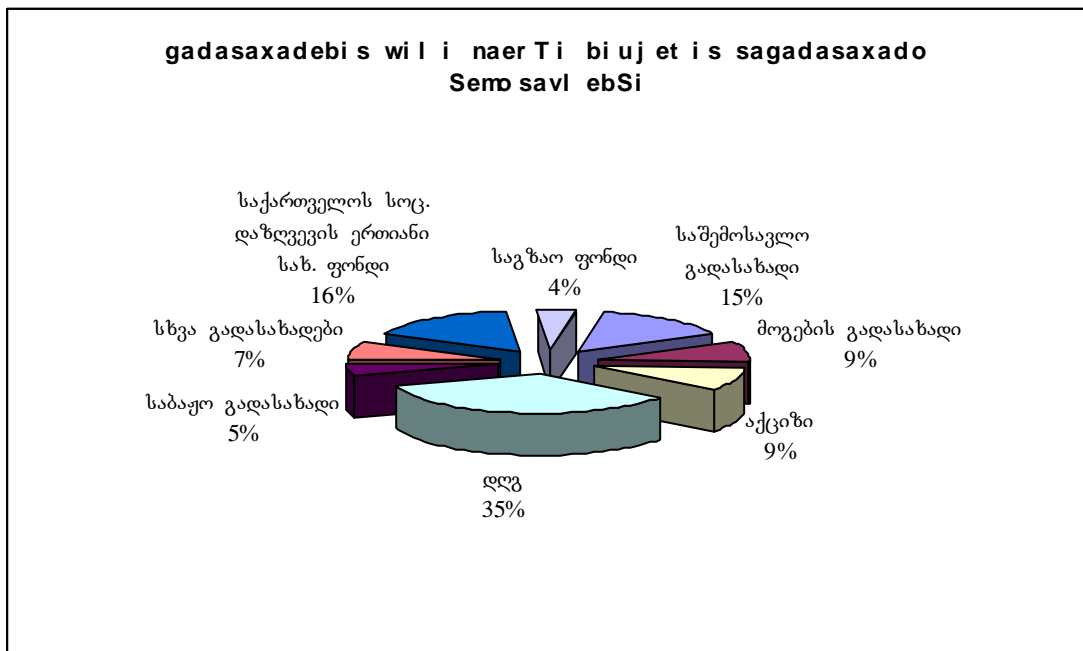
ათასი ლარი

	დასახელება	ვეგმა	ფაქტობრივი	პროცენტუალად ვეგმასთან	პროცენტუალად წინა წელთან	მშპ-ს პროცენტი (ფაქტობრივი)
I	შემოსავალი და გრანტი	2 216 248.0	2 283 035.8	103.0	169.2	23.30
II	სულ შემოსავალი	2 094 979.0	2 158 331.5	103.0	165.9	22.02
III	საგადასახადო შემოსავალი	1 746 289.0	1 811 195.9	103.7	150.0	18.48
1	საშემოსავლო გადასახადი	244 400.0	268 649.9	109.9	175.7	2.74
2	მოგების გადასახადი	154 000.0	161 589.7	104.9	159.2	1.65
3	დამატებული ღირებულების გადასახადი	619 900.0	628 158.1	101.3	151.3	6.41
	საგადასახადო დეპარტამენტიდან	261 700.0	262 635.5	100.4	114.3	2.68
	საბაჟო დეპარტამენტიდან	358 200.0	365 522.6	102.0	197.2	3.73
4	აქციზი	166 400.0	163 771.5	98.4	154.1	1.67
	საგადასახადო დეპარტამენტიდან	62 800.0	62 001.1	98.7	220.8	0.63
	საბაჟო დეპარტამენტიდან	103 600.0	101 770.5	98.2	130.1	1.04
5	საბაჟო გადასახადი	98 000.0	100 138.0	102.2	142.4	1.02
6	სხვა გადასახადები	124 739.0	134 094.0	107.5	104.1	1.37
	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის გადასახადი	10 900.0	11 382.1	104.4	111.7	0.12
	ქონების გადასახადი	29 000.0	29 107.5	100.4	65.0	0.30
	მკვლე ნივთიერებებით გარემოს დაბინძურებისათვის გადასახადი	18 500.0	19 588.3	105.9	141.4	0.20
	ქონების გადაცემისათვის გადასახადი	12 600.0	13 430.4	106.6	185.9	0.14
	ადგილობრივი გადასახადები	30 518.0	35 814.4	117.4	85.4	0.37
	მცირე ბიზნესის გადასახადი	813.0	881.5	108.4		0.01
	ფიქსირებული გადასახადი	488.0	593.4	121.6		0.01
	ფიქსირებული გადასახადი მსუბუქი ავტომობილების იმპორტზე	21 920.0	23 296.4	106.3	214.3	0.24
7	არასაგადასახადო შემოსავალი	262 590.0	274 395.8	104.5	295.0	2.80
8	კაპიტალური შემოსავალი	86 100.0	72 739.8	84.5		0.74
9	სახელმწიფო საეკონომიკური ფონდები	349 900.0	371 229.6	106.1	155.4	3.79
	საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი	284 750.0	296 354.1	104.1	159.5	3.02
	მათ შორის: სხვა შემოსავალი	10 150.0	15 409.1	151.8	286.6	0.16
	სახელმწიფო საგზაო ფონდი	65 150.0	74 875.4	114.9	140.9	0.76
10	გრანტები	121 269.0	124 704.3	102.8	257.6	1.27
	საგადასახადო დეპარტამენტის შემოსავალი	1 127 367.0	1 177 082.7	104.4	142.2	12.01

	საბაჟო დეპარტამენტის შემოსავალი	614 020.0	628 835.6	102.4	168.6	6.42
--	------------------------------------	-----------	-----------	-------	-------	------

საგადასახადო შემოსავლის უფრო სრულყოფილი ანალიზის მიზნით, საჭიროა განხილულ იქნას ცალკეული გადასახადის მობილიზებაში არსებული მდგომარეობა. ქვემოთ მოცემულია ნაერთი ბიუჯეტის სტრუქტურა 2004 წელს, რაც ნათელ სურათს იძლევა საგადასახადო შემოსავალში ცალკეული გადასახადის წილის შესახებ (დიაგრამა №1).

დიაგრამა №1

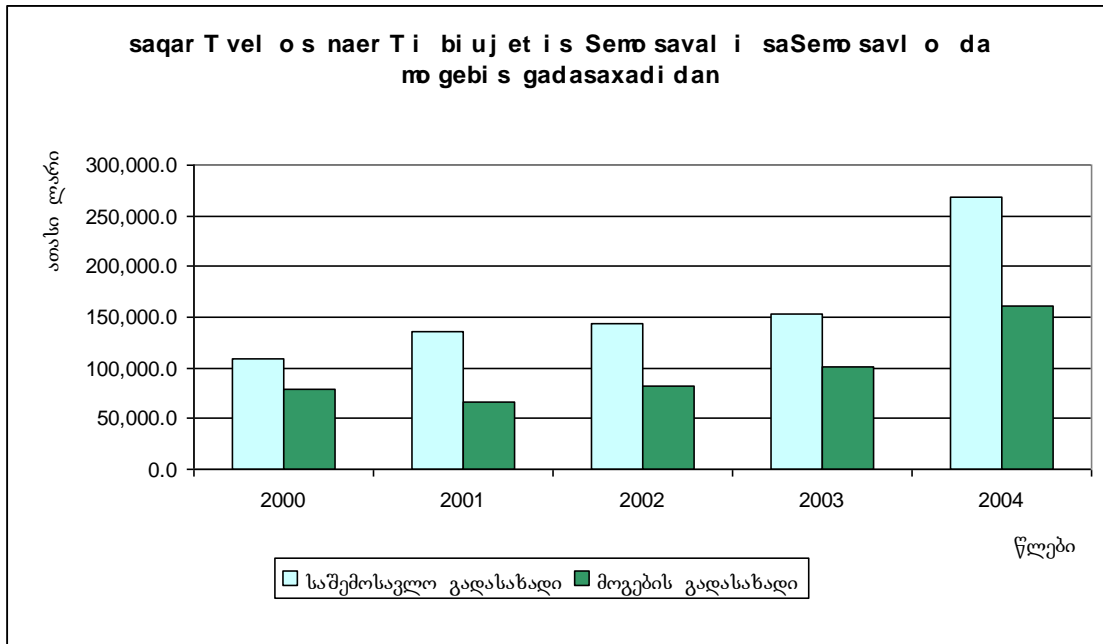

ფიზიკურ პირთა საშემოსავლო გადასახადის სახით 2004 წელს ყველა დონის ბიუჯეტებში მობილიზებულ იქნა 268.6 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (244.4 მლნ ლარი) 109.9 პროცენტია. მობილიზებული თანხები წინა წელთან შედარებით 75.7 პროცენტით გაიზარდა. მშპ-ს მიმართ მისი წილი 2.7 პროცენტია. საშემოსავლო გადასახადის წილი საგადასახადო შემოსავალში 14.8 პროცენტს შეადგენს (ნახ.6 და ნახ. 7).

მოგების გადასახადის სახით ნაერთ ბიუჯეტში მობილიზებულ იქნა 161.6 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (154.0 მლნ ლარი) 104.9 პროცენტია. მობილიზებული თანხები წინა წელთან შედარებით 59.2 პროცენტით

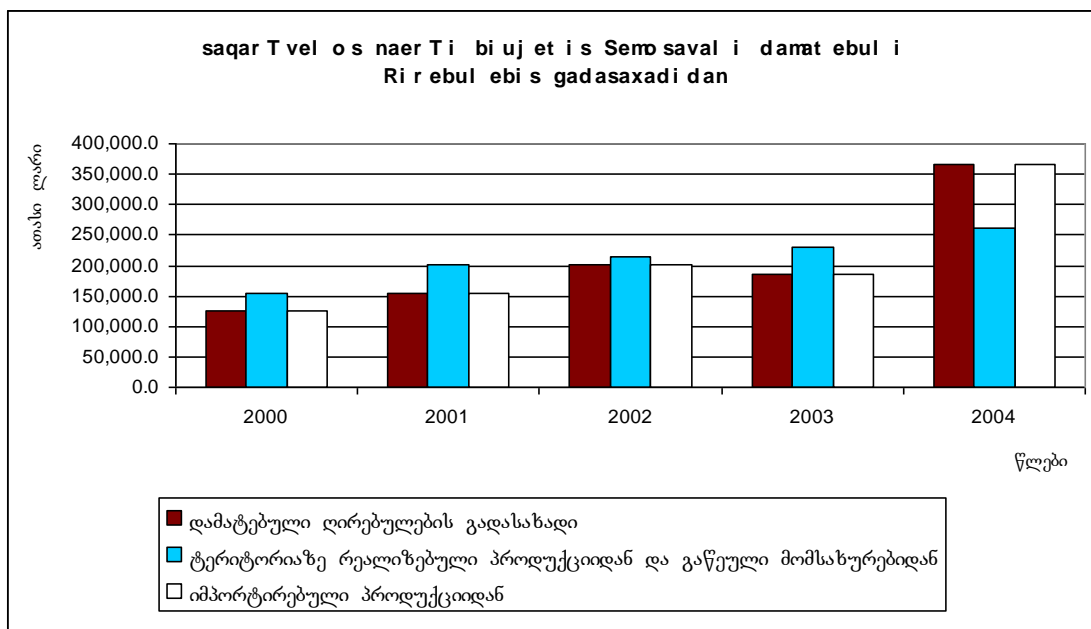
გაიზარდა. მშპ-ს მიმართ მისი წილი 1.7 პროცენტია. მოგების გადასახადის წილი საგადასახადო შემოსავალში კი 8.9 პროცენტია (დიაგრამა №1-№2).

დიაგრამა №2

დამატებული ღირებულების გადასახადის სახით, რომლის წილი საგადასახადო შემოსავალში 34.7 პროცენტია (ნახ. 6), ნაერთ ბიუჯეტში მობილიზებულ იქნა 628.2 მლნ ლარი და საპროგნოზო მაჩვენებლის 101.3 პროცენტი შეადგინა. ამ გადასახადიდან მიღებული შემოსავალი წინა წელთან შედარებით 51.3 პროცენტით გაიზარდა. მისი წილი მშპ-ს მიმართ 6.4 პროცენტს შეადგენს.

დიაგრამა №3

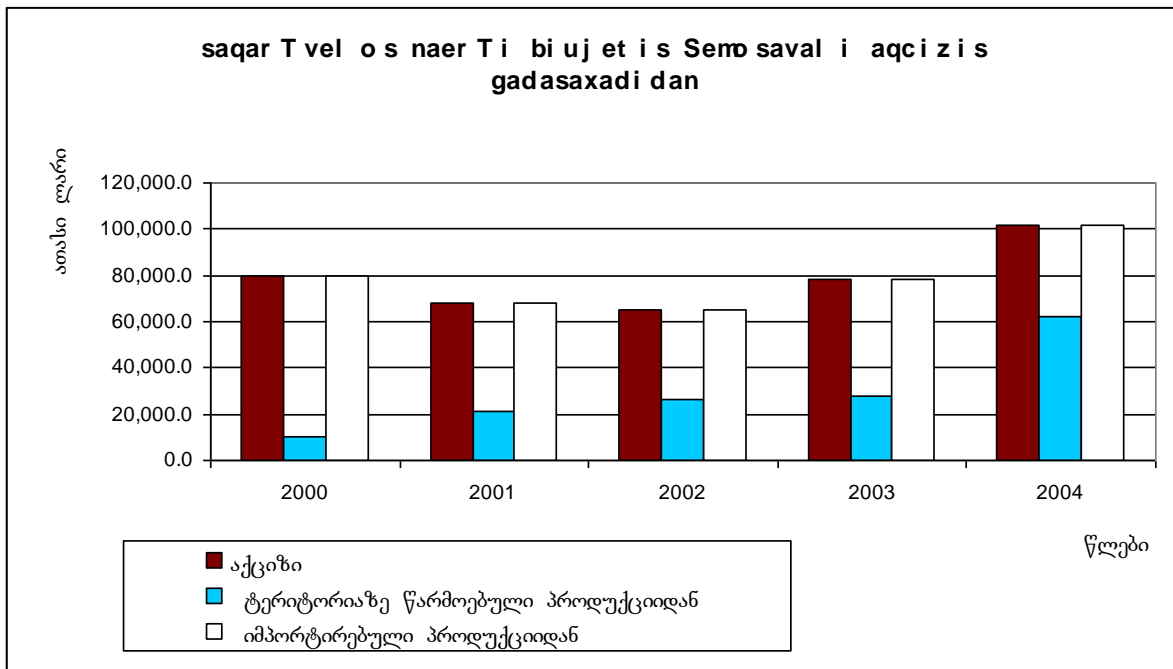
ტერიტორიაზე წარმოებული პროდუქციიდან და გაწეული მომსახურებიდან დამატებული ღირებულების გადასახადის სახით მობილიზებულ იქნა 262.6 მლნ ლარი, საპროგნოზო მაჩვენებლის 100.4 პროცენტი, წინა წელთან შედარებით 14.3 პროცენტით მეტი. მშპ-ს მიმართ მისი წილი 2.7 პროცენტია (დიაგრამა №3)

იმპორტირებული პროდუქციიდან დამატებული ღირებულების გადასახადის სახით მობილიზებულ იქნა 365.5 მლნ ლარი, საპროგნოზო მაჩვენებლის 102.0 პროცენტი, მშპ-ს მიმართ მისი წილი 3.7 პროცენტია.

ნაერთი ბიუჯეტის სტრუქტურა (პროცენტი)

ცხრილი № 5

დასახელება	2000	2001	2002	2003	2004
შემოსავალი და გრანტები	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
სულ შემოსავალი	98,45	95,55	98,08	96,41	94,54
საგადასახადო შემოსავალი	94,22	88,26	91,19	89,52	79,33
საგადასახადო შემოსავალი სახელმწიფო სპეციალური ფონდების გარეშე	77,89	73,56	76,79	72,26	63,79
საშემოსავლო გადასახადი	11,93	12,59	12,14	11,33	11,77
მოგების გადასახადი	8,83	6,16	7,00	7,52	7,08
დამატებული ღირებულების გადასახადი	31,85	32,99	35,11	30,77	27,51
ტერიტორიაზე რეალიზებული პროდუქციიდან და გაწეული მომსახურებიდან	18,14	18,61	18,11	17,04	11,50
იმპორტირებული პროდუქციიდან	13,71	14,38	17,00	13,74	16,01
აქციზი	9,93	8,29	7,74	7,88	7,17
ტერიტორიაზე წარმოებული პროდუქციიდან	1,16	1,97	2,21	2,08	2,72
იმპორტირებული პროდუქციიდან	8,77	6,32	5,53	5,80	4,46
საბაჟო გადასახადი	5,84	5,10	5,01	5,21	4,39
სხვა გადასახადები	9,51	8,43	9,78	9,55	5,87
კაპიტალური შემოსავლები	0,00	0,00	0,00	0,00	3,19
არასაგადასახადო შემოსავლები	4,21	7,23	6,84	6,89	12,02
სახელმწიფო სპეციალური ფონდები	16,35	14,76	14,46	17,71	16,26
სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი	12,70	11,00	10,89	13,77	12,98
დასაქმების ერთიანი სახელმწიფო ფონდი	0,54	0,47	0,00	0,00	0,00
სახელმწიფო სავაჭრო ფონდი	3,10	3,29	3,57	3,94	3,28
გრანტები	1,55	4,45	1,92	3,59	5,46
საგადასახადო დეპარტამენტის შემოსავალი	62,81	59,23	59,83	60,09	51,56
საბაჟო დეპარტამენტის შემოსავალი	29,89	27,57	29,86	27,64	27,54

აქციზის გადასახადის სახით, რომლის წილი საგადასახადო შემოსავალში 9.0 პროცენტია (ნახ. 6), სულ მობილიზებულ იქნა 163.8 მლნ ლარი, საპროგნოზო მაჩვენებლის 98.4 პროცენტი, წინა წლის ფაქტიურ მაჩვენებელთან შედარებით 54.1 პროცენტით მეტი. აქციზის წილი მშპ-ის მიმართ 1.7 პროცენტია.

ტერიტორიაზე წარმოებული პროდუქციიდან აქციზის სახით მიღებული იქნა 62.0 მლნ ლარი, საპროგნოზო მაჩვენებლის 98.7 პროცენტი, წინა წელთან შედარებით 120.8 პროცენტით მეტი, მისი წილი მშპ-ს მიმართ 0.6 პროცენტს შეადგენს.

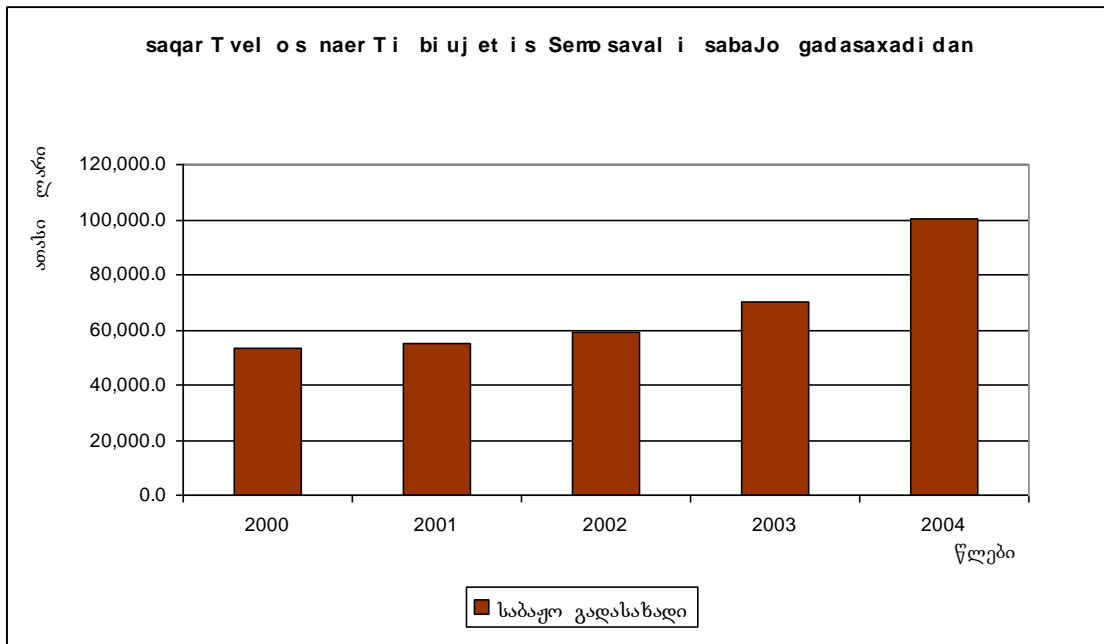
იმპორტირებული პროდუქციიდან აქციზის სახით მობილიზებულ იქნა 101.8 მლნ ლარი, საპროგნოზო მაჩვენებლის 98.2 პროცენტი, წინა წელთან შედარებით 30.1 პროცენტით მეტია. მშპ-ს მიმართ მისი წილი 1.04 პროცენტს შეადგენს. (დიაგრამა №4).

საბაჟო გადასახადის სახით, რომლის წილი საგადასახადო შემოსავალში 5.5 პროცენტია, მობილიზებულ იქნა 100.1 მლნ ლარი, საპროგნოზო მაჩვენებლის

102.2 პროცენტი, წინა წელთან შედარებით 42.4 პროცენტით მეტი. მშპ-ს მიმართ მისი წილი 1.0 პროცენტს შეადგენს (დიაგრამა №5).

სხვა გადასახადების სახით ნაერთ ბიუჯეტში 2004 წელს მობილიზებულ იქნა 134.1 მლნ ლარი საპროგნოზო მაჩვენებლის – 107.5 პროცენტი. წინა წელთან შედარებით აღნიშნული მაჩვენებელი 4.1 პროცენტით გაიზარდა. საგადასახადო შემოსავალში მისი წილი შეადგენს 7.4 პროცენტს, ხოლო მშპ-ს მიმართ მისი წილი 1.4 პროცენტია.

დიაგრამა №5

არასაგადასახადო შემოსავალმა, რომელიც სულ შემოსავლისა და გრანტების 12.0 პროცენტია, 274.4 მლნ ლარი შეადგინა, საპროგნოზო მაჩვენებლის 104.5 პროცენტი, წინა წელთან შედარებით 2.95-ჯერ მეტი, ხოლო მშპ-ს მიმართ მისი წილი 2.8 პროცენტს შეადგენს.

სახელმწიფო სპეციალური ფონდების შემოსავალმა (საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ გადახდილი სოციალური გადასახადების გარეშე) სულ 371.2 მლნ ლარი შეადგინა, მთლიანი შემოსავლისა და გრანტების 16.3 პროცენტი, საპროგნოზო მაჩვენებლის 106.1 პროცენტი, წინა წელთან შედარებით – 55.4 პროცენტით მეტი, მშპ-ს მიმართ აღნიშნული მახასიათებელი 3.8 პროცენტს შეადგენს.

სოციალური დაზღვევის ფონდში სულ შემოსავალმა 296.4 მლნ ლარი შეადგინა, საპროგნოზო მაჩვენებლის 104.1 პროცენტი, წინა წელთან შედარებით

59.5 პროცენტით მეტი, მშპ-ს მიმართ ფონდის შემოსავალი 3.0 პროცენტს შეადგენს.

სახელმწიფო საგზაო ფონდის შემოსავალმა, რომლის წილი მთლიანი შემოსავლისა და გრანტების მოცულობაში 3.3 პროცენტია, 74.9 მლნ ლარი შეადგინა, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 114.9 პროცენტია, წინა წელთან შედარებით ფონდის შემოსავალმა 40.9%-ით მოიმატა. მშპ-ს მიმართ ფონდის შემოსავალი 0.8 პროცენტს შეადგენს.

საქართველოს ნაერთ ბიუჯეტში, 2004 წელს საგადასახადო დეპარტამენტის ხაზით მობილიზებულ იქნა 1 177.1 მლნ ლარი. საპროგნოზო მაჩვენებლის 104.4%. სულ შემოსავლისა და გრანტების 51.6 პროცენტი, მშპ-ს მიმართ აღნიშნული მაჩვენებელი 12.0 პროცენტს შეადგენს.

საბაჟო დეპარტამენტის ხაზით ყველა დონის ბიუჯეტებში მობილიზებულ იქნა 628.8 მლნ ლარი, სულ შემოსავლისა და გრანტების 27.5 პროცენტი, საპროგნოზო მაჩვენებლის 102.4 პროცენტი, მშპ-ს მიმართ საბაჟო დეპარტამენტის მიერ მობილიზებული თანხები 6.4 პროცენტს შეადგენს.

3. 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები

სახელმწიფო ბიუჯეტში შემოსავლისა და გრანტის (ცენტრალური ბიუჯეტის სოციალური ანარიცხის გარეშე) სახით მობილიზებულია 1 773.7 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 101.8 პროცენტს შეადგენს. 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის აღნიშნული მაჩვენებელი წინა 2003 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით გაიზარდა 802.4 მლნ ლარით, ანუ 2004 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები და გრანტები 2003 წელთან შედარებით გაიზარდა 82.6%-ით (დიაგრამა №6).

ცხრილი №6

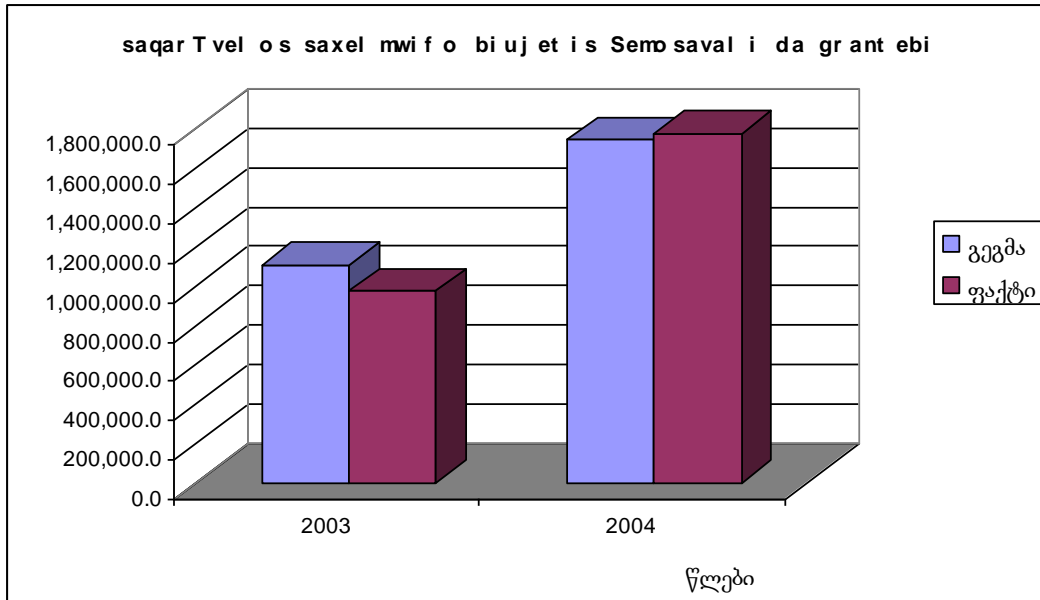
2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლის შესრულების მაჩვენებლები

		ათასი ლარი
		პროცენტულად

	დასახელება	კეგმა	ფაქტიური	გეგმასთან	წინა წელთან	მშპ-სთან	შემოსავლთან და გრანტებთან
I	შემოსავალი და გრანტები	1 742 289.0	1 773 730.9	101.8	182.6	18.10	100.00
II	სულ შემოსავალი	1 621 020.0	1 649 029.3	101.7	178.7	16.83	92.97
III	საგადასახადო შემოსავალი	1 293 030.0	1 322 083.0	102.2	156.5	13.49	74.54
1	საშემოსავლო გადასახადი	16 380.0	16 386.5	100.0	180.3	0.17	0.92
2	მოგების გადასახადი	11 310.0	11 310.9	100.0	181.7	0.12	0.64
3	დამატებული ღირებულების გადასახადი	589 600.0	598 677.7	101.5	150.5	6.11	33.75
	<i>საგადასახადო დეპარტამენტიდან</i>	257 100.0	258 989.2	100.7	114.4	2.64	14.60
	<i>საბაჟო დეპარტამენტიდან</i>	332 500.0	339 688.5	102.2	198.2	3.47	19.15
4	აქციზი	164 530.0	161 914.0	98.4	160.3	1.65	9.13
	<i>საგადასახადო დეპარტამენტიდან</i>	62 800.0	62 001.1	98.7	220.8	0.63	3.50
	<i>საბაჟო დეპარტამენტიდან</i>	101 730.0	99 913.0	98.2	137.0	1.02	5.63
5	საბაჟო გადასახადი *	107 920.0	111 345.1	103.2	150.3	1.14	6.28
	ფიქსირებული გადასახადი	390.0	473.1	121.3		0.00	0.03
	მცირე ბიზნესის გადასახადი	650.0	708.0	108.9		0.01	0.04
	სხვა გადასახადი		668.8				
6	არასაგადასახადო შემოსავლები	246 590.0	259 937.8	105.4	332.8	2.65	14.65
7	კაპიტალური შემოსავალი	81 400.0	67 008.5	82.3		0.68	3.78
8	სახელმწიფო სპეციალური ფონდები	413 300.0	437 033.7	105.7	166.3	4.46	24.64
	<i>სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი</i>	348 150.0	362 158.3	104.0	172.8	3.70	20.42
	<i>მათ შორის: სხვა შემოსავალი</i>	10 150.0	15 409.1	151.8	286.6	0.16	0.87
	<i>სახელმწიფო საგზაო ფონდი სულ</i>	65 150.0	74 875.4	114.9	140.9	0.76	4.22
9	გრანტები	121 269.0	124 701.6	102.8	257.6	1.27	7.03

* საბაჟო გადასახადში გათვალისწინებულია ფიქსირებული გადასახადი მსუბუქი ავტომობილების იმპორტზე.

დიაგრამა №6

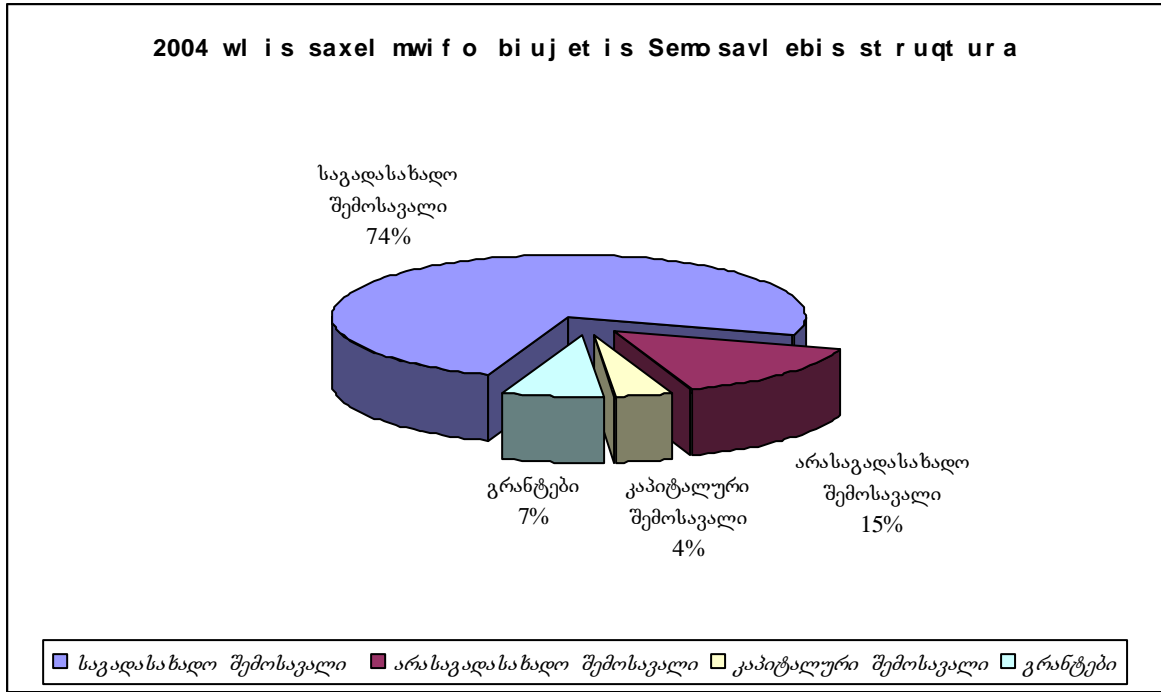
2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლების წლიური საპროგნოზო მოცულობა შემოსავლის სახეების მიხედვით განისაზღვრა შემდეგნაირად:

- საგადასახადო შემოსავლები – 1 293.0 მლნ ლარი, წლის განმავლობაში ფაქტიურმა შემოსავალმა შეადგინა 1 322.1 მლნ ლარი, ანუ საპროგნოზო მაჩვენებლის 102.2%;
- არასაგადასახადო შემოსავლები – 246.6 მლნ ლარი, წლის განმავლობაში ფაქტიურმა შემოსავალმა შეადგინა 259.9 მლნ ლარი, ანუ საპროგნოზო მაჩვენებლის 105.4%;
- სახელმწიფო სპეციალური ფონდების შემოსავლები – 413.3 მლნ ლარი, წლის განმავლობაში ფაქტიურმა შემოსავალმა შეადგინა 437.0 მლნ ათასი ლარი, ანუ საპროგნოზო მაჩვენებლის 105.7%;
- გრანტები – 121.3 მლნ ლარი, წლის განმავლობაში ფაქტიურმა შემოსავალმა შეადგინა 124.7 მლნ ლარი, ანუ საპროგნოზო მაჩვენებლის 102.8%.

2004 წელს ფაქტიურად მიღებული შემოსავლების (1 649.0 მლნ ლარი) ძირითადი სტრუქტურა პროცენტულ მაჩვენებლებში გამოიყურება შემდეგნაირად (დიაგრამა №7):

დიაგრამა №7

2004 წლის საგადასახადო შემოსავლის სტრუქტურა

საგადასახადო შემოსავლის სახით სახელმწიფო ბიუჯეტში მობილიზებულ იქნა 1 322.1 მლნ ლარი (საპროგნოზო მაჩვენებლის 102.2%). აქედან საგადასახადო დეპარტამენტის ხაზით – 727.8 მლნ ლარი (საპროგნოზო მაჩვენებლის 102.0%), ხოლო საბაჟო დეპარტამენტის ხაზით – 589.1 მლნ ლარი (საპროგნოზო მაჩვენებლის 102.5%).

მოგებისა და საშემოსავლო გადასახადებიდან 2004 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტში მობილიზებულ იქნა შესაბამისად 11.3 და 16.4 მლნ ლარი, ანუ შესაბამისი საპროგნოზო მაჩვენებლის (11.3 და 16.4 მლნ ლარი) 100.0 და 100.0 პროცენტი.

დამატებული ღირებულების გადასახადის სახით სახელმწიფო ბიუჯეტმა მიიღო 589.7 მლნ ლარი (საპროგნოზო მაჩვენებლის 101.5%). მათ შორის, საგადასახადო დეპარტამენტის ხაზით – 259.0 მლნ ლარი (საპროგნოზო მაჩვენებლის 100.7%), ხოლო საბაჟო დეპარტამენტის ხაზით – 339.7 მლნ ლარი (საპროგნოზო მაჩვენებლის 102.2%).

აქციზის სახით ბიუჯეტში მობილიზებულ იქნა 161.9 მლნ ლარი, ანუ საპროგნოზო მაჩვენებლის 98.4 პროცენტი. მათ შორის, საგადასახადო დეპარტამენტის ხაზით – 62.0 მლნ ლარი (საპროგნოზო მაჩვენებლის 98.7 %), ხოლო საბაჟო დეპარტამენტის ხაზით – 99.9 მლნ ლარი (საპროგნოზო მაჩვენებლის 98.2%).

საბაჟო გადასახადიდან 2004 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტში მობილიზებულ იქნა 111.3 მლნ ლარი ანუ შესაბამისი საპროგნოზო მაჩვენებლის 103.2 პროცენტი.

საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიან სახელმწიფო ფონდში (ცენტრალური ბიუჯეტის სოციალური ანარიცხების ჩათვლით, რომელშიც გათვალისწინებულია 2004 წლის პირველ კვარტალში აჭარის ავტ. რესპუბლიკაში მობილიზებული თანხები (6.0 მლნ ლარი) საქართველოს ეროვნული ბანკის 412 ფორმის შესაბამისად) მობილიზებულმა თანხებმა შეადგინა 417.6 მლნ ლარი, ანუ საპროგნოზო მაჩვენებლის 104.9 პროცენტი. მათ შორის,

– ცენტრალური ბიუჯეტის საბიუჯეტო ორგანიზაციებიდან სოციალური გადასახადის სახით ფონდმა მიიღო 55.4 მლნ ლარი, ნაცვლად საპროგნოზო მაჩვენებლით გათვალისწინებული 50.0 მლნ ლარისა (5.4 მლნ ლარით მეტი);

– ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტების საბიუჯეტო ორგანიზაციებიდან სოციალური გადასახადის სახით ფონდმა მიიღო 65.8 მლნ ლარი, ნაცვლად საპროგნოზო მაჩვენებლის 63.4 მლნ ლარისა ანუ 2.4 მლნ ლარით მეტი,

– არასაბიუჯეტო სექტორიდან სოციალური გადასახადის სახით მობილიზებულ იქნა 274.6 მლნ ლარი – საპროგნოზო მაჩვენებლის (280.9 მლნ ლარი) 102.3 პროცენტი.

ცხრილი №7

საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის შემოსავალი

დასახელება	2004 წელი				ათასი ლარი
	გეგმა	ფაქტი	პროცენტი	გადახრა	პროცენტულად წინა წელთან
საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი*	398 150.0	417 583.3	104.9	19 433.3	183.0
მათ შორის:					
ცენტრალური ბიუჯეტის საბიუჯეტო ორგანიზაციებიდან	50 000.0	55 425.0	110.9	5 425.0	299.5
ტერიტორიული ბიუჯეტის ერთეულების საბიუჯეტო ორგანიზაციებიდან	63 400.0	65 804.1	103.8	2 404.1	275.7
არასაბიუჯეტო სექტორიდან	274 600.0	280 945.0	102.3	6 345.0	155.7
სხვა შემოსავალი	10 150.0	15 409.1	151.8	5 259.1	286.6

* საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიან სახელმწიფო ფონდში ცენტრალური ბიუჯეტის საბიუჯეტო ორგანიზაციებიდან შემოსული სოციალურ გადასახადში გათვალისწინებულია 2004 წლის პირველ კვარტალში აჭარის ავტ. რესპუბლიკაში მობილიზებული თანხები (6.0 მლნ ლარი) საქართველოს ეროვნული ბანკის 412 ფორმის შესაბამისად

საქართველოს ერთიან სახელმწიფო საგზაო ფონდში (2004 წლის პირველ კვარტალში აჭარის ავტ. რესპუბლიკაში მობილიზებული და ადგილზე დატოვებული საგზაო ფონდის კუთვნილი თანხების (1.5 მლნ ლარი) გარეშე) მობილიზებულმა თანხებმა შეადგინა 74.9 მლნ ლარი, ანუ საპროგნოზო მაჩვენებლის 114.9 პროცენტი, მათ შორის:

საავტომობილო ბენზინის აქციზიდან მიღებულ იქნა – 17.6 მლნ ლარი, საპროგნოზო მაჩვენებლის (17.5 მლნ ლარი) 100.4%, რაც 9.6%-ით აღემატება 2003 წლის შესაბამის პერიოდში მობილიზებულ თანხებს;

საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზებით სარგებლობისათვის გადასახადიდან – 33.2 მლნ ლარი საპროგნოზო მაჩვენებლის (29.9 მლნ ლარი) 111.4%, რაც 85.5%-ით აღემატება 2003 წლის შესაბამის პერიოდში მობილიზებულ თანხებს;

ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მესაკუთრეთა გადასახადიდან – 2.12 მლნ ლარი, საპროგნოზო მაჩვენებლის (2.10 მლნ ლარი) 101.0%, რაც 5.3%-ით აღემატება 2003 წლის შესაბამის პერიოდში მობილიზებულ თანხებს;

საქართველოს ტერიტორიაზე ავტოსატრანსპორტო საშუალებების შემოსვლისათვის და ზენორმატიული დატვირთვისათვის გადასახადიდან – 20.5 მლნ ლარი, საპროგნოზო მაჩვენებლის (14.8 მლნ ლარი) 138.8%, რაც 69.1%-ით აღემატება 2003 წლის შესაბამის პერიოდში მობილიზებულ თანხებს;

რიკოთის საუღელტეხილო საავტომობილო გვირაბით სარგებლობისათვის შემოსავლიდან – 1.0 მლნ ლარი, საპროგნოზო მაჩვენებლის (0.9 მლნ ლარი) 114.0%, რაც 39.8%-ით აღემატება 2003 წლის შესაბამის პერიოდში მობილიზებულ თანხებს.

ცხრილი №8

საქართველოს ერთიანი სახელმწიფო საგზაო ფონდის შემოსავალი

ათასი
ლარებში

დასახელება	2004 წელი				პროცენტულად წინა წელთან
	გეგმა	ფაქტი	პროცენტი	გადახრა	
სახელმწიფო საგზაო ფონდი*	65150.0	74875.4	114.9	9725.4	140.9
მათ შორის:					
საავტომობილო ბენზინი	17500.0	17569.1	100.4	69.1	109.6
გადასახადი საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზებით სარგებლობისათვის	29850.0	33242.4	111.4	3392.4	185.5
ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მესაკუთრეთა გადასახადი	2100.0	2121.6	101.0	21.6	105.3
გადასახადი საქართველოს ტერიტორიაზე ავტოსატრანსპორტო	14800.0	20539.0	138.8	5739.0	169.1

საშუალებების შემოსვლისათვის და ზენორმატიული დატვირთვისათვის					
სხვა გადასახადები		377.7		377.7	8.8
რიკოტის საულელტეხილო საავტომობილო გვირაბით სარგებლობისათვის შემოსავალი	900.0	1025.7	114.0	125.7	139.8

საქართველოს ერთიან სახელმწიფო საგზაო ფონდში გათვალისწინებული არ არის 2004 წლის პირველ კვარტალში აჭარის ავტ. რესპუბლიკაში მობილიზებული და ადგილზე დატოვებული საგზაო ფონდის კუთვნილი თანხები (1.5 მლნ ლარი) საქართველოს ეროვნული ბანკის 412 ფორმის შესაბამისად

4. სახელმწიფო ბიუჯეტის დეფიციტის დაფინანსების წყაროები

2004 წლის განმავლობაში სახელმწიფო ბიუჯეტის დეფიციტის დაფინანსებისათვის განსაზღვრული იყო 184,066.5 ათასი ლარი. რეალურად მობილიზებული რესურსების ოდენობამ შეადგინა 211,738.0 ათასი ლარი, ანუ წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის 115%.

საანგარიშო პერიოდში სახელმწიფო ბიუჯეტის დეფიციტის ზღვრული ოდენობის დაფინანსებისათვის საშინაო წყაროებიდან გათვალისწინებული იყო 25 736.0 ათასი ლარი, ფაქტიურად მობილიზირებული იქნა – 32,762.6 ათასი ლარი, ანუ წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის 127.3%. მათ შორის:

– საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ საქართველოს მთავრობის წმინდა დავალიანების ზრდა დაიგეგმა 24,951.0 ათასი ლარის მოცულობით, ფაქტიურად ამ მაჩვენებელმა 24,950.8 ათასი ლარი ანუ დაგეგმილის 99.9% შეადგინა.

– საქართველოს მთავრობის სახელით საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებებზე დავალიანების დაფარვა განისაზღვრა 12,415.0 ათასი ლარით, ფაქტიურად ამ მაჩვენებელმა 12,414.7 ათასი ლარი, ანუ განსაზღვრულის 99.9% შეადგინა;

– 2004 წლის პირველი იანვრისათვის არსებული გარდამავალი საბრუნავი სახსრების ოდენობა განისაზღვრა 13,200.0 ათასი ლარით, ფაქტობრივად არსებულმა ოდენობამ შეადგინა – 15 258.1 ათასი ლარი, ანუ განსაზღვრულის 115.6%. აქედან სახელმწიფო საგზაო ფონდის 2004 წლის პირველი იანვრისათვის არსებულმა გარდამავალმა საბრუნავმა სახსრებმა შეადგინა 1,695.8 ათასი ლარი; სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის – 5,396.8 ათასი ლარი; ცენტრალური ბიუჯეტის – 8,165,5 ათასი ლარი.

– გარდა ამისა წინა წელს გამოუყენებელი საბიუჯეტო სახსრების დაბრუნება – 4,968.4 ათასი ლარი. მათ შორის 4,000.0 ათასი ლარი, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2004 წლის 24 ივნისის №ბს-466-573-კ-03 განჩინებით ს.ს. “თელასზე” ბიუჯეტის სასარგებლოდ დაკისრებული 5 671.5

ლარიდან, შეთანხმებული გრაფიკის თანახმად დაბრუნებული ნაწილი, რომელიც დაუბრუნდა სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტროს, როგორც 2003 წელს გადარიცხული სახსრები.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ 2005 წლის 1 იანვრისათვის არსებულმა გარდამავალმა საბრუნავმა სახსრებმა შეადგინა 54 038.6 ათასი ლარი.

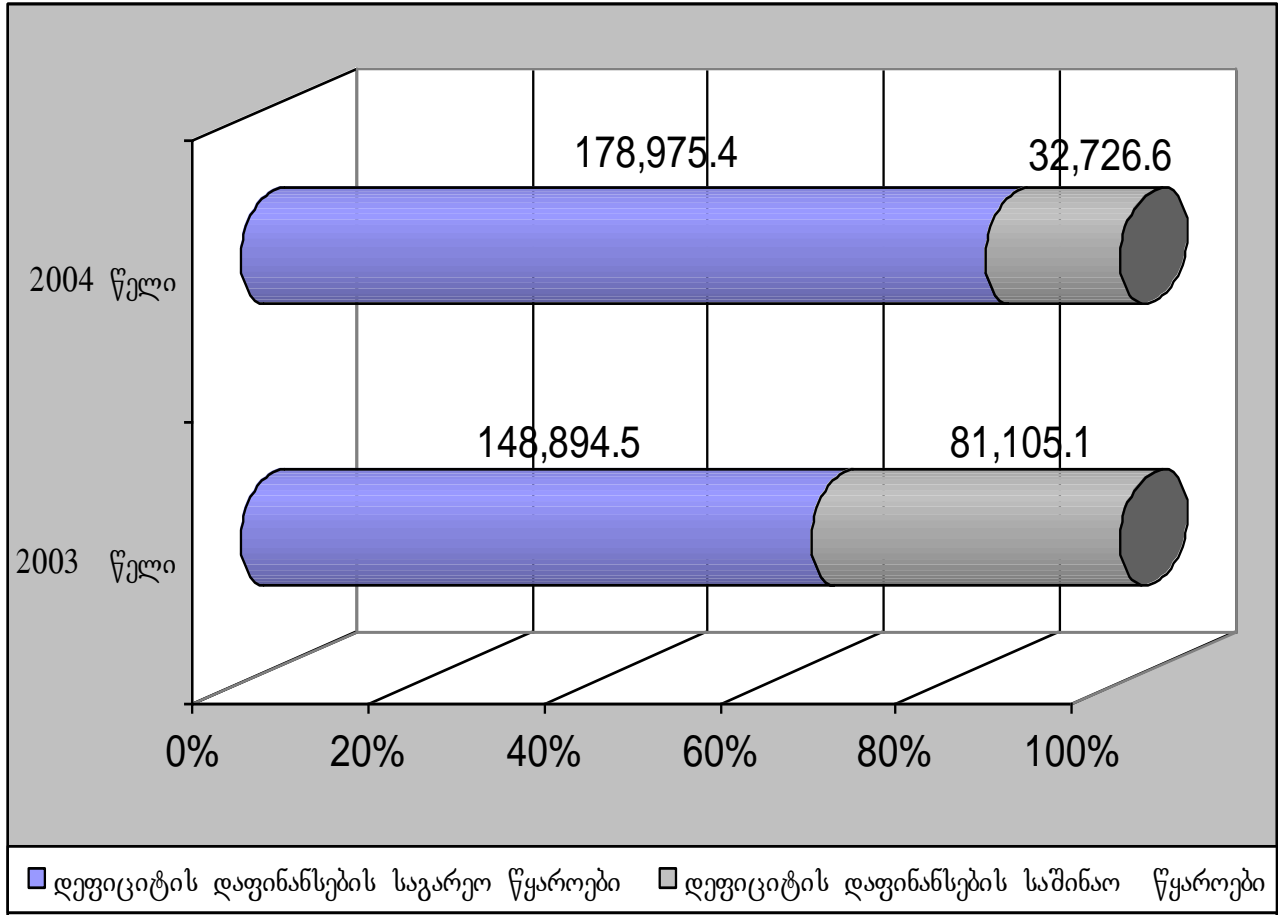
რაც შეეხება ბიუჯეტის დეფიციტის დაფინანსების საგარეო წყაროებს, საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებისა და უცხო სახელმწიფოთა მთავრობების მიერ საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლებისათვის გამოსაყოფი ინვესტიციური ხასიათის გრძელვადიანი შეღავათიანი კრედიტების ოდენობა განისაზღვრა 158,330.5 ათასი ლარით, ფაქტიურად მიღებულ იქნა 178,975.4 ათასი ლარი (გეგმიურის 113%). მათ შორის, 44,493.5 ათასი ლარი მსოფლიო ბანკის გრძელვადიანი შეღავათიანი კრედიტი, რაც ამ ოდენობით იქნა ჩამორიცხული და საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებისა და უცხო სახელმწიფოთა მთავრობების მიერ საქართველოსათვის გამოსაყოფი ინვესტიციური ხასიათის გრძელვადიანი კრედიტები 113,837.0 ათასი ლარის ოდენობით, ამ მაჩვენებლის ფაქტიური შესრულება 2004 წლის განმავლობაში იყო 134,481.8 ათასი ლარი (ცხრილი №8), რამაც გეგმიურის მიმართ 118.14% შეადგინა. აღნიშნული თანხები მსოფლიო ბანკის მიერ პირდაპირ ირიცხება შესაბამისი ინვესტიციური პროექტების განმახორციელებელი რგოლების მომსახურე კომერციულ ბანკებში გახსნილ ანგარიშებზე, საიდანაც მიმდინარეობს მათი ხარჯვა. აღნიშნული წლიური ინფორმაცია შესაძლებელია დაზუსტდეს მომდევნო თვეებში.

დეფიციტის დაფინანსების წყაროები 2003-2004 წლებში დაფინანსების საშინაო და საგარეო წყაროების მოცემულია №8 დიაგრამაზე.

დიაგრამა №8

**დეფიციტის დაფინანსების წყაროები
(2003-2004 წლები, ფაქტიურად მიღებული შემოსავლები)**

ათას ლარებში

საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებისა და უცხო სახელმწიფოთა მთავრობების ინვესტიციური ხასიათის გრძელვადიანი შეღავათიანი კრედიტები

ცხრილი №8
ათას ლარებში

	სულ (იანვარი-დეკემბერი)		%
	გეგმა	ფაქტი	
სულ კრედიტები	113,837.0	134,481.8	118.1
მსოფლიო ბანკი	59,731.0	73,611.5	123.2
სოფლის მეურნეობის რეაბილიტაციის პროექტი			

	734.0	734.8	100.1
სოციალური ინვესტიციების პირველი პროექტი	2,860.0	3,625.3	126.8
შავი ზღვის სანაპირო ზოლის ინტეგრირებული მართვის პროექტი	2,091.0	2,449.4	117.1
საწარმოთა რეაბლიტაციის პროექტი (ჩ ლ)	5,060.0	5,060.0	100.0
სასამართლო რეფორმის პროექტი	4,110.0	4,666.9	113.5
სტრუქტურული რეფორმის ხელშეწყობის პროექტი	2,380.0	2,598.3	109.2
სასოფლო-სამეურნეო კვლევების, დანერგვა-კონსულტ. ა სწავლების პროექტი ღ თ	2,546.0	2,542.3	99.9
საავტომობილო გზების პროექტი	11,190.0	17,324.1	154.8
ენერგომატარებლების ტრანზიტის ინსტიტუციონალური განვითარების პროექტი	3,320.0	3,583.1	107.9
განათლების სისტემის გარდაქმნისა და განმტკიცების კრედიტი	8,590.0	9,122.6	106.2
ელექტროენერგეტიკული ბაზრის მხარდამჭერი პროექტი	2,455.0	3,497.3	142.5
ირიგაციისა და დრენაჟის მომხმარებელთა ორგანიზაციების განვითარების პროექტი	6,070.0	8,092.8	133.3
ტყის განვითარების პროექტი	1,830.0	3,179.6	173.7
პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის განვითარების პროექტი	520.0	953.0	183.3
სოციალური ინვესტიციების ფონდის მეორე პროექტი	675.0	890.7	132.0
მუნიციპალური განვითარებისა და დეცენტრალიზაციის პროექტი II	5,300.0	5,291.3	99.8
(I) სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი	4,226.0	4,582.3	108.4
მთიანი და მაღალმთიანი რეგიონების სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	2,750.0	2,752.2	100.1
სოფლის მეურნეობის განვითარების პროექტი	1,476.0	1,830.1	124.0
კუვეიტი	1,820.0	2,571.6	141.3
ჭ კუვეიტის კრედიტი – გზების რეაბილიტაციის პროექტი	1,820.0	2,571.6	141.3

იაპონია	13,940.0	14,446.2	103.6
ჟ Iრ კრედიტი ენერგეტიკის აღდგენის პროექტისათვის	13,940.0	14,446.2	103.6
გერმანია	34,120.0	39,270.2	115.1
მიწის კადასტრისა და რეგისტრაციის მეორე პროექტი	2,210.0	2,484.8	112.4
ვარციხის ჰიდროელექტროსადგურების კასკადის რეაბილიტაცია	60.0	59.8	99.7
ელექტროენერჯის ბაზრის მხარდამჭერი პროექტი (25)	1,355.0	6,236.2	460.2
სასაქონლო დახმარება	28,960.0	28,959.4	100.0
საქართველოს სოციალური ინვესტიციების ფონდის მეორე პროექტი (შI II)	405.0	404.1	99.8
მიწის კადასტრისა და რეგისტრაციის სისტემის ჩამოყალიბება პირველი პროექტი	1,130.0	1,125.9	99.6

5. სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები და ხარჯები

5.1 ხარჯების ძირითადი პრიორიტეტები

„საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიღებამდე (13 მაისი), 2004 წლის იანვარ–მაისში

სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ხარჯების გაწევა მიმდინარეობდა „საქართველოს საბიუჯეტო სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის 23-ე მუხლის შესაბამისად წინა წლის 1/12-ის ოდენობით. საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულება მიმდინარეობდა საქართველოს პრეზიდენტის, აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების მიერ აღიარებული პრიორიტეტების გათვალისწინებით.

საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულება მიმდინარეობდა საქართველოს აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების მიერ აღიარებული იმ ძირითადი პრიორიტეტების მიხედვით, რომლებიც საფუძვლად დაედო „საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონს. ეს პრიორიტეტები პირველ რიგში მოიცავს ხელისუფლების მიერ აღებული სოციალური ვალდებულებების შესრულებას და სახელმწიფოს საშინაო და საგარეო ვალდებულებების მომსახურებას. ასევე, გასულ წელს მნიშვნელოვნად გაზრდილი ბიუჯეტის პირობებში შეუფერხებლად ფინანსდებოდა ის სამინისტროები და უწყებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობისა და უშიშროების განმტკიცებას, საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვას.

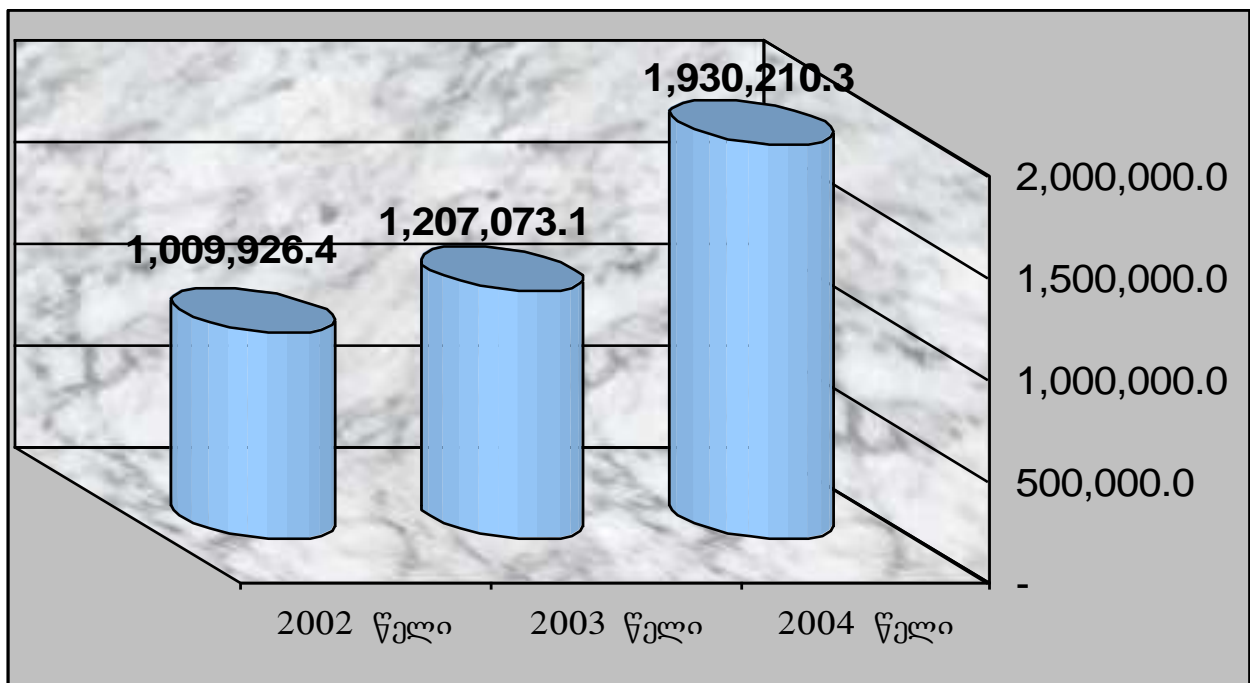
2003 წლის 1 იანვრიდან 2004 წლის 1 სექტემბრამდე სახელმწიფო ბიუჯეტის საკასო აღსრულებისას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახური მოქმედებდა საქართველოს პრეზიდენტის 2002 წლის 17 ოქტომბრის №1307 განკარგულებით მიღებული „ცენტრალური ბიუჯეტის ხარჯების კონტროლი ვალდებულებისა და დამოწმების მეშვეობით“ ინსტრუქციით. „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-17 მუხლის და „საქართველოს საბიუჯეტო სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის 31-ე მუხლის შესაბამისად, 2004 წლის 1 სექტემბრიდან ამოქმედდა საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2004 წლის 31 აგვისტოს ბრძანება №571 „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ვალდებულების აღებისა და ხარჯების გაწევის წესის შესახებ“ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე. ინსტრუქციაში განხორციელებულმა ცვლილებებმა, რომლის მიხედვითაც ვალდებულებებისა და დამოწმების მექანიზმი გავრცელდა სახელმწიფო ფონდებზეც, უფრო ეფექტური და მოქნილი გახდა აღნიშნული მექანიზმის მოქმედება და ხელი შეუწყო საბიუჯეტო სახსრების ხარჯვის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფას.

2004 წლის მაისში დამტკიცებული სახელმწიფო ბიუჯეტში ხარჯვითი ნაწილი 1 731 577.0 ათასი ლარით განისაზღვრა, თუმცა წლის განმავლობაში გაუმჯობესებული საგადასახადო ადმინისტრირების ხარჯზე 2004 წლის აგვისტოში სახელმწიფო ბიუჯეტში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილი 194 596.9 ათასი ლარით გაიზარდა

და 1 926 174.0 ათასი ლარი შეადგინა. აღნიშნული თანხის ძირითადი ნაწილი მიმართული იქნა წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დასაფარავად და ქვეყნის თავდაცვითი პოტენციალის გასაუმჯობესებლად. 2004 წლის დეკემბერში სახელმწიფო ბიუჯეტში განხორციელდა მეორე ცვლილება, რომლითაც ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილი დაზუსტდა 181.5 ათასი ლარით და ხარჯების საბოლოო მოცულობა საბოლოოდ განისაზღვრა 1 926 355.6 ათასი ლარით. 2004 წლის განმავლობაში სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები მაისში დამტკიცებულ ხარჯებთან მიმართებაში 11.2 პროცენტით გაიზარდა. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ წლის განმავლობაში ბიუჯეტის კანონში შემცირებული იქნა კრედიტებისა და გრანტების ნაწილი, რაც თავის მხრივ გამოწვეული იყო სავალუტო კურსის ცვლილებით. კერძოდ, 2004 წლის ბიუჯეტის კანონის მიღებისას ლარის გაცვილთი კურსი აშშ დოლართან მიმართებაში აღებული იქნა 1 აშშ დოლარი—2.15 ლარი, ხოლო აგვისტოს თვეში ბიუჯეტის კანონში განხორციელებული ცვლილებებისას საინვესტიციო კრედიტები და გრანტები გადაანგარიშდა 1 აშშ დოლარი—1.92 ლარი.

სახელმწიფო ბიუჯეტის ფაქტიური ხარჯები

დიაგრამა №9
(ათას ლარებში)

2004 წლის განმავლობაში ბიუჯეტიდან გაწეულმა ხარჯმა 1 930 210.3 ათასი ლარი შეადგინა. რაც დაზუსტებული გეგმის 102 პროცენტია. რაც გამოწვეული საინვესტიციო პროექტების ხაზით წლის ბოლოსათვის გეგმის ზევით ჩამორცხული თანხებით. აღნიშნული სახსრების ჩამორიცხვა არ ხორციელდება სახაზინო სამსახურის ანგარიშებზე, რის გამოც, ჩამორიცხული თანხებზე ინფორმაცია შესაძლებელია დაზუსტებულ იქნეს მომავალშიც. ამასთან, 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გაწეული ხარჯი 59.9 პროცენტით მეტია 2003 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე (დიაგრამა №9).

გაწეულ ხარჯებში ჩართულია საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ მიზნობრივად გამოყოფილი ფულადი გრანტების სახით ხაზინის სპეციალური ანგარიშებიდან ხარჯთაღრიცხვის საფუძველზე გახარჯული 6 525.7 ათასი ლარი, რომელიც აისახა წლიურ ანგარიშებაში ფინანსთა მინისტრის 2004 წლის 30 აგვისტოს №570 ბრძანების შესაბამისად.

ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ სახელმწიფო ბიუჯეტის წარმოდგენილი ანგარიშში ასახული არ არის აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკაში რეგიონალური ხაზინის გახსნამდე, 2004 წლის 1 იანვრიდან 6 აპრილამდე ცენტრალური ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი საბიუჯეტო ორგანიზაციების ხარჯების დაფინანსება. ამ პერიოდში ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტროს მიერ დაფინანსება ხორციელდებოდა ცენტრალური ბიუჯეტის კუთვნილი და ადგილზე დატოვებული საბიუჯეტო სახსრებიდან. ცენტრალური ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფ ორგანიზაციებზე გაწეულმა ხარჯებმა (ცენტრალური ბიუჯეტიდან გადარიცხული თანხის ჩათვლით) შეადგინა 2 088.9 ათასი ლარი (ინფორმაცია წარმოდგენილია ცალკე დანართის სახით).

5.2 სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები და ხარჯები ფუნქციონალურ ჭრილში

ძირითადი ფუნქციონალური კატეგორიების მიხედვით 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებზე 2004 წელს დაგეგმილი იყო 285 414.6 ათასი ლარის გამოყოფა, ხოლო გაწეულმა საკასო ხარჯმა 301 711.0 ათასი ლარი შეადგინა.
- 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმო ქვეყნის თავდაცვითი პოტენციალის ამაღლებას და შესაბამისად სახელმწიფო ბიუჯეტში თავდაცვის სფეროზე დადგენილმა გეგმიურმა მაჩვენებელმა 160 892.8 ათასი ლარი შეადგინა, ხოლო

ფაქტიურად გაწეული ხარჯი 158 749.0 ათასი ლარით განისაზღვრა. გეგმიური ხარჯის შესრულების მაჩვენებელი 98.6%-ია. 2003 წელს თავდაცვის სფეროს დაფინანსების მაჩვენებელმა 60 391.8 ლარი შეადგინა, შესაბამისად მიმდინარე წლის შესაბამისი მაჩვენებელი წინა წელთან შედარებით 166 პროცენტითაა გაზრდილი.

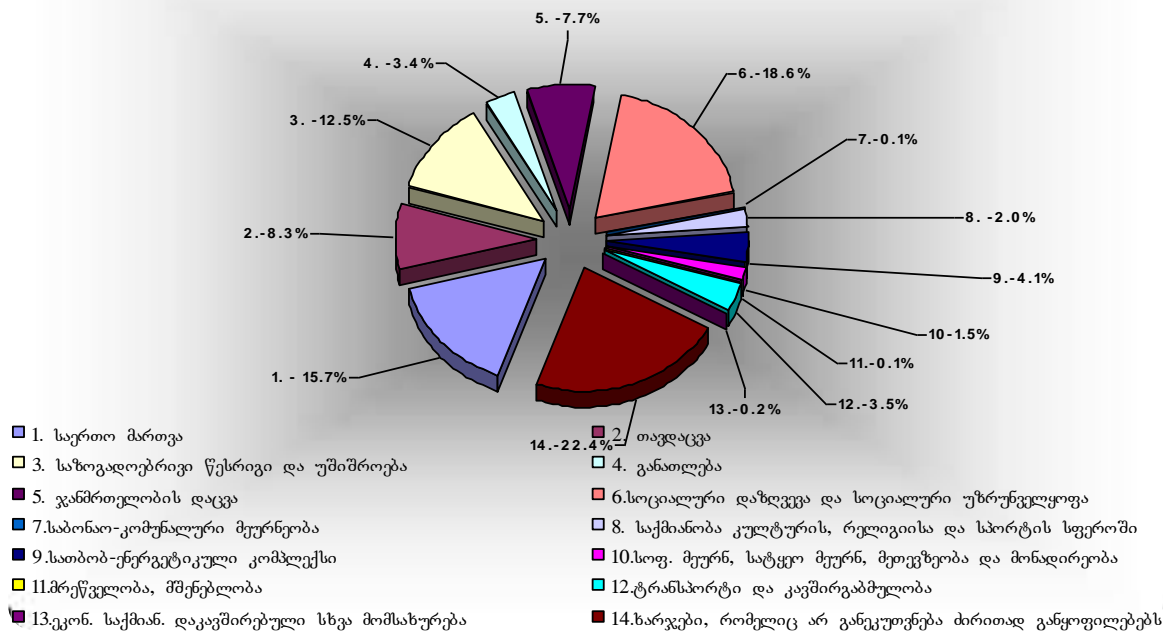
- ქვეყნაში საზოგადოებრივი წესრიგის უზრუნველყოფის კუთხით სახელმწიფო ბიუჯეტიდან საანგარიშო პერიოდში განისაზღვრა 239 015.5 ათასი ლარის გამოყოფა, აქედან ფაქტიურად გაწეულმა ხარჯმა 237 432.7 ათასი ლარი შეადგინა. გეგმიური მაჩვენებლის შესრულება 99.3 პროცენტია.
- განათლების ღონისძიებების დაფინანსებისათვის საანგარიშო პერიოდში დაგეგმილი იყო 66 839.8 ათასი ლარის გამოყოფა, ხოლო ფაქტიურად აღნიშნულ სფეროზე 65 292.0 ათასი ლარი დაიხარჯა, რაც გეგმიური მაჩვენებლის 97.6%-ია; უნდა აღინიშნოს რომ განათლების სფეროზე მიმართული სახსრების დიდი ნაწილი მოხმარდა განათლების სისტემის რეფორმასა და წინა პერიოდის დავალიანებათა დაფარვას.
- ჯანმრთელობის დაცვის ხაზით 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული იყო 152 060.5 ათასი ლარი. ამ მიმართულებით გამოყოფილმა თანხამ 147 362.3 ათასი ლარი შეადგინა, ანუ დაგეგმილი მაჩვენებლის 96.9%;
- მნიშვნელოვანი ღონისძიებები განხორციელდა სოციალური დაზღვევის და სოციალური უზრუნველყოფის სფეროში. ამ მიზნებისათვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაგეგმილმა ხარჯმა 367 881.8 ათასი ლარი შეადგინა. აღნიშნული თანხებიდან განხორციელდა როგორც მიმდინარე ხარჯების დაფინანსება, ისე წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების (მათ შორის საპენსიო დავალიანებების) დაფარვა. აღნიშნულ ღონისძიებებზე ფაქტიურად გაწეულმა ხარჯმა 364 257.7 ათასი ლარი შეადგინა. გეგმიური ხარჯების შესრულების მაჩვენებელი 99 პროცენტით განისაზღვრა.
- საბინაო-კომუნალური მეურნეობის ხაზით გამოყოფილმა თანხებმა საანგარიშო პერიოდში შეადგინა 3 053.6 ათასი ლარი, ფაქტიურად დაფინანსებული ასიგნებების ოდენობამ შეადგინა 2 793.0 ათასი ლარი, რაც დაგეგმილის 91.4%-ია;
- კულტურის, რელიგიის, სპორტის ღონისძიებების დაფინანსებისათვის საანგარიშო პერიოდში განსაზღვრული იყო 39 754.6 ათასი ლარის გამოყოფა, ხოლო ფაქტიურად გაწეული ხარჯი 39 212.5 ათასი ლარით განისაზღვრა, რაც გეგმიური მაჩვენებლის 98.6%-ია; ასევე უნდა

აღინიშნოს, რომ კულტურის სფეროზე მიმართული დაფინანსების ნაწილი (1.200.0 ათასი ლარი) მიმართულ იქნა კულტურის სფეროში წინა წლებში წარმოქმნილი სახელფასო დავალიანებების დასაფარავად.

- სათბობ-ენერგეტიკის სფეროში საანგარიშო პერიოდში სახელმწიფო ბიუჯეტით დაგეგმილი იყო 78 753.1 ათასი ლარის გამოყოფა, ხოლო ფაქტიურად გამოყოფილი ასიგნების ოდენობამ 78 386.2 ათასი ლარი შეადგინა, ანუ გეგმის 99.5%;
- სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის, მეთევზეობის და მონადირეობის სფეროს დასაფინანსებლად საანგარიშო პერიოდში დაიგეგმა 29 614.9 ათასი ლარის გამოყოფა. აქედან, რეალურად აღნიშნულ სფეროზე 29 177.4 ათასი ლარი დაიხარჯა, ანუ დაგეგმილი მაჩვენებლის 98.5%;
- მრეწველობისა და მშენებლობის სფეროზე 2004 წლის საელმწიფო ბიუჯეტით დაიგეგმა 1 567.7 ათასი ლარის გამოყოფა, ხოლო ფაქტიურად გაწეულმა ხარჯმა 1 526.4 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმიური მაჩვენებლის 97.3 პროცენტია.
- ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის მიმართულებით საანგარიშო პერიოდში გამოიყო 67 751.6 ათასი ლარი, აქედან, სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ფაქტიურად გაწეული ხარჯი 67 416.8 ათასი ლარით განისაზღვრა, გეგმიური მაჩვენებლის შესრულება 99.5 პროცენტია.
- გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის და ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული სხვა მომსახურების კუთხით დაგეგმილი იყო 4 429.3 ათასი ლარის გამოყოფა, რაც რეალურად დაფინანსდა 4 798.6 ათასი ლარით.
- სხვა არაკლასიფიცირებული კატეგორიების მიხედვით გათვალისწინებულ ხარჯებზე, რომლებშიც შედის სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება, ტერიტორიული ბიუჯეტებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები, საანგარიშო პერიოდში დაგეგმილმა ხარჯმა 429 326.0 ათასი ლარი შეადგინა, ხოლო ფაქტიურად გაწეული ხარჯი 432 094.6 ათასი ლარით განისაზღვრა.

დიაგრამა №10

2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები და ხარჯების სტრუქტურა ფუნქციონალურ ჭრილში

როგორც აღნიშნული მონაცემებიდან ჩანს 2004 წლის განმავლობაში სახელმწიფომ განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმო სოციალური პრობლემების მოგვარებას, ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში არსებული სიტუაციის გაუმჯობესებასა და ქვეყნის თავდაცვითი პოტენციალის ამაღლებას.

დიაგრამა №10-ში წარმოდგენილია მონაცემები 2004 წლის განმავლობაში სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელებისა და ხარჯების სტრუქტურის შესახებ ფუნქციონალურ ჭრილში.

5.3 სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები და ხარჯები ეკონომიკურ ჭრილში

2004 წლის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ცვლილებები განხორციელდა სახარჯო პოლიტიკაში, რამაც ასახვა ჰპოვა როგორც ხარჯებისა და გადასახდელების სტრუქტურაში, ისე მის მოცულობაში.

„*მუშა-მოსამსახურეთა შრომის ანაზღაურების*“ მუხლში დაგეგმილი იყო 203 139.7 ათასი ლარი, ხოლო ფაქტიურმა ხარჯმა 200 521.9 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმიური მაჩვენებლის 98.7 პროცენტია. აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული მაჩვენებელი 2003 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე 45 პროცენტით მეტია (დიაგრამა №11) და მისი წილი მთლიან ხარჯებში 10.3 პროცენტს შეადგენს (დიაგრამა №12). 2004 წელს განხორციელდა სახელფასო განაკვეთების მატება რაც შესაბამისად აისახა შრომის ანაზღაურების მუხლის მოცულობაში. ამასთან, გარდა ბიუჯეტის კანონით გათვალისწინებული დავალიანებების დაფარვის ფონდისა საბიუჯეტო ორგანიზაციებმა შრომის ანაზღაურების მუხლიდან განხორციელეს წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა ხარჯებში წარმოქმნილი ეკონომიის ხარჯზე.

„*სოციალური ანარიცხების*“ გეგმიური მაჩვენებელი 33 238.1 ათასი ლარით განისაზღვრა, ხოლო ფაქტიურად გაწეულმა ხარჯმა 32 421.2 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმიური მაჩვენებლის 97.5 პროცენტია, ხოლო 2004 წელს სოციალური ანარიცხების მუხლით გაწეული ფაქტიური ხარჯი 2003 წლის ანალოგიური მაჩვენებელზე 9.4 პროცენტით მეტია (დიაგრამა №11). ამასთან აღნიშნული მუხლით გაწეული ხარჯების წილი მთლიან ხარჯებში 1.7 პროცენტია (დიაგრამა №12).

„*მივლინებებისათვის*“ 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში ასივნებების გეგმიური მაჩვენებელი 10 201.0 ათასი ლარით განისაზღვრა, ხოლო ფაქტიურმა ხარჯმა 9 704.9 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმიური მაჩვენებლის 95.1 პროცენტია, ხოლო 2003 წლის შესაბამის მაჩვენებელს 2004 წლის ფაქტიურმა ხარჯმა 40 პროცენტით გადააჭარბა (დიაგრამა №11). ამასთან, აღნიშნული მუხლით გაწეული ხარჯის წილი მთლიან ფაქტიურ ხარჯებში 0.5 პროცენტს შეადგენს.

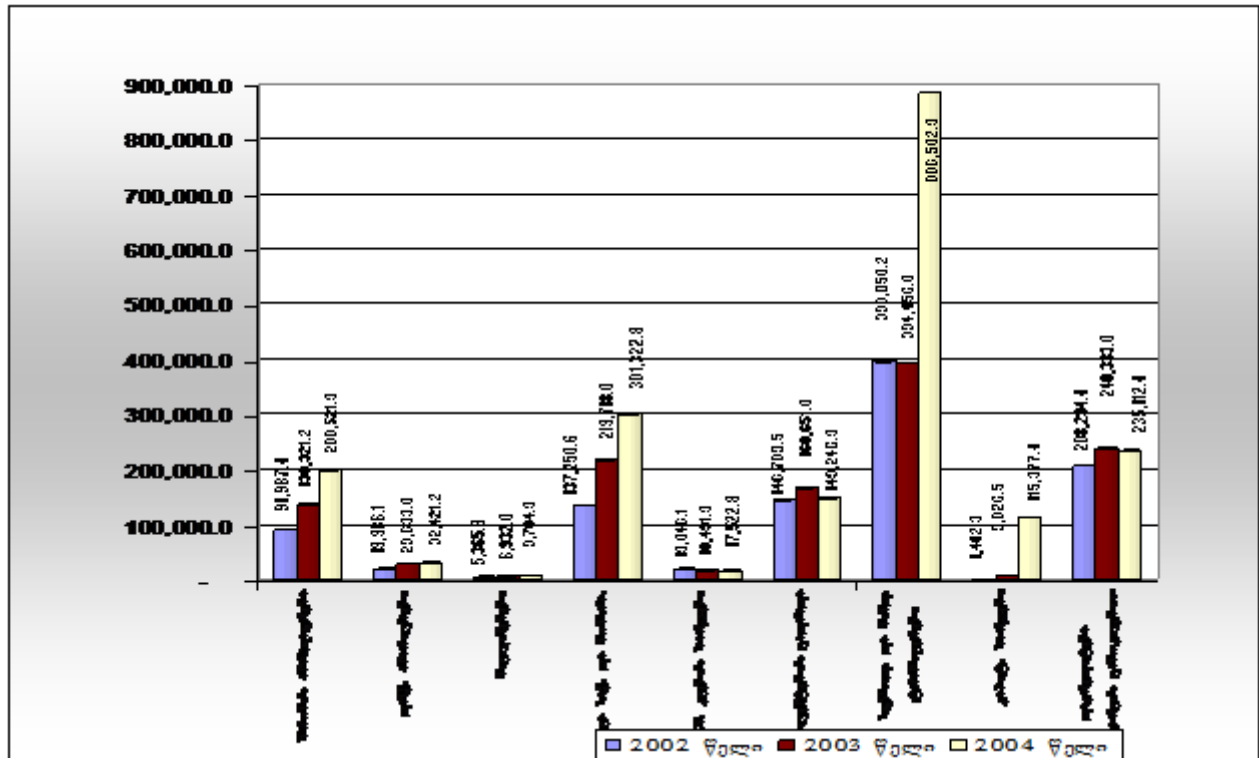
„*სხვა საქონლისა და მომსახურების*“ მუხლით გასაწევი ხარჯების გეგმიური მოცულობა 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით 305 030.9 ათასი ლარით განისაზღვრა, ხოლო ფაქტიურმა მაჩვენებელმა 301 322.8 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმიური მაჩვენებლის 98.7 პროცენტია. 2003 წელთან შედარებით ზრდა აღნიშნული მუხლით გაწეული ხარჯების მოცულობაშიც შეინიშნება, იგი 2003 წლის ფაქტიურ მაჩვენებელთან შედარებით 37.1 პროცენტით მეტია (დიაგრამა №11). აღნიშნული მუხლიდან ხარჯებში წარმოქმნილი ეკონომიის ხარჯზე საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ განხორციელდა წინა წლებში წარმოქმნილი კრედიტორული დავალიანებების დაფარვა. სხვა საქონლისა და მომსახურების მუხლიდან განხორციელდა როგორც კომუნალური და ოფისის, ისე დაწესებულებების ფუნქციონირებისათვის

აუცილებელი სხვა ხარჯების გაწევა. აღნიშნული მუხლიდან გაწეული ხარჯების წილი მთლიან ხარჯებში 15.5 პროცენტს შეადგენს (დიაგრამა №12).

დიაგრამა №11

სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელებისა და ხარჯების ფაქტიური მაჩვენებლები 2002-2004 წლებში

ათას ლარებში

„კვების ხარჯებისათვის“ გაწეულმა გეგმიურმა ხარჯმა 17 986.5 ათასი ლარი შეადგინა, ხოლო საკასო ხარჯი 17 522.8 ათასი ლარით განისაზღვრა, რაც გეგმიური მაჩვენებლის 97.4 პროცენტია. აღნიშნული მუხლით გაწეული ხარჯები ძირითადად მოხმარდა სამხედრო მოსამსახურეთათვის განკუთვნილი საკვები დანამატების მოწესრიგებას.

„პროცენტის გადახდის“ მუხლში სახელმწიფო ბიუჯეტში გათვალისწინებული გეგმიური ხარჯი 149 924.3 ათასი ლარით განისაზღვრა, ხოლო ფაქტიურად გაწეულმა ხარჯმა 149 246.9 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმიური მაჩვენებლის 99.5 პროცენტია. აღნიშნული თანხით სრულად

განხორციელდა 2004 წლის განმავლობაში მთავრობის მიერ აღებული როგორც საშანაო, ისე საგარეო ვალდებულებების მომსახურება. ამასთან, აღნიშნული მუხლით გაწეული ხარჯების წილი მთლიან ხარჯებში 7.7 პროცენტია.

„სუბსიდიებისა და მიმდინარე ტრანსფერების“ მუხლით სახელმწიფო ბიუჯეტის გეგმით გათვალისწინებული იყო 886 318.3 ათასი ლარი, ხოლო მისმა ფაქტიურმა ხარჯმა 886 502.9 ათასი ლარი შეადგინა. 2004 წლის სუბსიდიებისა და მიმდინარე ტრანსფერების მუხლით გაწეულმა ხარჯმა 2003 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს 124.7 პროცენტით გადააჭარბა (დიაგრამა №11). ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ აღნიშნული მუხლით გაწეული ფაქტიური ხარჯის წილი 2004 წლის მთლიან ფაქტიურ ხარჯში 45.5 პროცენტს შეადგენს (დიაგრამა №12), რაც გამოწვეულია შემდეგი ფაქტორებით:

- საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის მიერ ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების ფინანსური უზრუნველყოფა ხორციელდება სუბსიდიებისა და მიმდინარე ტრანსფერების მუხლიდან.

- 2004 სახელმწიფო ბიუჯეტში საინვესტიციო პროექტების დაფინანსებასა და თანადაფინანსებაზე მიმართული თანხების გახარჯვა ხორციელდება სუბსიდიებისა და მიმდინარე ტრანსფერების მუხლიდან.

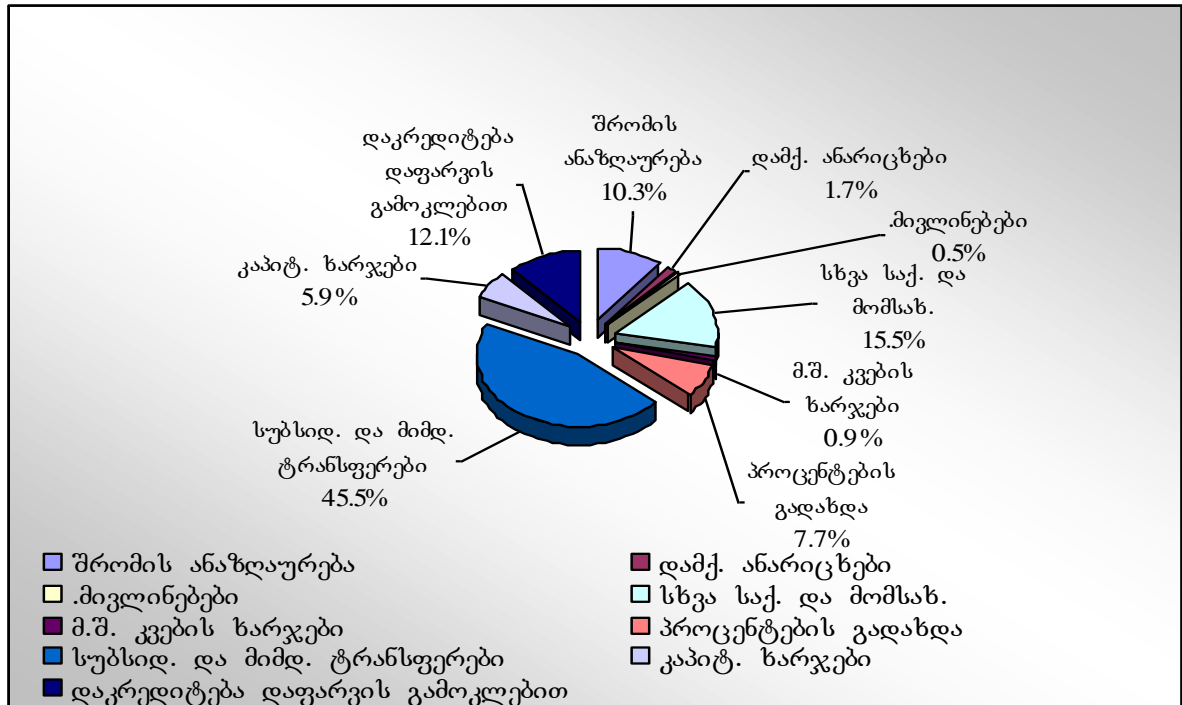
- 2004 წლის განმავლობაში საბიუჯეტო ორგანიზაციებმა შეიცვალეს სამართლებრივი ფორმა და ჩამოყალიბდნენ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებად, რის შედეგადაც მათი დაფინანსება ასევე განხორციელდა აღნიშნული მუხლით.

„კაპიტალური ხარჯებისათვის“ 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული იყო 117 154.6 ათასი ლარი, ხოლო ფაქტიურმა ხარჯმა 115 377.4 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმიური მაჩვენებლის 98.4 პროცენტია. 2003 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში კაპიტალური ხარჯების მუხლით გაწეულმა ფაქტიურმა ხარჯებმა 9 026.5 ათასი ლარი შეადგინა, შესაბამისად 2004 წლის აღნიშნული მუხლით გაწეული ხარჯი 2003 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე 10-ჯერ მეტია (დიაგრამა №11). ხოლო მისი წილი 2004 წლის მთლიან ხარჯებში 5.9 პროცენტია (დიაგრამა №12).

„დაკრედიტება დაფარვის გამოკლებით“ მუხლით გათვალისწინებული ხარჯების გეგმიური ოდენობა 221 303.8 ათასი ლარით განისაზღვრა, ხოლო მისმა ფაქტიურმა ხარჯმა 235 112.4 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმიური მაჩვენებლის 106.2 პროცენტია. მისი წილი მთლიან ხარჯებში 12.1 პროცენტია (დიაგრამა №12)

2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელებისა და ხარჯების მოცულობა ეკონომიკურ ჭრილში

ათას ლარებში

5.4 სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები ორგანიზაციული სტრუქტურის მიხედვით

სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯების ორგანიზაციული სტრუქტურის განხილვამდე უნდა აღინიშნოს, რომ 2004 წელს დაწყებული იქნა „საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოების შესახებ“ საქართველოს კანონით სახელმწიფო ჯილდოებზე დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიების გაცემა. გასულ წელს ჯილდოზე ფულადი პრემიების გაცემა ხორციელდებოდა საქართველოს მთავრობის 2004 წლის 31 აგვისტოს დადგენილებით განსაზღვრული წესის შესაბამისად, რომლის მიხედვითაც სახელმწიფო ბიუჯეტით ამ მიზნით გათვალისწინებული ასიგნებებიდან სულ გამოყოფილი იქნა 1

133.6 ათასი ლარი, აღნიშნული თანხით ფულადი პრემიები მიეცათ 1779 ჯილდოს კავალერს. აქედან, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს 681.6 ათასი ლარი (1051 კაცი) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს 125.0 ათასი ლარი (218 კაცი), ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტს 306.4 ათასი ლარი (476 კაცი), საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს 20.6 ათასი ლარი (34 კაცი). ამ თანხების გაცემა ასევე გაგრძელდება მიმდინარე წელსაც.

აღსანიშნავია ასევე 2004 წლის განმავლობაში დაფინანსებული სხვა ღონისძიებები. კერძოდ, დასავლეთ საქართველოში საომარი მოქმედებების შედეგად დანგრეული სახლების აღსადგენად სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებში მიმართული იქნა 200.0 ათასი ლარი. ასევე, 2004 წლის 1 სექტემბრიდან ამოქმედდა „საქართველოს შრომის კანონთა კოდექსით“ გათვალისწინებული ღონისძიება, რომელიც ითვალისწინებს მაღალმთიან რეგიონებში დასაქმებულთა ხელფასებზე მაღალმთიანობის დანამატის 25-დან 35 პროცენტამდე გაზრდას აღნიშნული ღონისძიებების დასაფინანსებლად სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დამატებით გამოიყო 468.0 ათასი ლარი.

5.4.1. ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს

2004 წლის ცენტრალური ბიუჯეტის გადასახდელებისა და ხარჯების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 71 487,4 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა – 63 667,3 ათასი ლარი, ანუ გეგმა შესრულდა 89,0%-ით. აქედან სოციალური უზრუნველყოფის ერთიანი სახელმწიფო ფონდისათვის გადასაცემი ტრანსფერის დაზუსტებული გეგმა განისაზღვრა 49 977,0 ათასი ლარით (მ.შ. უმწევთა სოციალურ (ოჯახების) დახმარებაზე – 18 000,0 ათასი ლარით), ხოლო საკასო შესრულებამ შეადგინა 41 977,0 ათასი ლარი (მ.შ. უმწევთა სოციალურ (ოჯახების) დახმარებაზე – 10 000,0 ათასი ლარი).

1. სამინისტროს ადმინისტრაციული ორგანოების ხარჯები

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში შედის როგორც სამინისტროს ცენტრალური აპარატი, ასევე სამინისტროს ტერიტორიული ორგანოები, სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საქვეუწყებო დაწესებულებები და სამინისტროს სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საჯარო სამართლის იურიდიული პირები.

სამინისტროს სისტემაში შემავალი ადმინისტრაციული ორგანოების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 7 693,8 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა შეადგინა 7 511,6 ათასი ლარი, ე.ი. გეგმა შესრულდა 97,6 %-ით. აღნიშნული ხარჯების დიდი ნაწილი მოხმარდა სამინისტროს სისტემის მიმდინარე ადმინისტრაციულ ხარჯებს, ხოლო ნაწილი მიმართული იქნა 2004 წელს საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროში განხორციელებული სტრუქტურული რეორგანიზაციის შედეგად შექმნილი ახალი სამსახურების მოწყობასა და აღჭურვაზე.

2. სოციალური სფეროს ინსტიტუციური და ფუნქციური რეფორმის ხელშეწყობის პროგრამა

აღნიშნულ პროგრამას ახორციელებს საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი, პროგრამის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 6 963,5 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა შეადგინა 6 563,2 ათასი ლარი, რაც გეგმის 94,2%-ია. პროგრამა მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:

– სოციალური სფეროს საორგანიზაციო მეთოდური და სამართლებრივი უზრუნველყოფის კომპონენტი, რომლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 643,0 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა შეადგინა 493,5 ლარი, ანუ გეგმის 76,7%. სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის სფეროს საორგანიზაციო-მეთოდური და სამართლებრივი უზრუნველყოფის მიზნით 2004 წელს დაგეგმილი ღონისძიებების მიხედვით განხორციელდა შემდეგი სამუშაოები:

პრიორიტეტების შესაბამისად შემუშავდა სანიტარულ-ჰიგიენური და ეპიდემიოლოგიური ნორმირების ერთიანი სახ. სისტემის ფუნქციონირებისათვის აუცილებელი ნორმატიული დოკუმენტები;

სახელმწიფო სანიტარული ზედამხედველობის სამსახურის ლაბორატორიების საქმიანობის შესწავლისა და მეთოდურ-პრაქტიკული დახმარებების გაწევის მიზნით 2004 წლის იანვარ-აპრილში წინასწარ შემუშავებული პროგრამების შესაბამისად სემინარული და პრაქტიკული მეცადინეობები ჩატარდათ კომუნალური ჰიგიენის, კვების ჰიგიენის, ნარჩენი შხამქიმიკატების კვლევისა და ტოქსიკოლოგიის საქართველოს სხვადასხვა რაიონების ექიმ-ლაბორანტებს, ბაქტერიოლოგებს, ბაქლაბორანტებსა და ლაბორანტებს;

საქართველოსა და ევროპის საბჭოს სხვა წევრ ქვეყნებში ბიომედიცინისა და ადამიანის უფლებების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკისა და კანონმდებლობის ჰარმონიზაციის მიზნით შეგროვდა და გაანალიზდა საქართველოში ადამიანის უფლებებისა და ბიოსამედიცინო სფეროში მიმდინარე საქმიანობების შესახებ ინფორმაცია, მომზადდა საქართველოში ბიოეთიკის სფეროში არსებული მიღწევების მიმოხილვა;

სახელმწიფო ჯანდაცვითი პროგრამებისა და სტანდარტების სრულყოფისა და ექსპერტიზის მიზნით განხორციელდა 2004 წლის სახელმწიფო სამედიცინო სტანდარტების ექსპერტიზა;

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს დაკვეთით ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის საკითხებთან დაკავშირებული კანონების, კანონქვემდებარე აქტების, სამეცნიერო-პოპულარული ინფორმაციების გამოქვეყნების მიზნით გამოიცა გაზეთ „მედიცინის“ 18 ნომერი და სხვა.

– მეცნიერებისა და განათლების კომპონენტი, რომლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 490,6 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა 381,1 ათასი ლარი, ანუ გეგმა შესრულდა 77,6 %-ით. ჯანდაცვითი სფეროს ადამიანური რესურსების განვითარების სახელმწიფო უზრუნველყოფის მიზნით კომპონენტის ფარგლებში 2004 წელს განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:

წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა სახელმწიფო დაკვეთით 140 რეზიდენტის მომზადება სხვადასხვა სპეციალობებზე სახელმწიფო სამედიცინო აკადემიისა და სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მიერ;

სახელმწიფო სამედიცინო აკადემიის მიერ განხორციელდა 1 438 ექიმისა და ფარმაცევტის სერტიფიცირება;

უწყვეტი სამედიცინო განათლების ხელშეწყობისა და პროფესიული განვითარების მიზნით აჭარის რეგიონის ჯანდაცვის სისტემის მუშაკთათვის განხორციელდა სასწავლო კურსი „სწორი კლინიკური გადაწყვეტილების მიღების ეფექტური გზა – მტკიცებითი მედიცინის საფუძვლები“;

საქართველოში მეცნიერების, სამეცნიერო პოტენციალისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობის მიზნით 2004 წელს განხორციელდა სამი კვლევა;

2004 წელს გაგრძელდა 2003 წელს დაფინანსებაში შექმნილი პრობლემების გამო შეწყვეტილი ოთხი სამეცნიერო კვლევა.

– სტრატეგიული მნიშვნელობის დაწესებულებათა რეაბილიტაციის, სამედიცინო ტექნოლოგიების განვითარების და სამედიცინო რეზერვების მართვის კომპონენტი, რომლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 373,6 ათასი ლარი, საკასო ხარჯმა 292,1 ათასი ლარი, ანუ გეგმა შესრულდა 78,1 %-ით. სამედიცინო რეზერვების შევსება/განახლების მიზნით განხორციელდა პაციენტთა ჰოსპიტალამდელ და ჰოსპიტალურ ეტაპზე (50 და 100 დაზარალებულზე) დახმარებისათვის მედიკამენტების, სამედიცინო დანიშნულების საგნების და სამედიცინო ტექნიკური ნაკეთობების შეძენა;

სტრატეგიული მნიშვნელობის დაწესებულებათა რეაბილიტაციის მიზნით სამშენებლო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოები განხორციელდა სხვადასხვა სამედიცინო დაწესებულებებში;

შეძენელი იქნა სამედიცინო აღჭურვილობა (პულსოქსიმეტრები, ხელოვნური სუნთქვის აპარატი), აგრეთვე შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სხვადასხვა დამხმარე საშუალებები.

– სამედიცინო მომსახურების ეფექტურობის შეფასებისა და მონიტორინგის კომპონენტი, რომლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 72,2 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა 52,7 ათასი ლარი, რაც გეგმის 73,0%-ია. სამედიცინო მომსახურების ეფექტურობის შეფასებისა და სახელმწიფო პროგრამების მონიტორინგის მიზნით განხორციელდა მოსახლეობის სტაციონარული დახმარების სახელმწიფო პროგრამის - ურგენტული მომსახურების კომპონენტის, ამავე კომპონენტის ანტირაბიული სამკურნალო საშუალებებით მკურნალობის, სამედიცინო დახმარების კომპონენტისა და ბავშვთა 0-3 წლამდე სამედიცინო დახმარების პროგრამების მიმდინარეობის მონიტორინგი.

– სამედიცინო დაწესებულებების ოპტიმიზაციის პროგრამა, რომლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 4125,0 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა 4112,5 ათასი ლარი, რაც გეგმის 99,6 %-ს შეადგენს. დაწესებულებათა რეაბილიტაციის მიზნით საქართველოს საავადმყოფოთა რესტრუქტურის ფონდის მიერ 2003 წლის 24 ოქტომბერს ტენდერში გამარჯვებულ ორგანიზაციებთან

გაფორმებული ხელშეკრულებების შესაბამისად და ფონდის უშუალო ზედამხედველობით 2004 წლის განმავლობაში გრძელდებოდა სამშენებლო სამუშაოები საქართველოს მთელ რიგ სამედიცინო დაწესებულებებში კერძოდ, „ოფთოლმოლოგიისა და ნევროლოგიის ეროვნულ ცენტრში“, „თიანეთის რეგიონალურ საავადმყოფოში“, „დედოფლისწყაროს საავადმყოფო-პოლიკლინიკურ გაერთიანებაში“, „ლაგოდეხის რაიონულ საავადმყოფოში“, „ქუთაისის სამხარეო დედათა და ბავშვთა სამკურნალო-დიაგნოსტიკურ ცენტრში“, „ბაღდათის სამედიცინო ცენტრში“ და „ფოთის ცენტრალურ კლინიკურ საავადმყოფოში“ ;

ჩამოყალიბდა ახალი სამედიცინო დაწესებულება შპს „აკად. ზ. ცხაკაიას სახ. დასავლეთ საქართველოს ინტერვენციული მედიცინის ეროვნული ცენტრი“;

– სტრატეგიული მნიშვნელობის დაწესებულებათა რეაბილიტაციის, სამედიცინო ტექნოლოგიების განვითარების და სამედიცინო რეზერვების მართვის კომპონენტის წინა პერიოდის დავალიანების დაფარვისათვის გათვალისწინებული თანხების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 1 200,0 ათასი ლარი, საკასო ხარჯმა – 1 199,8 ათასი ლარი, ე. ი. გეგმა შესრულდა 100%-ით.

– სხვა წინანსწარ გაუთვალისწინებელი ხარჯებისათვის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 59,2 ათასი ლარი, საკასო ხარჯმა შეადგინა 31,6 ათასი ლარი (ე. ი. გეგმა შესრულდა 53,3%-ით), აღნიშნული თანხის ფარგლებში ჩატარდა 1 ივნისს ბავშვთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიება, გაწეულ იქნა ხარჯი „საქართველოს ოფიციალური ბეჭდვითი ორგანო – საქართველოს საკანონმდებლო მაცნეზე“, ჟურნალ „ახალ საუკუნეზე“ და სხვ.

3. ფარმაცევტული სექტორის რეგულირებისა და მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა.

აღნიშნულ პროგრამას ახორციელებდა წამლის სააგენტო. პროგრამის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 161,6 ლარი, საკასო ხარჯმა 156,1 ათასი ლარი, ანუ გეგმის 96,6 %. საქართველოს ფარმაცევტულ ბაზარზე ჩრდილოვანი ეკონომიკის წარმომშობი ფაქტორებისა და სამკურნალო საშუალებების ფალსიფიკაციის აღმკვეთ ღონისძიებათა შემუშავებისა და განხორციელების მიზნით 2004 წელს პროგრამის ფარგლებში შესრულდა შემდეგი ღონისძიებები:

წამლის გვერდითი ეფექტებისა და რაციონალური ფარმაცოთერაპიის მონიტორინგის საფუძვლების მომზადება;

ფარმაცევტული რეგლამენტაციის ელექტრონული და ბეჭდვითი ვერსიების შექმნა;

სამკურნალო საშუალებების გამოყენების ინსტრუქციების ელექტრონული ვერსიის შექმნა;

წამლის გვერდითი ეფექტების მონიტორინგისა და რაციონალური ფარმაცოთერაპიის დარგში თრეინინგების ჩატარება.

4. ჯანმრთელობის ხელშეწყობის, დაავადებათა პრევენციის და ეპიდკონტროლის სახელმწიფო პროგრამა

აღნიშნულ პროგრამას ახორციელებდა საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი. პროგრამის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 3 365,3 ლარი, ფაქტიურად გაწეულმა საკასო ხარჯმა 3 253,0 ათასი ლარი, ანუ გეგმა შესრულდა 96,6%-ით. პროგრამა მოიცავს შემდეგ ქვეპროგრამებსა და კომპონენტებს:

– „ცხოვრების ჯანსაღი წესის ხელშეწყობისა და დაავადებათა პრევენციის“ პროგრამის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 270,4 ათასი ლარი, დაფინანსებამ 266,1 ათასი ლარი, ე.ი. გეგმის 98,4 %.

„ავადობის აქტიური გამოვლინება და სამედიცინო-პროფილაქტიკური გასინჯვების კომპონენტი“-ის ფარგლებში ბავშვთა სახლის აღსაზრდელთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესწავლა–შეფასების, ავადობის სტრუქტურის შესწავლის, დაავადებათა საწყის ეტაპზე გამოვლენის, ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობის შესწავლა–შეფასების, ადგილზე პირველადი სამედიცინო დახმარების გაწევის მიზნით განხორციელდა სხვადასხვა ღონისძიებები: პროფილაქტიკური გასინჯვები ჩატარდა 1 324 ბავშვს და 399 თანამშრომელს, დამატებითი სამედიცინო-პროფილაქტიკური გამოკვლევები ჩატარდა 6 112 პირს, მათ შორის ეროვნული სპორტული ნაკრები გუნდების 178 წევრს, პარლამენტის თანამშრომლებსა და მომსახურე პერსონალს.

ს/ს ნ. მახვილადის სახელობის შრომის მედიცინისა და ეკოლოგიის ს/კ ინსტიტუტთან გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად განხორციელდა მავნე ფაქტორებთან კონტაქტში მყოფ დასაქმებულ მოსახლეობაში პროფესიული პათოლოგიის პრევენციის ღონისძიებები, პროფესიულ დაავადებაზე საეჭვო პირების რეაბილიტაციის მიზნით დაისახა მათი მიზანმიმართული გამოკვლევები და სამკურნალო ღონისძიებები.

საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულ იქნა პილოტური პროექტი „საგზაო ტრავმატიზმის პრევენცია მოზარდებში“ თბილისის №№ 51, 53, 55, 56 და 161 სკოლებში.

– „სოციალურად საშიშ დაავადებათა პროფილაქტიკის“ პროგრამის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 2 156,5 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა შეადგინა 2 136,2 ათასი ლარი, რაც თითქმის გეგმის 100%-ია. პროგრამა მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:

„ნარკომანიის პროფილაქტიკური ღონისძიებების კომპონენტის“ ფარგლებში საანგარიშო პერიოდში ჩატარებულ იქნა კომპლექსური ღონისძიებები, რომლებიც მიზნად ისახავდა ქვეყანაში წამალდამოკიდებულების გავრცელების პრევენციას სამედიცინო საშუალებებით, 2004 წლის 1 ივნისამდე ქვეყნის მასშტაბით მიმდინარეობდა ნარკოტიკული თრობის აქტიური გამოვლინება, დინამიური მეთვალყურეობა, რეაბილიტაცია, სოციალურად სახიფათო მდგომარეობათა მკურნალობა, ხოლო 1 ივნისიდან ნარკოტიკული თრობის შემოწმება და სასამართლო ექსპერტიზა. საანგარიშო პერიოდში სულ ჩატარდა 25 940 კვლევა სახელმწიფო სამედიცინო სტანდარტების მიხედვით.

„იოდის დეფიციტით გამოწვეულ დაავადებათა პროფილაქტიკის კომპონენტის“ ფარგლებში საანგარიშო პერიოდში სულ გამოკვლეულ იქნა 34 555 ფიზიკური პირი.

„მოსახლეობის მიზნობრივ ჯგუფების უსაფრთხო სისხლით უზრუნველყოფის” ფარგლებში ჩატარდა 30 910 სკრინინგული და 657 კონფირმაციული გამოკვლევა.

„მიდსის პროფილაქტიკის” ფარგლებში სულ გამოკვლეულია 22 051 რისკის ჯგუფის პირთა სისხლი (სკრინინგული გამოკვლევა). ჩატარდა 68 კონფირმაციული გამოკვლევა.

რაიონკოლოგიურ კაბინეტებში ფიზიკალური მეთოდებით გასინჯულია 9 012 პაციენტი.

– „ეპიდზედამხედველობისა და ეპიდსიტუაციის მართვის” პროგრამის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 449,5 ათასი ლარი, საკასო ხარჯმა 413,9 ათასი ლარი, რაც გეგმის 92,0%-ია. როგორც ცნობილია, ჯანმოს რეკომენდაციების თანახმად წლის ბოლოს 1 წლამდე ასაკის ბავშვთა ცალკეული ვაქცინით მოცვა მინიმუმ 90% უნდა იყოს, ხოლო 1 წელზე უფროსი ასაკის ბავშვთა მოცვის მაჩვენებელი - 85%. წითელასა და ყბაყურის ვაქცინებით მოცვის შემცირება დაკავშირებულია წითელასა და ყბაყურის მონოვაქცინების ნაცვლად წწყ აცრების დაწყებასთან. სულ 2004 წლის პერიოდში წითელას კომპონენტის ვაქცინით აიცრა 48 596 ერთი წლის ბავშვი, ყბაყურას კომპონენტის ვაქცინით დროულად აცრილია 36982 ბავშვი, მოცვა 84,7%-ია (მონოვაქცინით მოცვა 55,8%).

– „პროგრამების მონიტორინგი და მართვის ხელშეწყობის” პროგრამის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 123,9 ათასი ლარი, დაფინანსებამ შეადგინა 123,5 ათასი ლარი, ე.ი. გეგმა შესრულდა 100%-ით. პროგრამის მიზანს წარმოდგენდა “ჯანმრთელობის ხელშეწყობის, დაავადებათა პრევენციის და ეპიდკონტროლის” სახელმწიფო პროგრამის განხორციელების ორგანიზაცია და მართვის ხელშეწყობა ღონისძიებათა ეფექტურობის გაზრდის მიზნით (ცენტრალური და რეგიონული დონე).

– „ჯანმრთელობის ხელშეწყობის, დაავადებათა პრევენციის და ეპიდკონტროლის სახელმწიფო პროგრამის წინა პერიოდის დავალიანების დაფარვისათვის” განსაზღვრული იყო 230,0 ათასი ლარი, რომელიც სრულად დაფინანსდა.

– „სტატისტიკისა და ინფორმაციის სისტემის უზრუნველყოფის, მალარის პროფილაქტიკისა და კონტროლის დაავადებათა და ეპიდზედამხედველობისა და ეპიდსიტუაციის მართვის” პროგრამის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 135,0 ათასი ლარი, დაფინანსებამ - 83,3 ათასი ლარი, ანუ გეგმის 62,0%.

5. უპოვართა სამედიცინო დახმარების ხელშეწყობა (საქართველოს საპატრიარქოს თერაპიული კლინიკა “უპოვართათვის” ბაზაზე) - პროგრამის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 62,6 ათასი ლარი, დაფინანსებამ 39,5 ათასი ლარი, ანუ გეგმა შესრულებულია 63,0%-ით. პროგრამის განხორციელება საშუალებას აძლევს უპოვრებს, ბერებს, მონაზვნებს, სასულიერო პირებს და მათი ოჯახის წევრებს უფასოდ გამოიკვლიონ და იმკურნალონ ის დაავადებები, რომლებიც არ შედის სხვა სახელმწიფო პროგრამებში.

6. საქართველოში მცხოვრებ ომის ვეტერანთა სამედიცინო დახმარების სახელმწიფო პროგრამა (ომის ვეტერანთა კლინიკური ჰოსპიტალის ბაზაზე) - პროგრამის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 441,9 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო

ხარჯმა 441,9 ათასი ლარი. ანუ გეგმა შესრულებულია 100%-ით, პროგრამა მოიცავს მეორე მსოფლიო ომის ინვალიდებისა და საქართველოს თავისუფლებისათვის და მთლიანობისათვის მებრძოლთა სპეციალიზებულ სამედიცინო დახმარების ორგანიზაციის ღონისძიებებს.

7. უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელ ინვესტიციურ პროექტებში თანამონაწილეობა და თანადაფინანსება, უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელ ინვესტიციური პროექტები

უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელი ინვესტიციური პროექტების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა სულ 2 821,6 ათასი ლარი (მ.შ. საქართველოს თანადაფინანსების წილი – 591,6 ათასი ლარი, საკრედიტო და საგრანტო რესურსები – 2 230,0 ათასი ლარი), ხოლო საკასო შესრულებამ – 3 725,0 ათასი ლარი (მ.შ. საქართველოს თანადაფინანსების წილი – 567,8 ათასი ლარი ანუ 96,0%, საკრედიტო და საგრანტო რესურსები – 3 157,2 ათასი ლარი ანუ 141,6%).

– ჯანდაცვის მეორე პროექტის ფარგლებში შესყიდული იქნა ადგილობრივი საკონსულტაციო მომსახურება პირველადი ჯანდაცვის ცენტრების წინასწარი სამშენებლო სტანდარტების შესამუშევრებლად, განხორციელდა პერინატალური სისტემის შეფასება. პროექტის მხრდაჭერით განხორციელდა საქართველოს ოჯახის ექიმთა ასოციაციის წარმომადგენლების მონაწილეობა ოჯახის ექიმთა მსოფლიო კონფერენციაში, საოჯახო მედიცინის ფაკულტეტის თანამშრომელთა სასწავლო ტური ლიტვაში, შ II თანამშრომელთა მონაწილეობა საერთაშორისო კონფერენციებში.

– სტრუქტურული რეფორმების მხარდაჭერის პროექტის საავადმყოფოთა რესტრუქტურისაციის კომპონენტის ფარგლებში გაგრძელდა საავადმყოფოთა რესტრუქტურისაციის ფონდის ხელფასებით უზუნველყოფა, დაწყებულია წინამოსამზადებელი სამუშაოები ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო ქსელის აღდგენისათვის.

– სოციალური დაცვის რეფორმების პროექტის მოსამზადებელი გრანტის ფარგლებში შეიქმნა სოციალური დაცვის კონცეპცია და შემუშავდა რეფორმის განხორციელების სამწლიანი სტრატეგია, მომზადდა საქართველოში იმ პერიოდისთვის არსებული სოციალური დაცვის თითოეული კომპონენტის (საპენსიო, სოციალური დახმარებების, შრომა/დასქმების და სოციალური სერვისების სისტემები) საკანონმდებლო ბაზის და ინსტიტუციური მოწყობის აღწერილობა.

– აივ/შიდსის, ტუბერკულოზისა და მალარიის პრევენციისა და კონტროლის პროგრამის (გლობალური ფონდი) ფარგლებში დაიწყო შიდსით დაავადებულ პაციენტთა მკურნალობა, შეძენილ იქნა მაღალ ტექნოლოგიური სადიაგნოსტიკო აპარატურა, ჩატარდა საგანმანათლებლო კამპანია ახალგაზრდებში შიდსით პრევენციის მიზნით, შესყიდულ და განაწილებულ იქნა ინსექტიციდების წლის მარაგი მალარიის ეფექტური კონტროლის განხორციელების მიზნით.

საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ლტოლვილთა, დევნილთა, რეპატრიანტთა, თავშესაფრის მაძიებელთა კონსტიტუციურად და მომქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უფლებების დაცვა და მიგრაციული პროცესების მართვა. აგრეთვე, დევნილთა შესანახი ხარჯების დანიშნულებისამებრ გამოყენება. ამ მხრივ 2004 წელს გატარდა მნიშვნელოვანი ღონისძიებები.

საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 66 314,6 ათ. ლარი, საკასო ხარჯმა კი 65 354,6 ათ. ლარი.

ც/აპარატის ხარჯების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 909,1 ათ. ლარი, საკასო ხარჯმა – 843,9 ათ. ლარი.

ადგილობრივი ორგანოებისათვის (სამეგრელოს რეგიონის, იმერეთის, და შიდა ქართლის რეგიონებისათვის) დაზუსტებულმა გეგმა შეადგინა 93,6 ათ. ლარი, საკასო ხარჯმა კი შეადგინა 80,4 ათ. ლარი, ხარჯი არ გაწეულა მხოლოდ სამეგრელოს რეგიონის სენაკის განყოფილების მიერ, იმის გამო, რომ ვერ მოესწრო სენაკის განყოფილების დებულების დამტკიცება.

ლტოლვილთა და დევნილთა შემწეობებისათვის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 44 082,4 ათ. ლარი, საკასო ხარჯმა კი 43 880,9 ათ. ლარი, აღნიშნული თანხით დაიფარა 2003 წლის XI და XII თვეების დავალიანება.

დევნილთა შენახვის ხარჯებისათვის ორგანიზებულად ჩასახლების ადგილებზე დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 18 978,9 ათ. ლარი, ათვისებულ იქნა 18 456,0 ათ. ლარი, დევნილთა შენახვის ხარჯებიდან ცალკე გამოყოფილი იყო კაპიტალური ხარჯების მუხლი 780,0 ათ. ლარის ოდენობით, საიდანაც 530,0 ათ. ლარი მოხმარდა დევნილთა ორგანიზებულად ჩასახლების ადგილებში ელექტროკაბელების შეცვლას. სარეაბილიტაციო პროექტების სამუშაოები განხორციელდა რამდენიმე ობიექტზე, მ.შ. თბილისში - 33 ობიექტზე, აჭარაში - 2 ობიექტზე, ფოთში - 3 ობიექტზე, ქუთაისში - 3 ობიექტზე, სენაკში, ჩხოროწყუსა და ხაშურში თითო ობიექტზე.

განსაკუთრებით უმწეო მდგომარეობაში მყოფ დევნილთა დახმარების ფონდის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 1 052,7 ათ. ლარი, საკასო ხარჯმა კი 984,1 ათ. ლარი. ამ დანიშნულებით გატარდა შემდეგი ღონისძიებები:

საქართველოს მთავრობის 2004 წლის 24 ნოემბრის №188 განკარგულებით 250,0 ათ. ლარი გადარიცხული იქნა აფხაზეთიდან დევნილი 5000 ოჯახის ყოფილი პირობების, სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და ზამთრისათვის შემით და სანათი ნავთით უზრუნველსაყოფად.

საქართველოს მთავრობის 2004 წლის 4 დეკემბრის №199 განკარგულებით 100,0 ათ. ლარი გადაირიცხა აფხაზეთის და ცხინვალის რეგიონიდან 200 დევნილი ბავშვის ზამთრის პერიოდში საქართველოს კურორტებზე დასვენებისათვის.

საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 9 აგვისტოს №692 განკარგულებით პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდიდან სამინისტროს გამოეყო 350,0 ათ. ლარი 1991-1992 წლების მოვლენების დროს ბორჯომის რაიონის სოფელ მიტარბიდან გადაადგილებული ოსი ეროვნების 25 ოჯახის საქართველოში დაბრუნებასთან

დაკავშირებული ხარჯების ასანაზღაურებლად. აქედან; ოჯახებისათვის ფინანსური დახმარების გასაწევად გათვალისწინებული 100,0 ათასი ლარიდან (თითოეული ოჯახზე 4,0 ათ. ლარი) გადარიცხული იქნა მხოლოდ 32,0 ათ. ლარი, 68,0 ათ. ლარი კი არ გადარიცხულა იმის გამო რომ, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებმა დროულად ვერ წარადგინეს დაზარალებული ოჯახების დაზუსტებული სიები. დანარჩენი 250,0 ათ. ლარი მოხმარდა ბორჯომის რაიონის სოფელ მიტარბში სამშენებლო-სარემონტო სამუშაოების შესრულებას.

საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 21 ივლისის №635 განკარგულებით პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდიდან სამინისტროს გამოეყო 102,7 ათ. ლარი აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრები და აფხაზეთის დევნილი ბავშვების სოციალური რეაბილიტაციის ღონისძიებებისათვის, რითაც სამინისტრომ ორგანიზება გაუკეთა საქართველოს სხვადასხვა კურორტზე 720 დევნილი ბავშვის დასვენებას.

ასევე 200,0 ათ. ლარი გადაირიცხა განსაკუთრებით უმწეო მდგომარეობაში მყოფ დევნილთა 4000 ოჯახის დახმარებისათვის, თითოეულ ოჯახზე 50 ლარის ოდენობით.

საბანკო და საფოსტო მომსახურების ხარჯებისათვის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 451,4 ათ. ლარი, საკასო ხარჯი კი 438,6 ათ. ლარი. აღნიშნულით დაფარულია დევნილთა შემწეობის თანხების საბანკო მომსახურების 1%.

რეპატრიაციის რეგულირების ხარჯების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 15,0 ათ. ლარი, რაც წლის მანძილზე არ დაფინანსებულა.

ლტოლვილის და დევნილის სტატუსის მადიებელთა შენახვის ხარჯების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 30,0 ათ. ლარი, საკასო ხარჯმა შეადგინა 22,3 ათ. ლარი, აღნიშნული მოხმარდა დევნილთა ახალი მოწმობების დაბეჭვდას.

შიდამიგრაციულ პროცესებთან დაკავშირებული ხარჯების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 700,0 ათ. ლარი, საკასო ხარჯი კი 647,0 ათ. ლარი. აღნიშნული თანხით საქართველოს მთავრობის 2004 წლის 29 ოქტომბრის №160 განკარგულებით საფუძველზე, შიდამიგრაციულ და ეკოლოგიურად შიდამიგრაციულ პროცესებთან დაკავშირებული გადაუდებელი ღონისძიებისათვის წალკასა და საქართველოს სხვა რაიონებში შეძენილი იქნა 172 საცხოვრებელი ბინა.

2004 წლის აპრილში დევნილთა რაოდენობა შეადგენდა 262 651 კაცს, 2004 წლის დეკემბრის თვეში ეს ციფრი 239 708-ს არ აღემატებოდა. აქედან 104740 სული ცხოვრობდა ორგანიზებულ სექტორში, 134968 სული კი კერძო სექტორში. ივლისში დევნილთა რეგისტრაციის შემდეგ მათი რაოდენობა 22943-ით შემცირდა, რითაც ქვეყანამ შემწეობების თანხების დაზოგვის ხარჯზე მიიღო 1171,1 ათ. ლარის ეკონომია. 2004 წელს დევნილთა ყოველთვიური ფულადი შემწეობები გაიცემოდა შეფერხების გარეშე. დაიფარა 2003 წლის ნოემბრისა და დეკემბრის თვეების დავალიანება (6 613,0 ათ. ლარი). 2004 წლის განმავლობაში უმწეო მდგომარეობაში მყოფ დევნილთა ოჯახებზე (ინვალიდებზე, მარტოხელებზე, ომის ვეტერანებზე, ახალშობილებზე, პენსიონერებზე, გარდაცვლილთა ოჯახის წევრებზე) ყოველთვიურად გაიცემოდა

ერთჯერადი დახმარებები კატეგორიების მიხედვით. 2004 წლის განმავლობაში 6973 ოჯახზე საქართველოს 35 რეგიონსა თუ რაიონში გაიცა 483,0 ათ. ლარი.

5.4.3 განათლება, მეცნიერება, კულტურა და სპორტი

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დაზუსტებულმა გეგმამ 68 731,3 ათ. ლარი. 2004 წელს მთელ სისტემაში სრულად იქნა დაფარული 1997-2004 წლებში წარმოქმნილი „მუშა-მოსამსახურეთა შრომის ანაზღაურების“, „დამქირავებელიდან ანარიცხის“, „სხვა საქონელი და მომსახურების“ (მ.შ. „კვების ხარჯები“) მუხლების დავალიანებები, ხოლო „სუფსიდიები და მიმდინარე ტრანსფერები“ მუხლის დავალიანების დაფარვა განხორციელდა ნაწილობრივ, რადგანაც არ იყო საკმარისი დრო საბიუჯეტო წლის დასრულებამდე.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი

განათლების სფეროში ძირითად მიზნად დასახულია განათლების ხარისხისა და ინსტიტუციური მოწყობის გაუმჯობესების გზით საქართველოს განათლების სისტემის ინტეგრაცია მსოფლიო საგანმანათლებლო სივრცეში.

2004 წელს გაგრძელდებოდა საქმიანობა „ეკონომიკური განვითარებისა და სიღარიბის დაძლევის სახელმწიფო პროგრამა“-ზე.

სამინისტროს აპარატის საგანმანათლებლო პოლიტიკის ძირითადი მიზანია მაღალი ხარისხის განათლების სისტემის შექმნა და მისი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

სამინისტრო განსაკუთრებულ მზრუნველობას იჩენს ახალგაზრდების იმ კატეგორიის მიმართ, რომლებიც სხვებთან შედარებით, უფრო რთულ მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ რიგი მიზეზების გამო.

განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ბრძანების საფუძველზე, მოსამზადებელი განყოფილებებიდან სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებლებში ჩაირიცხნენ აბიტურიენტები კონფლიქტის ზონებიდან (აფხაზეთი, ცხინვალის რეგიონი, პანკისის ხეობა), აზერბაიჯანის რესპუბლიკის კახის, ზაქათალის და ბელაქნის რაიონებიდან, ვლადიკავკაზიდან, საქართველოს მაღალმთიანი რაიონებიდან (ხულო, წალკა, ლენტეხი, მესტია).

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებით, თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, თბილისის სამედიცინო უნივერსიტეტში და ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ჩაირიცხა 25 აბიტურიენტი მაღალმთიანი აჭარის რეგიონიდან. 2004 წელს ცხინვალის რეგიონიდან, საქართველოს სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებელში (როგორც ფასიან, ისე უფასო სექტორებზე) ჩაირიცხა ოცდაერთი აბიტურიენტი, რომელთაგან 11 ოსი და 10 ქართველია. საქართველოს განათლებისა და

მეცნიერების მინისტრის ბრძანების თანახმად, სახელმწიფო უზრუნველყოფს ამ სტუდენტთა სწავლების ხარჯებს და უნიშნავს მათ სტიპენდიას თვეში 50 ლარის ოდენობით.

ქართული სკოლის პრობლემების გადაწყვეტაში მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება პროექტ "ილია ჭავჭავაძის" შესრულებას. მისი ზოგადი მიზნები გულისხმობს სკოლის ადმინისტრაციული, ფინანსური და ადამიანური რესურსების მართვის გაუმჯობესებას, ეროვნული სასწავლო გეგმების დანერგვას.

რაც შეეხება მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლების სისტემას, მსოფლიო ბანკის თანადაფინანსებით გრძელდებოდა განათლების მუშაკთა პროფესიული განვითარების პროგრამა, პროგრამა მიმდინარეობდა საქართველოს ყველა რეგიონში, მათ შორის მაღალმთიან და კონფლიქტურ ზონებშიც.

დაწყებულია მუშაობა კონცეფციაზე – “განათლება მღვრადი განვითარებისათვის”.

დაწყებულია მუშაობა პროფესიული განათლების ახალი კონცეფციის შექმნაზე.

გრძელდება პროფესიული სასწავლებლების რეგისტრაცია საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებად.

შემუშავებულია ადგილობრივ შრომის ბაზარზე პროფესიული სასწავლებლების მუშაობის, მათი საქმიანობის სტრატეგიული დაგეგმვის, დამსაქმებელთა აზრის გათვალისწინებით პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტებისა და სასწავლო პროგრამების შექმნისათვის საჭირო მეთოდური მასალები.

ჩატარდა ზრდასრულთა სწავლება ფერმერული მეურნეობის ორგანიზაციის, მისი წარმადობის ამაღლების და სხვა პრობლემურ საკითხებზე. შემუშავდა ფერმერთა სწავლებისათვის განკუთვნილი 12 პრაქტიკული სახელმძღვანელო. შედგენილია აგრეთვე სამეწარმეო განათლების პროგრამები.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო აცნობიერებს თავის პასუხისმგებლობას სახელმწიფო მზრუნველობის ქვეშ მყოფი, ობოლი და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებული ბავშვების წინაშე, აღიარებს მათი ოჯახურ გარემოში აღზრდის უპირატესობას და გაეროს "ბავშვის უფლებების კონვენციის" პრიორიტეტებს, რომელთა გათვალისწინებითაც შეიქმნა კანონპროექტი "დეინსტიტუციონალიზაციის პროცესის რეგულირებისა და ხელშეწყობის შესახებ".

გასულ წელს განათლების დაწესებულებების საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად ჩამოყალიბებისათვის განხილული იქნა შემოსული წესდებები და მომზადდა რეგისტრაციისათვის, ამასთან ერთად მომზადდა დოკუმენტაცია მათ სარგებლობაში არსებული ქონების უსასყიდლო უზურფრუქტის უფლებით გადაცემისათვის.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 3 510,3 ათ. ლარი. 2004 წელს სრულად

დაიფარა 1997-2004 წლებში წარმოქმნილი სახელფასო დავალიანებები, ნაწილობრივ სამივლინებო და „სხვა საქონელი და მომსახურების“ მუხლის დავალიანება.

რეგიონალური სასკოლო ოლქების სამმართველოები

სასკოლო ოლქის სამმართველოები კოორდინაციას უწევს რეგიონების მიხედვით რაიონულ განათლების განყოფილებებს, რომელიც უშუალოდ ხელმძღვანელობს მასწავლებელთა გადამზადებას, სასწავლო გეგმებს, პროგრამებს, სასწავლო გრანტებს და სხვა საქმიანობას. შეიქმნა რეგიონალური შეფასების და საგამოცდო ცენტრები. ჩატარდა 2004/05 სასწავლო წლის დაწყების პრეზენტაცია. 2004 წლის ბოლოს დაიფარა წინა წლების სახელფასო დავალიანებები, ეკონომიის ხარჯზე გაიცა პრემიები.

ინფორმატიკის მთავარი ცენტრი

2004 წლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 140,0 ათ. ლარი.

ინფორმატიკის მთავარ ცენტრში სახელმწიფო სტატისტიკური ანგარიშგების სამუშაოების ფარგლებში, მონაცემების მიღებისა და დამუშავების პარალელურად, შესრულდა სტატისტიკური კრებულების დამუშავებისა და მომზადების, დარგობრივი კლასიფიკატორებისა და ცნობარების დამუშავებისა და აქტუალიზაციის სამუშაოები. ამავე დროს სასწავლო-აღმზრდელობითი და საგანმანათლებლო დაწესებულებებიდან ინფორმაციის მისაღებად მომზადდა სტატისტიკური ფორმები (ცვლილებების შეტანა, დაბეჭდვა, დაკომპლექტება), განაწილდა და მიეწოდა ადგილობრივ ორგანოებს. დამკვიდრებული პრაქტიკის შესაბამისად, შესრულებულ იქნა სამინისტროს და სხვა ორგანიზაცია-დაწესებულებების მოთხოვნები სტატისტიკური ინფორმაციის მომზადებისა და გაცემის თაობაზე.

ცენტრში დამუშავდა საინფორმაციო-საძიებო სისტემა “სკოლა“. სისტემის გამოყენებით ფართო მომხმარებელს ეძლევა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების სტატისტიკური ფართო სპექტრის მონაცემების გაცნობისა და ამოკრეფის შესაძლებლობა ნაირგვარ ჭრილში. შემუშავებულია სკოლების რეალობის ამსახველი ინფორმაციის ანალიზისა და წარმოდგენის ინსტრუმენტი.

დამუშავდა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების სტატისტიკური მაჩვენებლების ნაკრები მონაცემების რეტროსპექტული მონაცემთა ბაზა. მონაცემთა ბაზა მოიცავს საანგარიშო პერიოდს 1968 წლიდან 2004 წლის ჩათვლით. ბაზაში წარმოდგენილია სკოლების რაოდენობები ტიპების მიხედვით, მათი კონტინგენტისა და პედაგოგების რაოდენობა და ა.შ. დამუშავდა ქვესისტემის ქსელური ვარიანტი, რაც მონაცემებთან კოლექტიური მუშაობის საშუალებას იძლევა.

დამუშავდა სახელმწიფო უმაღლესი სასწავლებლების პროფესორ-მასწავლებელთა საკადრო შემადგენლობის კომპიუტერული მონაცემთა ბაზა.

შეიქმნა მონაცემთა ბაზის საპილოტე ვარიანტი საქართველოს სახელმწიფო აგრარულ უნივერსიტეტში და იგი გადაეცა საცდელი ექსპლოატაციისთვის.

დამუშავდა მონაცემები საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების 2004-2005 სასწავლო წლის მოთხოვნები სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფის შესახებ. სკოლების მოთხოვნების ანალიზისა და სტრუქტურირების საფუძველზე დამუშავდა კომპიუტერიზებული სისტემა, რომელშიც შეტანილ იქნა ადგილებიდან წარმოდგენილი ყველა მონაცემი, მომზადდა სათანადო სიები და მასალები.

შეიქმნა საჯარო სტატისტიკური მონაცემების ვებ საიტის საპილოტე ვარიანტი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებიდან მონაცემების მისაღებად ინტერნეტის საშუალებით.

გარდა ზემოთაღნიშნულისა, სასკოლო ინფორმატიზაციის სფეროში შესრულებულია შემდეგი სამუშაოები:

- ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის მეთოდური დამხმარე სახელმძღვანელო - „აღვორითმზაციის მეთოდები“ (I და II ნაწილი);
- ტესტები და სავარჯიშოები ინფორმატიკაში;
- კომპიუტერული სასწავლო პროგრამა მათემატიკაში საბაზო კლასებისათვის;
- ტესტები მათემატიკაში უმცროსკლასელთათვის.

არასრულწლოვანთა საქმეების საკოორდინაციო ცენტრი
2004 წლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 17,2 ათ. ლარი.

ინსტიტუციონალური დაწესებულებები

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დაქვემდებარებაში იმყოფება ბავშვთა 43 ინსტიტუციონალური დაწესებულება. აღნიშნული დაწესებულებები ტიპებისა და შესაბამისად ორგანიზაციული კოდების მიხედვით იყოფა 5 ჯგუფად:

- სპეციალური საბავშვო ბაგა-ბაღები
- ობოლ და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა - ინტერნატები
- ბავშვთა სახლები
- დახურული ტიპის სპეციალური სკოლა-ინტერნატები და სარეაბილიტაციო ცენტრები
- დამხმარე, სანატორიული და სპეციალიზირებული საბავშვო სკოლა ინტერნატები

ინსტიტუციების ძირითადი მიზნებია:

- ოჯახურ გარემოსთან მიახლოებული გარემოს შექმნა, რომელიც ხელს შეუწყობს პიროვნების გონებრივ, ემოციონალურ და ფიზიკურ განვითარებას

- აღსაზრდელთა სოციალური დაცვის, ფსიქო-სამედიცინო და საზოგადოებასთან სოციალური ადაპტაციის ხელშეწყობა.
- საგანმანათლებლო პროგრამების ათვისება ეროვნულ სასწავლო გეგმების მიხედვით, აღსაზრდელთა სწავლება და პიროვნების აღზრდა საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ინტერესების გათვალისწინებით.
- აღსაზრდელთა ჯანმრთელობის დაცვის უზრუნველყოფა
- ასოციალური ქცევის, ძნელად აღსაზრდელთა დამაგრება, სწავლა-აღზრდა და შრომითი ჩვევების გამომუშავების მიზნით მათი სასწავლო სახელოსნოებში ჩაბმა სურვილისა და მიდრეკილების მიხედვით.

2004 წლის 1 ივლისიდან ზემოთ აღნიშნული ინსტიტუციები გადავიდნენ პროგრამულ დაფინანსებაზე.

1999 წელს საქართველოს მეცნიერებისა და განათლების სამინისტროს ინიციატივით საფუძველი ჩაეყარა სახელმწიფოს მზრუნველობის ქვეშ მყოფი ბავშვების დეინსტიტუციონალიზაციის პროცესს. აღნიშნული პროცესი გულისხობდა ინსტიტუციონალურ დაწესებულებებში მოთავსებული ან ამ დაწესებულებებში მოხვედრის რისკის ზღვარზე მყოფი ბავშვებისათვის მომსახურების ალტერნატიული ფორმების შემუშავებასა და დანერგვას. დეინსტიტუციონალიზაციის პროგრამის განხორციელება დაიწყო გაეროს ბავშვთა ფონდის უნიცეფ-ისა და ბრიტანული ორგანიზაცია ვერყ ჩჰილდ-ის ფინანსური მხარდაჭერით.

ინსტიტუციების მიერ წარმოდგენილი საბოლოო ანგარიშით ჩატარდა შემდეგი ღონისძიებები:

- ექიმი სპეციალისტების მიერ (ოკულისტი, პედიატრი, სტომატოლოგი, ლოგოპედი) ჩატარდა სამკურნალო-პროფილაქტიკური და საკორექციო ღონისძიებები. სმენადაქვეითებულ ბავშვთა ბაგა-ბაღებში და სკოლა-ინტერნატებში მიმდინარეობს მეტყველი და სმენადაზიანებული აღსაზრდელების ერთობლივი სწავლება, რაც ხელს უწყობს სმენადაზიანებულ ბავშვთა ზეპირი მეტყველების განვითარებას;
- არასამთვრობო ორგანიზაცია “გენეზისი“-ის მიერ სკოლა-ინტერნატებში და საბავშვო სახლებში აღსაზრდელებს ჩაუტარდა სტაციონალური მკურნალობა და გადაუდებელი ოპერაციები;
- საქველმოქმედო ფონდ “კარიტასის”, კომპანია “ავსტრია ავია ხაზები”-ს მიერ 2004 წელს შესრულდა სარემონტო სამუშაოები;
- საქველმოქმედო ფონდს ”ლაზარეს” მიერ შემოტანილ იქნა კვების პროდუქტები;
- პროგრამა "ოჯახის თანადგომა და შვილობილობა"-ში ჩართულია თელავის ობოლ და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატის 3 აღსაზრდელი;

- შარდენის ქუჩაზე და სასტუმრო "მარიოტში" მოწყობილ საქველმოქმედო გამოფენაზე წარმოდგენილ იქნა სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთა ნამუშევრები;

- ჩატარდა საახალწლო და სხვა სადღესასწაულო ზეიმები;
- მოეწყო ექსკურსიები, სპორტული შეჯიბრებები, საკონკურსო საღამოები და სხვადასხვა კულტურული ღონისძიებები;

- "ქალთა რეგიონალური ცენტრი სამცხე-ჯავახეთში" მიერ ასპინძის საბავშვო სახლში გაიხსნა კომპიუტერული კლასი;

- დაიფარა ხელფასის, სოციალური ანარიცხების და კვების მუხლში წარმოშობილი კრედიტორული დავალიანებები;

- ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა-ინტერნატების თითოეულ აღსაზრდელს პრეზიდენტის წახალისების ფონდიდან გადაეცა 10 ლარი, პირველკლასელებს გადაეცათ ჩანთები და წიგნები.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დაწყებითი პროფესიულ -საგანმანათლებლო სასწავლებლების ხელშეწყობის პროგრამა

ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური მოთხოვნებიდან გამომდინარე, საქართველოს კონსტიტუციის და “დაწყებითი პროფესიული განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად დაწყებითი პროფესიული განათლების სისტემის ძირითად ამოცანად ჩამოყალიბდა ახალგაზრდობის პროფესიული განათლების უზრუნველყოფა, აგრეთვე კვალიფიციურ მუშახელზე ეროვნული მეურნეობის მიმდინარე და პერსპექტიული მოთხოვნილების დაკმაყოფილებისა და ქვეყნის კვალიფიციური შრომითი რესურსების კვლავწარმოების ხელშეწყობა.

ჩატარდა დაწყებითი პროფესიული სასწავლებლების მონიტორინგი და მისი შედეგების ანალიზზე დაყრდნობით გადაწყდა სასწავლებლების გამსხვილება.

აღნიშნულიდან გამომდინარე დაწყებითი პროფესიული განათლების ძირითად მიმართულებად მიჩნეული იქნა:

- შრომის ბაზარზე ახალგაზრდობის კონკურენტუნარიანობის პირობების უზრუნველყოფა და პროფესიული განათლების მეშვეობით მისთვის სოციალური გარანტიების პირობების შექმნა;

- სხვა ასაკობრივი კატეგორიის მოსახლეობის პროფესიულ საგანმანათლებლო მომსახურებაზე მოთხოვნილების დაკმაყოფილება;

- შრომის ბაზრის მოთხოვნათა შესაბამისად დაწყებითი, სახელობო და დამატებითი პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების შესრულება;

- მზრუნველობას მოკლებული, ინვალიდი, უნარშეზღუდული ბავშვების პროფესიული და სახელობო მომზადება;

- კადრების მომზადება ქალაქისა და რაიონის ინფრასტრუქტურისათვის. რეგიონის მოსახლეობაში ფერმერული და გლეხური მეურნეობების საქმიანობის ორგანიზაციისა და აგრეთვე, ეკოლოგიური ცოდნის გავრცელება;

- მოკლევადიანი პროფესიული მომზადებისა-გადამზადების და კვალიფიკაციის ამაღლების მეშვეობით დაუსაქმებელი მოსახლეობის დასაქმების ხელშეწყობა, ხალხური რეწვის პროფესიების სწავლებით ქვეყნის ისტორიულ-კულტურული ტრადიციების შენარჩუნება და განვითარება;

- სწავლების სრულყოფა, ახალი ტექნოლოგიების დანერგვა, აპრობაცია, გამოცდა.

- მეწარმეობის ინტეგრაცია პროფესიულ განათლებასთან, ამ გზით მცირე ბიზნესისა და მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა.

2004 წელს დაწყებითი პროფესიული განათლების სასწავლებლების საჯარო სამართლის იურიდიული პირად ჩამოყალიბებისათვის განხილული იქნა ყველა დაწესებულების წესდებები. დღეისათვის 21 დაწესებულება დამტკიცდა საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად, ხოლო დანარჩენი მომზადებულია დასამტკიცებლად.

საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად ჩამოყალიბებასთან ერთად სასწავლო დაწესებულებების მიერ მომზადდა საჭირო დოკუმენტაცია მათ სარგებლობაში არსებული სახელმწიფო ქონების უსასყიდლო უზუფრუქტის უფლებით გადაცემისათვის. დაწყებითი პროფესიული განათლების საგეგმო გაანგარიშებათა მთავარ ამოსავალს წარმოადგენს მოსამზადებელი საგეგმო კონტინგენტი.

უფასო სწავლების სახელმწიფო დაკვეთით კონტინგენტის მაჩვენებელი 2004 წლის 1 იანვრისათვის იყო 6610 მოსწავლე, გამოშვება 2044, საბოლოოდ 2005 წლის 1 იანვრისათვის გეგმიური კონტინგენტი იყო 6487 მოსწავლე.

სასჯელთა აღსრულების დაწესებულებებთან არსებულ სპეციალურ სახელობო სასწავლებლებში მომზადდა 400 სპეციალისტი სხვადასხვა პროფესიაში. ასევე დაიგეგმა 400 სპეციალისტის მიღება და მომზადება.

2003 წელთან შედარებით გატარებული ღონისძიებების შედეგად შემცირდა ცენტრალური ბიუჯეტით დაფინანსებული მოსწავლეთა კონტინგენტი, ამავე დროს იურიდიულ და ფიზიკურ პირებთან სახელშეკრულებო საწყისებზე სწავლების კონტინგენტი გაიზარდა 3456-მდე და დღეისათვის წარმოადგენს საერთო კონტინგენტის ნახევარს. ნაწილობრივ შესრულდა სამუშაოები სასწავლო-მატერიალური ბაზის ოპტიმიზაციის მიზნით. სერიოზული ცვლილებები შეტანილია პროფესიათა ჩამონათვალში, გაიზარდა თვითდასაქმებისა და მცირე ბიზნესში დასაქმების პროფესიათა რიცხვი.

გაგრძელდა აქტიური თანამშრომლობის პრაქტიკა ურთიერთგამოცდილების გაზიარების მიზნით და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან პროფესიული განათლების სისტემის საქმიანობის სრულყოფისათვის, ერთობლივად დამუშავდა წინადადებები მისი განვითარებისათვის, ჩატარდა მათ მიერ ამ სფეროში არსებული მდგომარეობის ანალიზი, (გასულ წლებში ევროპის განათლების ფონდის დახმარებით დამუშავდა საგანმანათლებლო სტანდარტების შემუშავების

მეთოდოლოგია), გაგრძელდა პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტების დამუშავება, როგორც ტრადიციულ, ასევე ახალ პროფესიებში. აღნიშნულ საკითხებზე საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და დარგობრივ სამინისტროებთან ერთად მონაწილეობდა გერმანიის პროფესიული განათლების ფედერალური ინსტიტუტის (I) ექსპერტი. მონაწილეობა მიიღეს კერძო მეწარმეებმაც, მოეწყო სემინარები საერთაშორისო დამკვირვებლებთან ერთად.

დაწყებითი პროფესიული განათლება 2004 წლიდან მიჩნეულია განათლებისა და მეცნიერების სფეროს ერთ-ერთ პრიორიტეტად. ამ სფეროს განვითარების აქტუალობას განაპირობებს ქვეყანაში მიმდინარე სოციალურ-ეკონომიკური ცვლილებები, პროფესიული სწავლების შრომის ბაზარზე ორიენტაციის ამოცანა, ქვეყნის ორიენტაცია ევროპულ ინტეგრაციაზე და ამასთანავე უმუშევრობის მაღალი დონე, დასაქმების არასრულფასოვანი სტრუქტურა, მოსახლეობის სიღარიბის საკმაოდ მაღალი მაჩვენებლები და სხვა.

აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით დაიწყო ევროპის განათლების ფონდის პროექტი, რომელიც შრომის ბაზრისა და პროფესიული განათლების არსებული მდგომარეობის და ქვეყნის განვითარების სტრატეგიების საფუძველზე შეიმუშავებს საქართველოში პროფესიული განათლების მიმართულებებს.

გაგრძელდა გერმანიის ტექნიკური თანამშრომლობის საზოგადოება (თძ) პროექტი „მასწავლებელთა მომზადება პროფესიული პედაგოგიაში“.

2004 წელს დაწყებითი პროფესიულ-საგანმანათლებლო სასწავლებლების ხელშეწყობის პროგრამისათვის დაზუსტებული გეგმა განისაზღვრა – 3 391,9 ათ. ლარით.

საშუალო სპეციალური სასწავლებლების ხელშეწყობის პროგრამა

საშუალო სპეციალური სასწავლებლები (კოლეჯები), რომლის ძირითად ამოცანას წარმოადგენს მოამზადოს საშუალო რგოლის მაღალკვალიფიცირებული სპეციალისტები. 2004 წლის 1 ივლისიდან ზემოთ აღნიშნული სასწავლებლები გადავიდნენ პროგრამულ დაფინანსებაზე. წლის განმავლობაში საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად (სსიპ) ჩამოყალიბდა 14 ორგანიზაცია. ჩატარდა საშუალო სპეციალური სასწავლებლების მონიტორინგი და მისი შედეგების ანალიზზე დაყრდნობით გადაწყდა სასწავლებლების გამსხვილება. გრძელდება სასწავლო-აღმზრდელობითი დაწესებულებებისათვის, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირისათვის მის სარგებლობაში არსებული სახელმწიფო ქონების უსასყიდლო უზუფრუქტის უფლებით გადაცემისათვის საჭირო დოკუმენტაციის წარმოდგენა. რამდენადაც ბოლო 10 წელი კოლეჯებში არ ჩატარებულა სარემონტო სამუშაოები, ასევე არ შევსებულა მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, ზოგიერთმა ორგანიზაციამ შეძლებისდაგვარად ბიუჯეტური სახსრების ეკონომიისა და სპეციალური სახსრების ხარჯზე ჩაატარეს მიმდინარე რემონტი და შეიძინეს კომპიუტერები. მომსახურე

პერსონალის და პედაგოგების წინა წლების სახელფასო დავალიანებების დაფარვა განხორციელდა სრულად.

2004 წელს საშუალო სპეციალური სასწავლებლების ხელშეწყობის პროგრამისათვის დაზუსტებული გეგმა განისაზღვრა – 3785,9 ათ. ლარით.

უმაღლესი სასწავლებლების საგანმანათლებლო პროგრამა

უმაღლესი სასწავლებლები, რომლის ძირითად ამოცანას წარმოადგენს თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად საგანმანათლებლო, სამეცნიერო და კვლევითი სამუშაოების მაღალი ხარისხით უზრუნველყოფა, კომპენტენტური მაღალკვალიფიცირებული სპეციალისტების მომზადება-გადამზადება. 2004 წლის 1 ივლისიდან ზემოთ აღნიშნული სასწავლებლები გადავიდნენ პროგრამულ დაფინანსებაზე. გრძელდება სასწავლო-აღმზრდელობითი დაწესებულებისათვის, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირისათვის მის სარგებლობაში არსებული სახელმწიფო ქონების უსასყიდლო უზუფრუქტის უფლებით გადმოცემისათვის საჭირო დოკუმენტაციის წარმოდგენა. 2004 სასწავლო წელს ყველა უმაღლეს სასწავლებელში განხორციელდა: სასწავლო პროგრამების დამუშავება; სასწავლო-სამეცნიერო ლაბორატორიების აღჭურვა თანამედროვე ტექნიკით; სასწავლო-სამეცნიერო პროცესის წარმართვა მაღალკვალიფიცირებული პროფესორ-მასწავლებელთა და მეცნიერ-მუშაკთა მეშვეობით; მაღალკვალიფიცირებული სპეციალისტების გამოშვება და მოსწავლეთა მიღება სახელმწიფო დაკვეთის გათვალისწინებით, სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციების ჩატარება, სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების შესრულებით მიღებული შედეგების დანერგვა, ჩატარდა სპორტული ღონისძიებები და ა. შ. წლის ბოლოს სრულად დაიფარა მომსახურე პერსონალის და პედაგოგების სახელფასო დავალიანებები და სტიპენდიები. 2004 წელს მიღებული იქნა კანონი „უმაღლესი განათლების შესახებ“.

განათლების სისტემის რეფორმის განხორციელების გადაუდებელი ღონისძიებები.

2004 წელს სამართლებრივი კორუფციისა და დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის სულისკვეთებით აღრზდის მიზნით დედაქალაქის მე-18, 23-ე, 43-ე, 51-ე, 57-ე, მე-60, 68-ე, 71-ე, 123-ე, 163-ე, 171-ე, მე-5 გიმნაზიაში, ქ. ბათუმის აკადემიურ და კლასიკურ გიმნაზიებში, სენაკის 1-ელ, გორის მე-13, თიანეთის 1-ელ, თელავის მე-9 საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში და ქ. თბილისის ყველა დანარჩენი ქართულენოვანი სკოლის მე-8 კლასში გაგრძელდა კანონიერების კულტურის ხელშეწყობის კურსის სწავლება.

ქართული ენის სახელმწიფო საგანმანათლებლო პროგრამა

2004 წლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 1620,9 ათ. ლარი. საქართველოს არაქართულენოვანი მოსახლეობით დასახლებულ რეგიონებსა და საზღვრისპირა რაიონებში არსებულ სააღმზრდელო და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სახელმწიფო ენის სწავლების განსაკუთრებული ღონისძიების სახით ტარდება „ქართული ენის სახელმწიფო საგანმანათლებლო პროგრამა“. რომლის საფუძველზეც და კონკურსის პირობების შესაბამისად ადგილობრივ და მიწვეულ პედაგოგებზე თანამდებობრივი სარგოს გარდა განისაზღვრება და გაიცემა გრანტი. აგრეთვე ვაკანტურ ადგილებზე ჩატარდა კონკურსი და გამარჯვებულ 38 პედაგოგთან გაფორმდა ინდივიდუალური ხელშეკრულებები და გაიცა გრანტი 400-500 ლარის ოდენობით.

ამ პროგრამის ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:

- ქუთის, ერედვის და თილვის თემის განათლების განყოფილებებს, ახალქალაქის რაიონის ოკამის საშუალო სკოლას, ქ. ახალქალაქის №3 საშუალო სკოლას, ახალქალაქის რაიონის აფნიის არასრულ საშუალო სკოლას, ახალქალაქის რაიონის ბარალეთის საშუალო სკოლას, ახალქალაქის რაიონის გოგაშენის საშუალო სკოლას, ახალქალაქის რაიონის ჩუნჩხის საშუალო სკოლას, ახალქალაქის რაიონის კოთელიის საშუალო სკოლას, შუახევის რაიონის სოფელ პაპოშვილების, სოფელი ბარათაულის და სოფელ უჩამბას საშუალო სკოლებს, №1 საბავშვო სახლს, ხულოს რაიონის სოფელ აგარის, სოფელ ღორჯომის, სოფელ ახოს და ქედის რაიონის სოფ. მახუნცეთის საშუალო სკოლებს, დემოგრაფიულ ფონდ „ტყუპები“-ს, აჭარის მაღალმთიანი რეგიონის სკოლებს და მოქალაქეებს პირადი განცხადებების საფუძველზე გადაეცათ სახელმძღვანელოები, სასკოლო ინვენტარი და კომპიუტერები;

არასრულწლოვანთა დაცვის, განვითარებისა და საზოგადოებასთან ადაპტაციის პროგრამა

2004 წლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 67,1 ათ. ლარი და მის ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:

ფუნქციონირება განაახლა ასსც-ს სასწავლო მეთოდურ განყოფილებასთან არსებულმა მოსამზადებელმა კურსებმა მათემატიკაში, რომლის ძირითად მიზანს წარმოადგენდა ობოლი და სოციალურად დაუცველი ბავშვების მომზადება უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების ჩასაბარებლად. მიმდინარე წელს მომზადდა ასეთი 12 მოზარდი, რომლებმაც წარმატებით ჩააბარა მისაღები გამოცდები და დღეს ისინი თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და ტექნიკური უნივერსიტეტის სტუდენტები არიან.

ჩატარდა სოციოლოგიური კვლევა: არასრულწლოვანთა გენდერული ორიენტაციები ძალადობის სფეროში. გამოკითხულ იქნა თბილისის სკოლების VIII-XI კლასის 500 მოსწავლე და ბავშვთა ინსტიტუციონალური

დაწესებულებების 200 აღსაზრდელი. მასში მონაწილეობდნენ გოგონებიც და ვაჟებიც.

საბოლოო სახე მიიღო და დასაბეჭდად მომზადდა ბავშვთა ინსტიტუციების არსაზრდელთათვის ბოტანიკის, ზოოლოგიისა და ბიოლოგიის სახელმძღვანელოები, თუმცა ახალი სასწავლო გეგმის დამტკიცების შემდგომ აღნიშნული სახელმძღვანელოები აღარ დაბეჭდილა.

მომზადდა პროგრამა ბავშვთა ინსტიტუციონალურ დაწესებულებებში ჰიგიენური პირობების გაუმჯობესების მიზნით მზის ენერგიის გამოყენებისათვის, რომლის ნიმუშმაც აპრობაცია გაიარა სალხინოს სკოლა-ინტერნატში.

სპა. - „საქართველოს ლეგიონთან“ ერთად მოეწყო ობოლ და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა სამხედრო პატრიოტული ბანაკის ორგანიზება, რომლის ჩატარებაში დიდი დახმარება გაუწია საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალურმა შტაბმა. ბანაკი მოეწყო კოჯრის სპეც. ბრიგადის მიმდებარე ტერიტორიაზე და მასში მონაწილეობა მიიღო 29 არასრულწლოვანმა. მიღებული გამოცდილების საფუძველზე კაჭრეთის სარეაბილიტაციო ცენტრში მოეწყო სამხედრო-პატრიოტული ღონისძიება - „ცოდნა ძალაა“.

საზღვარგარეთ ქართული სკოლებისათვის დახმარების პროგრამა.

2004 წელს განხორციელებული ღონისძიებებიდან აღსანიშნავია აზერბაიჯანში (საინგილო) ქართული სკოლებისათვის სახელმძღვანელოების (12 ქართულ სკოლაზე გადაიკა 100% სახელმძღვანელოები), სასკოლო თვალსაჩინოებების, მხატვრული ლიტერატურის და სასკოლო საკანცელარიო საქონლის გადაცემა.

აგრეთვე, ნინოწმინდის რაიონის სოფ. სპასოვკის საშუალო სკოლას გადაეცა სახელმძღვანელოები სასკოლო ბიბლიოთეკიდან. ჩატარდა ტრენინგები პედაგოგებისათვის.

ნიჭიერი ბავშვებისა და ახალგაზრდებისათვის საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სტიპენდიებისა და გრანტების მინიჭება

2004 წელს განხორციელებული ღონისძიებებიდან აღსანიშნავია:

- ცხინვალის რეგიონის 10 პედაგოგი პრეზიდენტმა დააჯილდოვა 1000 ლარიანი გრანტით და მინისტრმა მათ საპატივცემულოდ მოაწყო მიღება;

- საქართველოში განსაკუთრებით ნიჭიერი ახალგაზრდების ხელშეწყობის მიზნით, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ ორგანიზებულ 2004 წლის სახელმწიფო-სამართლებრივ ოლიმპიადაში „ადამიანი და კონსტიტუცია“ გამარჯვებული ახალგაზრდები დაჯილდოვდნენ ფულადი თანხით;

- ცხინვალის რეგიონის საგანმანათლებლო სისტემაში მოღვაწე დამსახურებულ მასწავლებელთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის

გაუმჯობესების მიზნით, მასწავლებლებს, რომელთაც 1989 წლამდე მინიჭებული ჰქონდათ დამსახურებული მასწავლებლის წოდება, გადაეცათ ფულადი ჯილდო ილია ჭავჭავაძის დაბადებიდან 167-ე წლისთავისადმი მიძღვნილ საზეიმო ღონისძიებაზე;

- ცხინვალის რეგიონის 41 წარჩინებული მოსწავლე და 30 საქართველოს დამსახურებული მასწავლებელი დაჯილდოვდა 100 ლარის ოდენობის ფულადი გრანტით;

- კახეთის რეგიონის 60 მასწავლებელი დაჯილდოვდა 50 ლარის ოდენობის ფულადი გრანტით;

- მცხეთა-მთიანეთის რეგიონის 60 მასწავლებელი დაჯილდოვდა 50 ლარის ოდენობის ფულადი გრანტით.

სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტების ატესტაცია

საქართველოს საბიუჯეტო სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებათა სახელმწიფო საატესტაციო კომისია შექმნილია საქართველოს პრეზიდენტის 23.04.04 №145 ბრძანებულებით. საატესტაციო კომისიას 2004 წლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 24,0 ათ. ლარი. ამ პერიოდში საატესტაციო კომისია ძირითადად დაკავებული იყო სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების მიერ საატესტაციო მასალების მომზადებით. კონსულტაციები გაიარა 70-მდე საბიუჯეტო სამეცნიერო-კვლევითმა დაწესებულებამ.

უმაღლესი სასწავლებლების აკრედიტაცია

2004 წელს მომზადდა ნორმატიული აქტების მთელი პაკეტი, კერძოდ: საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულების პროექტი „საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებათა აკრედიტაციის საბჭოს დებულებისა და პერსონალური შემადგენლობის დამტკიცების შესახებ“; უმაღლესი სასწავლებლების ნორმატივების ნუსხა (კრიტერიუმები); საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებათა აკრედიტაციის ინსტრუქცია და ა.შ.

უმაღლესი სასწავლებლების აკრედიტაციისათვის კონკურსის წესით შეირჩა 118 ექსპერტი. სააკრედიტაციო ექსპერტთა ჯგუფების ვიზიტები ჩატარდა ყველა განაცხადის შემომტან უმაღლეს სასწავლებლებში.

სამინისტრო აქტიურად მონაწილეობდა აკრედიტაციის პროექტის ფარგლებში უმაღლესი სასწავლებლების რექტორებთან დაგეგმილი პრეზენტაციის ორგანიზაციებში, ამავე პერიოდში მომზადდა და დაიგზავნა მთელი ქვეყნის მასშტაბით უმაღლეს სასწავლებლებში თვითშეფასების კითხვარი. 2004 წლის ბოლოს დაკომპლექტდა სააკრედიტაციო ექსპერტთა ჯგუფები, და დაიწყო სახელმწიფო რეგისტრაციისა და ლიცენზიის მქონე უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და მათი ფილიალების გადამოწმება. სულ, განაცხადი აკრედიტაციის გასავლელად შემოიტანა 241 უმაღლესმა სასწავლებელმა. 2004 წელს გადამოწდა 174 უმაღლესი სასწავლებელი, შესამოწმებელი დარჩა 67

უმაღლესი სასწავლებელი, რომლის შემოწმებაც დამთავრდა 2005 წლის იანვარში.

არაქართულენოვან სკოლებში სახელმძღვანელოების სუბსიდირება.

2004 წელს არაქართულენოვანი სკოლების სახელმძღვანელოებით სუბსიდირების ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი განათლების განყოფილებებისა და სკოლებს სახელმძღვანელოებით სრული სუბსიდირება:

- ქ. თბილისის №110 საშ. სკოლა.
- ქ. თბილისის №131 საშ. სკოლა.
- ქ. თბილისის №95 საშ. სკოლა.
- ბოლნისის რაიონის განათლების განყოფილება.
- მარნეულის რაიონის განათლების განყოფილება.
- წალკის რაიონის განათლების განყოფილება.
- თეთრიწყაროს რაიონის სამშვილდის საშ. სკოლა.
- დმანისის რაიონის განათლების განყოფილება.
- თეთრიწყაროს რაიონის განათლების განყოფილება.
- ქ. თბილისის მთაწმინდა-კრწანისის №104 საშ. სკოლა.
- ქ. ბათუმის №6 საშ. სკოლა.
- ბორჯომის განათლების განყოფილება.
- ქ. თბილისის №64 საშ. სკოლა აზერბაიჯანული სექტორი.
- ქ. თბილისის №73 აზერბაიჯანული საშ. სკოლა.
- ქ. თბილისის №93 საშ. სკოლა.
- დედოფლისწყაროს რაიონის საბათლოს საშ. სკოლა.
- საგარეჯოს განათლების განყოფილება.
- ლაგოდეხის განათლების განყოფილება.
- ახალციხის რაიონის განათლების განყოფილება.
- ასპინძის რაიონის დამალის საშ. სკოლა.
- ადიგენის რაიონის დაბა აბასთუმანის საშ. სკოლა.
- ნინოწმინდის რაიონის განათლების განყოფილება.
- ახალქალაქის რაიონის განათლების განყოფილება.

აღსანიშნავია რომ ამ სკოლებისათვის სამინისტრომ სახელმძღვანელოები დაბეჭდა სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზე, აგრეთვე I-XI კლასებისათვის დაიბეჭდა ადაპტირებული წიგნები.

საკანმანათლებლო დაწესებულებების მონიტორინგი

2004 წელს განხორციელებული ღონისძიებებიდან აღსანიშნავია ახალციხეში, ახალქალაქში, თელავში, რუსთავში, ბოლნისში ჩატარდა ქვემო ქართლის, სამცხე-ჯავახეთის და კახეთის რეგიონების არაქართულენოვანი

სკოლების ქართული ენისა და ლიტერატურის პედაგოგების ტესტირება. საქართველოს მასწავლებელთა ჯგუფი მივლენილ იქნა აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ქ. კახსა და ზაქათალას რაიონის დაბა ალიაბადში ადგილობრივ მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით.

საქართველოს ყველა ტიპის საშუალო საგანმანათლებლო დაწესებულებისა და საშუალო პროფესიული სასწავლებლის კურსდამთავრებულთა საშუალო განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტაციის იდენტიფიცირების მიზნით შეიქმნა დროებითი კომისია, რომელმაც შეამოწმა საქართველოს უმაღლეს სასწავლებლებში 2004-2005 სასწავლო წლის მისაღებ გამოცდებზე წარდგენილი საქართველოს საშუალო განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტები.

აგრეთვე მაისის თვეში მონიტორინგი ჩატარდა 74 პროფ სასწავლებელსა და 33 კოლეჯს. შემოწმდა სრულად მატერიალურ-ტექნიკური ბაზები, მოსწავლეთა რაოდენობა და ა.შ. მონიტორინგის შედეგების გაანალიზებით სამინისტრომ გადაწყვიტა აღნიშნული სასწავლებლების გამსხვილება მათი სრულფასოვანი ფუნქციონირების მიზნით.

სასკოლო პარტნიორობის ღონისძიება

2004 წელს განხორციელდა რამოდენიმე პროექტი, რომელთა ფარგლებშიც განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:

„სკოლების პარტნიორობის პროექტი“ საზოგადოება „სკოლა-ოჯახი-საზოგადოება“ ფარგლებში ოზურგეთის რაიონის, სოფ. ძიმითის საშუალო სკოლაში ჩატარდა პროექტით გათვალისწინებული ღონისძიება „პირველი სტუმრობა“ (ბანაკი).

კავშირი „დემოსმა“ შეასრულა წინა მოსამზადებელი სამუშაოები პროექტის პრეზენტაციისათვის, რომელზეც უნდა შეხვედრილიყვნენ: გარდაბნის რაიონის სოფ. ვახტანგისის აზერბაიჯანული და ლაგოდეხის რაიონის სოფ. ვარდისუბნის ქართულენოვანი სკოლები. სკოლებს მასპინძლობას უწევდა რუსთავის აღ. პუშკინის სახელობის №12 საშ. სკოლა. წლის ბოლოს დაიწყო გაცვლითი პროგრამა, რომელიც ითვალისწინებდა ამავე სკოლების მოსწავლეებისა და მათი კოორდინატორის გამგზავრებას ლაგოდეხის რაიონის სოფ. ვარდისუბნის ქართულენოვან სკოლაში და პირიქით.

დაფინანსდა საერთაშორისო ასოციაცია „წყაროსთვალი“, რომელმაც დაიწყო პროექტით გათვალისწინებული ღონისძიებებისათვის მზადება. შეიქმნა მარნეულის რაიონის სოფ. კაფანახჩის აზერბაიჯანული საშ. სკოლა.

პროექტი „მომავალი ჩვენია“-ს ფარგლებში განხორციელებული იქნა შემდეგი სამუშაოები: შეიქმნა პროექტის ადმინისტრაცია, შერჩეულ იქნა კოორდინატორები, ახალციხის რაიონის სოფ. წყრუთის სომხურენოვანი საშუალო სკოლიდან შერჩეულ იქნა 25 ბავშვი. გაცვლითი პროგრამის

მონაწილეები ახალციხის რაიონის სოფ. წყრუთიდან ესტუმრენ ბაღდათის რაიონის სოფ. დიმის საშ. სკოლას.

პროექტის მონაწილეებმა საკუთარი შეხედულება დააფიქსირეს შთაბეჭდილებების წიგნში, რომელიც ინახება ბაღდათის რაიონის სოფ. დიმის საშუალო სკოლაში. აღნიშნული პროექტის შესახებ საგაზეთო პუბლიკაცია გამოქვეყნდა გაზეთში „.შ.“ სათაურით „ჩვენ საქართველოს პატარა მოქალაქეები ვართ“.

ობოლ და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა სახლების, სკოლა-ინტერნატების, განსაკუთრებული რეჟიმის ბავა-ბალებისა და სკოლა-ინტერნატების დახმარების ალტერნატიული ფორმების პროგრამა.

2004 წელს განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:

- ამ პროგრამაში ჩართულია 156 ბავშვი;
- ჩატარდა მონიტორინგი, დაზუსტდა სიობრივი შემადგენლობა, პროექტში ჩაერთო 13 ისეთი სტუდენტი რომლებიც სასწავლებელში ჩარიცხულები იყვნენ 2001-2003 წწ სასწავლო წლებში და არ იყვნენ ჩართული პროგრამაში;
- ჩატარდა სარემონტო და სამშენებლო სამუშაოები შემდეგ დაწესებულებებში:
 - ა) კოჯრის სკოლა-ინტერნატი;
 - ბ) უსინათლო ბავშვთა სკოლა-ინტერნატი;
 - გ) მარტყოფის სკოლა-ინტერნატი;
 - დ) თბილისის №1 ბავშვთა სახლი;
- განხორციელდა 15-მდე ბავშვის შვილობილობისა და 100-მდე ბავშვის პრევენცია.
- გაიცა პროგრამაში ჩართული ბავშვების სტიპენდიებისა და სასწავლო ქირის დავალიანებები;
- 2004 წლის პროექტის ფარგლებში თავშესაფარმა 96 ჩვილ ბავშვს გაუწია დახმარება:
 - სამშობიაროებში მოხდა 69 ბავშვის პრევენცია;
 - 18 ჩვილი ბავშვი განთავისუფლებულ იქნა მიმღებ ოჯახებში შვილობილად;
 - ჩვილ ბავშვთა სახლიდან 9 ბავშვი დაბრუნებულ იქნა ბიოლოგიურ ოჯახში.

საერთაშორისო სავანმანათლებლო პროგრამების თანადაფინანსება

2004 წლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 306,7 ათ. ლარი და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთან ერთად „ღია საზოგადოება საქართველოს“ ჯგუფმა განხორციელა შემდეგი ღონისძიებები:

- მოსწავლეთა ოლიმპიადები საბუნებისმეტყველო დარგებში;
- ნორჩ ეკოლოგთა ტურნირი რეგიონალური ბუნების დაცვის პრობლემების გათვალისწინებით;
- ოლიმპიადაში გამარჯვებულ მოსწავლეთა გამგზავრება საერთაშორისო ოლიმპიადაზე (ფიზიკა-კორეა, მათემატიკა-საბერძნეთი);
- გაიცა გრანტები საუკეთესო პედაგოგებისათვის ოლიმპიადაში გამარჯვებულ მოსწავლეთა ნიშნით;
- გაიცა გრანტები გამარჯვებულ მოსწავლეთათვის;
- დაიწყო საბუნებისმეტყველო საგნების სასწავლებლის სტანდარტების საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოება;
- ოლიმპიადებში გამოვლენილ საუკეთესო მოსწავლეებისათვის ინტენსიური ტრენინგის ჩატარება (ზამთრის და საზაფხულო ბანაკები);
- საქართველოს უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტთა კონფერენცია-კონკურსი.
- გაიცა პროფესორ-მასწავლებელთა და სტუდენტთა გრანტები;
- საგანმანათლებლო-სამეცნიერო ჟურნალის გამოცემა;
- კონკურსის „მე – ახალგაზრდა მეცნიერი“ ჩატარება ევროკომისიასთან ერთად.

მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების დეპარტამენტი

მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების დეპარტამენტის წარდგინებით 2004 წლის 4 ოქტომბრიდან ძალაში შევიდა საქართველოს პრეზიდენტის №437 ბრძანებულებით დამტკიცებული დებულება „ახალგაზრდა მეცნიერთათვის პრეზიდენტის სტიპენდიების დანიშვნისა და სამეცნიერო მივლინებებისათვის თანხის გამოყოფის წესის შესახებ“. შეიქმნა საკონკურსო კომისია. 32 ახალგაზრდა მეცნიერს დაენიშნა პრეზიდენტის სტიპენდიები, ხოლო 5 ახალგაზრდა მეცნიერს გამოეყო სამივლინებო თანხები. ასევე დეპარტამენტის წარდგინებით 2004 წლის 26 ნოემბრიდან ძალაში შევიდა საქართველოს პრეზიდენტის №1043 განკარგულება „საქართველოს სამეცნიერო-ტექნოლოგიური სექტორის საერთაშორისო სამეცნიერო ტექნიკურ ცენტრთან და მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების ცენტრთან უკრაინაში თანამშრომლობის ხელშეწყობისა და კოორდინაციის შესახებ“. აღნიშნული განკარგულების საფუძველზე შეიქმნა საექსპერტო-საკორდინაციო საბჭო და ყოველთვიურად ხდება პროექტების შერჩევა.

2004 წლის ბოლოს დეპარტამენტმა გამოაცხადა კონკურსი სკოლის სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების დაფინანსების მოსაპოვებლად. ასევე დაიწყო მუშაობა მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების დეპარტამენტის დაქვემდებარებულმა სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტებმა საატესტაციო მასალების მოსამზადებლად. შექმნილი და მთავრობის სხლომაზე წარსადგენად მომზადდა „მეცნიერების

განვითარების ეროვნული კონფერენცია". 2004 წლის ბოლოს გამოიყო ასიგნებები წინა წლების სახელფასო და პრეზიდენტის სტიპენდიების დასაფარად, მაგრამ მცირე ვადების გამო ვერ მოხერხდა დავალიანებების სრული გაცემა და მოხდა დარჩენილი თანხის დეპონირება.

საქართველოს სახელმწიფო ენის პალატა

საქართველოს სახელმწიფო ენის პალატა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დაქვემდებარებაში გადმოვიდა 2004 წლის 1 ივლისიდან. 2004 წლის ბოლოს სრულად გაიცა წინა წლების სახელფასო დავალიანებები. საქართველოს მთავრობის 23.10.04 წლის №86 დადგენილებით და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 25 ნოემბრის №291 ბრძანებით შეიქმნა საქართველოს ენის სახელმწიფო ენის პალატის სალიკვიდაციო კომისია.

სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტი და მარგვეთის ეპარქიის ზესტაფონის წმინდა სიმონ კანანელის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრი

მარგვეთის ეპარქიის ზესტაფონის წმინდა სიმონ კანანელის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრისათვის და სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტისათვის გამოიყო 1614.4 ათ. ლარი. აღნიშნული გრანტი ითვალისწინებდა 22 ორგანიზაციის დაფინანსებას. 2004 წლის ბოლომდე სამინისტროს მიერ დაიფარა ზემოაღნიშნული სასწავლებლების წინა წლების სახელფასო დავალიანებები.

მეცნიერებისა და ტექნიკის დარგში სახელმწიფო პრემიების კომიტეტი

მეცნიერებისა და ტექნიკის დარგში სახელმწიფო პრემიების კომიტეტი, დებულების შესაბამისად, ორ წელიწადში ერთხელ, კენტ წლებში, განსახილველად იღებს ზემოთ აღნიშნულ დარგებში შესასრულებელ საუკეთესო სამეცნიერო ნაშრომებსა და სახელმძღვანელოებს, რომლებსაც წლის განმავლობაში, სათანადო პროცედურის დაცვით, იხილავენ კომიტეტის შესაბამისი სამეცნიერო სექციები. მომდევნო (ლუწ) წელს ხდება სექციებში განხილული ნაშრომისათვის ფარული კენჭისყრით პრემიის მისანიჭებლად რეკომენდაციის მიცემა და საბოლოო გადაწყვეტილების მისაღებად პრემიების კომიტეტისათვის გადაცემა. 2004 წელს მეცნიერებისა და ტექნიკის დარგში სახელმწიფო პრემია მიენიჭა 9 სამეცნიერო ნაშრომსა და 2 სახელმძღვანელოს, რომელთა ავტორები 41 მეცნიერი გახდნენ სახელმწიფო პრემიის ლაურეატები. 2004 წლის ბოლოს სრულად გაიცა წინა წლის სახელფასო დავალიანებები.

უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელ ინვესტიციურ პროექტებში თანამონაწილეობისა და თანადაფინანსების ხარჯები 2004 წლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 3 208,2 ათ. ლარი.ამ პროექტის (“ილია ჭავჭავაძე”) ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:

დასრულდა ეროვნული სასწავლო გეგმის სამუშაო ვერსიის მომზადება. შეიქმნა საკონსულტაციო საბჭოები გეგმის სამუშაო ვერსიის განხილვის მიზნით, რომელთაც შეადგენენ მასწავლებლები, მშობლები, მოსწავლეები, აკადემიური წრეების წარმომადგენლები და სახელმძღვანელოების ავტორები.

ეროვნულ სასწავლო გეგმებზე მუშაობის პარარელულად მიმდინარეობდა საქართველოს გამომცემლებთან მუშაობა ახალი სტანდარტების შესაბამისი სახელმძღვანელოების შესახებ. გამომცემლების მიერ წარმოდგენილ ავტორებს, რედაქტორებსა და მარკეტინგის სპეციალისტებს ჩაუტარდათ სემინარები თანამედროვე სახელმძღვანელოების და თანამედროვე საბაზრო მოთხოვნების შესახებ. საქართველოს ყველა სკოლაში დარიგდა დამხმარე სასწავლო მასალა.

2004 წელს 10200-ზე მეტმა მასწავლებელმა 1650 სკოლიდან გაიარა ტრენინგი სკოლის ბაზაზე პროფესიული განვითარების პროგრამის ფარგლებში. 205-მა სკოლამ სასწავლო პროცესის გაუმჯობესებისათვის მიიღო გრანტი 1,0 ათ. აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარებში. გამოცხადდა ახალი კონკურსი სასკოლო გრანტების პროგრამის ფარგლებში 210 გრანტზე. დეკემბერის თვეში 3135-მა მასწავლებელმა გაიარა ტრენინგი საგრანტო პროგრამისათვის წარსადგენი პროექტების მომზადების შესახებ. გრანტის თანხა შეადგენს 3,0 ათ. აშშ დოლარის ექვივალენტს ლარებში.

დაახლოებით 210 სკოლა ჩაერთო სასკოლო ქსელის საცდელ პროგრამაში. აღნიშნულმა პროგრამამ ხელი შეუწყო სკოლებს შორის იზოლაციის დარღვევას და გამოცდილების გაზიარებას. მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობის მიზნით დაიწყო რაიონებში რესურს ცენტრების შექმნა, პირველი მათგანი ქ. ოზურგეთში, გურიის რეგიონში.

ეროვნული გამოცდებისა და შეფასების ცენტრში (შგეცი) მომზადდა საგამოცდო პროგრამის სამუშაო ვერსია. დაარსდა ეხპერტთა საბჭო თითოეული საგნისათვის, რომელიც შგეცის ექპერტებთან ერთად მუშაობდა გამოცდების პროგრამის საბოლოო ვერსიაზე, რომელიც დამტკიცებული იქნა საბჭოს მიერ და წარედგინა განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს.

ყველა საგამოცდო საგანში მოხდა საგამოცდო ტესტების პილოტირება აბიტურიენტებისათვის, 1 კურსის სტუდენტებისათვის და მე-11 კლასელთათვის. ტესტებს ჩაუტარდა ფსიქომეტრული და სტატისტიკური ანალიზი. მომზადდა დამხმარე სახელმძღვანელოები ყველა საგამოცდო საგანში. გამოცდების ახალი მოდელის პრეზენტაცია ჩატარდა საქართველოს თითქმის ყველა რეგიონში. დაიწყო გამსწორებლების შერჩევა როგორც თბილისში, ასევე

საქართველოს ყველა რეგიონში. დაიწყო საბუთების მიძღვნილი სააგენტოებისა და საგამოცდო ცენტრების დაარსება საქართველოს მასშტაბით.

შემუშავდა განათლების სისტემის ძირითადი მაჩვენებლები-ინდიკატორები. შემუშავდა მონაცემთა მოზიდვის ფორმა. ჩატარდა სასკოლო აღწერა ქვეყნის მასშტაბით.

შემუშავებულ იქნა ზოგადსაგანმანათლებლო სისტემის დაფინანსების ახალი ფორმულა (ერთ მოსწავლესზე გათვლილი დაფინანსების სისტემა), რომელიც განხილულ და შესაბამისად მიღებულ იქნა მთავრობის სხდომაზე 2004 წლის 29 დეკემბერს. დაიწყო სკოლების საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად დაფუძნება ფუნქციონირებისათვის საჭირო დოკუმენტაციის პაკეტის შემუშავება; დაიწყო მუშაობა სკოლების კონსოლიდაციის პრინციპებზე, რაც გულისხმობს მათი მართვის ოპტიმიზაციას. შემუშავდა ფიზიკური და ადამიანური რესურსების ოპტიმიზაციის გეგმა. ასევე შემუშავდა სკოლების ქონებრივი სტანდარტები.

შერჩეულ იქნა შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის ახალი პერსონალი და ექსპერტები საინფორმაციო – ტექნოლოგიური ჯგუფი, ზოგადი უნარების ტესტის, უცხო ენების, მათემატიკის, ქართული ენისა და ლიტერატურის ჯგუფებისათვის.

შეღვა სასწავლო ვიზიტი შვედეთში, რომლის მიზანი იყო შვედეთის შწემ თ - ის ვერსიასთან, შვედეთის უმაღლესი სასწავლებლების მისაღები გამოცდების სისტემასთან, უმაღლესი სასწავლებლის სისტემასა და საორგანიზაციულ საკითხებთან გაცნობა და შედეგად მომზადდა ყოველი საგამოცდო საგნისათვის მომზადდა პროგრამა. ორჯერ ჩატარდა აღნიშნული საგამოცდო პროგრამის აპრობაცია: სკოლის დამამთავრებელი კლასებისა და აბიტურიენტებისათვის.

მომზადდა და დაიბეჭდა საინფორმაციო ბუკლეტები და ტესტებისათვის მოსამზადებელი მასალები. მიმდინარეობს მათი გავრცელება.

ჩამოყალიბდა საგამოცდო ცენტრები.

მომზადდა მშობლიურ ენაში ეროვნული შეფასების შედეგების შესახებ ანგარიში (I – IV კლასები)

შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულმა ცენტრმა მონაწილეობა მიიღო საერთაშორისო კონფერენციაში I და აგრეთვე, შეიტანა განაცხადი საერთაშორისო კონფერენციაში (Iღ შ) მონაწილეობის მისაღებად.

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის 2004 წლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 21 270,6 ათ. ლარი. წლის განმავლობაში ბიუჯეტის გაზრდა ძირითადად გამოწვეულია წინა წლების სახელფასო, საგრანტო, საშემოსავლო, სოცანარიცხების და სტიპენდიების დავალიანებების სრული დაფარვით.

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის გრანტული დაფინანსებით (ბიუჯეტი 2 041,7 ათ. ლარი) მუშავდებოდა მეცნიერების 23 დარგის მიხედვით 536 პროექტი

(საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმის 2004 წლის 27 იანვრის 17 დადგენილება). გეგმის შესაბამისად 2004 წელს დამთავრდა 69 პროექტის დამუშავება.

კაპიტალური ხარჯებიდან შეძენებზე (ძირითადად კომპიუტერულ ტექნიკაზე) დაიხარჯა 133,8 ათ. ლარი, შენობების რეკონსტრუქციაზე 43,4 ათ. ლარი და შენობების კაპიტალურ რემონტზე 394,6 ათ. ლარი, მათ შორის შენობის სახურავები გადაიხურა არაზამთის სახ. მათემატიკისა და ა.ელაშვილის სახ. მართვის სისტემების ინსტიტუტებში და ცენტრალურ სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში.

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის 53 სამეცნიერო დაწესებულების სამეცნიერო საქმიანობა მიმართული იყო ფუნდამენტური კვლევის პრიორიტეტული მიმართულებებით განსაზღვრული თემატიკის შესასრულებლად. მეცნიერების 7 სფეროს 28 დარგის მიხედვით სრულდებოდა 800-მდე სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაო, ამთავან 2004 წელს დამთავრდა 194 თემის დამუშავება (საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმის 2003 წლის 4 დეკემბრის 149, 2004 წლის 8 ივლისის 105 და 9 დეკემბრის 170 დადგენილებები). მოეწყო არაერთი ექსპედიცია, მომზადდა ასპირანტები. სამთავრობო და სხვა ორგანიზაციებისათვის მომზადდა წინადადებები და რეკომენდაციები საკანონმდებლო, ეკონომიკური და სამეცნიერო საქმიანობისათვის. მომზადდა და გამოიცა 200-მდე წიგნი, მონოგრაფია, შრომათა კრებული, რამდენიმე ათასი სამეცნიერო სტატია. ჩატარდა მრავალი სამეცნიერო კონფერენცია, სესია, სემინარი და სხვა სამეცნიერო-პროპაგანდისტული ღონისძიება. მეცნიერების სხვადასხვა დარგში გამოდიოდა პერიოდული გამოცემები – ჟურნალები. უფრო ფართოდ გაიშალა სამეცნიერო ურთიერთობა საზღვარგარეთის ქვეყნებთან, არაერთი ქართველი მეცნიერი მივლინებული იყო უცხოეთში ერთობლივი სამეცნიერო სამუშაოების ჩასატარებლად. ერთობლივი სამუშაოები ტარდებოდა, აგრეთვე, საქართველოში, განსაკუთრებით არქეოლოგიური კვლევის დარგში. მნიშვნელოვანი სამუშაოები ჩატარდა ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის ტრასაზე.

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სამეცნიერო დაწესებულებათა კვლევის შედეგები ფართო გამოყენებას ჰპოვეს ქვეყნის მეურნეობისა და ეკოლოგიური უსაფრთხოების დარგში. ქვემოთ მოყვანილია ინფორმაცია ასეთი სამუშაოების შესახებ:

ვახუშტი ბაგრატიონის სახ. გეოგრაფიის ინსტიტუტი

- მდინარეების არაგვის, თერგის, ქსნის, იორის და ალაზნის სათავეებზე განხორციელებული გამოკვლევების შედეგად დადგენილია ის გააქტიურებული ექსტრემალური უბნები და საინჟინრო ობიექტები, რომელთაც განსაკუთრებით დიდი ზიანი მიადგა და საჭიროებს მართვითი ღონისძიებების განხორციელებას;

- ინსტიტუტმა მონაწილეობა მიიღო ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის ტრასის გარემოზე ზემოქმედების ექსპერტულ შეფასებაში, რომელიც დამუშავებული იყო კომპანია „ატკისის“ მიერ. საექსპერტო დასკვნა გადაეცა საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაციას და გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს;

- საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების და ეკონომიკური განვითარების სამინისტროებს წარედგინა ინსტიტუტში შემუშავებული „სტიქიური მოვლენებისაგან ქვეყნის დაცვის მოკლე და საშუალოვადიანი პროგრამა“;

- საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს დაკვეთით შესრულდა სამუშაო – „მაღალმთიანი რეგიონების დასახლებული პუნქტების ჰიფსომეტრიული განლაგება“.

ჰიდროგეოლოგიისა და საინჟინრო გეოლოგიის ინსტიტუტი

- აჭარისა და გურიის ტერიტორიის მნიშვნელოვანი სტრატეგრაფიული ერთეულებისათვის შედგენილია ტემპერატურების სიღრმული განაწილების რუკა, რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ნავთობისა და გაზის სავარაუდო საბადოების გამოსაკვლევადა;

- შედგენილია მდ. ალაზნის არტეზიული აუზის მინერალური წყლების გავრცელების 1:1000000 მასშტაბის ჰიდროგეოლოგიური რუკა, რომელიც პრაქტიკოს გეოლოგებს დაეხმარება მინერალური წყლების ახალი დამატებითი რესურსების მიღების საქმეში და რეგიონის სამკურნალო-ბალნეოლოგიური არეალის გაფართოებაში.

ჰიდრომეტეოროლოგიის ინსტიტუტი

- გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ჰიდრომეტეოროლოგიის დეპარტამენტს ოპერატიულ სამსახურში გამოსაყენებლად გადაეცა: ამინდის გრძელვადიანი პროგნოზის (დეკადა, თვე) ოპერატიული სქემები; აღმოსავლეთ საქართველოს მდინარეთა წყალდიდობის მაქსიმალური ხარჯების გრძელვადიანი პროგნოზის მეთოდი; წყლის რესურსების პერსპექტიული ნორმატივები, დაზუსტებული კლიმატის გათვალისწინებით; სამხრეთ საქარველოს უდიდესი სამრეწველო და საკურორტო ქალაქების ატმოსფეროს დაბინძურების და მისი ხელშემწყობი მეტეოროლოგიური პირობების შეფასება; აღმოსავლეთ საქართველოში სარწყავ მიწებზე მცენარეთა ხვედრითი (ფართის ერთეულზე) წყალმოთხოვნა ნალექებით უზრუნველყოფის სხვადასხვა გრადაციებისათვის;

- საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ხიდებისა და გვირაბების კათედრის დაკვეთით შესრულდა სამუშაო „მდ. ჩხერიმელას კლდეზვავებისა და მეწყერების ჩახერგვის შედეგად დაგუბებული ტბების, მათ გარღვევასთან დაკავშირებული წყალმოვარდნების გაანგარიშება-პროგნოზი და რეკომენდაციები საშიშროების თავიდან აცილების მიზნით“;

- შპს „გეოინჟინირინგის“ და ურბანიზაციისა და მშენებლობის სამინისტროს საექსპერტო ქვედანაყოფის დავალებით შესრულდა საექსპერტო დასკვნა „საქწყალპროექტის“ პროექტზე „ქ.ფოთის წყალსადენის რეაბილიტაციის ღონისძიებები“.

- კ.ზავრიევის სახ. სამშენებლო მექანიკისა და სეისმომედეგობის ინსტიტუტი

- დამუშავდა ნორმატიული დოკუმენტი „მშენებლობა სეისმურ რაიონებში“ და გადაეცა საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს.

გ.წულუკიძის სახ. სამთო ინსტიტუტი

- საქართველოს სამთავრობო სტრუქტურებს გადაეცა საქართველოს სამთო მრეწველობის განვითარების გენერალური გეგმა, რომელიც ითვალისწინებს დარგის

სტრუქტურული ცვლილებების ღონისძიებებს. სამუშაო შესრულდა საქართველოსა და იაპონიის სამთავრობათაშორისო შეთანხმების საფუძველზე იაპონიის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოსთან თანამშრომლობით;

- საქართველოს ეკონომიკის განვითარების სამინისტროს გადაეცა საქართველოს სამთო საწარმოთა რეაბილიტაციისა და ახალი საბადოების ათვისების საინვესტიციო პროექტების კომერციული ეფექტურობის შეფასების მეთოდები ახალი ეკონომიკური მდგომარეობისა და საკანონმდებლო ბაზის გათვალისწინებით;

- სს „მადნეულს“ გადაეცა რეკომენდაციები, რომლებიც უზრუნველყოფს საწარმოს ტექნიკურ-ეკონომიკური მაჩვენებლებისა და რეგიონში ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესებას;

- ინსტიტუტისა და სს „საქნახშირის“ თანამშრომლობით დამუშავებულია საქართველოს ნახშირის მრეწველობის რესტრუქტურისაციის მოდელი, დადგენილია მისი ოპტიმალური პარამეტრები. მის საფუძველზე ჩამოყალიბებულია „საქართველოს ნახშირის მრეწველობის აღდგენისა და განვითარების პროგრამა“, რომელმაც გაიარა სახელმწიფო ექსპერტიზა და მიიღო დადებითი შეფასება.

ქუთათელაძის სახ. ფარმაკოქიმიის ინსტიტუტი

- პრაქტიკაში გამოყენებას პოულობს საქართველოს და რუსეთის ჯანდაცვის სამინისტროების მიერ ნებადართული, სამკურნალო საშუალებები: პროტეოლიზური ფერმენტული პრეპარატი კარიპაზიმი, ანტიურემიული – ფლარონინი, პერიოდული დაავადებებისა და ამილოიდოზისათვის – კოლნიცინი, ანტიათეროსკლეროზული – ტრიბუსპონინი, ბრონქოსპაზმური – კავსურონი, ზედა სასუნთქი გზების ანთების საწინააღმდეგო – სალბის ტაბლეტები, ჰერპესული დაავადებებისათვის – როდოპესი, ჰიპოგლიკემური – სატურინი, ფსორიაზის სამკურნალო – ფსორანტრონი, ანტირევმატული, ტკივილგამაყუჩებელი და ანთების საწინააღმდეგო – ფაციფლოგინი, ჰეპატოპროტექტორული და ნაღვლისდამდენი – ცარუბოლი, სისხლძარღვოვანი სისტემის მომწესრიგებელი – გინკგომაქსი, გინგივიტებისა და პარადონტიტებისათვის კბილის ელიქსირი – „მედეა“; ბენტონიტური თიხის პრეპარატები: დერმატოლოგიური – ასკანკოლი და ბაია, ანტაციდური და მეტეორიზმის სამკურნალო – ბენტობოლი.

ქიმიისა და ქიმიური ტექნოლოგიის განყოფილება

- საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს თხოვნის საფუძველზე საქართველოს მთავრობას გადაეცა დასკვნა მადნეულის სპილენძის შემცველი საბადოების გადაამუშავებისა და შპს „კვარციტში“ არსებული ოქროს საბადოს გადაამუშავების ტექნოლოგიების თაობაზე;

- მომზადდა და საქართველოს მთავრობას გადაეცა მოსაზრება – ექსპერიმენტის სახით თბილისის მუნიციპალური ტრანსპორტის შერეულ საწვავზე (ბენზინი-წყალბადი, აირი-წყალბადი) გადაყვანისა და მოსახლეობის ნაწილისათვის წყალბადით გამდიდრებული ბუნებრივი აირის მიწოდების შესახებ.

პ.გუგუშვილის სახ. ეკონომიკის ინსტიტუტის მიერ მომზადდა და წარედგინა:

- ჯანმრთელობის დაცვის, შრომის და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს დასკვნა კანონპროექტზე „შრომითი მიგრაციის შესახებ“;
- ქ.თბილისი მერიას დასკვნა თბილისის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხუთწლიან პროგრამაზე;
- ქ.თბილისის საკრებულოს წინადადებები „ქ.თბილისის ეკოლოგიური გარემოს გაჯანსაღების ეკონომიკური და სამართლებრივი ბერკეტები“.
- თ.წერეთლის სახ. სახელმწიფოსა და სამარლის ინსტიტუტი
- საქართველოს მოსამართლეთა კონფერენციის ადმინისტრაციულ კომიტეტს დასაწერად გადაეცა შემუშავებული რეკომენდაციები – „სააპელაციო სასამართლო“;
- გამოცემულია „საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის კომენტარი“.

საგამომგონებლო და საპატენტო საქმიანობა. 2004 წელს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სამეცნიერო დაწესებულებებიდან „საქპატენტში“ სავარაუდო გამოგონებაზე წარდგენილი იყო 18 განაცხადი, მიღებულია 15 დადებითი გადაწყვეტილება და 19 საქართველოს პატენტი.

სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის 2004 წლის დაფინანსებამ სულ შეადგინა 2928,1 ათ. ლარი, მათ შორის შესრულებული სამეცნიერო-ტექნოლოგიური სამუშაოების მთლიანი მოცულობა შეადგენს 1652,0 ათ. ლარს (სისტემის სამეცნიერო დაწესებულებების მიხედვით 1356,0 ათ. ლარს, ხოლო აგრარული მეცნიერების მართვის ხარჯები 296,0 ათ. ლარს). აღნიშნული თანხები ძირითადად მოხმარდა საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის სისტემის მეცნიერულ პრიორიტეტებად განსაზღვრულ შემდეგ მიმართულებებს:

- მიწათმოქმედება და აგრომელიორაცია;
- მემცენარეობა;
- მეცხოველეობა და საკვებწარმოება;
- სოფლის მეურნეობის მექანიზაციის, ელექტრიფიკაციისა და ავტომატიზაციის დარგობრივი საპრობლემო საკითხები;
- სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების შენახვისა და გადამუშავების ტექნოლოგიების დამუშავება;
- აგროსამრეწველო (აგროსასურსათო) კომპლექსის სოციალური და ეკონომიკური განვითარების პრობლემების დამუშავება;
- მეცნიერების მართვა.

აღნიშნული ჩამონათვალი საფუძველი გახდა, რათა სისტემის სამეცნიერო დაწესებულებებს შეედგინათ სამეცნიერო-კვლევითი, საცდელ-საკონსტრუქტორი და ტექნოლოგიურ სამუშაოთა წლიური თემატიკური და საპროგრამო დავალებები და გეგმები.

აკადემიის მიერ განსაზღვრული პრიორიტეტული მეცნიერული მიმართულებების დამუშავებაში ჩართულია სისტემის 12 დასახელების სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტი, ერთი დამოუკიდებელი საცდელი სადგური, ერთი სამეცნიერო ლაბორატორია და რვა დასახელების სამეცნიერო უზრუნველყოფის რეგიონული ცენტრი.

2004 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აკადემიის სისტემაში დასაქმებული იყო 763 მეცნიერი თანამშრომელი, მათ შორის 77 მეცნიერებათა დოქტორი, 407 მეცნიერებათა კანდიდატი. აგრარულ მეცნიერებას ემსახურებოდა 29 აკადემიკოსი (სსმმ აკადემიის ნამდვილი წევრი) და 31 წევრ-კორესპონდენტი.

აღსანიშნავია, რომ საანგარიშო 2004 წლის განმავლობაში აკადემიამ და მისი სისტემის სამეცნიერო დაწესებულებებმა სახელმწიფო ბიუჯეტიდან სრულად მიიღეს ის სახელფასო დავალიანებები, რომლებიც 1997 წლიდან დაგროვდა.

2004 წლის საწყის პერიოდში აკადემიის პრეზიდიუმმა დაამტკიცა საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ახლად შექმნილი სტრუქტურა, რითაც განისაზღვრა აკადემიის ორი ვიცე-პრეზიდენტი, ნაცვლად სამისა; გამონთავისუფლებული ერთი ვიცე-პრეზიდენტის მაგივრად დაწესდა აკადემიის პრეზიდენტის მოადგილის – აპარატის უფროსის 1 საშტატო ერთეული; წინა წლებში (მათ შორის 2003 წელს) მოქმედი 6 დასახელების საკოორდინაციო სამეცნიერო დარგობრივი განყოფილებების შერწყმის ბაზაზე ჩამოყალიბდა 4 დასახელების (აგრონომიული, მეცხოველეობის, საინჟინრო, ეკონომიკის) სამეცნიერო დარგობრივი განყოფილებები.

აკადემიის პრეზიდიუმი გარკვეულ მნიშვნელობას ანიჭებდა სისტემაში არსებული ინტელექტუალური პროდუქტისა და ინტელექტუალური საკუთრების მიზნობრივად გამოყენებას აგროსასურსათო კომპლექსის საწარმოებისა და ფერმერული მეურნეობების განვითარებისათვის.

ცალკე უნდა გამოიყოს აკადემიის მეთოდოლოგიური ხელმძღვანელობით დამუშავებული პრიორიტეტული პროგრამული წინადადებები და კომპონენტები:

- მემცენარეობისა და მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოებისათვის სასოფლო-სამეურნეო მანქანათა სისტემისა და მანქანათა ტექნოლოგიების სისტემის დამუშავება 2005-2020 წლების პერიოდისათვის;

- სოფლის მეურნეობის საწარმოებში შრომატევად სამუშაოთა მექანიზაციის (მათ შორის მცირე მექანიზაციის) და ელექტრიფიკაციის ტექნიკურ საშუალებათა და ტექნოლოგიების რეკომენდაციები ფერმერებისათვის;

- თანამედროვე მეცნიერული სიახლეების გამოყენებით გრძელდებოდა მეცნიერული კვლევები მიწათმოქმედების სისტემაში ნიადაგების დაცვისა და რადიოლოგიურ-ეკოლოგიური უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად;

- შეიქმნა სასოფლო-სამეურნეო მცენარეთა (ხორბალი, ქერი, სიმინდი, მუხულო, ოსპი . . .) ახალი ჯიშები, ჯიშ-ნიმუშები, და ჰიბრიდები; გამოყვანილია ქართული ფუტკრის ახალი მაღალპროდუქტიული პოპულაციები, რომელთა დანერგვა წარმატებით მიმდინარეობს საწარმოებსა და ფერმერულ მეურნეობებში;

- დამუშავდა საქართველოს ადგილობრივი ეკოლოგიურად სუფთა მცენარეული ნედლეულის გამოყენებით მაღალკალორიული, ვიტამინებით მდიდარი კონკურენტუნარიანი კვების პროდუქტების დამზადების რაციონალური ტექნოლოგიური რეჟიმები და პარამეტრები; ახალი ნაწარმის ასორტიმენტზე მიმდინარეობს სახელმწიფო (დარგობრივი) სტანდარტების შექმნა;

- საქართველოს აგრო-სასურსათო კომპლექსის განვითარების მეცნიერული უზრუნველყოფის მართვის თეორიული საფუძვლების დამუშავების სფეროდან შესრულებულ სამუშაოთა შორის აღვნიშნავთ:

- განისაზღვრა საქართველოს სოფლის მეურნეობის პრიორიტეტები 2005-2010 წლების პერიოდისათვის და ის საბაზო ორგანიზაციები, რომლებიც უხელმძღვანელებენ მათ შესრულებას, ამათგან სამაგალითოდ გამოვყოფთ: ბუნებრივი რესურსების კვლავწარმოებისა და გარემოს დაცვის სფეროში გამოსაყენებელ სამეცნიერო-ტექნოლოგიურ რეკომენდაციებს შავი ზღვის აუზის (საქართველოს საზღვრებში) ეკოლოგიური მდგრადობისა და გარემოსათვის ნაკლებად მავნე სასოფლო-სამეურნეო ტექნოლოგიების შესახებ; დამუშავდა ქართული ჩაის წარმოებისა და გადამამუშავებელი მრეწველობის რეაბილიტაციისა და განვითარების სამეცნიერო-ტექნიკური მიზნობრივი პროგრამა, შემუშავდა ინდიკატური მაჩვენებლები და საწარმოო სიმძლავრეთა პარამეტრები;

- მომზადდა წინადადებები სასოფლო-სამეურნეო მცენარეთა მავნე ორგანიზმების წინააღმდეგ მცენარეთა დაცვის ინტეგრირებულ სისტემაში ბრძოლის ბიოლოგიური მეთოდებისა და საშუალებების ჩასართავად და გამოსაყენებლად;

- შემუშავდა წინადადება იმის შესახებ, რომ მეცნიერულ კომპლექსური გამოკვლევების ბაზაზე მომზადდეს “აგროსასურსათო კომპლექსის საწარმოებსა და ფერმერულ მეურნეობებში გამოსაყენებელი სამეცნიერო-ტექნოლოგიური რეკომენდაციების პროგრამა”;

- დამუშავდა სამთავრობო წინადადებათა და ღონისძიებათა პაკეტი-საბაზრო ეკონომიკის პირობებში საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის საქმიანობის გარდაქმნის კონცეფციის საპროგრამო პარამეტრების შესახებ;

- დამუშავდა სამთავრობო წინადადებათა და ღონისძიებათა პაკეტი-საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის რესტრუქტურისა და მართვის ოპტიმიზაციის შესახებ.

ისევე, როგორც წინა წლებში, 2004 წლის საანგარიშო პერიოდში საბიუჯეტო სახსრები მოხმარდა აგრარული მეცნიერების ინტელექტუალური პოტენციალის შენარჩუნებას, ხოლო ინტელექტუალური საკუთრების განსავითარებლად მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცების თითქმის არანაირი ფინანსური საშუალება არ იქნა გამოყოფილი.

საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროს დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 29 048,7 ათასი ლარი. 2004 წელს მთელ სისტემაში სრულად იქნა დაფარული 2003 წლის ნოემბერ-დეკემბრის თვეში წარმოქმნილი

დავალიანებები და ასევე სამინისტროს სისტემაში შემაჯავლი სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულებებში 1997-2004 წლებში წარმოქმნილი დავალიანებები..

საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროს სპორტის დეპარტამენტი-2004 წლის განმავლობაში განკარგავდა „საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით სპორტის დეპარტამენტის აპარატისათვის და სპორტისა და ფიზკულტურის სფეროს ღონისძიებებისათვის გამოყოფილ ასიგნებებს. დეპარტამენტის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა – 6870,4 ათასი ლარი. წლის განმავლობაში დეპარტამენტი თანამშრომლობდა სპორტულ ფედერაციებთან „სპორტის შესახებ“ კანონისა და მათთან გაფორმებული ხელშეკრულებების საფუძველზე.

– საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 22 ოქტომბრის №924 განკარგულებით სპორტის ოლიმპიურ სახეობათა ძირითად შეჯიბრებებში საპრიზო ადგილებზე გასულ საქართველოს ნაკრები გუნდების წევრებს, მწვრთნელებს, საექიმო პერსონალსა და ოლიმპიური გუნდის ადმინისტრაციულ ჯგუფებს ჯილდოს სახით გამოეყოთ – 671,6 ათასი ლარი;

– ირანის ისლამურ რესპუბლიკაში ტატამების შესაძენად გამოყოფილი იქნა 370,0 ათასი ლარი, ხოლო საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 10 დეკემბრის №1088 ბრძანებულებით აღნიშნული ტატამების განბაჟებისათვის 125,0 ათასი ლარი;

– ასევე წინა წლების დავალიანების დასაფარავად დეპარტამენტს გამოეყო დამატებით საბიუჯეტო ასიგნებები.

2004 წელი ოლიმპიური თამაშებისათვის მზადების დასკვნითი ეტაპი იყო და სახელმწიფოს ძალისხმევით ყველაფერი გაკეთდა იმისათვის, რომ საქართველოს ოლიმპიურ ნაკრებ გუნდებს სრულფასოვანი მზადება გაეწეოთ და წარმატებით ეასპარეზათ სალიცენზიო ტურნირებში და ოლიმპიურ თამაშებზე. შედეგად ოლიმპიადაზე საქართველოს სპორტული დელეგაციის ყულაბაში 2 ოქროსა და 2 ვერცხლის მედალია, გარდა ამისა მოპოვებულია 2-მეხუთე, 1-მეექვსე, 2-მერვე, 2-მეცხრე, 1-მეათე, 1-მეთოთხმეტე, 2-მეთხუთმეტე, 1-მეჩვიდმეტე, 1-მეთვრამეტე და 1-ოცდამეორე ადგილი. არაოფიციალურ ჩათვლაში საქართველოს ნაკრებმა 202 ქვეყნის წარმომადგენელთა შორის დაიკავა 32-ე ადგილი.

ოლიმპიურ თამაშებში მიღწეული წარმატების გარდა 2004 წელს საქართველოს სპორტსმენებმა და ნაკრებმა გუნდებმა დიდ წარმატებებს მიაღწიეს საერთაშორისო სარბიელზე. საქართველოში ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში ჩატარებული მსოფლიოს თასის გათამაშებაში პირველი ადგილი საქართველოს გუნდმა მოიპოვა, თბილისში მაღალ დონეზე ჩატარდა „ა“ კლასის საერთაშორისო ტურნირები ძიუდოში, კაკასიის თასის გათამაშება ცხენოსნობაში, ბორჯომის თასის გათამაშება მძლეოსნობაში, ევროპისა და მსოფლიოს ჩემპიონატების შესარჩევი ტურნირები კალათბურთში, ხელბურთში, ფეხბურთში, ფრენბურთში, რაგბიში, ჩოგბურთში და სხვა. ამავე პერიოდში ქვეყნის ნაკრები გუნდები მონაწილეობას იღებდნენ და წარმატებებს აღწევდნენ ისეთ კომპლექსურ სპორტულ ღონისძიებებში, როგორცაა მსოფლიო საჭადრაკო ოლიმპიადა,

მსოფლიოს სტუდენტთა უნივერსიადა და სხვა. გასული წლების მნიშვნელოვან მონაგარად შეიძლება ჩაითვალოს ის ფაქტი რომ გამოჩნდნენ ახალგაზრდა პერსპექტიული სპორტსმენები სპორტის სხვადასხვა სახეობებში.

ახალგაზრდობის საქმეთა დეპარტამენტის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 705,3 ათას ლარი.

საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით „სახელმწიფოებრივი ახალგაზრდული პოლიტიკის განხორციელების სახელმწიფო პროგრამებისათვის“ გათვალისწინებული ასიგნებების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 201,6 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა 199,0 ათასი ლარი. აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში განხორციელდა სხვადასხვა ქვეპროგრამები:

- „სტუდენტური დღეები-2004“- პროგრამის სამეცნიერო კონფერენციაში მონაწილეობა მიიღო საქართველოს 14 სახელმწიფო უმაღლესი სასწავლებლის სტუდენტმა და ასპირანტმა. საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 16 ივნისის №513 განკარგულების „სტუდენტური დღეები-2004“-ის სამეცნიერო კონფერენციაში გამარჯვებულთა წახალისების შესახებ“ საფუძველზე I ადგილზე გასულმა 65 სტუდენტმა მიიღო სტიპენდია 200 ლარის ოდენობით, II ადგილზე გასულმა 64 სტუდენტმა—150 ლარი, ხოლო III ადგილზე გამარჯვებული 71 სტუდენტი დაჯილდოვდა 100 ლარის ოდენობის სტიპენდიით. ახალგაზრდების ინტელექტუალურ განვითარებასთან ერთად მნიშვნელოვანია მათი ფიზიკური მომზადებაც. „სტუდენტური დღეები-2004“-ის სპორტულ ღონისძიებებში გამარჯვებული სტუდენტები დაჯილდოვდნენ ასევე ფასიანი საჩუქრებით. აღნიშნული პროგრამისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გათვალისწინებული იყო -40,0 თასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა შეადგინა 37,4 ათასი ლარი.

- სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამა „ძეგლი“-2004 განხორციელდა 3-13 ივლისის ჩათვლით. პროგრამა ითვალისწინებდა საქართველოს სულიერი კულტურისა და ისტორიული ძეგლების დაცვას. მისი მიზანი იყო საქართველოს კულტურული ძეგლების აღწერა, სისტემატიზაცია და პროპაგანდა ახალგაზრდობის საზოგადოებრივი აქტივობის ამალგების ფონზე. მასში მონაწილეობა მიიღო ათი სახელმწიფო უმაღლესი სასწავლებლის სტუდენტურმა რაზმმა, რომლებიც განაწილებულნი იყვნენ ათ სხვადასხვა ისტორიულ ობიექტზე. პროგრამისათვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი იყო 20,0 ათასი ლარი.

- პროგრამა ახალგაზრდობის დღეები „ოქროს აკვანი“-2004 ფინანსდებოდა, როგორც ცენტრალური, ასევე ადგილობრივი ბიუჯეტებიდან. 2004 წელს პროგრამისათვის ცენტრალური ბიუჯეტიდან გამოყოფილი იყო 30,0 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა შეადგინა 27,9 ათასი ლარი.

საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 11 აგვისტოს №698 განკარგულების „საქართველოს ახალგაზრდობის დღეების „ოქროს აკვანი-2004“-ის მოწყობის შესახებ“ საფუძველზე 2004 წლის 19–29 აგვისტოს დაბა გრიგოლეთში გაიმართა საქართველოს ახალგაზრდობის დღეები, მასში მონაწილეობა მიიღო 230 ახალგაზრდამ

საქართველოს ყველა რეგიონიდან და რაიონიდან. პროგრამა ითვალისწინებდა საქართველოს ცალკეული მხარეების ახალგაზრდების მონაწილეობას შემეცნებით, გასართობ, სპორტულ და სხვა კულტურულ ღონისძიებებში. 2004 წელს საქართველოში განვითარებული მოვლენებიდან გამომდინარე, აღნიშნული პროგრამის ძირითად მიზნად იქცა ახალგაზრდობაში პატრიოტული სულისკვეთების გაღვივება. ამასთან დაკავშირებით პროგრამაში მოწვეულები იყვნენ სამხედრო ინსტრუქტორები, რომლებმაც ახალგაზრდებს ჩაუტარეს სემინარები სამოქალაქო თავდაცვისა და პირველადი სამედიცინო დახმარების საკითხებში.

-სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამისათვის „ახალგაზრდობის საერთაშორისო თანამშრომლობაზე“ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი იყო 48,3 ათასი ლარი. პროგრამის ასიგნებათა ფარგლებში 2004 წლის 9-16 სექტემბერს ქ. კიევის ახალგაზრდულ საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა კავშირის მიერ ორგანიზებულ საერთაშორისო ახალგაზრდულ ფორუმზე ახალგაზრდობის საქმეთა დეპარტამენტიდან მივლინებული იყო ხუთკაციანი დელეგაცია, სადაც განხილული იქნა ახალგაზრდობის საერთაშორისო თანამშრომლობის სამომავლო პრიორიტეტები. „ახალგაზრდობის საერთაშორისო თანამშრომლობის“ ქვეპროგრამის სახით 2004 წლის 3-10 დეკემბერს განხორციელდა „უკრაინისა და საქართველოს ახალგაზრდა პოლიტიკურ ლიდერთა შეკრება-სემინარი“, სადაც განხილულ იქნა ახალგაზრდობის როლი მიმდინარე პოლიტიკური პროცესების კონსტრუქციულ განვითარებაში, განხორციელდა ახალგაზრდა პოლიტიკურ ლიდერთა გამოცდილების გაზიარება და სამომავლო ერთობლივ პროექტებზე მუშაობა.

- ახალგაზრდებში პატრიოტული სულისკვეთების ამაღლების მიზნით, საქართველოს პრეზიდენტის დაავალებით შეიქმნა კავშირი ახალგაზრდული პატრიოტული ცენტრი. საქართველოს ახალგაზრდობის დეპარტამენტთან ერთობლივად შემუშავებული იქნა პროგრამა „პატრიოტი“. პროგრამისთვის გათვალისწინებულ იქნა 42,7 ათასი ლარი, რომელიც მთლიანად იქნა ათვისებული. აგრეთვე ამ პროგრამისთვის საქართველოს ბავშვთა და ახალგაზრდობის განვითარების ფონდიდან გამოიყო 56,0 ათასი ლარი.

-2004 წლის 16-26 დეკემბერს დ. ბაკურიანში განხორციელდა სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამა „არაფორმალური განათლება“. მის მიზანს წარმოადგენდა ახალგაზრდულ სახელმწიფო სტრუქტურაში მომუშავე სახელმწიფო მოხელეთა კვალიფიკაციის ასამაღლებელი ტრენინგ-სემინარების ჩატარება. აღნიშნულ პროგრამაზე სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი იყო 22,7 ათასი ლარი, რომელიც მთლიანად ათვისებულია.

-„განსაკუთრებული ნიჭით დაჯილდოებული მოზარდებისა და ახალგაზრდებისათვის საპრეზიდენტო სტიპენდიებისა და გრანტების მინიჭების პროგრამისათვის“ 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნებების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 256,2 ათასი ლარი, რომელიც მთლიანად ათვისებულია. წინა პერიოდის დავალიანებების გასტუმრების ხარჯზე გაიზარდა დაფინანსება 36,2 ათასი ლარით. აღნიშნული პროგრამის შესაბამისად ჩატარებულ კონკურსში მონაწილეობას

ღებულობდა 289 ბავშვი და ახალგაზრდა 7-დან 26 წლის ჩათვლით. საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 12 ნოემბრის №995 განკარგულების „განსაკუთრებით ნიჭიერი ბავშვებისა და ახალგაზრდებისათვის საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის გრანტების მინიჭების შესახებ“ საფუძველზე 10 ახალგაზრდას მიენიჭა პრეზიდენტის გრანტი, ხოლო საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 20 დეკემბრის №1105 განკარგულებით 106 ბავშვსა და ახალგაზრდას მიენიჭა პრეზიდენტის სტიპენდია.

ევროსაბჭოს სპორტისა და ახალგაზრდობის დირექტორატის დაფინანსებით 2004 წლის 3-10 ივლისს დაბა ბაკურიანში განხორციელებულ იქნა ტრენინგ სემინარის კურსი „არასამთავრობო ორგანიზაციების როლი შემორიგების პროცესში“ (ახალგაზრდობა მშვიდობიანი კავკასიისათვის), სადაც მონაწილეობას იღებდა 6 სომეხი, 7 აზერბაიჯანელი და 11 ქართველი ახალგაზრდა ლიდერი არასამთავრობო ორგანიზაციებიდან. ტრენინგის განხორციელებაზე ხელშეკრულებით გათვალისწინებული იყო 33,0 ათასი ლარი, ხოლო ფაქტიურმა ხარჯმა შეადგინა 27,1 ათასი ლარი.

კულტურის განვითარების ხელშეწყობის სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამებისათვის- 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნებების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 1239,7 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა 1232,4 ათასი ლარი. აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში განხორციელდა მნიშვნელოვანი პროგრამები. მათ შორის:

- „ქართული პროფესიული თეატრალური ხელოვნების განვითარების პროგრამისათვის“ 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული იყო 124,3 ათასი ლარი, რომელიც მთლიანად იქნა ათვისებული. პროგრამის ფარგლებში პრიორიტეტების მიხედვით გამოცხადდა კონკურსი საქართველოს პროფესიული თეატრებისა და პროფესიული თეატრალური ჯგუფების შიდასაგასტროლო მოღვაწეობის ხელშეწყობაზე და კონკურსის შედეგად დაფინანსდა საქართველოს 15 ქალაქსა და რაიონულ ცენტრში 8 თეატრალური კოლექტივის გასტროლები. პროგრამის ფარგლებში გამოცხადდა კონკურსი - „თავისუფალ პროექტებზე ახალი ინიციატივების მხარდასაჭერად“ და დაფინანსებული იქნა 8 თავისუფალი პროექტი. პროგრამის ფარგლებში სამ ხელოვანს გამოეყო სამგზავრო გრანტი საერთაშორისო ფორუმებში მონაწილეობის მისაღებად; გამოიცა ფოტო-ალბომი „ლევან აბაშიძე“; გამოიყო სადადგმო ხარჯები ახალი სპექტაკლებისათვის „სამეფო უბნის“ თეატრს და თელავის ვაჟა-ფშაველას სახელობის სახელმწიფო აკადემიურ თეატრს; გამოიცა თანამედროვე უცხოური დრამატურგიის კრებული ვ. კიკნაძის წიგნი „ფარდის მიღმა“; ჩატარდა სტუდენტური სპექტაკლებისა და ფილმების საერთაშორისო კონკურს-ფესტივალი „დებიუტი“; გაიმართა პოეტ-აკადემიკოსის ანა კალანდაძის 80 წლისთავის აღსანიშნავი საიუბილეო საღამო; გაიმართა ინოლა გურგულიას საიუბილეო საღამო; ერთჯერადი მატერიალური დახმარება გაეწია რეჟისორებს გიორგი გაბელაიას და ანზორ დოლენჯაშვილს.

- „სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობის სახელმწიფო პროგრამისათვის“ 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნებების დაზუსტებულმა გეგმამ

შეადგინა 35,9 ათასი ლარი, რომელიც მთლიანად იქნა ათვისებული. პროგრამის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებად განისაზღვრა სახელოვნებო საგანმანათლებლო სტანდარტების შემუშავება. 2004 წელს შემუშავდა და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად დამტკიცდა უმნიშვნელოვანესი საგანმანათლებლო სტანდარტი – 26 სასწავლო გეგმა საშუალო პროფესიული სახელოვნებო განათლების ყველა ტიპის სასწავლებლისთვის. გარდამავალი პერიოდისთვის სასწავლო პროცესის ოპტიმიზაციაზე გათვლილი სასწავლო გეგმები მომზადდა სტანდარტების შემუშავებული ექსპერტთა ჯგუფების მიერ. სასწავლო გეგმების ახალი ვარიანტები (სპეციალობების მიხედვით) გათვლილია განათლების სისტემაში მიმდინარე რეფორმაზე, რაც გულისხმობს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში სასწავლო პროცესის დაგეგმვისა და წარმართვის ავტონომიურობის პრინციპებს. საქართველოში არსებული 258 სახელოვნებო სკოლებისა და გიმნაზიების კურსდამთავრებულთათვის შეიქმნა ახალი, ორენოვანი ესკიზი, რომლის მიხედვითაც დაიბეჭდა მოწმობები. საქართველოს მამულებით პირველად ჩატარდა სახელოვნებო სკოლებისა და საშუალო პროფესიული სასწავლებლების ჩასაბერი საკრავების სპეციალობების მოსწავლეთა დათვალიერება, რომლის კომისიის წევრებად მოწვეულ იქნენ თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის პროფესორ-მასწავლებლები. დათვალიერების შემდგომ კონსერვატორიის პროფესორებმა ჩაატარეს მასტერკლასები. დათვალიერებამ გამოავლინა ჩასაბერ საკრავებზე სწავლების მდგომარეობა, შექმნა სოლიდური საინფორმაციო ბანკი შემდგომი კონკრეტული ქმედებების განსაზოციელებლად. პროგრამა გამოეხმაურა აგრეთვე სახელმწიფო კურსს საბალეტო ხელოვნების მიმართ, რომლის განხორციელება შეუძლებელია საბალეტო ხელოვნების სასწავლებლის საქმიანობის გარდაქმნის გარეშე. სასწავლებლის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მოწესრიგების ხელშეწყობის მიზნით ვახტანგ ჭაბუკიანის სახელობის საბალეტო ხელოვნების სასწავლებელს გამოეყო 10,0 ათასი ლარი.

„ქართული პროფესიული მუსიკალური ხელოვნების განვითარების პროგრამისათვის“ 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით დათვალისწინებული ასიგნებების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 298,6 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა 297,5 ათასი ლარი. პროგრამის ფარგლებში ჩატარდა ტრადიციული საერთაშორისო ფესტივალები: „ხელოვნების ზეიმი“; „თბილისის ჯაზის ფესტივალი“; „შემოდგომის თბილისი“; „საახალწლო ფესტივალი“. პროგრამის ფარგლებში ჩატარდა ტრადიციული საერთაშორისო კონკურსები: პიანისტთა თბილისის III საერთაშორისო და დავით ანდლულაძის სახელობის ტენორთა საერთაშორისო კონკურსები. ჩატარდა კონკურსი: ანა კალანდაძის ლექსებზე საუკეთესო მუსიკალური ნაწარმოების (გუნდი, სიმღერა, რომანსი) შესაქმნელად. დაფინანსდა ქუთაისის ოპერის თეატრში ვერდის ოპერა „რიგოლეტოს“ დადგმა; დაფინანსდა თავისუფალი პროექტები. მათ შორის: თანამედროვე მუსიკის საერთაშორისო ფესტივალი „ახალი მუსიკის დღეები“; „ქართული მუსიკა ინტერნეტ-სივრცეში“; ანტონ ბრუკნერის 180 წლისთავისადმი მიძღვნილი სიმფონიური მუსიკის კონცერტი; გაიცა სამეზავრო გრანტები საერთაშორისო კონკურსებში მონაწილეობის მისაღებად; პროგრამის ფარგლებში

განხორციელდა კონკურსგარეშე ღონისძიებების დაფინანსება. მათ შორის: ჩაიწერა და გამოიცა საქართველოს სახელმწიფო ჰიმნი; ჩატარდა ევგენი მიქელაძის სახ. სახელმწიფო სიმფონიური ორკესტრის ოთხი კონცერტი; თურქეთის პრემიერ-მინისტრის საპატივცემულოდ გამართული კონცერტი; საქართველოს პრეზიდენტის ინაუგურაციათან დაკავშირებული ღონისძიება; ზვიად გამსახურდიას დღეები აბაშაში; გამოიცა წიგნი "ევგენი მიქელაძე".

- „ქართული პროფესიული სახვითი ხელოვნების განვითარების პროგრამისათვის“ 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნებების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 69,0 ათასი ლარი, რომელიც მთლიანად იქნა ათვისებული. პროგრამის მიხედვით ჩატარდა შემდეგი სახის კონკურსები: თანამედროვე ვიზუალური ხელოვნების საზღვარგარეთ პოპულარიზაციის ხელშეწყობისათვის; თანამედროვე ვიზუალური ხელოვნების ხელშესაწყობად საქართველოში გამოფენების მოწყობაზე; სახვითი ხელოვნების სფეროში თავისუფალი პროექტების ხელშესაწყობად;

კონკურსების მეშვეობით განხორციელდა შემდეგი პროექტები: „ვიზუალური ხელოვნების საერთაშორისო ფორუმი - „ქარავანსარაი“; მამია მალაზონიას კატალოგის გამოცემა; „ქარი კავკასიიდან“; „გარიყულა - ხელოვნების ცენტრი“ - პროექტი ვენეციის IX საერთაშორისო ბიენალესათვის; „სამშაბათი გასულია“ საქართველო-შვეიცარიის ერთობლივი პროექტი; „ციხე-სიმაგრე“ ლენდ-არტის საერთაშორისო პროექტი; „რუსი და ქართველი მხატვრების გამოფენა - ნონ კონფორმიზმის კლასიკოსები“ „არტ-კავკასია-2004“ (რეგიონალური თანამშრომლობის პროექტი, საქართველო, სომხეთი, აზერბაიჯანი). კონკურსგარეშე განხორციელდა შემდეგი პროექტები: მხატვარ ლადო გრიგოლიას გამოფენისათვის ალბომის გამოცემა; იტალიელი ფოტოხელოვანის სილვიო კალვის ნამუშევრების გამოფენა; „გიორგობისთვე“ სახვითი ხელოვნების გამოფენა 23 ნოემბრის აღსანიშნავად; სახვითი ხელოვნების დარგში საინფორმაციო ბანკის შექმნა. გარდა ამისა სამინისტრომ ქ. თბილისის მერიასთან ერთად გამოაცხადა და ჩაატარა ერთობლივი კონკურსი „ეროვნული თანხმობის მემორიალზე“; მიმდინარეობდა მუშაობა საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროს ძეგლებისა და მონუმენტების სამხატვრო - საექსპერტო საბჭოს დებულების პროექტზე.

- „კულტურულ-შემეცნებითი და ხალხური ხელოვნების განვითარების სახელმწიფო პროგრამისათვის“ 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნებების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 35,9 ათასი ლარი, რომელიც მთლიანად იქნა ათვისებული. პროგრამის პრიორიტეტულ მიმართულებებად განისაზღვრა: ხალხური ხელოვნების პოპულარიზაცია; ხალხური ხელოვნების ფიქსაცია; ხალხური ხელოვნების სისტემატიზაცია; პროგრამის ფარგლებში ჩატარდა ოთხი ახალი და ტრადიციული ფოლკლორული ფესტივალი: „არტ-გენი“; „ვაზის ფესტივალი“; შავი ზღვის აუზის ქვეყნების ფესტივალი და „ღვინის“ ფესტივალი. სამინისტროს თანამონაწილეობით გაიმართა შიდა ქართლის კონფლიქტურ ზონაში ჯარისკაცებისთვის საქველმოქმედო კონცერტი; აზერბაიჯანის პრეზიდენტის ილხამ ალიევის ვიზიტთან დაკავშირებული სამთავრობო კონცერტი; პროექტი „აღმოაჩინე

საქართველო“. საერთაშორისო საფესტივალო და საკონცერტო ღონისძიებებში მონაწილეობის მისაღებად რეკომენდაცია გაიცა 70 -მდე კოლექტივისთვის. რეგიონალური, სახელმწიფო და არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის საფესტივალო ღონისძიებების მხარდაჭერის თვალსაზრისით განხორციელდა: გოგი დოლიძის სახელობის საესტრადო და ფოლკლორული სიმღერების კონკურსი „ახალი ხმა“; საქართველოს სახელმწიფო ფილარმონიის ფესტივალი „ჩემო თბილის ქალაქო“; საქართველოს სახელმწიფო ფილარმონიის ფესტივალი „ვაჩუქოთ ერთმანეთს ღიმილი“; ზესტაფონის ს. ზაქარიაძის სახელობის კულტურის ცენტრის ხალხური ხელოვნების ფესტივალი „ვარენკობა“; ხალხურ საკრავთა ფესტივალი „ჩონგურო ჩემო“. ჩაიწერა ჰამლეტ გონაშვილის საიუბილეო თარიღის აღსანიშნავად კომპაქტ-დისკი. დაჯილდოვდა ხარაგაულის სარაიონო კ/სახლთან არსებული უხუცესთა ანსამბლი „ოდილა“. დამუშავდა აზერბაიჯანის რესპუბლიკის კახის რაიონის ქართული კულტურის ცენტრის განვითარების ხელშეწყობის პროექტი. სამინისტრომ მონაწილეობა მიიღო თვითნასწავლ მხატვართა და რეჟის ოსტატთა ნამუშევრების გამოფენებში. სამინისტროს ხელშეწყობით აუთენტურმა ანსამბლმა „მზეთამზემ“ კულტურულ-შემეცნებითი ტურნე ჩაატარა - ინგლისში, ბელგიაში, ჩინეთსა და ბალტიისპირეთში. ბრიუსელში ხალხურ საკრავთა მუზეუმში ჩატარდა გამოფენის მოსამზადებელი სამუშაოები.

„საბიბლიოთეკო დარგის განვითარების სახელმწიფო პროგრამისათვის“ 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნებების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 20,0 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა 19,7 ათასი ლარი. პროგრამის ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები: ეროვნულ ბიბლიოთეკასთან ერთად დაიწყო მუშაობა ბიბლიოთეკების კატეგორიებისა და ახალი ბიბლიოთეკების გახსნის კრიტერიუმების შესამუშავებლად. 17-20 ნოემბერს ევროსაბჭოსთან ერთად, პროექტ "შთ -"-ის ფარგლებში, მომზადდა და წარმატებით ჩატარდა სემინარი „საქართველოში წიგნის პოლიტიკისა“ და სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებისთვის „საბიბლიოთეკო პოლიტიკის შემუშავებისა და გატარების“ შესახებ. სემინარის მონაწილეებმა მიიღეს მიმართვა სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების პარლამენტებისა და მთავრობებისადმი. საქართველოს საბიბლიოთეკო და ინფორმაციის სპეციალისტთა ასოციაციებთან და ეროვნულ ბიბლიოთეკასთან ერთად მიმდინარე წლის აპრილში ჩატარდა ტრადიციული „ბიბლიოთეკის კვირეული“, აღინიშნა „ბიბლიოთეკარის დღე“ (30 აპრილი). „კვირეულის“ ფარგლებში 10 საუკეთესო ბიბლიოთეკას საჩუქრად გადაეცა ახალი გამოცემების კომპლექტები - ქართული ლიტერატურა და სახელმძღვანელოები. ქვეყნის მოქმედი ბიბლიოთეკების სისტემატიზაციის მიზნით დაიწყო ბიბლიოთეკების პასპორტიზაცია (პირველი ეტაპი).

„საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის მოვლის სახელმწიფო პროგრამისათვის“ 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნებების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 442,0 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა 440,8 ათასი ლარი. საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროს მრჩეველთა საბჭოსა და კულტურული მემკვიდრეობის სფეროს

დარგობრივი კომისიის გადაწყვეტილებით გამოცხადებული კონკურსებისა და პროფესიულ კომისიათა რეკომენდაციების საფუძველზე, სამინისტროს თაოსნობითა და დაფინანსებით განხორციელდა შემდეგი პროექტები და საქმიანობა: მუზეუმების რეფორმისა და კოლექციათა პირობების გაუმჯობესების მიმართულებით: დაარსდა საქართველოს ეროვნული მუზეუმი; ხუროთმოძღვრულ და არქეოლოგიურ ძეგლთა მონიტორინგი განხორციელდა ცხინვალის რაიონში; განხორციელდა უნიკალურ ძეგლთა გადარჩენისა და მათი პრევენციული დაცვის სამუშაოები; კულტურული მემკვიდრეობის არქივის მოდერნიზაცია; დადიანების სასახლის კოლექციათა დაზიანების გამომწვევი მიზეზების დიაგნოსტიკა; მუზეუმებში ექსპონანტებისათვის აუცილებელი პირობების შესაქმნელად განხორციელდა სხვაგვარადა სამუშაოები; რესტავრაცია ჩაუტარდა ნ.ფიროსმანაშვილის სურათს „ნადირობა ინლოეთში,“ ლუკას კრანახ უფროსის სურათს „მაჭანკალი“ და იაკობ ვან რეისდალის ტილოს „პეიზაჟი ჩანჩქერით“; ჩატარდა სემინარი-ტრენინგი სვანეთის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმისა და აჭარის სამუზეუმო გაერთიანებისა და სახვითი ხელოვნების მუზეუმის წარმომადგენლებისთვის; განხორციელდა მსოფლიო მემკვიდრეობის ნუსხაში შეტანილ ძეგლთა (მცხეთა, ბაგრატიის ტაძარი, გელათის მონასტერი, ზემო სვანეთი) რეაქციული მონიტორინგი და კონსერვაციის მდგომარეობის ანგარიში იუნესკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის კომიტეტისათვის; მომზადდა პერიოდული ანგარიში მსოფლიო მემკვიდრეობის კონვენციის შესრულების შესახებ, იუნესკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის კომიტეტზე განსახილველად; მსოფლიო მემკვიდრეობის ნუსხაში შესატანი ძეგლების ეროვნული წინასწარი სიის განახლება; განხორციელდა ღონისძიებები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის მიმართულებით; შეიქმნა საქართველოს მუზეუმების რეესტრი; „ძველი თბილისის რეაბილიტაციის სახელმწიფო პროგრამის“ მოსამზადებელი ეტაპის დაწყება ევროსაბჭოს, სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და ქართველი ექსპერტების მონაწილეობით, ქალაქის ისტორიულ ნაწილში ახალმშენებლობებზე დროებითი რეჟიმის განმსაზღვრელი დოკუმენტის მომზადება; საქართველოს კულტურულ ფასეულობათა გატანაზე ნებართვების დოკუმენტაციის მონაცემთა ბაზის შექმნა და უძრავ ძეგლებზე არსებული დოკუმენტაციის მონაცემთა ბაზის მოდერნიზაცია; 2004 წელს საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროს და საქართველოს ისტორიულ ძეგლთა გადარჩენის ფონდის მიერ ერთობლივად განხორციელდა ფართომასშტაბიანი კვლევითი, საპროექტო და კონსერვაცია-რესტავრაციის სამუშაოები.

„ლიტერატურის განვითარებისა და ჟურნალ გაზეთების გამოცემათა ხელშეწყობის პროგრამისათვის“ 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნებების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 575,9 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა 556,3 ათასი ლარი. პროგრამის ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები: სალიტერატურო და საგამომცემლო საქმიანობის ხელშეწყობა; მოეწყო წიგნის ფესტივალი; კონკურსის საფუძველზე დაფინანსდა (დახმარების სახით) ჟურნალები: „საუნჯე“, „ახალი თარგმანები“, „მნათობი“, „ცისკარი“, „არილი“, „ლიტერატურა და ხელოვნება“, „ლიტერატურა და სხვა“, „ხელოვნება“;

„ალტერნატივა“; „დრამატურგია“; გაზეთები: „რუსთავი -2 პრინტი“; „პარნასი“. კონკურსგარეშე დაფინანსდა ეროვნულ უმცირესობათა გაზეთების „სვობოდნაია გრუზია“; „ერასტანი“; „გურჯისტანი“ და ჟურნალ „პოლიტიკის“ გამოცემა; მოეწყო ანა კალანდაძის საიუბილეო საღამო.

პროგრამის ფარგლებში განხორციელდა საქართველოს 70 მთავარი ბიბლიოთეკისა და საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის წიგნადი ფონდების შექმნა. კერძოდ, მოეწყო ერთიანი გამოფენა, სადაც წარმოდგენილი იქნა საქართველოში რეგისტრირებული ყველა გამომცემლობის მიერ გამოცემული წიგნები, რომელზედაც ბიბლიოთეკები თავისი სურვილისამებრ აკეთებდნენ არჩევანს 1,0 ათასი ლარის ფარგლებში, ხოლო ეროვნული ბიბლიოთეკა – 5,0 ათასი ლარის ფარგლებში.

5.4.3 თავდაცვა და მართლწესრიგის დაცვა

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს 2004 წელს დამტკიცებულმა გეგმამ 169.396,4 ათასი ლარი, დაზუსტებულმა – 173.893,5 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა 172.009,0 ათასი ლარი შეადგინა.

2004 წელს თავდაცვის სამინისტროს დაქვემდებარებაში გადავიდა შინაგან საქმეთა სამინისტროს შინაგანი ჯარის ნაწილები შესაბამისი ასიგნებებით.

სამხედრო მოსამსახურეთა და სამოქალაქო პირთა სოციალური პირობების გასაუმჯობესებლად საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულების თანახმად მკვეთრად გაიზარდა შრომის ანაზღაურება თითქმის 2.5-ჯერ და კვების ხარჯები 59 ლარიდან გაიზარდა 102 ლარამდე. შეიარაღებულ ძალებში დაიწყო წინა წლების დავალიანებების გაცემა, გასასვლელი დახმარებებით სრულად იქნა დაკმაყოფილებული სამსახურიდან დათხოვნილი სამხედრო მოსამსახურეები. აგრეთვე დაფარული იქნა ამ კატეგორიის 14 თვის სახელფასო დავალიანება.

სრულად გაიცა წინა წლებში წარმოქმნილი კანონით გათვალისწინებული სოციალური დახმარებების დავალიანებები (5 წლის ხელფასი), იმ სამხედრო მოსამსახურეებზე, რომლებიც დასახიჩრდნენ ან დაინვალიდნენ საქართველოს შეიარაღებული ძალების შექმნიდან 2004 წლამდე. ასევე სრულად გაიცა კანონით გათვალისწინებული 10 წლის ხელფასი დაღუპულ (გარდაცვლილ) სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახის წევრებზე.

დაიწყო სახელმწიფო ჯილდოებზე კანონით გათვალისწინებული ფულადი პრემიების გაცემა.

2004 წლის საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში მომზადდა და უზრუნველყოფილ იქნა შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური აღჭურვილობით და სხვა ქონებით რეზერვისტთა 10 ბატალიონი. დაიწყო საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საბრძოლო ქვედანაყოფების გადაიარაღება, დაკომპლექტება და აღჭურვა ახალი ტექნიკითა და შეიარაღებით, რისთვისაც დაიწყო საბრძოლო ტექნიკის შეძენა და საბრძოლო მასალების მარაგების შექმნა. მწყობრიდან გამოსულ სამხედრო ტექნიკას

ჩაუტარდა კაპიტალური რემონტი. ასევე სარემონტო სამუშაოები ჩატარდა რამდენიმე ყაზარმაში.

ინდივიდუალური თანამშრომლობისა და თავდაცვის სისტემის სტრატეგიული მართვის გეგმის ფარგლებში სრულად დაფინანსდა საერთაშორისო წვრთნები, ასევე სხვა დაგეგმილი ღონისძიებები, როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე ქვეყნის ფარგლებს გარეთ.

სამშვიდობო მისიებში მონაწილეობის მისაღებად მომზადდა, აღიჭურვა და გაიგზავნა ერთი დამატებითი ბატალიონი.

განხორციელდა სხვადასხვა სამხედრო და სპეციალურ სასწავლებლებში სასწავლებლად და კვალიფიკაციის ასამაღლებლად წარგზავნილი საქართველის თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო მოსამსახურეთა ფინანსური უზრუნველყოფა.

საგრძნობლად გაუმჯობესდა სამხედრო მოსამსახურეთა საცხოვრებელი პირობები. კაპიტალური და მიმდინარე რემონტები ჩაუტარდა სამხედრო ნაწილების ინფრასტრუქტურის ობიექტებს.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში 2004 წელს ჩატარებული რეფორმებით მიღწეულ იქნა სამინისტროს სიტემის სტრუქტურული რეორგანიზაცია და ოპტიმიზაცია, ჩამოყალიბდა ერთიანი საკადრო პოლიტიკა, ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის მხრივ გატარდა არაერთი რეფორმა, რამაც უზრუნველყო საზოგადოებისა და პოლიციის მნიშვნელოვანი დაახლოება, უნდა აღინიშნოს რომ ყველა ამ საბაზისო რეფორმებთან ერთად მიღწეულ იქნა სამინისტროს ტექნიკური გადაიარაღება და თანამედროვე სტანდარტების დონეზე აყვანა.

2004 წელს გატარებული რეფორმების შედეგად ერთმანეთისაგან მკვეთრად გაიმიჯნა პოლიციური და სამოქალაქო ფუნქციები, რაც აუცილებელ პირობას წარმოადგენს პოლიციის მაღალ დონეზე ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად. გატარდა რეფორმა, რომლის შედეგადაც განხორციელდა სამინისტროს დეცენტრალიზაცია და დემილიტარიზაცია. უმნიშვნელოვანეს მიღწევად უნდა ჩაითვალოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს რიცხოვნობის ევროპულ სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა. ბუნებრივია, სწორმა საკადრო პოლიტიკამ გამოიწვია შრომის ანაზღაურების მნიშვნელოვანი ზრდა და თუ ადრე პოლიციის თანამშრომლის საშუალო შრომის ანაზღაურება 80-90 ლარს შეადგენდა, დღესდღეობით 350-500 ლარს აღწევს.

გაუქმდა რამდენიმე დეპარტამენტი (სატრანსპორტო პოლიციის, საგზაო პოლიციის, საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მთავარი სამმართველო (ადგილებზე ადმინისტრაციული პოლიცია) ეკოლოგიის პოლიცია) მათი ფუნქციები კი გადაეცა ახლადშექმნილ საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტს, რომლის დაარსებაც ახალი საქართველოს ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მიღწევად არის აღიარებული არამარტო ჩვენს ქვეყანაში, არამედ მსოფლიო თანამეგობრობის მიერაც.

სამინისტროს რეფორმირების და რეორგანიზაციის შედეგად მოხდა ფუნქციათა გადანაწილება სხვადასხვა სახელმწიფო ორგანოებისთვის. გაუქმდა ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის მთავარი სამმართველო და მისი ფუნქციები გადაეცა ადგილობრივი

მმართველობისა და თვითმმართველობის ორგანოებს. შინაგან საქმეთა სამინისტროს დროებითი დაკავების იზოლაციური გადაეცა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს და გახდა ერთიანი პენიტენციური სისტემის ნაწილი. სამინისტრო გათავისუფლდა ძირითადი სამხედრო კომპეტენციისაგან, გაიზიარა ევროპისა და აშშ-ს პრაქტიკა და შინაგანი ჯარი თავისი საშტატო რიცხვებითა და მძიმე სამხედრო ტექნიკით გადაეცა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს, მის ბაზაზე კი დაგეგმილია ეროვნული ჟანდარმერიის შექმნა.

შიდა სტრუქტურული ცვლილებების შედეგად სისხლის სამართლის სამსახურის მთავარი სამმართველოს შემადგენლობაში შევიდა: კორუფციასთან ბრძოლის სამმართველო. ნარკომანიასა და ნარკობიზნესის წინააღმდეგ ბრძოლის ეროვნული ბიურო გადაკეთდა ნარკომანიასა და ნარკობიზნესის წინააღმდეგ ბრძოლის სამმართველოდ და შევიდა სპეციალური ოპერატიული დეპარტამენტის შემადგენლობაში. რეფორმების ერთიანი პოლიტიკის გატარებისა და ევროსტრუქტურებში ინტეგრაციის წარმართვის მიზნით, შეიქმნა რეფორმებისა და ევროპული ინტეგრაციის დეპარტამენტი. 2004 წლის თებერვლიდან სახელმწიფო საზღვრის დაცვის დეპარტამენტი გახდა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება.

2004 წლის 15 აგვისტოს მოხდა ავტომაგისტრალების საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს ჩამოყალიბება, ამ მნიშვნელოვანი რეფორმის გატარებას თან ახლდა საპატრულო პოლიციის სათანადო აღჭურვა. შეძენილია 140 საპატრულო ავტომანქანა (130 „ფოლკსვაგენ-პასატი“ და 10 „ნივა“). საპატრულო პოლიცია აღიჭურვა სათანადო რაოდენობის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ფორმის ტანსაცმლით, „ჟერიცჰო-941 შ“ სისტემის პისტოლეტებით, ასევე ხელკეტებით, ხელბორკილებით და სხვა სპეციალური საშუალებებით, რაზედაც დაიხარჯა 4 700 000 აშშ დოლარი. ამასთანავე საპატრულო პოლიციის ყველა თანამშრომელმა მომზადება გაიარა შსს აკადემიის საწავლო ცენტრში და მათი საშუალო ხელფასი დღეს 350-500 ლარს შეადგენს. ქ. თბილისის მეტროპოლიტენში ფუნქციონირებს საპატრულო პოლიციის ქვედანაყოფი, ქ. თბილისის ქუჩებში კი მუშაობს ქვეითი პატრული, რომლის დაკომპლექტებაც მაღალკვალიფიციური თანამშრომლებით საკმაოდ რთული კონკურსის შედეგად განხორციელდა. ყოველივე ამას გარდა შეძენილია დამატებით 70 ახალი ავტომანქანა „შკოდა-ოქტავია“, შესაბამისი რაოდენობის ფორმის ტანსაცმელი და სპეცსაშუალებები. აღსანიშნავია, რომ 2004 წლის 11 ოქტომბრიდან ფუნქციონირებს პოლიციის 022 სატელეფონო ცენტრალური (24/7) მართვის პუნქტი. მიმდინარეობს მუშაობა ანალოგიური ქსელების ამოქმედებაზე მთელს საქართველოში. აღსანიშნავია, რომ საპატრულო პოლიციის მუშაობით მოსახლეობა კმაყოფილია, დადებითადაა შეფასებული პატრულთა გარეგნული იმიჯი.

ინტენსიური სამუშაოებია დაწყებული სამინისტროს რიგებში (პოლიციაში) მისაღები კანდიდატებისათვის მოთხოვნათა ერთიანი სტანდარტების ჩამოყალიბება/სრულყოფისათვის, სამინისტროს სიტემაში არსებული სპეციალური წოდებების სამოქალაქო/პოლიციური წოდებებით ჩანაცვლებისათვის, კადრების როტაციის, სამსახურეობრივი ზრდის ერთიანი ობიექტური სიტემის

ჩამოყალიბებისათვის და სხვა. შემუშავების პროცესშია პოლიციის ახალი ეთიკის კოდექსი. ასევე სამინისტროს ერთ-ერთ პრიორიტეტს წარმოადგენს მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის მხარდაჭერით დათხოვნილი პოლიციის თანამშრომლებისათვის სპეციალური ტრენინგის ჩატარება, მათი შემდგომი დასაქმებისა და სამოქალაქო საზოგადოებაში რეინტეგრაციისათვის.

ადამიანის უფლებათა დაცვის მხრივ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო შეიძლება ითქვას რომ ლიდერობს სხვა სამთავრობო დაწესებულებებთან შედარებით. უზრუნველყოფილია სამოქალაქო საზოგადოების მხრიდან მონიტორინგის განხორციელება, გამკაცრებულია კონტროლი პოლიციის ოპერატიული სამსახურების მიერ ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა შემზღვეველ ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებათა გამოყენებაზე, უზრუნველყოფილია წინასწარი დაკავების საკნებში მონიტორინგის ჯგუფების მუშაობა, აქტიურად მუშაობს გენერალური ინსპექცია და კონსტიტუციური უსაფრთხოების დაცვის დეპარტამენტი, მართო გენ. ინსპექციის მიერ ჩატარებული სამსახურებრივი შემოწმებების შედეგად 2004 წლის 10 თვეში დათხოვნილ იქნა 187 თანამშრომელი, აქედან 29 ქრთამის აღებისათვის და 30 ადამიანის უფლებათა დარღვევისათვის. კონსტიტუციური უსაფრთხოების დაცვის დეპარტამენტის საქმიანობის შედეგები კი, მთელი საქართველოსათვის არის ცნობილი.

სამინისტროს ტექნიკური გადაიარაღებისა და თანამედროვე სტანდარტების დონეზე აყვანის მიზნით გატარებულ ღონისძიებათა ნუსხა კი ნამდვილად შთამბეჭდავია. საპატრულო პოლიციის ყველა მანქანა აღიჭურვა ღმ-სისტემის მოწყობილობით, კაპიტალურად გარემონტდა პოლიციის აკადემიის შენობა, აღიჭურვა სათანადო ტექნიკით, აგრეთვე დაინერგა თანამედროვე სასწავლო კურსები და დისციპლინები. განხორციელდა ქ. თბილისის შინაგან საქმეთა მთ. სამმართველოს რემონტი, ევროპული სტანდარტების ოფისებით, დაკითხვის ოთახებით და ერთიანი კომპიუტერული ქსელით, შეიქმნა სამინისტროსა და მისი ტარიტორიული ერთეულებისათვის ცენტრალიზებული კომპიუტერული ქსელი, განხორციელდა სამინისტროში არსებული მონაცემთა ბაზების კომპიუტერიზაცია. შეიქმნა საექსპერტო-კრიმინალისტიკური მთავარი სამმართველო და მოხდა მისი აღჭურვა უახლესი ტექნიკით, რომლის ანალიგიც „დსთ“-ს სიცრცეში არ არსებობს. აღსანიშნავია რომ, საქსპერტო-კრიმინალისტიკური მთ. სამმართველოს ჩამოყალიბების შემდგომ მისი უშუალო მონაწილეობით უმოკლეს ვადებში იხსნება დანაშაულთა 99%.

საქართველოს პროკურატურის 2004 წლის დამტკიცებული გეგმა განისაზღვრა 12.952,2 ათასი ლარის ოდენობით, დაზუსტებულ გეგმამ შეადგინა 13.077,1 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა 12.882,8 ათასი ლარი.

2003 წელთან შედარებით 2004 წელს გამოყოფილი ასიგნება გაორმაგდა, რითაც მიეცა საშუალება გაზრდილიყო პროკურატურის მუშაკთა ხელფასი, გაცემულიყო პრემიები. გენერალურ პროკურატურაში მთლიანად შეიცვალა ინვენტარი, ჩატარდა

სარემონტო სამუშაოები. ამასთან გასული წლების სახელფასო დავალიანება შემცირდა 1.069,7 ათასი ლარით, დამქირავებლიდან ანარიცხების მუხლის დავალიანება – 328,4 ათასი ლარით, მივლინებების – 15.1 ათასი ლარით, „სხვა საქონელი და მომსახურება“ – 369,8 ათასი ლარით.

საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის 2004 წლის დამტკიცებული გეგმა განისაზღვრა 16.892,0 ათასი ლარით, დაზუსტებულ გეგმამ შეადგინა 17.365,9 ათასი ლარი, საიდანაც ათვისებული იქნა 17.087,3 ათასი ლარი. აღნიშნული ხარჯებით სახელმწიფო დაცვის სპეცსამსახურმა კანონით მინიჭებული უფლება-მოვალეობების ფარგლებში 2004 წელს უზრუნველყო ისეთი ღონისძიებების შესრულება, როგორცაა: საქართველოს პრეზიდენტისა და უმაღლესი ხელისუფლების პირთა, საქართველოში ვიზიტად მყოფ საზღვარგარეთის ქვეყნების უმაღლესი თანამდებობის პირების, დიპლომატიური კორპუსების, აგრეთვე საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლების და სხვა მნიშვნელოვანი პირების, საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული საზღვარგარეთის ქვეყნების დიპლომატიური და საკონსულო დაწესებულებათა შენობა-ნაგებობების, ბაქო-სუფსისა და ბაქო-ჯეიჰანის მიმართულებით გამავალი ნავთობსადენების, საქართველოს პრეზიდენტის სამართლებრივი აქტით განსაზღვრული დასაცავი პირებისა და ობიექტების დაცვითი ღონისძიებების განხორციელება.

საანგარიშო წელს სამსახურთან შეიქმნა საჯარო სამართლის იურიდიული პირი „სახელისუფლებო სპეციალური კავშირებისა და ინფორმაციის სააგენტო“, რომლის ფუნქციონირებისათვის გახარჯული იქნა 1.000,0 ათასი ლარი.

„კაპიტალური ხარჯების“ მუხლით დანახარჯებმა შეადგინა 1.554,5 ათასი ლარი და მიმართული იქნა ტრანსპორტის, სპეცტექნიკის, კომპიუტერული ტექნიკის, კავშირგაბმულობის საშუალებების შეძენაზე, აგრეთვე შენობა ნაგებობების შეკეთებაზე.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს გეგმა დამტკიცებული ჰქონდა 20.484,3 ათასი ლარი, დაზუსტებული – 21.851,6 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა ამავე პერიოდში 21.935,6 ათასი ლარი შეადგინა. საკასო ხარჯის გეგმაზე მეტობა გამოიწვია საინვესტიციო პროექტების წლის განმავლობაში ზრდამ.

იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროს განეკუთვნებიან: აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის იუსტიციის დეპარტამენტი; სამართლებრივი რეფორმის სახელმწიფო კომისია; საქართველოს კანონთა წიგნისა და საკანონმდებლო მაცნეს რედაქცია; ადგილობრივი მმართველობისა და თვითმმართველობის რეგიონალური ორგანოები; სააღსრულებო დეპარტამენტი; არასასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის დეპარტამენტი; სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო; სასჯელაღსრულების დეპარტამენტი და მასში შემავალი დაწესებულებები; საარქივო დეპარტამენტი; მიწის მართვის სახელმწიფო დეპარტამენტი (შემდგომში საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო); თანამდებობის პირთა ქონებრივი და საფინანსო

მდგომარეობის საინფორმაციო ბიურო; სამოქალაქო აქტების რეგისტრაციის სამსახურები და საპასპორტო-სავიზო და მოსახლეობის რეგისტრაციის ეროვნული ბიურო (შემდგომში სამოქალაქო რეესტრის დეპარტამენტი). მათ შორის განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილებების საფუძველზე სამინისტროს დაქვემდებარებაში 2004 წელს გადმოვიდა: მიწის მართვის დეპარტამენტი (დაზუსტებული გეგმა 1245.2 ათასი ლარი (მ.შ. 662,99 ათასი ლარი – მიწის მართვის დეპარტამენტი; 582,214 ათასი ლარი – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო), საკასო ხარჯი 1234.5 ათასი ლარი, დაფინანსდა 99.2%-ით), თანამდებობის პირთა ქონებრივი და საფინანსო მდგომარეობის საინფორმაციო ბიურო (დაზუსტებული გეგმა 102.9 ათასი ლარი, საკასო ხარჯი 101.5 ათასი ლარი, დაფინანსდა 98.6%-ით), საარქივო დეპარტამენტი (დაზუსტებული გეგმა 283.5 ათასი ლარი, საკასო ხარჯი 279.7 ათასი ლარი, დაფინანსდა 98.6%-ით), საპასპორტო სავიზო და მოსახლეობის რეგისტრაციის ეროვნული ბიურო (დაზუსტებული გეგმა 179.5 ათასი ლარი, საკასო ხარჯი 179.5 ათასი ლარი, დაფინანსდა 100%-ით). სამინისტრო ასევე ითვალისწინებს სახაზინო ადვოკატების მომსახურების ანაზღაურების ხარჯებს და რეაბილიტირებულ მოქალაქეთათვის ზარალის ანაზღაურების ხარჯებს.

2004 წელს ბიუჯეტით შრომის ანაზღაურებისათვის გამოყოფილი იყო 5023.0 ათასი ლარი, ფაქტიურად საკასო ხარჯმა შეადგინა 4981.0 ათასი ლარი, დაფინანსდა 99.1%, ამ მუხლით წლის განმავლობაში დავალიანების ზრდას ადგილი არ ჰქონია, პირიქით, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების ნაწილი 537.0 ათასი ლარი დაფარულ იქნა შრომის ანაზღაურების ფონდში შექმნილი ეკონომიის ხარჯზე.

ამასთან 2004 წლის 1 სექტემბრიდან განხორციელდა სასჯელალსრულების სისტემისა და პრობაციის დეპარტამენტის მუშაკთა ხელფასების 100%-იანი ზრდა, რისთვისაც სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოიყო 627.6 ათასი ლარი და 41.8 ათასი ლარი შესაბამისი ანარიცხებისათვის.

სასჯელალსრულების დაწესებულებებისათვის „სხვა საქონელი და მომსახურების“ მუხლით გეგმით გათვალისწინებული 5707.0 ათასი ლარიდან სპეცკონტიგენტის კვების თანხებს მოხმარდა 2737.0 ათასი ლარი, სასჯელალსრულების სისტემის კომუნალურ ხარჯებს მოხმარდა 2000.0 ათასი ლარი და 970.0 ათასი ლარი მოხმარდა ისეთი ღონისძიებების დაფინანსებას, როგორცაა: სპეცავტომეურნეობის საწვავით უზრუნველყოფა და მისი საექსპლუატაციო ხარჯები, საოფისე ხარჯები, ბადრაგისა და დაცვის მუშაკების უნიფორმით უზრუნველყოფა.

სავალალო მდგომარეობაშია პენიტენციური სისტემის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, შენობა-ნაგებობების უმრავლესობა ავარიულ მდგომარეობაშია, განსაკუთრებით მძიმე მდგომარეობაა თბილისის №1 და ქუთაისის №2 საპყრობილებებში, რომლებშიც ნორმით გათვალისწინებულზე 2-ჯერ და ხშირად უფრო მეტჯერ მეტი პატიმარია მოთავსებული.

2004 წელს სისტემას კაპიტალური ხარჯებისათვის ბიუჯეტით სულ დახარჯული აქვს 1553.6 ათასი ლარი, მათ შორის 1410.2 ათასი ლარი პენიტენციურ სისტემას მოხმარდა.

მნიშვნელოვანია, რომ 2004 წელს აშენდა ქალთა საპრობილე, რომელიც პასუხობს ყველაზე მაღალ მოთხოვნებს, ჩატარდა გადაუდებელი სარემონტო სამუშაოები რუსთავის №1, ქსნის №7, სამკურნალო და ავჯალის დაწესებულებებში, თბილისის №1 საპრობილეში.

დაწყებულია და მიმდინარეობს სამუშაოები არასრულწლოვანთა საპრობილისა და ქუთაისის №2 საპრობილის მშენებლობები, რომელთა დამთავრება 2005 წლის პირველ ნახევარშია გათვალისწინებული.

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2004 წლის დამტკიცებული გეგმა შეადგენს 1504.6 ათას ლარს, დაზუსტებული გეგმა - 1560.6 ათას ლარს, ხოლო საკასო ხარჯები – 1558.8 ათასი ლარს.

„მუშა-მოსამსახურეთა შრომის ანაზღაურების“ მუხლით საკასო ხარჯი შეადგენს 809.9 ათას ლარს და მოიცავს ცხრა მოსამართლის, აპარატის თანამშრომლების თანამდებობრივ სარგოებს, მოსამართლეების თანამდებობრივ და საკლასო ჩინის დანამატებს, ყოველკვარტალურ პრემიებისა და შვებულებების დროს დანხარებებს. გაცემული იქნა გასული წლების სახელფასო დავალიანებები 92.7 ათასი ლარის ოდენობით. აღნიშნული თანხებით სრულად იქნა უზრუნველყოფილი საკონსტიტუციო სასამართლოს ნორმალური ფუნქციონირების პირობები.

„დამქირავებლებთან ანარიცხების“ მუხლით საკასო ხარჯმა შეადგინა 242.3 ათასი ლარი.

„სხვა საქონელი და მომსახურების“ მუხლით დამტკიცებულმა და დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 236.2 ათასი ლარი და ითვალისწინებს –სამეურნეო დანიშნულების საკანცელარიო საქონლის, მცირეფასიანი ტექნიკის და ინვენტარის, პერიოდული ლიტერატურის შეძენის, საოფისე შენობის მიმდინარე რემონტის, სახანძრო დაცვის და სიგნალიზაციის, დასუფთავების, ელექტროენერჯის, წყლის, გათბობის, კავშირგაბმულობის, სასამართლოს ბალანსზე რიცხული 12 ავტომანქანის შენახვის ხარჯებს. დაფარული იქნა 51.7 ათასი ლარის ოდენობით გასულ წლებში წარმოქმნილი კრედიტორული დავალიანებები.

„კაპიტალური ხარჯების“ მუხლით საკასო ხარჯმა შეადგინა 19.8 ათასი ლარი, რაც დაიხარჯა მოსამართლეებისათვის ავეჯის შეძენაზე და მოძველებული კომპიუტერული ტექნიკის გასაახლებლად.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2004 წლის დამტკიცებული გეგმა შეადგენს 2111,5 ათას ლარს, დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა - 2398,7 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა 2394.5 ათასი ლარი. აღნიშნული თანხა მოხმარდა უზენაესი სასამართლოსათვის მინიჭებული უფლებამოსილების განხორციელებას.

უზენაესი სასამართლო უფლებამოსილებას ახორციელებს საქართველოს კონსტიტუციის, საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონისა და სხვა კანონების საფუძველზე.

2004 წელს განხორციელდა 2003 წლის დეკემბრის სახელფასო დავალიანების 92,8 ათასი ლარისა და 28,0 ათასი ლარის დამჭირავებელიდან ანარიცხების გასტუმრება.

„კაპიტალური ხარჯების“ მუხლით ხარჯი გაწეული იქნა ავტომანქანის და ავეჯის შესაძენად და შეადგინა 150,6 ათასი ლარი.

საერთო სასამართლოებისა და საერთო სასამართლოების დეპარტამენტის დაფინანსება 2004 წელს მიმართული იქნა მუშა-მოსამსახურეთა შრომის ანაზღაურების გაზრდისა და სასამართლოების საქმიანობისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებისაკენ. საერთო სასამართლოების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 14.869,1 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა – 15.185,0 ათასი ლარი. საკასო ხარჯის გეგმაზე მეტობა გამოიწვია საინვესტიციო პროექტების წლის განმავლობაში ზრდამ.

2004 წლის განმავლობაში სასამართლოების საქმიანობაზე გაწეული ხარჯები ძირითად განაწილდა შემდეგი პრიორიტეტების მიხედვით:

I. სასამართლოების საფოსტო ხარჯები, ექსპერტიზის მომსახურების ხარჯები, სასამართლო შენობების კომუნალური მომსახურების გათბობის მიზნით საწვავის – შუშა, ნავთი, დიზელის საწვავი, ბუნებრივი აირი – შეძენა, ელექტროენერგია, წყალი, დასუფთავება, დეზინფექცია და სხვა ხარჯები, ოფიციალური ბეჭდვითი გამოცემების შეძენა („საკანონმდებლო მაცნე“, „საქართველოს რესპუბლიკა“);

II. ქუთაისის საქალაქო სასამართლოსათვის შეძენილი იქნა სხვადასხვა სახის ავეჯი და ინვენტარი;

III. თბილისის და ქუთაისის საოლქო სასამართლოებისათვის შეძენილი იქნა ასლგადამღები აპარატურა.

IV. შეძენილი იქნა სამსახურებრივი სარგებლობის მსუბუქი ავტომანქანა.

V. გარდა ამისა, შექმნილი ეკონომიის ხარჯზე ნაწილობრივ გადახდილი იქნა გასული წლების დავალიანებები (2003 წლის ნოემბერ-დეკემბრის სახელფასო დავალიანებები.)

2004 წლის განმავლობაში უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელ ინვესტიციურ პროექტებისა და ამ პროექტებში თანამონაწილეობისა და თანადაფინანსების ხარჯებმა შეადგინა 6.118,8 ათასი ლარი, რაც მიმართული იქნა სასამართლო რეფორმის განხორციელებისაკენ.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 2004 წლის დამტკიცებულმა გეგმამ შეადგინა 610.0 ათასი ლარი, დაზუსტებულმა 632.8 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა 623.5 ათასი ლარი. აღნიშნული თანხა მოხმარდა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოსათვის მინიჭებული უფლებამოსილების განხორციელებას.

„კაპიტალური ხარჯების“ მუხლით გახარჯული 130.0 ათასი ლარით დაფინანსდა საქართველოს იუსტიციის უმაღლეს საბჭოსათვის 2004 წელს უსასყიდლო უზურფრუქტის წესით გადაცემული საქართველოს მთავარი სამხედრო პროკურატურის ბალანსზე რიცხული შენობის რემონტი, სადაც უმოკლეს ვადებში ჩატარებულ იქნა

საკმაოდ დიდი მოცულობის სამუშაოები. კაპიტალურად გარემონტდა მთლიანი შენობა, ჩატარდა ეზოს და მიმდებარე ტერიტორიების კეთილმოწყობის სამუშაოები.

სახალხო დამცველის სამსახურისათვის „საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით დამტკიცებული გეგმა გათვალისწინებული იყო 343,2 ათ. ლარი, დაზუსტებულმა გეგმამ კი შეადგინა 361,6 ათ. ლარი. სახაზინო სამსახურის მეშვეობით 2004 წელში მიღებულმა დაფინანსებამ (საკასო ხარჯმა) 354,7 ათ. ლარი შეადგინა. აღნიშნული თანხიდან შრომის ანაზღაურებაზე გახარჯულია 103,3 ათ. ლარი, დამქირავებელიდან ანარიცხებზე 32,0 ათ. ლარი, მივლინებებზე 9,7 ათ. ლარი, სხვა საქონელსა და მომსახურებაზე 76,5 ათ. ლარი და სუბსიდიებზე გახარჯულია 133,2 ათ. ლარი.

2004 წლის გამოყოფილი ასიგნებებიდან დაფარულია 2002-2003 წლების სამიველი ხარჯების დავალიანება 4,7 ათ. ლარის ოდენობით და 2003 წელში წარმოშობილი კომუნალური ხარჯების დავალიანება 7,8 ათ. ლარის ოდენობით. 2004 წლის დაფინანსებიდან კრედიტორული დავალიანებები არ წარმოქმნილა.

2004 წლის განმავლობაში სახალხო დამცველის აპარატის მუშაობა რამდენიმე მიმართულებით განხორციელდა:

მიმდინარეობდა ყოველდღიური დახმარება უფლებადარღვეული ადამიანებისათვის, რაც განისაზღვრება „სახალხო დამცველის შესახებ“ კანონით და სამსახურის დებულებით. შემოსული წერილობითი განცხადებების და საჩივრების რაოდენობამ 2800-მდე შეადგინა. სრულად ფუნქციონირებდა სახალხო დამცველის აპარატის რეგიონული წარმომადგენლობები შემდეგ ქალაქებში: ზუგდიდი, ქუთაისი, გორი, თელავი, ახალციხე და რუსთავი.

ჩატარდა სხვადასხვა სახის თემატური სემინარი, „მრგვალი მაგიდა“ და შეხვედრა სახალხო დამცველის აპარატის სათაო ოფისში და რეგიონალურ წარმომადგენლობებში. მოხერხდა ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციების მობილიზაცია და კოორდინაცია.

მიმდინარეობდა აქტიური მუშაობა კანონპროექტებზე: ტრეფიკინგის წინააღმდეგ, რესტიტუციისა და რეაბილიტაციის, ამნისტიის, არასამხედრო ალტერნატიული სამსახურის შესახებ, სახალხო დამცველის შესახებ და წამების წინააღმდეგ დამატებითი ოქმის რატიფიცირების.

2004 წელს სახალხო დამცველის აპარატმა დაიწყო პოლიციის, წინასწარი დაკავების ინსტიტუციების და პენიტენციური სისტემის რეგულარული მონიტორინგი. ჩამოყალიბდა მონიტორინგის საბჭო.

ამავდროულად, სახალხო დამცველის აპარატი ახორციელებდა რამდენიმე პროექტს გაეროს განვითარების პროგრამის, ვალენბერგის ინსტიტუტის, ში -ს, ეუთოს და სხვა ღონისძიების მხარდაჭერით. ამ პროექტის ფარგლებში ჩატარდა სემინარები, მრგვალი მაგიდები და ტრენინგები.

საერთაშორისო ექსპერტების დახმარებით შემუშავდა სახალხო დამცველის აპარატის რესტრუქტურისა და შეიცვალა მისი ორგანიზაციული სტრუქტურა.

5.4.4 რეალური სექტორი

გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსათვის 2004 წლის გეგმით გათვალისწინებული იყო 21 290,5 ათ. ლარი. საკასო ხარჯი მთლიანად გაწეულია 23 270,1 ათ. ლარზე.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს პროგრამებისათვის 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით განესაზღვრა 6 სახელმწიფო-მიზნობრივი პროგრამა, საერთო თანხით 137,0 ათ. ლარი. საკასო ხარჯმა შეადგინა 133,5 ათასი ლარი.

1. პროგრამისათვის *“საქართველოს წიაღის ობიექტების მომზადება ლიცენზირებისათვის და კანონქვემდებარე ნორმატიული ბაზის შექმნა წიაღით რაციონალური სარგებლობის უზრუნველყოფის მიზნით”* – გეგმით გათვალისწინებული იყო 29,3 ათ. ლარი. საკასო ხარჯი გაწეული იქნა 27,0 ათ. ლარზე. *“წიაღის შესახებ”* საქართველოს კანონის თანახმად, წიაღითა და სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობის სახელმწიფო მართვას ახორციელებს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო. წიაღით სარგებლობის სახელმწიფო მართვის ამოცანებია წიაღისეული რესურსების კომპლექსური და რაციონალური გამოყენება, მათი დაცვა, ობიექტების სალიცენზიოდ მომზადება და მათი სარგებლობაში გადაცემა, პირობების შესრულებაზე კონტროლი, ზედამხედველობა და ა.შ.

დღეისათვის, საქართველოს სასარგებლო წიაღისეულის სახელმწიფო ბალანსზე აღრიცხულია სხვადასხვა სახის მინერალური რესურსის 450 საბადო, ასევე ცნობილია სასარგებლო წიაღისეულის მრავალი გამოვლინება. პროგრამა შედგება ორი ბლოკისგან, 2005 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით შესრულებულია შემდეგი სამუშაოები:

„მყარი წიაღისეულის საბადოების მდგომარეობის და განვითარების შესწავლა“

„მიწისქვეშა წყლების რესურსების შეფასება, დაცვა და გამოყენება“

პირველი ბლოკის ფარგლებში დაწყებულია ცეოლითების საბადოების შესწავლა, კერძოდ ძეგვის ხეკორძულას აუზი.

მეორე ბლოკის ფარგლებში ჩატარდა მოპოვებული ფონდური და გამოქვეყნებული მასალების სისტემატიზაცია. ამასთან დაფიქსირებულ იქნა რიგ საბადოებზე არსებული მდგომარეობა ორგანიზაციათა მიერ წარმოდგენილი ინფორმაციის საფუძველზე. დაზუსტდა სანიტარული ზონები და წყლის გამოყენების მიზნობრიობა.

2. პროგრამისათვის *“კლიმატის ცვლილება”* – გეგმით გათვალისწინებული იყო 11,7 ათ. ლარი. საკასო ხარჯი გაწეული იქნა 11,7 ათ. ლარის ოდენობით. ჩატარებული ღონისძიებებით 2004 წელს მოხდა 22 მლნ. ტონა ნახშირორჟანგის ექვივალენტი სათბური გაზების ემისიის და შთანთქმის წყაროების ინვენტარიზაცია, გაგრძელდა

მუშაობა კიოტოს ოქმით განსაზღვრული „სუფთა განვითარების მექანიზმის“ დოკუმენტების მომზადებაზე.

ამ წელს დაიკვირვება ხდებოდა საქართველოს ტერიტორიისათვის საკმაოდ დამახასიათებელი საშიში ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენების განვითარებაზე, როგორცაა: ძალიან ძლიერი ქარები, ყინვები, სეტყვა, ძლიერი და ხანგრძლივი წვიმები, რაც ხშირად ხდებოდა მიზეზი მეწყერების ჩამოწოლისა, წყალმოვარდნები მდინარეებსა და მათ შენაკადებზე, გვალვები და სხვ.

3. პროგრამისათვის *“საქართველოს მოსახლეობის რადიაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა”* – გეგმით გათვალისწინებული იყო 41,9 ათ. ლარი, საკასო ხარჯი გაწეული იქნა 41,7 ათ. ლარიზე. 2004 წლის განმავლობაში პროგრამის ფარგლებში ჩატარებული იქნა შემდეგი სამუშაოები:

თბილისში და მის მიმდებარე ტერიტორიებზე არსებული რადიოაქტიური ნივთიერებათა და მაიონებელი გამოსხივების ხელსაწყო-დანადგართა რეგისტრაცია;

რადიოაქტიურ ნივთიერებათა და მაიონებელი გამოსხივების ხელსაწყო-დანადგართა სახელმწიფო რეესტრის შესაქმნელად აუცილებელი კომპიუტერული პროგრამის შექმნა;

რადიაციული საქმიანობით დაკავებული სამედიცინო, საწარმოო, საკვლევეო, სასწავლო და სამხედრო დანიშნულების ობიექტების ინსპექტირება;

უკონტროლოდ დარჩენილი მაიონებელი გამოსხივების საშუალებათა მოძიება და გაუვნებელყოფა;

მოსახლეობიდან, ორგანიზაციებიდან და სხვადასხვა უქყებებიდან რადიაციული საშიშროების შესახებ მიღწულ ინფორმაციებზე რეაგირება და მათი მართებულობის გადამოწმება;

ფოთის საბაჟო ტერმინალის და სასაზღვრო გამშვები პუნქტებზე დამონტაჟებული დეტექტორული მონიტორინგის სისტემისა და მისი მომსახურე პერსონალის ინსპექტირება;

ბათუმის რესპუბლიკური და ქუთაისის რეგიონალური ონკოლოგიური ცენტრების ინსპექტირება;

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკის ინსტიტუტის ყოფილი ატომური რეაქტორის ტერიტორიაზე მშენებარე რადიოაქტიური ნივთიერებათა დროებითი საცავის რეკონსტრუქციულ სამუშაოების პერიოდული მეთვალყურეობა;

2004 წლის განმავლობაში მონაზა და გაუვნებელყოფილი იქნა თორმეტი რადიოაქტიური წყარო.

4. პროგრამისთვის *„შავი ზღვის საქართველოს სანაპირო ზოლში გავრცელებულ ზუთხისებრთა ხელოვნური აღწარმოების გზით რესტოკინგის ღონისძიებათა განხორციელება და ბუნებრივი ტოფობის მდგომარეობის შესწავლა”* – გეგმით გათვალისწინებული იყო 6,1 ათ. ლარი, საკასო ხარჯი გაწეული იქნა 5,2 ათ. ლარზე.

ბუნებრივი აღწარმოების აღრიცხვის თვალსაზრისით, ზუთხისებრთა თვისობრივი და რაოდენობრივი დინამიკისა და სტრუქტურის მიზნით 2004 წელს გაგრძელდა ზუთხისებრთა შესწავლის პროცესები.

5 პროგრამისათვის “კატასტროფული წყალდიდობები (მდ. რიონის აუზი) და მათგან დაცვა” გეგმით გათვალისწინებული იყო 2,9 ათ. ლარი. საკასო ხარჯი გაწეული იქნა 2,8 ათ. ლარზე.

2004 წლის პირველ კვარტალში გატარებული სამუშაოების შედეგად დადგინდა პირველი რიგის აუცილებელი ღონისძიებების ნუსხა, რაც უნდა გატარდეს წყალდიდობების დაწყებამდე, რათა 1987 წლის კატასტროფის შესაძლო განმეორება არ მოხდეს.

6. პროგრამისათვის „ბაქო-თბილისი ჯეიჰანის ნავთობსადენის და სამხრეთ კავკასიის მილსადენის ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშებისა და მათზე გაცემული გარემოსდაცვითი ნებართვის პირობებით განსაზღვრული მონიტორინგის განხორციელება” გეგმით გათვალისწინებული იყო 45,0 ათ. ლარი, საკასო ხარჯი გაწეული იქნა იგივე თანხაზე.

პროგრამა მიმართულია საუკუნის უდიდესი პროექტის ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენისა და სამხრეთ კავკასიის მილსადენის მშენებლობის პროცესში გარემოსდაცვითი ღონისძიებების შემუშავებისათვის, რაც ხელს შეუწყობს ნავთობის დაღვრის საგარაუდო რისკის შეფასების სრულყოფას და აგრეთვე, გაცემული ნებართვის პირობების შესრულებაზე მონიტორინგის განხორციელებას.

გარემოს დაცვის და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია ბუნებრივი რესურსების მართვა, შესწავლა და შეფასება, გეოლოგიის დარგში.

2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გეოლოგიის დეპარტამენტის სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამებისათვის გეგმით გათვალისწინებული იყო 458,0 ათასი ლარი, საკასო ხარჯმა შეადგინა იგივე თანხა.

გეოლოგიური პროგრამების რეალიზაციის საფუძველზე იკვეთება გარკვეული გეოლოგიური შედეგები. კერძოდ; შესრულებული იქნა ძიებითი გეოლოგიური და ძებნა შეფასებითი სამუშაოები. აღსანიშნავია ოქროს მნიშვნელოვანი მარაგების გამოვლენის პერსპექტივა საქართველოს თითქმის ყველა ტერიტორიულ მხარეში. გამოიკვეთა არალითონული ნედლეულის საბადოების აღმოჩენის და დაძიების პერსპექტივები. საანგარშო პერიოდში დასრულდა გეოლოგიური რუკის შედგენა და აღმოსავლეთ საქართველოს ტერიტორიაზე ჩატარებული გრავიმეტრიული სამუშაოების კომპიუტერული ბანკის შექმნა. დამთავრდა საქართველოს 30 კილომეტრიანი სასაზღვრო ზოლის სამხედრო-გეოლოგიური შესწავლა რუსეთის ფედერაციასთან დაღესტნის, ჩეჩნეთისა და ინგუშეთის რესპუბლიკების ფარგლებში.

საანგარიშო პერიოდში დამატებით გეოლოგიის დეპარტამენტს მიზნობრივად გამოეყო 200,0 ათასი ლარი „გეოლოგიური სტიქიით დაზიანებული ტერიტორიების შეფასების პროგნოზისა და შესაბამისი პროფილაქტიკური ღონისძიებების დასახვის მიზნით“ დაფინანსების გაზრდამ შესაძლებელი გახდა გეომონიტორინგული კვლევების არეალის გაფართოება ქვეყნის მთელი ტერიტორიის მასშტაბით.

გარემოს დაცვის ერთ-ერთი უნიშვნელოვანესი მიმართულებაა დაცული ტერიტორიების, ნაკრძალებისა და სამონადირეო მეურნეობების განვითარება:

დაცული ტერიტორიების, ნაკრძალებისა და სამონადირეო მეურნეობების დეპარტამენტის სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამებისათვის გეგმით გათვალისწინებული იყო 47,1 ათასი ლარი საკასო ხარჯმა შეადგინა 11,9 ათასი ლარი. დაფინანსდა მხოლოდ ერთი, პროგრამა „დაცული ტერიტორიების ფლორისა და ფაუნის დაცვა“.

დაცული ტერიტორიების, ნაკრძალების და სამონადირეო მეურნეობების სისტემაში სანაკრძალო რეჟიმის გატარებამ გადაარჩინა იშვიათი ჩლიქოსნები, რომლებიც ამჟამად საკმაოდ ბოროდობის, ლაგოდების, ახმეტის და ყაზბეგის ნაკრძალებში. სახელმწიფო აღკვეთილები წარმოადგენენ თავისებურ რეზერვს, საიდანაც ხდება ნადირ-ფრინველის მომრავლება და მიმდებარე ტერიტორიაზე მათი განსახლება სახელმწიფო აღკვეთილებში ცხოველთა დაცვის, მათი რესურსების გამრავლების და რაციონალურად გამოყენების მიზნით გატარებული ღონისძიებების შედეგად იმრავლა გარეულ ნადირ-ფრინველმა.

გარემოს დაცვის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია ტყის რესურსების დაცვა:

სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტის მთავარი პრიორიტეტებია:

- სატყეო პოლიტიკის და სტრატეგიის განსაზღვრა;
- საკანონმდებლო და ქვენორმატიული აქტების შემუშავება;
- სატყეო მეურნეობის დარგის სტრატეგიული დაგეგმვა;
- სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებათა (ტყის დაცვა, ტყის აღდგენა-განახლება, მოვლა და ტყით სარგებლობა) განხორციელების ორგანიზება;
- სახელმწიფო სამეურნეო ტყის ფონდის მოვლაზე, დაცვაზე, აღდგენასა და გაშენებაზე, აგრეთვე ტყით სარგებლობაზე სახელმწიფო კონტროლი და ზედამხედველობა.

2004 წლის ბიუჯეტით სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტის სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამებისთვის გეგმით გათვალისწინებული იყო 491,3 ათასი ლარი, საკასო ხარჯმა შეადგინა 478,0 ათასი ლარი, მათ შორის „ტყეთმოწყობაზე“ ათვისებული იქნა 40,0 ათ. ლარი, აღნიშნულ პროგრამაზე ჩატარებული ღონისძიებების შედეგად გამოყოფილი იქნა მთავარი სარგებლობის ტყეკაფები 14 815 კმ-ზე.

პროგრამისათვის „ტყის დაცვა, აღდგენა-განახლება, ტყეთსარგებლობა და კაკაღნაყოფიერთა პლანტაციების გაშენება“ 438,0 ათ. ლარი, აღნიშნული თანხით განხორციელდა: ტყის კულტურების მოვლა ერთჯერადზე გადაყვანით 660.6 ჰა-ზე, სტანდარტული სარგავი მასალის აღზრდაზე 7,3 ჰა-ზე. შეესება ჩატარდა 65,1 ჰა-ზე, ნიადაგის მომზადება მომავალი წლისათვის – 0,2ჰა-ზე, სარგავი მასალის ამოღება 61,2 ათ. ძირზე, 133,0 კგ. თესლების დამზადება, სარწყავი ქსელის მოწყობა, შენახვა.

2004 წელს ხე-ტყის გაცემის წლიური დავალება შეადგენდა 650 340 კმ-ს, რაც შესრულებული იქნა 95 %-ით. მათ შორის: ტყით სარგებლობის სატენდერო კომისიის გადაწყვეტილებით ტყით მოსარგებლებზე დამაგრებული 61 500 კმ. ლიკვიდური მერქნიდან ათვისებული იქნა მხოლოდ 30 300 კმ. ლიკვიდური მერქანი (მ/შ მასალა 15 900 კმ.) ანუ 45 %. აღნიშნული გამოწვეულია იმ გარემოებით, რომ ტყით მოსარგებლებს არ გასვლიათ ტყით სარგებლობის ვადები და იგი გადმოსულია 2005 წლისთვის.

მოვლითი ჭრებით ხე-ტყით გაცემის დავალება (326 800 კმ.) შესრულებულია 332 200 კმ-ით, ანუ 102 %-ით. 2004-2005 წლების ზამთრის სეზონში მოსახლეობის სათბობი რესურსით უზრუნველსაყოფად გათვალისწინებული იყო 260 800 კმ ლიკვიდური მერქანის გაცემა, რაც შესრულებული იქნა 98 %-ით – ფაქტი 254 800 კმ. გარდა ამისა მოსახლეობის სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულებით გამოსაყენებლად პლანტაციური მეურნეობით გათვალისწინებული იყო 1 240 კმ. ლიკვიდური მერქანის გაცემა, რაც შესრულებული იქნა 65 %-ით. სულ საანგარიშო პერიოდში გაცემული იქნა 618 700 კმ. ლიკვიდური მერქანი, მათ შორის მასალა 140 100 კმ, ხოლო შეშა 478 600 კმ.

აღნიშნული ხე-ტყის გაცემა 2003 წლის მაჩვენებელს აღემატება 100 000 კმ-ით, მათ შორის მასალა 37 700 კმ, ხოლო შეშა 416 244 კმ. შესაბამისად საანგარიშო პერიოდში ხე-ტყის ძირზე გაცემით ბიუჯეტში შესულია 3 196 800 ლარი, რაც 2003 წლის მაჩვენებელს აღემატება 769 200 ლარით.

2004 წელს ხე-ტყის ექსპორტზე გაცემული იქნა ნებართვა 132 902 კმ. პირველადი გადამუშავების პროდუქციაზე, მათ შორის 27 400 კმ გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სალიცენზიო სამსახურის მიერ.

გარემოს დაცვაში ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა ჰიდრომეტეოროლოგიური დარგის განვითარება:

ჰიდრომეტეოროლოგიის დეპარტამენტისათვის გეგმით გათვალისწინებული იყო 910,0 ათასი ლარი. საკასო ხარჯმა შეადგინა 899,4 ათ. ლარი

საანგარიშო 2004 წელს რეგულარული მეტეოროლოგიური დაკვირვებები წარმოებდა 53 მეტეოროლოგიურ სადგურზე და 52 საგუშაგოზე, ჰიდროლოგიური დაკვირვებები 51 საგუშაგოზე, საზღვაო ჰიდრომეტეოროლოგიური დაკვირვებები 3 სადგურზე და 3 საგუშაგოზე, აგრომეტეოროლოგიური დაკვირვებები 29 მეტეოროლოგიურ სადგურზე და 14 საგუშაგოზე, ავიამეტეოროლოგიური

დაკვირვებები 4 სადგურზე, ჰაერის დაბინძურებაზე დაკვირვებები 6 ქალაქში 17 პუნქტზე, ზედაპირული წყლის დაბინძურებაზე 25 მდინარეზე და 1 წყალსაცავზე 47 კვეთში, ატმოსფერული ჰაერის რადიაციულ დაბინძურებაზე 16 სადგურზე.

საანგარიშო წელს შედგა და მომხმარებელამდე დაყვანილ იქნა გაზაფხულის წყალდიდობის პროგნოზები მდინარეებისათვის: მტკვარი, არაგვი, ალაზანი, ქცია და ენგური. ფინანსირების უქონლობის გამო პროგნოზმა ვერ მოიცვა დასავლეთ საქართველოს ყველა მდინარის აუზი.

საანგარიშო პერიოდში აღდგენილი იქნა მდ. რიონზე - სოფ. ჭალადიდთან (საქოჩაკიძე) ჰიდროლოგიური საგუშაგოს სრული პროგრამით ფუნქციონირება, მოხდა საგარეჯოს მეტეოროლოგიური სადგურის მეტეომოედნის გადაიარაღება, ეტალონთან შედარდა ავიამეტეოროლოგიური სადგურების ბარომეტრები, დამზადდა ჰიდრომეტეოროლოგიური დისტანციური დანადგარების მაკომპლექტბელი ნაწილები.

სადამკვირვებლო ქსელიდან შემოსული მასალების საფუძველზე სისტემატურად მიმდინარეობდა საინფორმაციო ბაზების შევსება და სხვადასხვა საცნობარო მასალების მომზადება.

უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელ ინვესტიციურ პროექტებში თანამონაწილეობა

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსათვის უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელი ინვესტიციური პროექტების დასაფინანსებლად გეგმით გათვალისწინებული იყო 12 350,0 ათ. ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა შეადგინა 14 626,5 ათ. ლარი. თანადაფინანსებისათვის გეგმით გათვალისწინებული იყო 2 824.2 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა შეადგინა 2 759.5 ათასი ლარი.

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს 2004 წელს გეგმით გათვალისწინებული იყო 38 929.1 ათასი ლარი. დაზუსტებულმა გეგმამ 38925,1 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა 45 414.3 ათასი ლარი. აღნიშნული თანხები ძირითადად გაიხარჯა საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროსათვის დაკისრებული მოვალეობებისა და ფუნქციების შესასრულებლად.

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროსათვის გამოყოფილი ასიგნებების მნიშვნელოვანი ნაწილი მიმართული იყო პროგრამებით გათვალისწინებული ღონისძიებების შესასრულებლად. ამ პროგრამებიდან ტენდერში გამარჯვებულმა ორგანიზაციებმა შეასრულეს სამინისტროს მიერ შეკვეთილი მთელი რიგი ქალაქმშენებლური დოკუმენტაციები.

პროგრამა “საქართველოს დასახლების ქალაქმშენებლური დოკუმენტაციის დამუშავება” ჩატარებულია შემდეგი ღონისძიებები:

“ გის და დზ საკონსულტაციო ცენტრის “გეოგრაფიკის” მიერ შედგენილი იქნა ქ. ქობულეთის ქალაქმშენებლური დოკუმენტაცია, რომლის სახარჯთაღრიცხვო ღირებულება შეადგენდა 14300 ლარს, სამუშაო შესრულებულია.

“ქალაქ ფოთის ქალაქმშენებლური დოკუმენტაციის დამუშავებაში” გადახდილია სახელშეკრულებო ღირებულება 12900 ლარი.

“ქალაქ გორის ქალაქმშენებლური დოკუმენტაციის დამუშავების” სახელშეკრულებო თანხამ შეადგინა 15800 ლარი. სამუშაო შესრულებულია.

“ქალაქ ბათუმის ქალაქმშენებლობით დოკუმენტაციების დამუშავების” სახელშეკრულებო ღირებულებამ შეადგინა 36700 ლარი, სამუშაო შესრულებულია.

სს “საქქალაქმშენპროექტის” მიერ შედგენილია ქ. სიღნაღის ქალაქმშენებლური დოკუმენტაცია”, რომლის სახელშეკრულებო ღირებულებამ შეადგინა 7095 ლარი.

“ქ. ქუთაისის ქალაქმშენებლური დოკუმენტაცია” შეადგინა სს “ხურომ”, სახელშეკრულებო ღირებულებამ შეადგინა 49000 ლარი.

სამეცნიერო-საწარმოო ცენტრის “საქნაპირდაცვის” მიერ შესრულებულია სამეცნიერო-ტექნიკური პროდუქცია “საქართველოს შავიზღვისპირეთის განვითარების გენერალური სქემა”, რომლის ღირებულებამ შეადგინა 49750 ლარი და “საქართველო-თურქეთის სახელმწიფო ზოლის მონიტორინგი 2004 წელს” რომლის სახელშეკრულებო ღირებულებამ შეადგინა 20500 ლარი.

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სამშენებლო მექანიკისა სეისმოლოგიის ინსტიტუტის მიერ დამუშავებულია სამშენებლო ნორმები, სამუშაოს ღირებულებამ შეადგინა 5000 ლარი.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორ მასწავლებელთა კავშირი. ასოციაცია პროფესიონალიზმი მშენებლობაში დამუშავებულია ეროვნული სამშენებლო ნორმების და წესების ნორმატიული დოკუმენტაცია, რომლის სახელშეკრულებო ღირებულებამ შეადგინა 51000 ლარი.

სულ ქალაქმშენებლური დოკუმენტაციის შედგენის ღონისძიებებში დაიხარჯა 262045 ლარი.

მიწისძვრით დაზარალებულთა პროგრამის შესრულებაზე მუშაობდნენ ტენდერში გამარჯვებული სამშენებლო კომპანიები, რომლებსაც სამშენებლო სამუშაოების ღირებულებას უხდიდათ გერმანიის მხარე, ხოლო საქართველოს მხარეს სამთავრობათაშორისო შეთანხმების საფუძველზე საგრანტო ხელშეკრულება № 200265967 22.06.02 წ. ევალუბოდან დამატებითი ღირებულების გადხდა.

სამშებლო კომპანია “თბილისს” დღგ თანხამ შეადგინა 339600 ლარი.

სს “თბილმრეწვმშენი-3”-ის დღგ თანხამ შეადგინა 254435 ლარი.

სს “მონოლითმშენის” მიერ მიღებული დღგ თანხამ შეადგინა 96604 ლარი. საჩხერის “სოფლმშენკომპლექს” გადაგადაერიცხა 60533 ლარი, სამშენებლო კომპანია “იბერიას” გადაერიცხა 109254 ლარი.

აღნიშნულ ღონისძიებებზე დაიხარჯა სულ 948385 ლარი.

სტატისტიკის დეპარტამენტის 2004 წლის დამტკიცებულმა გეგმამ შეადგინა 3 052,9 ათასი ლარი, დასუსტებულმა გეგმამ 3 099, 3 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა 3 088,1 ათასი ლარი, რაც დაზუსტებულ გეგმასთან მიმართებაში 99,6 %-ს შეადგენს

2004 წლის სტატისტიკური საქმიანობის განხორციელებისათვის მთლიანობაში გამოყენებული იყო 3481,2 ათასი ლარი, საიდანაც 88,8 % მოდიოდა საბიუჯეტო დაფინანსებაზე. საბიუჯეტო დაფინანსებით დაიფარა ისეთი ხარჯები, როგორიც არის: ცენტრალური აპარატის ფუნქციონირება -259.0 ათასი ლარი, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სტატსამსახური -18.2 ათასი ლარი და ტერიტორიული ორგანოების სტატსამსახურები -272.4 ათასი ლარი. სტატისტიკის კვლევითი ინსტიტუტისა და ინფორმატიკისა და ტელეკომუნიკაციების ინსტიტუტისათვის გამოყოფილი იყო შესაბამისად 17.8 ათასი ლარი და 16,2 ათასი ლარი, შინამეურნეობის კვლევებში მონაწილე ოჯახების სარგოებზე -16,1 ათასი ლარი.

სტატისტიკის სამსახურის მიერ გამოყენებული თანხების უდიდესი ნაწილი 70 % მოდის სტატსამუშაოთა სახელმწიფო პროგრამაზე 2490.8 ათასი ლარი. სახელმწიფო პროგრამის ხარჯზე განხორციელდა ისეთი უმნიშვნელოვანესი ღონისძიებები, როგორცაა სასურსათო ობსერვატორიის ფუნქციონირება 125.0 ათასი ლარი, სასოფლო-სამეურნეო აღწერის სამუშაოთა პირველი ეტაპის განხორციელება 1109,0 ათასი ლარი, ფასების დაკვირვების სისტემის ფუნქციონირება 30.0 ათასი ლარი, ბაზრობის შესწავლა 36,0 ათასი ლარი, ერთჯერადი კვლევები და სტატისტიკური ინსტრუმენტარის ყოველთვიური მოხსენების, ბიულეტენების, კრებულის, ორიგინალური მაკეტების კონპიუტერზე მომზადება, ტირაჟირება და გაგზავნა 389,0 ათასი ლარი, სტატისტიკური ინფორმაციის ავტომატიზირებული დამუშავება, ახალი პროგრამული პროდუქციის შექმნა, მოქმედი კომპლექსების გადაპროგრამირება, დეპარტამენტის კომპიუტერული ერთიანი ქსელის ექსპლუატაცია და ადმინისტრირება, კომპიუტერული, ტექნიკური და სერვისული მომსახურება 288.6 ათასი ლარი. ქ. თბილისის სტატისტიკური ინფორმაციის მიღება-დამუშავება, არითმეტიკული და ლოგიკური კონტროლი და ანალიზი, ტექნიკურ-ეკონომიკური კლასიფიკატორების და ერთიანი სახელმწიფო სტატისტიკური რეესტრის შექმნა, აქტუალიზაცია 70,0 ათასი ლარი, შენობა-ნაგებობების, მანქანა-დანადგარების შეძენის, შენახვი და ექსპლუატაციის ხარჯები 100.0 ათასი ლარი, საწარმოთა საქმიანობის მონაცემების შესახებ ანგარიშების მიღება-დამუშავების ხარჯები 35.6 ათასი ლარი.

სტატისტიკის დეპარტამენტმა 2004 წელს მიიღო გარკვეული დახმარება გრანტების სახით -414.0 ათასი ლარი, საიდანაც 61.1 ათასი ლარი დაიხარჯა მსოფლიო ბანკის დახმარებიდან მაკროეკონომიკური სტატისტიკის სრულყოფის მიზნით ეროვნული ანგარიშების შედგენისა და მისი ინფორმაციული უზრუნველყოფის მდგომარეობის დეტალური დიაგნოსტირებისათვის (ამ მიმართულებით საქართველოს ბიუჯეტის თანადაფინანსებამ შეადგინა მხოლოდ 7.4 ათასი ლარი); კახეთის რეგიონის მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გამოკვლევაზე გაიხარჯა

ევროკავშირის გრანტი 165.3 ათასი ლარის ოდენობით (I ეტაპი-64.1 ათასი ლარი, II ეტაპი -101.2 ათასი ლარი).

ჰოლანდიის მთავრობამ გამოყო გრანტი შინამეურნეობების და სამუშაო ძალის ინტეგრირებული გამოკვლევის თანადაფინანსებისათვის 170.3 ათასი ლარი. დევინფოს ბაზაზე საქართველოს საინფორმაციო ბაზის მომზადებაზე და მონიტორინგის და ინდიკატორთა ბადეების შეჯერებასა და ნაერთი ინდიკატორული ბაზის მომზადებაზე გაეროს ბავშვთა ფონდის მიერ გამოყოფილი იქნა 12.4 ათასი ლარი. I -ის ხაზით განხორციელდა სპეცსემინარი შინამეურნეობებისა და სამუშაო ძალის გამოკვლევის ინტეგრირებითა და სამხარეო ზედამხედველთა სამუშაო კონცეფციის დასაფინანსებლად 36.2 ათასი ლარი; აგრეთვე I - ის ხაზით ჩატარდა მიგრანტის ბარათის აპრობაციის შერჩევითი კვლევა ქვეყნის სამ მსხვილ სასაზღვრო გამშვებ პუნქტში, რომლის ღირებულებამაც შეადგინა 14.8 ათასი ლარი.

საქართველოს ენერგეტიკის სექტორისთვის 2004 წელს ენერგეტიკული პრობლემების გადაწყვეტისთვის კომპლექსური ღონისძიებების გატარება სახელმწიფო პოლიტიკის რანგში იქნა აყვანილი. ისე საანგარიშო პერიოდში აქტიური იყო საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებისა და დონორი ქვეყნების დახმარებები. სახელმწიფოსა და საზოგადოების ერთობლივი ძალისხმევით შეჩერდა ენერგეტიკის დარგის დაღმასვლის პროცესი და მან სტაბილურობის ელემენტები შეიძინა.

ბოლო ათწლეულში ენერგეტიკაში საკმაო ოდენობით თანხები იქნა მიმართული, როგორც სახელმწიფო ფინანსური არხებიდან, ისე საერთაშორისო ორგანიზაციების მეშვეობით, მაგრამ სამწუხაროდ ადექვატური ეფექტი ამ ძალისხმევას არ ჰქონია. გრძელდებოდა ენერგეტიკული ობიექტების ტექნიკური მდგომარეობის გაუარესება, იძაბებოდა ურთიერთობა ბიუჯეტთან, იზრდებოდა ფაქტიური კრედიტორულ-დებიტორული დავალიანებების მოცულობა, არნახულ მასშტაბებს აღწევდა ტექნიკური და კომერციული დანაკარგები. დიდი გაქანება ეძლეოდა ფინანსური აქტივებით ვაჭრობის მანკიერ პრაქტიკას.

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში ენერგეტიკის სექტორში გატარებული ღონისძიებების შედეგად ზემოხსენებული ნეგატიური პროცესების შემცირებისა და მისი აღმოფხვრის ტენდენცია დაისახა, რაშიც ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წვლილი ფინანსთა სამინისტროს მიერ 2004 წლის საბიუჯეტო პროცესების რაციონალურმა მართვამაც შეიტანა.

2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით საქართველოს სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტროსათვის გათვალისწინებული დაფინანსება მთლიანობაში 164 855,2 ათას ლარს შეადგენდა. მათ შორის, სახელმწიფო ბიუჯეტის საბიუჯეტო სახსრები 69 814,0 ათასი ლარი, გრანტები და კრედიტები 95 041,2 ათასი ლარი.

საანგარიშო პერიოდში გატარებული ცვლილებების შემდგომ სამინისტროს 2004 წლის დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა სულ 129 677,1 ათასი ლარი. მათ შორის საბიუჯეტო ხარჯების ნაწილში გეგმა დაზუსტებული იქნა 79 587,1 ათას ლარზე. საკასო ხარჯი გაწეულია 79 691.3 ათასი ლარის ოდენობით. გრანტებისა და

კრედიტების ნაწილში დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 50 090,0 ათასი ლარი, საკასო ხარჯი 57 253,5 ათასი ლარი.

2004 წლის დაზუსტებული გეგმით ენერგეტიკული სექტორის სუბსიდიებისთვის გათვალისწინებული იყო ასიგნებები 77 485,2 ათასი ლარის ოდენობით. ფაქტიურად ათვისებული იქნა 77 133,8 ათასი ლარი ანუ 99,5%.

სუბსიდიების სახით გამოყოფილი საბიუჯეტო ასიგნებები სტრუქტურულად მიმართული იქნა შემდეგ ძირითად ღონისძიებებზე:

1. ჰიდრო და თბო ელექტროსადგურების რეაბილიტაციისა და კაპიტალური შეკეთების სამუშაოებზე – 5 873,9 ათასი ლარი ანუ 7,6%.

2. ბუნებრივი გაზის სექტორში განხორციელებული სარეაბილიტაციო და სარემონტო სამუშაოებზე – 5 814,2 ათასი ლარი ანუ 7,5%.

3. ენგურჰესის ელექტრო და ჰიდრომექანიკური ნაწილის რეაბილიტაციის თანადაფინანსებაზე – 10 568,5 ათასი ლარი ანუ 13,7%.

4. ელექტროგადამცემ ხაზებზე და ტრანსფორმატორებზე გადაუდებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა და ძირითადი მოწყობილობების შექმნის ღონისძიებებზე – 3 815,0 ათასი ლარი ანუ 4,9%

5. სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიაში ელექტროენერჯის აღრიცხვიანობის მოწესრიგების ღონისძიებებზე – 2 906,4 ათასი ლარი ანუ 3,8%

6. შეღავათებით მოსარგებლე მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ელექტროენერჯის ღირებულების დაფარვის ღონისძიებებზე – 26 560,0 ათასი ლარი ანუ 34,4%. მათ შორის წინა წლებში მოხმარებული ელექტროენერჯის ღირებულების დავალიანების დასაფარავად მიმართული იქნა – 15 000,0 ათასი ლარი ანუ 19,4%

7. თბოელექტროსადგურებიდან მიწოდებული ელექტროენერჯის ანაზღაურების ღონისძიებებზე – 11 910,7 ათასი ლარი ანუ 15,4%.

8. სხვა დანარჩენ ღონისძიებებზე – 9 685,0 ათასი ლარი ანუ 12,5%. კერძოდ;

- ენერგოსექტორში მუშაკთა რიცხოვნობის ოპტიმიზაციის შედეგად წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებებზე – 7 855,0 ათასი ლარი.

- პროგრამა „ტყიბულის შახტების რეაბილიტაცია“-ზე – 1 200,0 ათასი ლარი.

- ხუდონის სამშენებლო გვირაბის გადაუდებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოების ღონისძიებაზე – 230,0 ათასი ლარი

- ყაზბეგის რაიონის მოსახლეობისთვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიებაზე – 400,0 ათასი ლარი.

უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელ ინვესტიციურ პროექტებში თანამონაწილეობისა და თანადაფინანსებაზე მიმართული იქნა – 833,6 ათასი ლარი.

ხარჯების დაფინანსების სტრუქტურა მიგვანიშნებს ენერგეტიკაში მეტად რთულ სასტარტო პირობებზე, სადაც გამოყოფილი ასიგნებების დიდი ნაწილი გამოყენებულია სარეაბილიტაციო ღონისძიებებზე. კერძოდ;

„ვარდნილქესის იმედიანობის გაზრდის მიზნით გადაუღებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა და აღრიცხვიანობის მოწესრიგების ღონისძიება“.

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 1 400,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 1 374,9 ათასი ლარი. კერძოდ;

- შპს „ვარდნილქესების კასკადთან“ გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე ჰიდროტურბინის ორი ერთეული მუშა თვლის დასამზადებელი სამუშაოებისათვის (კონტრაქტი №09-1867 20.05.04 ქ. ხარკოვის ქარხანა „ტურბოატომი“) გადარიცხულია 926,0 ათასი ლარი, საიდანაც პირველი დამზადებული მუშა თვალი უკვე ჩამოტანილია და დამონტაჟებული, ხოლო მეორე მუშა თვლის ჩამოტანა-მონტაჟი განხორციელდება 2005 ბოლომდე კონტრაქტის შესაბამისად. აღნიშნულის შემდგომ ქესის გამომუშავება გაიზრდება დაახლოებით 100 მლნ. კვტ. სთ-ით, მკვეთრად ამაღლება სადგურის მუშაობის იმედიანობა.

- შპს „ვარდნილქესების კასკადთან“ გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე ვარდნილქესის გენერატორებისათვის 3 კომპლექტი (24 ცალი) ქუსლის სეგმენტების შესაძენად გადარიცხულია 12,6 ათასი ლარი.

- ვარდნილქეს I-ის ავარიულ ნაგებობაზე შექმნილი მდგომარეობის გეოდეზიური აგეგმვისათვის შპს „ჰიდროპროექტს“ გადაერიცხა 23,5 ათასი ლარი;

- ვარდნილქესის №1 ჰიდროაგრეგატის სტატორის დაზიანებული გრაგნილის აღდგენითი სამუშაოებისათვის სს „საქენერგომონტს“ გადაერიცხა 312, 8 ათასი ლარი. ვარდნილქესის №2 ჰიდროაგრეგატის დემონტაჟისა და შიდა ქსელის გამრიცხველიანებისათვის გადარიცხულია 100, 0 ათასი ლარი. აღნიშნული სამუშაოების სახელშეკრულებო ღირებულება შეადგენს 125, 0 ათას ლარს. დარჩენილი 25,0 ათასი ლარის სამუშაოების შესრულება უნდა განხორციელდეს 2005 წელს. ჩატარებული სარეაბილიტაციო სამუშაოების შედეგად სადგურის მუშა სიმძლავრე გაიზარდა 60 მგვტ-ით, შეწყდა წყლის დაღვრა უქმი წყალსაგდებით და ამაღლდა სადგურის მუშაობის იმედიანობა.

„შაორქესის იმედიანობის გაზრდის მიზნით გადაუღებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა და აღრიცხვიანობის მოწესრიგების ღონისძიება“.

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 274,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 265,7 ათასი ლარი. კერძოდ;

- შპს „ავტომატიკამ“ უკრაინული ფირმა „ხალუს ელექტრონიკის“ მეშვეობით უზრუნველყო შაორქესში ექსპლუატაციაში მყოფი ძველი მრიცხველების დემონტაჟი და ახალი მრიცხველების შეძენა-მონტაჟი. აღნიშნული სამუშაოების შესასრულებლად შპს „ავტომატიკას“ გადაერიცხა 12,9 ათასი ლარი;

- შპს „სამომავლო ენერგეტიკული სამშენებლო განვითარების კორპორაციამ“ უზრუნველყო შაორქესზე სამშენებლო სამუშაოების შესრულება. კერძოდ; კაშხლის კედლის განგრეული ტანის აღდგენა, ფარების მოწყობილობების დამზადება და მონტაჟი, ბეტონის კედლის აღდგენა, დაზიანებული უბნების გამაგრება და ქვით მოზინვა.

აღნიშნული სამუშაოების შესასრულებლად შპს „სამომავლო ენერჯეტიკული სამშენებლო განვითარების კორპორაციას“ გადაერიცხა 38,8 ათასი ლარი.

- სს „საქენერგორემონტმა“ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად განახორციელა შაორკვისის №1 ჰიდროაგრეგატის სტატორის და №3 ჰიდროაგრეგატის კაპიტალურ შეკეთება. აღნიშნული სამუშაოების შესასრულებლად სს „საქენერგორემონტს“ გადაერიცხა 214,0 ათასი ლარი. ჩატარებული სარეაბილიტაციო სამუშაოების შედეგად გაიზარდა აგრეგატის საიმედოობა და ექსპლუატაციაში შეყვანილ იქნა 9 მგვტ სიმძლავრე.

„გუმათჰესის იმედიანობის გაზრდის მიზნით გადაუდებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა და აღრიცხვიანობის მოწესრიგების ღონისძიება“.

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 265,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 253,3 ათასი ლარი. კერძოდ;

- შპს „ავტომატიკამ“ განახორციელა ექსპლუატაციაში მყოფი ძველი მრიცხველების დემონტაჟი და უკრაინული ქარხნიდან ახალი მრიცხველების შეძენა-მონტაჟი. აღნიშნული სამუშაოების შესასრულებლად შპს „ავტომატიკას“ გადაერიცხა 31,0 ათასი ლარი.

- სს „საქენერგორემონტმა“ უზრუნველყო „გუმათჰესების კასკადის“ №1 და №2 ჰესების აკუმულატორებისა და დამტენების შეცვლა, სალტეთა გალერიის შეკეთება, ქველა სექციის საყრდენი არმატურისა და იზოლატორების შეცვლა, წყლის ფილტრაციის ღონისძიების შესრულება, 10,0 ათასი ლიტრი ტურბინის ზეთის მიწოდება, 110 კვ-ის ზეთიანი ამომრთველის „ჭომას“ კაპიტალური შეკეთება. აღნიშნული ღონისძიებების შესასრულებლად, რომლის სახელშეკრულებო ღირებულება 234,0 ათას ლარს შეადგინს, სს „საქენერგორემონტს“ გადაერიცხა 222,3 ათასი ლარი., ხოლო დარჩენილი 11,7 ათასი ლარის გადარიცხვა განხორციელდება 2005 წელს შესრულებული სამუშაოების შესაბამისად.

„ძვერულჰესის იმედიანობის გაზრდის მიზნით გადაუდებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა და აღრიცხვიანობის მოწესრიგების ღონისძიება“.

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 1 357,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 1 339,5 ათასი ლარი. კერძოდ;

- სს „ზესტაფონის გ. ნიკოლაძის სახელობის ფეროშენადნობთა ქარხნიდან“ შეძენილ იქნა 800,0 ათასი ლარის ღირებულების ტრანსფორმატორი თ ჩ-125000/110 1 – 1 კომპლექტი;

- სს „ენერგოსერვისს“ ზემოაღნიშნული ძალოვანი ტრანსფორმატორის თ ჩ-125000/110 1 „ზესტაფონის გ. ნიკოლაძის სახელობის ფეროშენადნობთა ქარხნიდან“ „ძვერულჰესში“ გადატანისა და ექსპლუატაციაში გაშვების სამუშაოების შესრულებისათვის გადაერიცხა 180,0 ათასი ლარი.

- შპს „ავტომატიკამ უკრაინული ფირმა „ხალუს ელექტრონიკის“ მეშვეობით მოახდინა ექსპლუატაციაში მყოფი ძველი მრიცხველების დემონტაჟი და ახალი

მრიცხველების შექმნა-მონტაჟი. აღნიშნული სამუშაოების შესასრულებლად შპს „ავტომატიკას“ გადაერიცხა 18,0 ათასი ლარი.

- სს „ძვერულჭესის“ №2 ჰიდროაგრეგატისა და ოპერატიული შიბერული საკეტის კაპიტალური შეკეთების სამუშაოები შეასრულა სს „საქენერგორემონტმა“. სამუშაოს ღირებულება შეადგენს 359,0 ლარს. აქედან გადარიცხულია 341,5 ათასი ლარი, ხოლო დარჩენილი თანხა გამოყოფილ უნდა იქნეს 2005 წელს შესრულებული სამუშაოების პროპორციულად. ყოველივე ზემოაღნიშნული სამუშაოების შესრულების შედეგად ძვერულჭესი დამატებითი 20 მგვტ-ი სიმძლავრით იქნა ჩართული ენერგოსისტემაში.

„ლაჯანურჭესის იმედიანობის გაზრდის მიზნით გადაუღებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა და აღრიცხვიანობის მოწესრიგების ღონისძიება“.

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 200,6 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 197,7 ათასი ლარი. კერძოდ;

- ლაჯანურჭესში 1,2,3 აგრეგატების სადაწნეო მილსადენების შემოწმება-შეკეთება და მე-3 აგრეგატის გამწოვი მილის გაწმენდა, აგრეთვე ცაგერის გვირაბისა და სარემონტო ფარების სამშენებლო-სარემონტო სამუშაოების განხორციელება უზრუნველყო შპს „სამომავლო ენერგეტიკული სამშენებლო განვითარების კორპორაციამ“, რომელსაც შესრულებული სამუშაოების შესაბამისად გადაერიცხა 187,4 ათასი ლარი. ამ ღონისძიების შედეგად ამოქმედდა დიდი ხნით გაჩერებული №3 აგრეგატი, რომლის სიმძლავრემ 25 მგვტ-ი შეადგინა;

- შპს „ავტომატიკას“ მიერ იქნა შესრულებული ექსპლუატაციაში მყოფი ძველი მრიცხველების დემონტაჟი და ახალი მრიცხველების შექმნა-მონტაჟი. აღნიშნული სამუშაოების შესასრულებლად შპს „ავტომატიკას“ გადაერიცხა 10,3 ათასი ლარი.

„ვარციხეჭესის იმედიანობის გაზრდის მიზნით გადაუღებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა და აღრიცხვიანობის მოწესრიგების ღონისძიება“.

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 818,2 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 789,4 ათასი ლარი. კერძოდ;

- შპს „სამომავლო ენერგეტიკული სამშენებლო განვითარების კორპორაციის“ მიერ შესრულებულია ნაპირსამაგრი სამუშაოები, მართვის ფარის შენობის კაპიტალური შეკეთება, №4 საგენერატორო შენობის გადახურვა. მითითებული სამშენებლო სამუშაოების შესრულებისათვის შპს „სამომავლო ენერგეტიკული სამშენებლო განვითარების კორპორაციას“ გადაერიცხა 60,2 ათასი ლარი.

- სს „საქენერგორემონტმა“ განახორციელა სს „ვარციხეჭესების კასკადის“ №4 და №7 ჰიდროაგრეგატების კაპიტალური შეკეთება, 14,1 ათასი ლიტრი ტურბინის ზეთის შექმნა, №4 ჰიდროაგრეგატის სტატორის დაზიანებული აქტიური ფოლადის შეკეთება და მუშა თვლის ფრთების ეროზირებული ზედაპირების აღდგენითი სამუშაოები, №1 და №3 ჰესების სააკუმულატორო ბატარეების შცვლა, №3 ჰესის 80 მგა ძალოვანი ტრანსფორმატორის კაპიტალური შეკეთება და 19,6 ლიტრი ტურბინის ზეთის შექმნა, №1 ჰესის სეგმენტური ფარის ჰიდროამძრავის და 2X65.5 ჯოჯგინა ამწის კაპიტალური

შეკეთება. აღნიშნული სამუშაოების შესასრულებლად სს „საქენერგორემონტს“ გადაერიცხა 729,2 ათასი ლარი, ხოლო დარჩენილი სამუშაოების შესრულება და შესაბამისად თანხის გადარიცხვა 28,8 ათასი ლარის ოდენობით, განხორციელდება 2005 წელს. შესრულებული სამუშაოების შედეგად შესაძლებელი გახდა ვარციხეჰესის 44 მგვტ-ი სიმძლავრით ენერგოსისტემაში გაშვება.

„რიონჰესის იმედიანობის გაზრდის მიზნით გადაუდებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა და აღრიცხვიანობის მოწესრიგების ღონისძიება“.

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 472,4 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 452,7 ათასი ლარი. კერძოდ;

- სს „საქენერგორემონტს“ და სს „რიონჰესს“ №3 ჰიდროაგრეგატის სარეკონსტრუქციო სამუშაოების შესრულების შესაბამისად გადაერიცხა 375, 3 ათასი ლარი, ხოლო დარჩენილი 19,8 ათასი ლარის გადარიცხვა განხორციელდება 2005 წელს, სს „საქენერგორემონტის“ მიერ აღებული ვალდებულებების შესრულების შესაბამისად. რის შემდგომ შესაძლებელი გახდება ჰესის მუშა სიმძლავრის 12 მგვტ-ით გაზრდა.

- სს „ჰიდროსპეცკვირაბმშენთან“ გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად უნდა შესრულებულიყო სს „რიონჰესის“ წყალმიძღებზე დაზიანებული დამბის გახლეჩილი სანაპირო ბეტონის კედლის და გარეცხილი მარჯვენა სანაპირო ზოლის პირველი რიგის გადაუდებელი სამუშაოები, რაზედაც მას ავანსის სახით გადაერიცხა 55,4 ათასი ლარი. რიგი გაუთვალისწინებელი პირობების გამო (ქ. ქუთაისის მერიასთან ვერ შეთანხმდა აღნიშნულ სამუშაოებში წილობრივი მონაწილეობის საკითხი) აღნიშნული სამუშაოები დროებით იქნა შეჩერებული, ხოლო სს „ჰიდროსპეცკვირაბმშენის“ მიერ გადარიცხულ თანხაზე წარმოდგენილი იქნა „ბანკი რესპუბლიკის“ მიერ გაცემული 4 თვიანი საბანკო გარანტია.

- რიონჰესის ორი ჰიდროაგრეგატისათვის ოცი ერთეული ქუსლის სეგმენტის მოსაწოდებელი სამუშაოების ნაწილობრივი დაფინანსებისათვის რიონჰესს გადაერიცხა 22,0 ათასი ლარი, ხოლო დანარჩენი ნაწილი დაფინანსებული იქნა სს „რიონჰესის“ მიერ საკუთარი შემოსავლებით.

„შელავათებით მოსარგებლე მოსახლეობის (ომის მონაწილეები და მათთან გათანაბრებული პირები) მიერ 2004 წლის განმავლობაში მოხმარებული ელექტროენერჯიის საფასურის ანაზღაურების ღონისძიება“ და ამავე კატეგორიის მოხმარებლებისათვის წინა წლებში მოხმარებული ელექტროენერჯიის შედეგად წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვის ღონისძიება“.

ღონისძიებების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 26 560,0 ათასი ლარის ოდენობით. შელავათებით მოსარგებლე მოსახლეობის მიერ გასულ წლებში და მიმდინარე წელს ფაქტიურად მოხმარებული ელექტროენერჯიის დავალიანებები თითქმის სრულად იქნა დაფინანსებული. კერძოდ;

- სს „თელასს“ გადაერიცხა – 12 860,0 ათასი ლარი.

- საქართველოს გაერთიანებულ სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიას – 11 030,0 ათასი ლარი.

- შპს „აჭარის ენერგოკომპანიას“ – 1 616,0 ათასი ლარი.

- შპს „კახეთის ენერგოდისტრიბუციას“ – 1 054,0 ათასი ლარი.

აღნიშნული თანხები ენერგოკომპანიებიდან მიღებული ინფორმაციების საფუძველზე დარიცხულია შეღავათებით მოსარგებლე აბონენტების ბარათებზე, რომლის შედეგადაც დაფარულ იქნა აბონენტთა შესაბამისი დავალიანებები.

„ყაზბეგის გაზგამანაწილებელი ქსელის რეაბილიტაციის ღონისძიება“.

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 605,1 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 452,7 ათასი ლარი. კერძოდ;

- ყაზბეგის რაიონის გაზგამანაწილებელი ქსელის სარეაბილიტაციო სამუშაოების შერულების უზრუნველსაყოფად, რომლის სახელშეკრულებო ღირებულებაც 965,1 ათას ლარს შეადგენს, შპს „გაზმშენს“ გადაერიცხა 603,3 ათასი ლარი, ფაქტიურად შესრულებული სამუშაოების შესაბამისად. ამ რეგიონში წარმოქმნილი მძიმე კლიმატური პირობების გამო, აღნიშნული სამუშაოების ჩატარება დროებით შეჩერებულია. რის გამოც პროგრამის ეფექტურობა ნაწილობრივ იქნა მიღწეული.

არსებული მონაცემებით ყაზბეგის რაიონის ქსელებზე ჩატარებული სარეაბილიტაციო სამუშაოების შედეგად სეზონზე მიღებული იქნება 4-5 მლნ. კუბ. მეტრი ბუნებრივი აირის ეკონომია, რაც ფულად გამოსახულებაში 1 000,0 ათას ლარს აღწევს.

პროგრამა „ქ. თბილისში გაზგამანაწილებელი ქსელის რეაბილიტაცია“.

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 3 500,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 3 500,0 ათასი ლარი. კერძოდ;

- ქ. თბილისის გაზგამანაწილებელი ქსელის რეაბილიტაციისა და გამრიცხველიანებისათვის განსაზღვრული თანხა 3 500,0 ათასი ლარის ოდენობით მთლიანად გადაერიცხა შპს „ლუკოს“, რომლის მიერ შესრულებული იქნა სარეაბილიტაციო სამუშაოები: თიანეთის გზატკეცილის შეშელიძის ქუჩის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ბელიაშვილის ქუჩიდან დიდი დიდმის განშტოებამდე, წერონისის, თეთნულდისა და ზაქარიას ქუჩებზე, გურამიშვილის გამზირზე ქსნის ქუჩიდან გულამაყრის ქუჩამდე და სხვა. აღნიშნული სამუშაოები შპს „ლუკოს“ მიერ შესრულებულ იქნა 3 279,4 ათასი ლარის ოდენობით, ხოლო დარჩენილი 220,6 ათასი ლარიდან, 209,3 ათას ლარზე წარმოდგენილია ბანკი „ქართუს“ მიერ გაცემული საბანკო გარანტია. 11,3 ათასი ლარი დაბრუნებულ იქნა საქართველოს სახელმწიფო ხაზინაში გახსნილ საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტროს ანგარიშზე. გადახდილი თანხებიდან 2 351,6 ათასი ლარი მიმართული იქნა სარეაბილიტაციო სამუშაოებზე, ხოლო 927,7 ათასი ლარი გამრიცხველიანებაზე.

შესრულებული სამუშაოების შედეგად ქ. თბილისის გაზმომარაგების მდგომარეობა მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა. თუ გასულ პერიოდში ქალაქს მიეწოდებოდა თვეში საშუალოდ – 1 300 000 კუბ/მეტრი გაზი, ამ სიდიდემ – 1 800 000 კუბ/მეტრს

მიღწია. სერიოზულად გაუმჯობესდა გაზის წნევის საკითხიც. თბილისის გაზმომარაგებისათვის გათვალისწინებული სამი სათავო სადგურის ნაცვლად ქალაქში გაზი შემოდინებოდა მხოლოდ ერთი – ნავთლულის სადგურიდან. გაჩიანის გმს-ის მწყობრში ჩადგომის შემდეგ გაზის წნევამ ვაკისა და საბურთალოს საშუალო წნევის კონტურში ერთნახევარ ატმოსფეროს ანუ ნორმას მიაღწია. ასეთივე წნევის შენარჩუნება (მინიმუმ ერთი ატმოსფერო პიკური დატვირთვების დროს) მოხერხდა მე-4 გმს-ზეც, რომლიდანაც დიდი დილმის მარაგდება. შესაბამისად უფრო სტაბილური გახდა გაზის წნევა დიდი დილმის მომარაგების 500 მილიმეტრიან გაზსადენში. თვით პიკური დატვირთვების დროსაც კი წნევა 0,7 ატმოსფეროს ქვემოთ აღარ ეცემა. რაც იმას ნიშნავს, რომ დიდი დილმის მომარაგებულ გმს-ზე წნევის ქრონიკული ვარდნების პრობლემა აღარ არსებობს.

პროგრამა „ტყიბულის შახტების რეაბილიტაცია რეაბილიტაცია“.

ლონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 1 200,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 1 200,0 ათასი ლარი, ტყიბულის ავარიული შახტების შესანარჩუნებლად, მოხმარებული ელექტროენერჯის საფასურისა და მუშა-მოსამსახურეთა შრომის ასანაზღაურებლად.

„საქართველოს გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის აღრიცხვიანობის მოწესრიგების ღონისძიება“.

ლონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 3 000,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 2 900,0 ათასი ლარი. კერძოდ;

- შპს „ინჟექტისერვისმა“ საქართველოს გაერთიანებულ სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიას მიაწოდა 700 ერთეული სამფაზიანი ინდივიდუალური წინასწარი გადახდის მრიცხველები და საბილინგო ოფისის მოწყობილობები, რისთვისაც ამ უკანასკნელს გადაერიცხა 240,0 ათასი ლარი;

- შპს „ელ-სერვისმა“, სგსეკ-ს მიაწოდა 12,0 ათასი ერთეული სამ ფაზიანი კომუნალური მრიცხველები. რომელსაც გადაერიცხა 2 445,6 ათასი ლარი. აღნიშნული საქონლის ჩამოტანა განხორციელდა უკრაინული ფირმა „ტელეკარტ-პრიბორიდან“.

- სს „ეკრანმა“ სგსეკ-ს მიაწოდა 7,0 ათასი ერთეული ერთ ფაზიანი სააბონენტო მრიცხველები. მიწოდებული საქონლის (4,7 ათასი ერთეული) შესაბამისად გადაერიცხა 220,8 ათასი ლარი, ხოლო დარჩენილი თანხის გამოყოფა განხორციელდება 2005 წელს მიწოდებული საქონლის რაოდენობის მიხედვით.

აღნიშნული ღონისძიებების განხორციელების პარალელურად საქართველოს გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ შემუშავებულია გადასახადების აკრეფის სისტემის გასაუმჯობესებელი საშუალებები. 2005 წლის აპრილისთვის ელექტროენერჯის საფასურის აკრეფის წინა წლებში არსებული საშუალო 20%-იანი ღონე გაორმაგდება და 42%-მდე გაიზრდება. ხოლო იქ სადაც მოწესრიგდება ელექტროენერჯის აღრიცხვის ღონისძიებები გადახდის მაჩვენებლები 70-80%-ს მიაღწევს. ამასთან, კომპანია ცვლის ელექტროენერჯის

საფასურის გადახდის სისტემასაც. ჩამოყალიბდება საგადამხდელო პუნქტები სადაც იმოქმედებს გადასახადების კომპიუტერიზებული სისტემა.

„ენერგოსისტემის იმედიანობის გაზრდის მიზნით ელექტროგადამცემ ხაზებზე გადაუდებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა და აღრიცხვიანობის მოწესრიგების ღონისძიება“.

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 3 500,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 3 495,1 ათასი ლარი. საიდანაც:

- სს „ელექტროქსელმშენის“ მიერ ჩატარებულ იქნა 220 კვ ევხ „არაგვი I“-ის №7 ანძის წყალსაცავის აკვატორიიდან გატანა, 220 კვ ევხ „სურამის“ ავარიული უბნის რეკონსტრუქცია და 35 კვ ევხ „ქვალონის“ დაზიანებული უბნების აღდგენითი სამუშაოები. შესრულებული სამუშაოების შესაბამისად სს „ელექტროქსელმშენს“ გადაერიცხა 784,3 ათასი ლარი.

- სს „ელექტრომშენ ქუთაისმა“ რაჭის რეგიონში შეასრულა სტიქიით დაზიანებული 35 კვ-იანი ელექტროგადამცემი ხაზი „უწერას“ გადაუდებელი აღდგენა. აღნიშნული სამუშაოების შესასრულებლად სს „ელექტრომშენ ქუთაისს“ გადაერიცხა 309,8 ათასი ლარი.

- შპს „კოდორს“ გადაერიცხა 84,1 ათასი ლარი, რომლითაც შესრულებულ იქნა აფხაზეთის რეგიონის კოდორის ხეობის სტიქიით დაზიანებული ელექტროქსელის აღდგენა.

- ქ/ს „მარნეული-220“-დან ქ/ს „დიდ ქუთაისში“ თ ჩთ -125000/220 ავტოტრანსფორმატორის გადატანისა და დამონაჟების სამუშაოებისა და ქ/ს „ქსანი-500“-ში ჩთ -167000/500 „3ატ“-ს ფაზის სარეზერვო ფაზით შეცვლის სამუშაოების შესასრულებლად, სს „ენერგოსერვისს“ გადაერიცხა 296,8 ათასი ლარი, საიდანაც შესრულებულია სამუშაოები 200,4 ათასი ლარის ოდენობით. დარჩენილი სამუშაოების შესრულება გათვალისწინებულია 2005 წელს. სს „ენერგოსერვისის“ მიერ 98,0 ათას ლარზე წარმოდგენილია „გაერთიანებული ქართული ბანკის“ საბანკო გარანტია.

- სს „ენერგომონტაჟრემონტს“ ხელშეკრულების შესაბამისად სს „საქართველოს ელექტროსისტემისათვის“ აუცილებელი მარაგნაწილებისა და მოწყობილობის მოსაწოდებლად, „თი-ბი-სი“ ბანკის მიერ გაცემული საბანკო გარანტიის შემდგომ გადაერიცხა 1 970,0 ათასი ლარი.

ელექტრო გადამცემი ხაზები, რომლებზეც დასრულებულია სარეაბილიტაციო სამუშაოები გაშვებულია ექსპლუატაციაში;

- სს სახელმწიფო „ელექტროსისტემას“, ს.ს. „გამონი“-თან გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად ხონი-სამტრედია-ვანის გამანაწილებელი ქსელის ავარიული მოწყობილობების რეაბილიტაციისათვის გადაერიცხა 50,0 ათასი ლარი. ობიექტზე გათვალისწინებული სამუშაოების შესასრულებლად (ქვესადგურებში „სამტრედია 1“-ში და „ხონი 1“-ში 110 კვ ზეთიანი ამომრთველების -110-ის 110/600-ის დემონტაჟისა და თ-100-ის ზეთიანი ამომრთველების მონტაჟის სამუშაოების, აგრეთვე „ხონი 1“ ქვესადგურში თ -16000 კვა ტრანსფორმატორის

კაპიტალური შეკეთება) ავანსად გადაირიცხა 25,0 ათასი ლარი, ხოლო 25,0 ათასი ლარის გადარიცხვა განხორციელდება 2005 წელს მითითებული სამუშაოების დასრულებისა და მიღება-ჩაბარების აქტების შესაბამისად.

„ენგურჰესის ელექტრო და ჰიდრომექანიკური ნაწილის რეაბილიტაციის თანადაფინანსება“.

ლონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 10 568,5 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 10 568,5 ათასი ლარი. კერძოდ;

- შპს „ენგურჰესის“ ანგარიშზე გადარიცხულია მთლიანი თანხა 10 568,5 ათასი ლარის ოდენობით. ენგურჰესის რეაბილიტაციის პროექტის ფარგლებში თაღოვან კაშხალზე და სადაწნეო გვირაბზე საქართველოს მხარის მიერ ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან (I ლ) გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად აღებული ვალდებულების ფარგლებში, სარეაბილიტაციო სამუშაოების დასაფინანსებლად და საიმპორტო გადასახდელების გადასახდელოა.

„ენერგოსისტემაში მუშაკთა რიცხოვნობის ოპტიმიზაციის შედეგად წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვის ღონისძიება“.

ლონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 7 000,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 7 000,0 ათასი ლარი. კერძოდ;

- აღნიშნული თანხა გადაერიცხა შპს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“. მთლიანად იქნა დაფარული თანამშრომელთა რიცხოვნობის ოპტიმიზაციის შედეგად წარმოქმნილი როგორც სახელფასო, ისე ბიუჯეტში გადასახდელების დავალიანებები.

„ხუდონის სამშენებლო გვირაბის გადაუღებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოების ღონისძიება“.

ლონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 230,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 230,0 ათასი ლარი. კერძოდ;

- სს „ჰიდროსპეცგვირაბშენის“ ანგარიშზე მთლიანად იქნა გადარიცხული 230,0 ათასი ლარი. რომელმაც საქართველოს მთავრობის 2004 წლის 14 მაისის განკარგულებით შექმნილი ხუდონჰესის ტექნიკური მდგომარეობის შემსწავლელი სამთავრობო კომისიის სამუშაო ჯგუფის დასკვნების საფუძველზე, შეასრულა ხუდონჰესის ავარიული სამშენებლო გვირაბის ექსპლუატაციის შეჩერება და მდ. ენგურის ბუნებრივ კალაპოტში დაბრუნება.

„მაგისტრალური გაზსადენის იმედიანობის გაზრდის მიზნით გადაუღებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა და აღრიცხვიანობის მოწესრიგების ღონისძიება“.

ლონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 1714,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 1710,9 ათასი ლარი. კერძოდ;

- შპს „ვექტორმა“ განახორციელა საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენების პირველი რიგის სამუშაოები. მათ შორის საგურამო-გორის“ დ=700 მმ მაგისტრალური გაზსადენის გამთლიანება 34-55 კმ-ზე, დ=1000 მმ (სომხეთის ხაზი) და დ=800 მმ გაზსადენების შემაერთებელი დ=700 მმ ხაზის და ყარადაღ-თბილისის დ=700-800 მმ გაზსადენზე სარეაბილიტაციო სამუშაოები. აღნიშნული სამუშაოების შესასრულებლად შპს „ვექტორს“ გადაერიცხა 1 194,1 ათასი ლარი.

უნდა აღინიშნოს, რომ ამ ეტაპზე წარმოდგენილი არ არის ობიექტების გამოცდისა და დასრულებული სამუშაოების ექსპლოატაციაში მიღების აქტები. მიუხედავად ამისა, ყარადაღ-თბილისის გაზსადენის რეაბილიტაციის შედეგად საქართველოს ეძლევა საშუალება ბუნებრივი გაზის იმპორტი განახორციელოს ირანიდან აზერბაიჯანის გავლით, რაც რუსეთიდან იმპორტირებული გაზის ალტერნატიული გზა იქნება.

- შპს „მპიგ-სერვისს“ გადაერიცხა 385,7 ათასი ლარი, რომელმაც უნდა განახორციელოს ტურბინული და როტაციული ტიპის გაზის აღრიცხვის ხელსაწყოების, აგრეთვე წნევათა სხვაობის მეთოდით გაზის აღრიცხვის ხელსაწყოების, შ ტიპის მოდემებისა და სამონტაჟო კომპლექტების სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციისათვის“ მიწოდება. აღნიშნული სამუშაოების შესრულება ხელშეკრულების თანახმად შპს „მპიგ-სერვისის“ მიერ შესრულებულ უნდა იქნეს გადარიცხვიდან 85 დღის განმავლობაში. ვინაიდან სამუშაოების დასრულება მოხდება 2005 წელს, შპს „მპიგ-სერვისს“ მიერ 385,7 ლარზე წარმოდგენილია ბანკი „რესპუბლიკას“ საბანკო გარანტია.

- მდინარე ყუროს ხევში პირველი რიგის სარეაბილიტაციო სამშენებლო სამუშაოების შესრულების შესაბამისად 131,1 ათასი ლარი გადაერიცხა შპს „გაზშენს“.

„თბილსრესის 110-500 კვტ-იანი ღია გამანაწილებელი მოწყობილობის (ქვესადგურის) რეაბილიტაციის ღონისძიება“.

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 445,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 345,0 ათასი ლარი. კერძოდ;

- თბილსრესის 501 მვა, 500/220 ავტოტრანსფორმატორის „4ატ“-ს 2 ფაზის კაპიტალური შეკეთება-რეკონსტრუქციის სამუშაოების შესრულების შესაბამისად სს „გამონს“ გადაერიცხა 345,0 ათასი ლარი, ხოლო აღებული ვალდებულებების სრულად შესრულების შემდეგ განხორციელდება დარჩენილი 100,0 ათასი ლარის გადარიცხვა.

უნდა აღინიშნოს, რომ სამუშაოთა მიმდინარეობის დროს, აუცილებელი გაზომვების ჩატარებისა და ტრანსფორმატორის რეკონსტრუქციისათვის საჭირო გახდა „4ატ“-ს გამორთვა 15-20 დღის ვადით. აღნიშნულთან დაკავშირებით ენერგეტიკის სამინისტროში გაიმართა შეხვედრა. თელასის, სახელმწიფო ელექტროსისტემისა და ს.ს. „თბილსრესის“ წარმომადგენლების მხრიდან აღინიშნა, რომ ზამთრის პიკების დროს „4-ატ“-ს ქვესადგურის გამორთვისას თბილისის ელექტრომომარაგება გარკვეული რისკთან იქნებოდა დაკავშირებული. აღნიშნული მიზეზის გამო პროექტი ვერ დასრულდა და ამჟამად მიმდინარე ფაზაში იმყოფება. ავტოტრანსფორმატორის რეკონსტრუქციის

შედეგად მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება ქ. თბილისის ელექტრო-მომარაგების საიმედოობა.

„რიონის აუზის ჰიდროელექტროსადგურის მუშაკთა რიცხოვნობის ოპტიმიზაციის შედეგად წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვის ღონისძიება“:

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 855,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 855,0 ათასი ლარი. კერძოდ;

- სს „ლაჯანურჰესს“ გადაერიცხა – 350,6 ათასი ლარი.
- სს „შაორჰესს“ გადაერიცხა – 330,1 ათასი ლარი.
- სს „გუმათჰესების კასკადს“ გადაერიცხა – 174,4 ათასი ლარი.

ზემოაღნიშნული თანხები მთლიანად მიმართულ იქნა ჰიდროელექტროსადგურების მუშაკთა რიცხოვნობის ოპტიმიზაციის შედეგად წარმოქმნილი სახელფასო დავალიანებების დასაფარავად.

„აჭარაში ჩირუხი-სანალიას ჰესის რეაბილიტაციის ღონისძიება“:

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 300,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 299,2 ათასი ლარი. კერძოდ;

- შპს „საქართველოს ჰიდროენერგეტიკამ“ უზრუნველყო ჩირუხი-სანალიას ჰესის სრული რეაბილიტაციისათვის ჩასატარებელი სამუშაოების საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადება. აღნიშნული სამუშაოებისათვის შპს „საქართველოს ჰიდროენერგეტიკას“ გადაერიცხა 24,3 ათასი ლარი.

- შპს „საქართველოს ჰიდროენერგეტიკამ“ ასევე აიღო ვალდებულება ჩირუხი-სანალია ჰესის მოწყობილობების, კერძოდ: ფრენისის ტიპის სპირალური ტურბინის ჰორიზონტალური ღერძის, სამფაზიანი სინქრონული გენერატორის, ციფრული ტურბინის მართვისა და მონიტორინგის, ავარიული მდგომარეობის სიგნალიზაციის, დისტანციური მართვისა და ტურბინის მართვის სისტემების სარეაბილიტაციო სამუშაოების შესრულება. აღნიშნული სამუშაოების პერველი ეტაპის შესასრულებლად შპს „საქართველოს ჰიდროენერგეტიკას“ გადაერიცხა 250,0 ათასი ლარი, ხოლო დარჩენილი თნხების გამოყოფა უნდა განხორციელდეს 2005 წელს ხელშეკრულებით განსაზღვრული ეტაპების შესაბამისად.

- შპს „გეო-ტეკის“ ანგარიშზე ხელშეკრულების თანახმად ავანსად გადარიცხულია 24,9 ლარი, „ჩირუხი-სანალია“ ჰესის სადაწნო მილსადენის დამცავი დეზების მოწყობის სამუშაოების ჩასატარებლად, რომელთა დასრულება ხელშეკრულების შესაბამისად იგეგმება 2005 წელს. აღნიშნულ თანხაზე შპს „გეო-ტეკის“ მიერ წარმოდგენილია საბანკო გარანტია.

დაგეგმილ სამუშაოთა განხორციელების შედეგად ჩირუხი-სანალიას ჰესი 3 მგვტ სიმძლავრეს გამოიმუშავებს, რითაც სრულად იქნება უზრუნველყოფილი ადგილობრივი ინფრასტრუქტურა.

„ყაზბევიჰესის რეაბილიტაციის ღონისძიება“:

ლონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 295,2 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 295,2 ათასი ლარი. კერძოდ;

- ყაზბეგის ჰიდროელექტროსადგურის აღდგენის დოკუმენტაციის შემუშავება უზრუნველყო შპს „ბასიანი-93“-მა, რომელსაც აღნიშნული სამუშაოს შესასრულებლად გადაერიცხა 24,7 ლარი.

- სს „ჰიდროსპეცგვირაბშენს“ ყაზბეგის ჰიდროელექტროსადგურის სარეაბილიტაციო სამუშაოების შესასრულებლად გადაერიცხა 270,5 ათასი ლარი. აღნიშნული ობიექტი შესულია ექსპლუატაციაში და აწარმოებს ელექტროენერჯის მიწოდებას ენერგოსისტემისათვის.

„ჰიდროელექტროსადგურ ხრამ-II-ის სარეაბილიტაციო სამუშაოები“:

ლონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 614,4 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 606,2 ათასი ლარი. კერძოდ;

- ხრამჰესი-2-ის №1 ჰიდროაგრეგატის სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარება განახორციელა სს „საქენერგორემონტმა“, რომელსაც გადაერიცხა 156, 8 ათასი ლარი. წარმოდგენილი დაკუმენტაციის შესაბამისად სამუშაოები სრულფასოვნად იქნა შესრულებული;

- სს „ენერგოსერვისის“ მიერ „ხრამჰესი-2“-ზე შესრულებულ იქნა თ - 600000/220 „ატ-2“ ავტოტრანსფორმატორის , და ჩ ფაზებზე სარეაბილიტაციო სამუშაოები, რისთვისაც სს „ენერგოსერვისს“ გადაერიცხა 60,0 ათასი ლარი;

- სს „სპეცენერგორემონტმა“ განახორციელა დღელამური რეგულირების წყალსაცავის გაწმენდა, 500 ამპ.სთ. ტევადობის აკუმულატორების შეძენა და დამონტაჟება, №1 გენერატორის ამომრთველის რევიზია და შეკეთება, წყალმიმღების ფარებზე შემჭიდროების შეცვლა, სატურბინო ზეთის შეძენა და ხრამჰესი-2-ში ტრანსპორტირება. სამუშაოების შესასრულებლად სს „სპეცენერგო-რემონტს“ გადაერიცხა 124,4 ათასი ლარი.

აღნიშნულ ჰიდროელექტროსადგურზე ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სამუშაოები შესრულდა დადგენილ ვადებში. ხრამჰესი-2-ის აგრეგატი შესულია ექსპლუატაციაში, რომლის სიმძლავრე 45-55 მვტ-ს შეადგენს და გამოიმუშავებს ელექტროენერჯიას დღე-ღამეში საშუალოდ 1 000,0 ათასი კვ/სთ ოდენობით.

„საქართველოს ელექტროენერჯის საბითუმო ბაზრისათვის თბოელექტროსადგურებიდან მიწოდებული ელექტროენერჯის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება“:

ლონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 11 910,7 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 11 910,7 ათასი ლარი. კერძოდ;

- საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 19 ნოემბრის №1016 განკარგულების შესაბამისად გასული წლის ნოემბერ-დეკემბერში თბოელექტროსადგურებიდან სესბის-თვის მიწოდებული ელექტროენერჯის ღირებულების ასანაზღაურებლად თანხები გადარიცხულია მთლიანად. ხელშეკრულებებისა და სესბი-დან მიწოდებული მონაცემების თანახმად სესბიმ შპს „მტკვარი-ენერჯეტიკას და სს „თბილსრესის“ №3

ენერგობლოკს მიწოდებული ელექტროენერჯის ღირებულების ასანაზღაურებლად გადაურიცხა 11 910,7 ათასი ლარი, მათ შორის სს „თბილსრესს“ 410,7 ათასი ლარი.

„გაზის საერთაშორისო კორპორაციის მიერ ყაზბეგის რაიონისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება“.

ღონისძიების დასაფინანსებლად გათვალისწინებული იქნა ასიგნებები 400,0 ათასი ლარის ოდენობით, ფაქტიურად გადარიცხულია 400,0 ათასი ლარი. კერძოდ;

- სს „გაზის საერთაშორისო კორპორაციას“ გასული წლის ნოემბერ-დეკემბერის თვეებში ყაზბეგის რაიონში დამატებით მოხმარებული ბუნებრივი გაზის ღირებულების დავალიანების დასაფარავად, საქართველოს მთავრობის 2004 წლის 24 დეკემბრის №207 განკარგულების შესაბამისად გადაერიცხა 400,0 ათასი ლარი.

საქართველოს ენერგოსექტორში ზემოაღნიშნული ღონისძიებების გატარების შედეგად მიღწეულ იქნა საბოლოო შედეგები. კერძოდ;

- მნიშვნელოვანი ტრანსფორმაცია განიცადა საერთაშორისო საფინანსო და დონორ ორგანიზაციებთან ენერგოსექტორის თანამშრომლობამ. ენერგეტიკის სექტორში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელებისას საგრძნობლად ამაღლდა სამინისტროს მიერ ენერგეტიკულ კომპლექსის ორგანიზაციებს შორის მუშაობის კოორდინაციის დონე..

- გაიზარდა დარგში წარმოებული პროდუქციის მოცულობა და რეალიზაციის მაჩვენებლები.

- ენერგეტიკის სექტორში მიმდინარე პოზიტიური ცვლილებების ფონზე გაუმჯობესდა დარგის ტექნიკური და ფინანსური მდგომარეობა. შეჩერდა ახალი დავალიანებების წარმოშობისა და სახელმწიფო ვალების ზრდის ტენდენცია

- მნიშვნელოვნად შემცირდა კომერციული და ტექნიკური დანაკარგები. თანდათანობით მყარდება წესრიგი დისტრიბუციისა და აღრიცხვის სფეროში და უფრო საგრძნობი ხდება ფისკალური შედეგები.

- გამრიცხველიანობის პროცესის პარალელურად ამაღლდა ენერგომატარებლების დისტრიბუციისა და შესაბამისად თანხების ამოღების დონე.

- გაუმჯობესდა ბიუჯეტთან ურთიერთობა. გასული წლის შესაბამის პერიოდის მონაცემებთან შედარებით ბიუჯეტში გადახდილი თანხები 2004 წლის განმავლობაში 30%-ით გაიზარდა.

- რეორგანიზაციის შედეგად მნიშვნელოვნად ოპტიმიზირებული იქნა ენერგოსისტემის ორგანიზაციული სტრუქტურა, უფრო სრულყოფილი გახდა დარგის საკანონმდებლო ბაზა.

და ბოლოს უნდა აღინიშნოს, რომ 2004 წელი ერთადერთი წელი აღმოჩნდა ენერგეტიკის დაფინანსების ისტორიაში, როდესაც სახელმწიფო ბიუჯეტის მიერ აღებული ფინანსური ვალდებულებები სრულად შესრულდა და ენერგოსექტორის სამოქმედო პროგრამის შესაბამისად საფუძველი დაედო ამ სფეროში თანმიმდევრული სახელმწიფო პოლიტიკის გატარებას.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროსათვის 2004 წლის გეგმით გათვალისწინებული იყო დაფინანსება 47 745,1 ათასი ლარი, საიდანაც ათვისებული იქნა 50 071,3 ათასი ლარი. სოფლის მეურნეობის სამინისტროს საბიუჯეტო ხარჯები შედგება ძირითადად ორი ნაწილისაგან: სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამების ხარჯები, რომელსაც ამაგრებს ევროკომისიის სასურსათო უზრუნველყოფის პროგრამა და სამინისტროს ცენტრალური აპარატისა და საქვეუწყებო ორგანიზაციების შენახვის ხარჯები. აგრარული სექტორის ეფექტურ ფუნქციონირებაზე და განვითარებაზე დიდად არის დამოკიდებული ქვეყანაში სიღარიბის დაძლევის პრობლემა, სასურსათო უსაფრთხოება, მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

2004 წელს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამების დასაფინანსებლად გამოეყო 20 002.5 ათასი ლარი, მათ შორის:

ა) პროგრამისათვის „სურსათის უზრუნველყოფისათვის წყლის მართვა (მიწების მელიორაციის კომპლექსური განვითარება)“ გეგმით გათვალისწინებული იყო 8 240.0 ათასი ლარი. საკასო ხარჯმა შეადგინა 8 239.9 ათასი ლარი, რომელიც მიმართული იქნა:

– თვითღირებვითი სარწყავი სისტემების მოვლა-პატრონობის ღონისძიებებზე 4 588.1 ათასი ლარი, შეკეთდა და მოწესრიგდა 129 ერთეული ჰიდროტექნიკური ნაგებობა, დანალექისაგან გაიწმინდა 409 კმ სარწყავი და პირველი რიგის გამანაწილებელი არხები, მომსახურება გაეწია 106 600 ჰექტარ ფართობს და ჩატარებული იქნა 133 600 ჰექტარწყვა;

– მექანიკური მორწყვის სისტემების მოვლა-პატრონობისათვის 653.6 ათასი ლარი, შეკეთდა და ამუშავდა 35 ცალი სატუმბი სადგური, რომელიც მოემსახურა 3 000 ჰექტარ ფართობს;

– თვითღირებვითი დრენაჟის სისტემების მოვლა-პატრონობაზე 682.0 ათასი ლარი, შესრულებული იქნა 116 კილომეტრი დამშრობი წყალშემკრები და მაგისტრალური არხების წმენდა, მომსახურება გაეწია 2 000 ჰექტარ ფართობს.

– საძოვრების გაწყლოვანების მოვლა-პატრონობაზე 67.8 ათასი ლარი, მოწესრიგებული იქნა საწყულელებელი 150 ცალი, რითაც განხორციელდა 9 200 ჰექტარი ზამთრის და ზაფხულის საძოვრებზე წყლის მიწოდება.

– წყალდიდობის საწინააღმდეგო ღონისძიებებზე 1 735.8 ათასი ლარი, სამელიორაციო სისტემების და მელიორირებული ფართობის დაცვის მიზნით წყალდიდობის საწინააღმდეგო საშუალებები ჩატარდა 48 საშიშ კერაზე, აღნიშნული საშუალებების ჩატარებით ათასობით ჰექტარი ფართობი დატბორვას გადაურჩა.

– წყალსაცავების მოვლა-პატრონობის ღონისძიებებზე 512.6 ათასი ლარი, ჩატარებული იქნა მოსამზადებელი საშუალებები სიონის, თბილისის, ალგეთის, ზონკარის, ნადარბაზევის და სხვა ირიგაციულ წყალსაცავებში.

მიმდინარე წელს მოსარწყავმა ფართობმა შეადგინა 106,6 ათასი ჰექტარი, რომელიც მთლიანად იქნა მორწყული.

საირიგაციო სისტემების ფუნქციონირებას მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა წყალდიდობებმა, 2002-2003 წლის წყალდიდობის შედეგად მიყენებული ზარალის სალიკვიდაციო თანხამ, ძირითადად იმ ნაგებობების აღსადგენად, რომელთა გარეშე შეუძლებელია სამელიორაციო სისტემების ფუნქციონირება, შეადგინა 8-10 მლნ ლარი, ხოლო მიმდინარე წლის გაზაფხულ-ზაფხულში მოსული კოკისპირული წვიმებით გამოწვეული წყალდიდობების შედეგად დამატებით 25 ერთეულით გადიდა წყალდიდობის საშიში ობიექტები.

იმის გამო, რომ შეუძლებელი იყო წყალდიდობის შედეგად მწყობრიდან გამოსულ სარწყავ სისტემებში წყლის გაშვება, საჭირო შეიქნა 2004 წლის გეგმით გათვალისწინებულ ღონისძიებებში ნაწილობრივი ცვლილებების შეტანა, კერძოდ სარწყავი და დამშრობი არხების დანალექისაგან წმენდის და ჰიდროტექნიკური ნაგებობების შეკეთება და მოვლა-შენახვის ღონისძიებები შემცირებული იქნა 900,0 ათასი ლარით და აღნიშნული თანხა დამატებით იქნა მიმართული წყალდიდობების საწინააღმდეგო ღონისძიებების შესასრულებლად.

„მიწების მელიორაციის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, წყალმომხმარებელთა ორგანიზაციული გაერთიანებების – სამელიორაციო სისტემების დაფუძნების მიზნით დეპარტამენტმა ჩაატარა ხელშემწყობი ღონისძიებები და 2002-2004 წლებში სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანებებით ჩამოყალიბდა 222 სამელიორაციო ასოციაცია.

რწყვის ორგანიზებულად ჩატარებისა და მცენარემდე სარწყავი წყლის შეუფერხებლად მიწოდების მიზნით ასოციაციებს ჩაუტარდათ უფასო კონსულტაციები. მოწესრიგებული იქნა ასოციაციებისათვის სარწყავად აღებული და მიწოდებული წყლის აღრიცხვა, მოეწყო 10 ჰიდრომეტრული საგუშაგო. 2004 წელს ასოციაციებს მათი მოთხოვნის მიხედვით შეუფერხებლად მიეწოდა 87 მლნ. კმ სარწყავი წყალი.

ბ) „ეპიზოტის საწინააღმდეგო ღონისძიებების“ პროგრამისათვის გეგმით გათვალისწინებული იყო 2 900,0 ათასი ლარი, ათვისებულმა თანხამ შეადგინა 2 891,2 ათასი ლარი, აღნიშნული თანხებით განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები, კერძოდ;

– თურქულის „აო“ ვაქცინის შეძენას მოხმარდა 918,2 ათასი ლარი, აღნიშნული თანხით შეძენილი იქნა 1 482 429 დოზა ვაქცინა;

– თურქულის „აო-აზია-1“ ვაქცინის შეძენას მოხმარდა 794,4 ათასი ლარი, შეძენილი იქნა 961 712 დოზა ვაქცინა;

– ცოფის ვაქცინის შეძენას მოხმარდა 329,6 ათასი ლარი, შეძენილი იქნა 452 986 დოზა ვაქცინა;

– ცოფის ორალური ვაქცინის შეძენას მოხმარდა 80,0 ათასი ლარი, შეძენილი იქნა 50 000 დოზა ვაქცინა;

– ბრუცელოზის ვაქცინის შეძენას მოხმარდა 82,5 ათასი ლარი, შეძენილი იქნა 150 000 დოზა ვაქცინა;

– ტუბერტულინის ვაქცინის შექმნას მოხმარდა 36,0 ათასი ლარი, შექმნილი იქნა 250 000 დოზა ვაქცინა;

– მსხვილფეხა პირუტყვის ჭირის ვაქცინის შექმნას მოხმარდა 40,0 ათასი ლარი, შექმნილი იქნა 50 000 დოზა ვაქცინა;

გ) პროგრამა „მცენარეთა დაცვაზე“ გეგმით გათვალისწინებული იყო 1 157,6 ათასი ლარი, ათვისებულმა თანხამ შეადგინა 1 157,5 ათასი ლარი. აღნიშნული თანხიდან 597,0 ათასი ლარი მოხმარდა კალიებთან ბრძოლის ღონისძიებებს; 117,2 ათასი ლარით შექმნილი იქნა ინსექტიციდები სარეზერვო ფონდისთვის 5 430 ლიტრის ოდენობით, ინსექტიციდი ციტრუსების წამლობისათვის 7 865 ლიტრი – 278,6 ათასი ლარის ღირებულების, მიკრომეტეოსადგურის დასამონტაჟებელ სამუშაოებს მოხმარდა 6,0 ათასი ლარი, 560,5 ათასი ლარიდან შექმნილია შემასხურებელი ტექნიკა ტიფა 1 ცალი – 121,0 ათასი ლარის ღირებულების, მაღალი გამავლობის ავტომობილი 1 ცალი – 29,1 ათასი ლარის ღირებულების, 112,3 ათას ლარიანი გაზური ქრომატოგრაფი 1 ცალი, 36,2 ათას ლარიანი სპექტოფოტომეტრი 1 ცალი, ანალიზური სასწორი 1 ცალი – 14,6 ათას ლარიანი, მიკრომეტეოსადგური 2 ცალი – 239,4 ათასი ლარის ღირებულების.

დ) პროგრამა „ფიტოსანიტარიული კარანტინი“-სათვის გეგმით გათვალისწინებული იყო – 298,3 ათასი ლარი, საკასო ხარჯი გაწეული იქნა 298,2 ათას ლარზე. აღნიშნული თანხიდან 32,6 ათასი ლარით შექმნილია 1 500 კილოგრამი ფუმიგაციისთვის ფუმიგანტი, 9,8 ათასი ლარის შექმნილია – ფუმიგაციისათვის სპეცტანსაცმელი და აირწინაღი, შექმნილია 265,5 ათასი ლარის ლაბორატორიული მოწყობილობა და მიკროსკოპი 5 ცალი – 98,1 ათასი ლარის ღირებულების. ბიოლოგიური მიკროსკოპი 3 ცალი – 25,4 ათასი ლარის ღირებულების, საშუბლე ლუპა განათებით 4 ცალი – 36,0 ათასი ლარის ღირებულების, საშუბლე ლუპა 25 ცალი – 30,8 ათასი ლარი, მოძრავი საფუმიგაციო მანქანა 1 ცალი – 24,8 ათასი ლარის ღირებულების მაღალი გამავლობის სპეცავტომობილი 2 ცალი – 48,6 ათასი ლარის ღირებულების. ჩატარებული იქნა 49,9 ათასი ლარის ღირებულების სამუშაოები ტოქსიკოლოგიური ლაბორატორიისათვის განსათავსებელ სამუშაო ოთახებს.

გ) „სანაშენე მეცხოველეობის, მეფრინველეობისა და მეფუტკრეობის აღორძინების“ პროგრამებზე გეგმით გათვალისწინებული იყო 250,0 ათასი ლარი, ათვისებულმა თანხამ შეადგინა 249,9 ათასი ლარი, აღნიშნული თანხებით განხორციელდა მხოლოდ 4 დარგის მეძროხეობის, მეცხვარეობის, მეფუტკრეობის მეფრინველეობის დაფინანსება. აქედან სანაშენე სასელექციო სამუშაოებზე გაიხარჯა 78,6 ათასი ლარი, აღწერილია 37 080 სული მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვი, ფერმერულ და გლეხურ მეურნეობაში პირუტყვის აღწერის შედეგად გამოიყო მაღალპროდუქტიული პირუტყვი, რომლებზედაც განხორციელდება სანაშენე სასელექციო მუშაობა, სრული ბიოლოგიური ციკლის დამთავრებამდე მოწესრიგდა სანაშენე აღრიცხვიანობა მონაცემთა ბანკის მეშვეობით.

ვ) პროგრამა „საქართველოს ნიადაგების ეროზიისაგან დაცვისათვის (ჰიდროტექნიკური ნაგებობების გარდა)“ გეგმით გათვალისწინებული იყო – 80,0 ათასი

ლარი, საკასო ხარჯი გაწეული იქნა იმავე თანხაზე, აღნიშნული თანხა მოხმარდა ძირითადად ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებებს,

– აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში 24 ჰექტარ ეროზიის საწინააღმდეგო ნიადაგდაცვითი ხე-მცენარეების გაშენებას, კერძოდ: ქობულეთში - 7 ჰექტარის, ქელაში - 7 ჰექტარის და ხელვაჩაურში – 10 ჰექტარის. ობიექტების მიხედვით ერთ ჰექტარზე საშუალოდ დაირგო 1600-3000 ძირი ნერგი, ძირითადად—წაბლი, თხილი, კაკალი.

ზ). პროგრამა: „ბიცობი და მჟავე ნიადაგების ნაყოფიერების გაუმჯობესების ღონისძიებები“სათვის – გეგმით გათვალისწინებული იყო 70.0 ათასი ლარი, საკასო ხარჯი გაწეული იქნა იმავე თანხაზე. ღნიშნული თანხიდან 8.3 ათასი ლარი მოხმარდა 2000 წელს დედოფლისწყაროს რაიონში ტარიბანას ტერიტორიაზე 18.5 ჰექტარზე ჩატარებული ბიცობი ნიადაგების მელიორაციიდან დარჩენილი დავალიანების დაფარვას, ხოლო დანარჩენი თანხა მოხმარდა ლაბორატორიის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებას, მაღალმწარმო-ებლური აპარატურის, კერძოდ: ალოვანი ფოტომეტრის, ატომური ადსობციომეტრის, - მეტრების, კოლორიმეტრების, იონომეტრების, გაზოვანი ქრომატოგრაფის „ცვეტი“, თერმოსტატების, მუფელების კაპიტალური შეკეთება;

მიკრიბიოლოგიური ლაბორატორიის მოწყობა;

თ) პროგრამა „ფერმერთა (გლხთა) სწავლება-კონსულტირების სისტემის შექმნისათვის“ გეგმით გათვალისწინებული იყო 50,0 ათასი ლარი, საკასო ხარჯმა შეადგინა თითქმის იგივე თანხა, პროგრამის ფარგლებში გამოცემული იქნა ბროშურები და საჭირო ლიტერატურა, ჩაუტარდათ ლექციები პროგრესული სოფლის მეურნეობის სფეროში დასაქმებულ მუშაკებს ტექნოლოგიების დანერგვის თაობაზე, განხორციელდა ამ მიზნით ჩამოყალიბებული ტენდერის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცება.

ი) პროგრამა „ხორბლის შესყიდვა“ ადგილობრივი ხორბლის შესყიდვაზე ბიუჯეტიდან გახარჯული იქნა 195,0 ათასი ლარი.

კ) პროგრამა „მცირე და საშუალო საკონსერვო მრეწველობის წახალისების ღონისძიებებისათვის“ გათვალისწინებული იყო 300 000 ლარი ტენდერში გაიმარჯვა სააქციო საზოგადოება „გორკონმა“, რომელიც 249,8 ათასი ლარით ჩამოიტანს მანქანა-დანადგარებს, რომლის მეშვეობითაც საკონსერვო მრეწველობის წარმადობა გაიზრდება 1 500 ტონით წელიწადში. ხელშეკრულების ვადაა 2005 წლის 10 აგვისტომდეა.

ლ) პროგრამა „საკონსერვო მრეწველობის პროდუქციის წარმოებისა და ადგილობრივი თეთრი ყურძნის რეალიზაციის ხელშეწყობისათვის“ გამოყოფილი იყო 940,0 ათასი ლარი, თანხა გადაერიცხა სესხით შემდეგ ორგანიზაციებს: შპს „ჭანდარი“—150,0 ათასი ლარი, შპს „ხორსა XXI“ 150,0 ათასი ლარი, შპს „ალთა“ 70,0 ათასი ლარი, შპს „ხარება“ 100,0 ათასი ლარი, შპს „ალაზანირგ“ –100,0 ათასი ლარი, შპს „ქინძმარაული“ –60,0 ათასი ლარი, ხოლო ჩუქებით – შპს „წინანდალი –საქართველოს ღვინის საგანძური“ – 310,0 ათასი ლარი. სესხი უნდა დაბრუნდეს 1 სექტემბრისათვის.

მ) პროგრამა „ჩაი“ს დასაფინანსებლად გეგმით გათვალისწინებული იყო 4 200,0 ათასი ლარი ათვისებულმა თანხამ შეადგინა 4 085,3 ათასი ლარი. აღნიშნული თანხიდან 700,0 ათასი ლარი მოხმარდა წინა პერიოდის დავალიანებების დაფარვას. პროგრამის ფარგლებში 2004 წელს ჩატარდა ოთხი ტენდერი, მათ შორის ორი ტენდერი მიეძღვნა 6 000 ჰექტარი ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაციას.

ტენდერის პირობების თანახმად ტენდერში გამარჯვებულებს უნდა უზრუნველყოთ 6 000 ჰა ჩაის პლანტაციაში რთული სასუქის შეტანა, თითოეულ ჰექტარზე 500 კგ-ის ოდენობით.

მესამე ტენდერი მიეძღვნა ჩაის მიკროსაწარმოების მოსაწყობად საჭირო მომსახურების შესყიდვებს. ჩაის მიკროსაწარმოების მოწყობის დამთავრების ვადად განსაზღვრულია 2005 წლის 1 აპრილი.

მეოთხე ტენდერი ითვალისწინებდა 20 ტონა იოდირებული ჩაის წარმოებისათვის ხელშეწყობას. ამ მიზნით გამოყოფილი იყო 40,0 ათასი ლარი. ტენდერში მონაწილეობა მიიღო 2 ფირმამ. გამარჯვებულად გამოცხადდა შპს „ქართული ჩაის კომპანია“ (ზესტაფონის რაიონი).

პროგრამა „ვაზის უნიკალური ჯიშის ვენახების გაშენების“ დასაფინანსებლად გამოყოფილი იყო 700,0 ათასი ლარი, რომელზეც ჩატარდა ტენდერი და თანხა გადაერიცხა 31 ორგანიზაციას.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროსათვის უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელი ინვესტიციური პროექტებისათვის გეგმით გათვალისწინებული იყო 16 350,0 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა შეადგინა 19 010,1 ათასი ლარი, ამასთან უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელ ინვესტიციურ პროექტებში თანამონაწილეობისა და თანადაფინანსების ხარჯებისათვის გამოყოფილმა ასიგნებებმა შეადგინა 3 456,6 ათასი ლარი.

5.4.5 მმართველობითი ორგანოები

საქართველოს პარლამენტი 2004 წელს დამტკიცებული გეგმით გამოყოფილი ჰქონდა 12757,3 ათასი ლარი, ხოლო დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 13215,8 ათასი ლარი; საკასო ხარჯი გაწეული იქნა 13212,7 ათასი ლარის ოდენობით.

შრომის ანაზღაურების მუხლიდან განხორციელდა პარლამენტის წევრებისა და აპარატის თანამშრომელთა ხელფასების, პრემიების, საშვებულებო დახმარებების, აგრეთვე გასული წლის ერთი თვის სახელფასო დავალიანების გაცემა. ამასთან, 2004 წელს ამ მუხლში მიღებული ეკონომიის შედეგად, პარლამენტის აპარატმა შეძლო 2003 წლის ნოემბრის სახელფასო დავალიანების გასტუმრება 242,9 ათასი ლარის ოდენობით.

დამქირავებლიდან ანარიცხების მუხლში გამოყოფილი ასიგნებებიდან სოციალური უზრუნველყოფის ერთიან სახელმწიფო ფონდში გადარიცხული იქნა 1478,2 ათასი ლარი, აგრეთვე დაფარული იქნა ფონდის მიმართ 2003 წლის ნოემბრის დავალიანება თანხით 75,5 ათასი ლარი.

მივლინების მუხლში გამოყოფილი ასიგნებებიდან განხორციელდა პარლამენტიდან ქვეყნის გარეთ მივლინებული დელეგაციების, აგრეთვე პარლამენტის წევრების ფინანსური უზრუნველყოფა.

სხვა საქონელი და მომსახურების მუხლში 3858,9 ათასი ლარის ოდენობით არსებულმა დაფინანსებამ საშუალება მისცა პარლამენტს შეეძინა სხვადასხვა სახის საკანცელარიო საქონელი, რაც აუცილებელ პირობას წარმოადგენს პარლამენტის საკანონმდებლო საქმიანობისათვის. ამავე დროს ანაზღაურებული იქნა კომუნალური მომსახურების ხარჯები. დაფინანსებული იქნა სხვადასხვა ქვეყნების დელეგაციების ვიზიტები და პარლამენტში ჩატარებული ღონისძიებები.

სრულად ანაზღაურდა პარლამენტის წევრების სადეპუტატო უფლებამოსილების, ბიუროსა და ბინის ქირის თანხები 2312,9 ათასი ლარის ოდენობით.

„პარლამენტის რესტრუქტურისა და რეორგანიზაციის პროექტის“ რეალიზების მიზნით, საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში პარლამენტისათვის გამოყოფილი იქნა 190,1 ათასი ლარი, რომელიც ჩაირიცხა პროექტის ანგარიშზე. აღნიშნული თანხის ფარგლებში მიმდინარეობს პარლამენტის კომპიუტერული ტექნიკით აღჭურვა.

კაპიტალური ხარჯების მუხლში გამოყოფილი ასიგნებებიდან პარლამენტის შენობაში მიმდინარე რემონტისათვის დაიხარჯა 88,9 ათასი ლარი, განახლდა პარლამენტის ავტოპარკი, შეძენილი იქნა 743,6 ათასი ლარის ღირებულების სხვადასხვა მარკის ავტომანქანები, აგრეთვე პარლამენტის შენობაში ჩატარდა 447,6 ათასი ლარის ღირებულების კონდენცირება-ვენტილაციის სამუშაოები. შეძენილი იქნა საოფისე და კომპიუტერული ტექნიკა.

საქართველოს მთავრობის კანცელარიისათვის 2004 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით განისაზღვრა დამტკიცებული გეგმა – 3000,8 ათასი ლარით, ხოლო დაზუსტებული – 3479,6 ათასი ლარით. საკასო ხარჯმა შეადგინა 3455,5 ათასი ლარი.

მუშა-მოსამსახურეთა შრომის ანაზღაურებაზე ხელფასის სახით გაიხარჯა 836,6 ათასი ლარი.

დამქირავებლიდან ანარიცხებზე – 259,3 ათასი ლარი.

მივლინებებზე – 460,8 ათასი ლარი.

სხვა საქონელსა და მომსახურებაზე გაიხარჯა 936,2 ათასი ლარი.

კაპიტალური ხარჯების მუხლში გამოყოფილი 963,0 ათასი ლარიდან 695,0 ათასი ლარი გამოყენებული იქნა მანქანა-მოცვობილობების, სატრანსპორტო საშუალებებისა და ინვენტარის შესაძენად; ხოლო 268,0 ათასი ლარი კი მოხმარდა შენობის მე-X და მე-XII სართულების სამუშაო ოთახების კაპიტალურ შეკეთებას.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემას ქვეყნის საფინანსო სისტემის მართვისა და საფინანსო-საბიუჯეტო პოლიტიკის რეგულირების ღონისძიებათა, ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკის და საქართველოს კანონმდებლობით დაკისრებული სხვა ფუნქციების შესასრულებლად ბიუჯეტით დაუმტკიცდა 52.682.1 ათასი ლარი. დაზუსტებულმა გეგმამ 53277,1 ათასი ლარი შეადგინა, ხოლო გაწეული იყო საკასო ხარჯი 52152,0 ათასი ლარის ოდენობით.

სისტემის სტრუქტურული ოპტიმიზაციის მიზნით განხორციელდა რეორგანიზაცია ფინანსთა სამინისტროს ცენტრალურ აპარატში, საბაჟო დეპარტამენტში, საგადასახადო დეპარტამენტში, სახაზინო სამსახურში, გენერალურ ინსპექციაში. გაუქმდა ძვირფასი ლითონების და ძვირფასი ქვების ზედამხედველობის დეპარტამენტი, საგადასახადო დეპარტამენტს დაექვემდებარა აქციზური საქონლის მონიტორინგის ბიურო.

საანგარიშო პერიოდში სისტემაში შეიქმნა სპეციალური სამართალდაცვის ორგანო – ფინანსური პოლიცია, რომელიც თავისი კომპეტენციის ფარგლებში ახორციელებს ეკონომიკური დანაშაულის სფეროში ოპერატიულ - საძიებო საქმიანობას, მოკვლევასა და წინააღმდეგობას და სხვა ფუნქციებს.

2004 წელს გაიზარდა ფინანსთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა შრომის ანაზღაურება, რომელიც ხორციელდებოდა პრემირების სახით. აგრეთვე საანგარიშო პერიოდში სამინისტროს სისტემაში დაიფარა 2003 წლის მიუღებელი სახელფასო დავალიანება. ამ დანიშნულებით შრომის ანაზღაურებაზე საკასო ხარჯმა შეადგინა 22751,9 ათასი ლარი, ხოლო დამქირავებლიდან ანარიცხებზე – 7066, 6 ათასი ლარი.

სამინისტროს ნორმალური ფუნქციონირებისათვის ასევე გაწეული იყო სხვა საქონელსა და მომსახურებაზე 11841,1 ათასი ლარი, აქედან ოფისის ხარჯებზე – 6016,8 ათასი ლარი, კომუნალურ ხარჯებზე – 2315,1 ათასი ლარი, სატრანსპორტო ხარჯებზე – 2523,5 ათასი ლარი. ოფისის ხარჯებიდან გაწეული იქნა ხარჯები აქციზური მარკების, მკაცრი აღრიცხვის ბლანკების დასამზადებლად.

გაწეული კაპიტალური ხარჯებით შეძენილ იქნა კომპიუტერული ტექნიკა, ჩატარდა შენობა-ნაგებობების კაპიტალური შეკეთება, ნაწილობრივ განახლდა სისტემის ავტოპარკი.

განხორციელდა საბაჟო დეპარტამენტისათვის სპეციალური ტექნიკის შეძენა (რენდგენოაპარატები, მეტალოდეტექტორები და სხვა), საბაჟო-გამშვებ პუნქტებზე დამონტაჟებული იქნა მძიმეწონიანი სატრანსპორტო საშუალებების ასაწონი მოწყობილობები. აღნიშნულის განხორციელება შესაძლებელი გახდა სამინისტროს სისტემაში ხარჯების ცენტრალიზაციით დაზოგვით თანხებით.

2004 წელს ფინანსთა სამინისტროს ცენტრალური აპარატის საკასო ხარჯმა შეადგინა 25498,5 ათასი ლარი, საგადასახადო დეპარტამენტის – 11529,2 ათასი ლარი, საბაჟო დეპარტამენტის – 8708,2 ათასი ლარი, სახაზინო სამსახურის – 1775,3 ათასი ლარი, ფინანსური პოლიციის – 3678,3 ათასი ლარი.

2004 წელს სამინისტროს სასწავლო ცენტრში აიმაღლეს კვალიფიკაცია ფინანსთა სამინისტროს სისტემის მოხელეებმა, რიგ საკითხებზე ჩატარდა ტრენინგები.

საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 3 დეკემბრის №561 ბრძანებულების საფუძველზე შეიქმნა ფონდი „ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს“, რომლის სახელმწიფო კონტროლს ახორციელებს ფინანსთა სამინისტრო.

საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატის დამტკიცებული გეგმა 2004 წელს განისაზღვრა 1047,3 ათასი ლარით, ხოლო დაზუსტებული – 1099,9 ათასი ლარით. საკასო ხარჯმა შეადგინა 1098,2 ათასი ლარი.

საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი არის განსაკუთრებული მნიშვნელობის, სრულიად საიდუმლო და საიდუმლო ინფორმაციაზე მომუშავე განსაკუთრებული მნიშვნელობის რეჟიმის დაწესებულება. აპარატის ძირითადი ამოცანაა „ეროვნული უშიშროების საბჭოს შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად ხელი შეუწყოს საქართველოს პრეზიდენტის საქმიანობასა და ეროვნული უშიშროების საბჭოს მუშაობას, აგრეთვე ქვეყნის უსაფრთხოების სფეროში უმაღლესი პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღების პროცესის კოორდინაციასა და მიღებული გადაწყვეტილებების აღსრულების კონტროლს. ამ მიზნით აპარატი კოორდინაციასა და ორგანიზებას უწევს სახელმწიფო სტრატეგიის შემუშავებას თავდაცვის, უშიშროების, სამართალდაცვის, კორუფციასთან ბრძოლის, საგარეო პოლიტიკისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სხვა სფეროებში.

„საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატის დებულებისა და საშტატო განრიგის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 25 ივნისის №235 ბრძანებულებით განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად, დღის წესრიგში დადგა აპარატის წინაშე მდგომი თვისობრივად ახალი ამოცანების განსაზღვრა. შესაბამისად, მნიშვნელოვნად გაიზარდა აპარატის პასუხისმგებლობა საქართველოს პრეზიდენტისა და ეროვნული უშიშროების საბჭოს წინაშე.

ვინაიდან ზემოაღნიშნული ბრძანებულებით დამტკიცებული დებულება აღარ ითვალისწინებდა აპარატში თავდაცვის, შინაგან საქმეთა და სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროების, ასევე სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურისა და საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტის მოსამსახურეთა დანიშვნას ამავე უწყების კადრში დატოვებით, შესაბამისად ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატში სამსახური გახდა საჯარო სამსახური.

საგარეო საქმეთა სამინისტროსთვის 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით დამტკიცებულმა გეგმამ შეადგინა 33097,0 ათასი ლარი, დაზუსტებულმა – 36974,5 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯებმა შეადგინა 36959,4 ათასი ლარი.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ საანგარიშო პერიოდში განახორციელა შემდეგი ღონისძიებები. კერძოდ:

– გატარებული რეფორმების შედეგად სამინისტროს ცენტრალურ აპარატსა და საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიურ დაწესებულებებში საკადრო ოპტიმიზაციის პირობებში შესაძლებელი გახდა ცენტრალური აპარატის მუშაკთა შრომის ანაზღაურების გაზრდა და სოციალური პირობების გაუმჯობესება. დაფარულ იქნა 2003 წლის ნოემბერ-დეკემბრის სახელფასო დავალიანებები, რაზეც მიიმართა 242,7 ათასი ლარი;

– საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 14 ივნისის №225 ბრძანებულების „საქართველოს ზოგიერთი დიპლომატიური წარმომადგენლობების შექმნისა და რეორგანიზაციის შესახებ“ საფუძველზე, საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობების რიცხვი 8 ერთეულით გაიზარდა, რომელთა დასაფინანსებლად სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დამატებითი სახსრები არ გამოყოფილა. მათი შენახვის ხარჯების სიმცირის გამო ახალი დიპლომატიური დაწესებულებების ამოქმედება ძირითადად განხორციელდა 2004 წლის ბოლოს.

დაფარულ იქნა საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური დაწესებულებების 2003 წლამდე წარმოქმნილი კრედიტორული დავალიანებები, რაზეც მიიმართა 5.445,8 ათასი ლარი.

მთლიანობაში საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური დაწესებულებების დაფინანსებაზე გამოყოფილი იყო 27.037,9 ათასი ლარი.

გარდა ამისა, დაფარულ იქნა „გაერო“-ს მიმართ საქართველოს დავალიანება საწევრო ანარიცხების სახით, რითაც აღდგენილ იქნა ხმის დაკარგული უფლება.

გადახდილი იქნა მიმდინარე საწევრო გადასახდელები 273,0 ათასი ლარის ოდენობით ევროპის საბჭოს წინაშე.

სრულად დაიფარა 2004 წლის დავალიანება შ ჩ-ის მიმართ 18,0 ათასი ლარის ოდენობით.

2004 წელს გადახდილია აგრეთვე აშშ-ში საქართველოს ლობისტის ხარჯები.

გამართული იქნა შავი ზღვის ეკონომიკური თანამშრომლობის ორგანიზაციის (შ ჩ) საგარეო საქმეთა მინისტრთა საბჭოს შეხვედრა.

უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით შესაძლებელი გახდა სამინისტროს მიწისძვრით დაზიანებული შენობის აღდგენითი სამუშაოების განხორციელება, კომპიუტერული და ორგტექნიკის შეძენა.

საქართველოს საელჩოს შვეიცარიაში დახმარება გაუწია შვეიცარიის განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტომ.

საანგარიშო წელს საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობების ხელმძღვანელების ძალისხმევით ქვეყნაში მიღებულმა დახმარებებმა შეადგინა 13,4 მლნ. ევრო და 166,5 მლნ. აშშ დოლარი.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, 2004 წელს საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროში მიერ ქვეყნის გარეთ მობილიზებული სახსრების ხარჯვა ხორციელდებოდა საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 6 მარტის №82 ბრძანებულების შესაბამისად, 2004 წლის ბიუჯეტის კანონით დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში. აღნიშნული სახსრებიდან მიღებულმა შემოსავალმა შეადგინა 9.438 ათასი ლარი,

2004 წლის განმავლობაში საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ გრანტის სახით მიღებული იქნა 608,8 ათასი ლარი.

საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის აპარატების 2004 წლის დამტკიცებულმა გეგმამ შეადგინა 564,6 ათასი ლარი, დაზუსტებულმა - 1,124,9 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა კი - 1,083,6 ათასი ლარი. გაწეული ხარჯები გამოყენებულ იქნა ისეთი ფუნქციების და მიზნების განხორციელებისათვის, როგორცაა სახელმწიფო ინტერესებისა და კანონიერების დაცვა, მართლწესრიგის განმტკიცება, ტერიტორიული ორგანოებისა და სამსახურების კოორდინაცია, რეგიონებში ეკონომიკური ინფრასტრუქტურის ჩამოყალიბება-განვითარება და ა.შ.

სახელმწიფო რწმუნებულების უმეტეს აპარატებში ნაწილობრივ დაფარულ იქნა წინა პერიოდის სახელფასო დავალიანებები.

გარდა ამისა წლის განმავლობაში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის აპარატს 2004-2005 წლების ზამთრის პერიოდისათვის მოსახლეობის სურსათითა და პირველადი მოთხოვნილების საქონლით მომარაგებისთვის საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 15 სექტემბრის №834 და 6 ოქტომბრის №887 განკარგულებები პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდიდან გამოეყო 506.0 ათასი ლარი.

საქართველოს კონტროლის პალატის 2004 წლის დამტკიცებული გეგმა განისაზღვრა 2.697,8 ათასი ლარის ოდენობით, დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 2.812,3 ათასი ლარი, ხოლო საკასო ხარჯმა 2.783,1 ათასი ლარი.

საქართველოს კონტროლის პალატამ 2004 წლისთვის გამოყოფილი ასიგნებებიდან უზრუნველყო კრედიტორული დავალიანების შემცირება 301.2 ათასი ლარით. შემცირებული იქნა ანგარიშვალდებულ პირთა, მივლინების, სოციალური უზრუნველყოფის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის მიმართ კრედიტორული დავალიანებები. დაიფარა 2003 წლის დეკემბრის დამქირავებლიდან ანარიცხების და ნაწილობრივ გასული წლების დავალიანებები.

5.5 სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი

სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის შემოსავლებისა და ხარჯების დაზუსტებული მონაცემები „საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო

ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8 დანართით საქართველოს განსაზღვრულია 448 127,0 ათასი ლარით.

საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის შემოსავლები

საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის 2004 წლის საერთო შემოსავლების გეგმა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ დაზუსტებული განწერის შესაბამისად განისაზღვრა 448 127,0 ათასი ლარით. აქედან, სოციალური დაზღვევის გადასახადის ოდენობა განისაზღვრა 388 000,0 ათასი ლარით, საქართველოს ცენტრალური ბიუჯეტიდან გადმოსაცემი ტრანსფერი დაიგეგმა 49 977,0 ათასი ლარით, მ.შ. ტრანსფერი უმწეოთა სოციალურ (ოჯახების) დახმარებაზე - 18 000,0 ათასი ლარით, ხოლო გადაუდებელი და ამბულატორიული სამედიცინო დახმარების პროგრამების განხორციელებისათვის საქართველოს ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან გადმოსაცემი თანხები განისაზღვრა 10 150,0 ათასი ლარით.

აღნიშნული საგეგმო მაჩვენებლების პირობებში 2004 წელს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის შემოსავლების სახით სულ მობილიზებულ იქნა 459 055,6 ათასი ლარი (102,0%, ანუ 2004 წლის დაზუსტებულ გეგმაზე 10 928,6 ათასი ლარით მეტი). აქედან:

– 2004 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის სახაზინო ანგარიშზე არსებული ნაშთის ოდენობამ შეადგინა 5 396,9 ათასი ლარი.

– სოციალური დაზღვევის გადასახადების სახით 2004 წელს ფონდის სახაზინო ანგარიშზე მიღებულ იქნა 396 107,1 ათასი ლარი (102%, ანუ წლიურ საგეგმო მონაცემებზე 8 107,1 ათასი ლარით მეტი).

– ცენტრალური ბიუჯეტიდან საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში ტრანსფერის სახით მიღებულ იქნა 41 977,0 ათასი ლარი (84%, ანუ წლიურ საგეგმო მოცულობაზე 8 000,0 ათასი ლარით ნაკლები). მათ შორის, ტრანსფერმა უმწეოთა სოციალურ (ოჯახების) დახმარებაზე შეადგინა 10 000,0 ათასი ლარი. ამასთან, ცენტრალური ბიუჯეტიდან მიმდინარე წელს ჩარიცხული ტრანსფერიდან 4 357,7 ათასი ლარი მიღებულია საქართველოს პრეზიდენტის 2003 წლის 26 დეკემბრის №1664 განკარგულების შესაბამისად, აშშ-ს მთავრობის მიერ საქართველოს მთავრობისადმი გრანტის სახით გადმოცემული ხორბლის მონეტიზაციით მიღებული სახსრებიდან.

– რაც შეეხება, გადაუდებელი და ამბულატორიული სამედიცინო დახმარების პროგრამების განხორციელებისათვის საქართველოს ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან გადმოსაცემ თანხებს, 2004 წელს მიღებულია 15 409,1 ათასი ლარი, ანუ 2004 წლის გეგმური პარამეტრის 152,0 %.

არასაგადასახადო შემოსავლები

2005 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფონდის სახაზინო ანგარიშზე არასაგადასახადო შემოსავლების სახით დარჩა 165,5 ათასი ლარი. მ.შ: წინა წლის პენსიის სახით მობრუნებულმა თანხამ შეადგინა 1,1 ათასი ლარი, 25,5 ათასი ლარი არის 01.01.2004წ. მდგომარეობით ეროვნულ ბანკში არსებულ ფონდის ანგარიშზე არსებული ნაშთი, 116,3 ათასი ლარი მიღებული იქნა ს.ს. „ინტელექტბანკიდან“ მასზე დარიცხული საჯარიმო თანხის სახით, ხოლო 22,6 ათასი ლარი ხაზინის მიერ აღრიცხულია გაურკვეველ შემოსავლად, რომელიც ფონდის ხარჯების ანგარიშზე განთავსებულ იქნა ბიუჯეტის შემოსულობების ერთიანი ანგარიშის გაუვლელად.

ამრიგად, 2004 წელს მობილიზებული შემოსავლების სტრუქტურა (1 იანვრისათვის არსებული ნაშთის გამოკლებით) გამოიყურება შემდეგი სახით: სოციალური დაზღვევის გადასახადზე მოდის – 87,31%, საქართველოს ცენტრალური ბიუჯეტის ტრანსფერზე – 9,25%, გადაუდებელი და ამბულატორიული სამედიცინო დახმარების პროგრამების განხორციელებისათვის საქართველოს ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან ჩარიცხულ თანხებზე – 3,4%, არასაგადასახადო შემოსავლებზე – 0,04%.

ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის შემოსავლებში ნაჩვენებია 2004 წლის 31 დეკემბრის შემოსავლები, რომელიც ფონდის ხარჯების ანგარიშზე არ განთავსებულა და აისახა ბიუჯეტის გარდამავალ ნაშთად. ასევე შემოსავლებისა და ხარჯების ნაწილში ჩართული არ არის აჭარის ა/რ-ის სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის შემოსავლები და ხარჯები, რომლებმაც წინასწარი ინფორმაციით შეადგინა 6 067,1 ათასი ლარი.

საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის ხარჯები

1. სოციალური დაცვის პროგრამები

სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის სოციალური დაცვის პროგრამების კუთხით ხარჯების ერთ-ერთი ძირითადი მიმართულებაა საპენსიო ხარჯები. ამ კუთხით 2004 წელი იყო შემობრუნების წელი. სახელმწიფომ 2004 წელს საპენსიო ხარჯების დაფარვისათვის მიმართა მნიშვნელოვანი სახსრები. საბოლოოდ მოიხსნა დღის წესრიგიდან პენსიების დარიგების დავიანების თემა, რაც მუდმივად პოლიტიკური და სოციალური დაძაბულობის მიზეზი ხდებოდა. კერძოდ, 2004 წელს ამ მხრივ მიღწეულ იქნა სტაბილური დაფინანსების გრაფიკი. ყოველი მიმდინარე თვის საპენსიო თანხების დაფინანსება ფონდის მიერ იწყებოდა იმავე თვის 15 რიცხვიდან და სრულდებოდა იმავე თვის 20-25 რიცხვამდე. ხოლო მომსახურე კომერციული ბანკებისა და ფოსტის განყოფილებების მიერ პენსიონერებზე საპენსიო თანხების გაცემა იწყებოდა 20 რიცხვიდან და ძირითადი თანხების გაცემა სრულდებოდა იმავე თვის ბოლომდე. პენსიების გაცემის ამ გრაფიკმა უკვე სტაბილური ხასიათი მიიღო და მომავალშიც ასე გაგრძელდება. ამასთან, აღსანიშნავია, რომ 2004 წლის აგვისტოდან ფონდის მიერ

დაწყებული იქნა პენსიონერთა საყოველთაო რეგისტრაცია, რაც ემსახურებოდა საპენსიო სიების დაზუსტებას.

მთლიანობაში, 2004 წელს ფონდის მიერ თითქმის სრულად დაიფარა 2004 წლის მიმდინარე პენსიები. ამ მიმართულებით 2004 წელს ფონდის მიერ საბალანსო მონაცემებით 893 904 პენსიონერზე სახაზინო ანგარიშიდან გადარიცხული თანხების მოცულობამ შეადგინა 303 748,3 ათასი ლარი. მათ შორის:

– ძალოვანი სტრუქტურების 26 956 პენსიონერის პენსიებზე მიიმართა 29 433,7 ათასი ლარი;

– შრომითი მოვალეობის შესრულებისას მუშაკის ჯანმრთელობისათვის მიყენებული ზიანის ასანაზღაურებლად 1 116 რეგრესული პენსიონერის პენსიებისათვის მიიმართა 1 490,5 ათასი ლარი;

– სხვა დანარჩენი პენსიების კუთხით 865 832 პენსიონერის (მ.შ. საქართველოს პარლამენტის 520 ყოფილი წევრის, საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას ქვრივის მანანა არჩვაძე–გამსახურდიას, 21 უზენაესი სასამართლოს და 2 საკონსტიტუციო სასამართლოს ყოფილი მოსამართლის) პენსიებზე მიიმართა 184 834,8 ათასი ლარი;

– პენსიების გაცემაში წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დასაფარავად მიიმართა 87 989,3 ათასი ლარი, საიდანაც სასამართლო გადაწყვეტილებების ხარჯებმა შეადგინა 4 010,6 ათასი ლარი („საბიუჯეტო ორგანიზაციებისათვის, სასამართლო გადაწყვეტილებებით დაკისრებული თანხების გასტუმრების ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2004 წლის 2 ივლისის №62 განკარგულება). ამ მხრივ დიდი როლი შეასრულა „პენსიონერების მიმართ ბოლო წლებში დაგროვებულ საპენსიო დავალიანებათა ეტაპობრივი დაფარვისა და მოსახლეობის სოციალური დაცვის დამატებით ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2004 წლის 19 აპრილის №26 დადგენილებამ, რომლითაც საპენსიო დავალიანებათა ეტაპობრივად დაფარვის მიზნით 2004 წლის აპრილიდან არამომუშავე 14 ლარის მიმღებ პენსიონერებს დაუწესდათ დანამატი 3 ლარის, ხოლო მაისიდან – 4 ლარის ოდენობით. ასევე, მოსახლეობის სოციალური დაცვის დამატებით ღონისძიებათა განსახორციელებლად ამავე ოდენობის დანამატი დაუწესდათ იმ არამომუშავე 14 ლარის მიმღებ პენსიონერებს, რომელთა მიმართაც არ არსებობს საპენსიო დავალიანება. ასევე, „პენსიონერთა მიმართ ბოლო წლებში დაგროვებულ საპენსიო დავალიანებათა ეტაპობრივი დაფარვისა და მოსახლეობის სოციალური დაცვის დამატებით ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2004 წლის 25 ივნისის № 52 დადგენილებით 2004 წლის ივლისიდან იმ არამომუშავე 14 ლარის მიმღებ პენსიონერებს, რომლებსაც გააჩნდათ ერთ თვეზე მეტი საპენსიო დავალიანება, დავალიანებათა დაფარვის ანგარიშში დანამატი გაეზარდათ კიდევ 2 ლარით.

მთლიანობაში, საქართველოს მთავრობის ზემოაღნიშნული დადგენილებების შესაბამისად, საპენსიო დავალიანების დაფარვისათვის, 2004 წლის განმავლობაში საპენსიო დანამატის გაცემაზე მიიმართა 24 303,2 ათასი ლარი.

საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 26 აპრილის №348 განკარგულების შესაბამისად, ასევე, გასტუმრებული იქნა საპენსიო დავალიანების მნიშვნელოვანი ნაწილი. კერძოდ, გ. ჯოხთაბერიძისათვის ჩამორთმეული თანხიდან დაფარული იქნა 2003 წლის ერთი თვის საპენსიო დავალიანება. აღნიშნული განკარგულების შესრულებისათვის საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის ანგარიშზე ჩარიცხული იქნა 16 მლნ ლარის ოდენობის ტრანსფერი. აღნიშნული თანხით გასტუმრებულ იქნა რეგრესული პენსიების 2003 წლის დეკემბრის, ძალოვანი სტრუქტურების პენსიების 2003 წლის ნოემბრის, ყოფილ პარლამენტართა 2003 წლის ივლისის, სხვა დანარჩენი კატეგორიის პენსიონერთა ერთ თვის საპენსიო დავალიანება და სხვა დანარჩენი საპენსიო დავალიანებები.

ასევე, „ცხინვალის, ჯავის, ყორნისისა და ახალგორის რაიონების მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფის გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 13 ივნისის №504 განკარგულების, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2004 წლის 10 ივნისის №122 და 2004 წლის 28 ივნისის №145-თ ბრძანებების საფუძველზე სრულად დაიფარა დიდი და პატარა ლიახვის ხეობებში შემავალი სოფლების, ქარელის რაიონის კონფლიქტის ზონის და ყოფილი ყორნისის რაიონის, ახალგორის რაიონის კონფლიქტის ზონის მოსაზღვრე ოსურ სოფლებში არსებული საპენსიო დავალიანებები. ასევე, საქართველოს ხელისუფლების მიერ არაკონტროლირებად ტერიტორიაზე ოსურენოვანი მოსახლეობის პენსიონერთათვის პენსიების გაცემა განხორციელდა გამარტივებული წესით (35,4 ათასი ლარის ოდენობით), რამაც მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა ოსურ მოსახლეობაში საქართველოს ხელისუფლების მიმართ ნდობის აღდგენის საქმეში. საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის მხრიდან კონფლიქტის ზონაში არაკონტროლირებად ტერიტორიაზე კვლავაც გრძელდება პენსიების დარიგების პროცესი.

ამრიგად, ფონდის მიერ სრულად დაიფარა 2003-2004 წლებში გარდაცვლილ პენსიონერთა, მესტიის რაიონის, ცხინვალის რეგიონისა და კონფლიქტის ზონის მიმდებარე სოფლების პენსიონერთა, მარჩენალგარდაცვლილთა, ქვეყნის ფარგლებს გარეთ მუდმივად საცხოვრებლად გადასულ პენსიონერთა წინა პერიოდის საპენსიო დავალიანებები, ძალოვანი სტრუქტურების პენსიონერთა 2003 წლის ნოემბერ-დეკემბრის თვეების, რეგრესულ პენსიონერთა 2003 წლის დეკემბრის, გარდაცვლილ რეგრესულ პენსიონერთა, აგრეთვე ყველა კატეგორიის პენსიონერთა წინა პერიოდის სამი თვის დავალიანებები. ამასთან, 2004 წლის ბოლოს დამატებით ერთი თვის საპენსიო დავალიანება დაიფარა იმერეთის რეგიონში.

დახმარებები დროებით შრომისუუნარობასთან დაკავშირებით - აღნიშნული პროგრამის ხაზით 2004 წელს გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 3 326,7 ათასი ლარი;

უმწეოთა სოციალური (საოჯახო) დახმარება – სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გასაწევი ხარჯებისათვის მიიძღრათა 17 990,8 ათასი ლარი. აღნიშნულ დახმარებას 2004 წლის მანძილზე ღებულობდა მარტოხელა არამომუშავე პენსიონერთა 35 391

ერთსულიანი ოჯახი, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე, არამომუშავე, პირველი ჯგუფის ინვალიდი უსინათლო 7 494 პირი, 18 წლამდე ასაკის, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე 8 610 ბავშვი, დედ-მამით ობოლი 1 167 ბავშვი, არამომუშავე პენსიონერთა ორი და მეტსულიანი 7 043 ოჯახი, 96 მრავალშვილიანი ოჯახი, რომელთაც ჰყავთ 7 და მეტი 18 წლამდე ასაკის ბავშვი.

9 აპრილს დაღუპულ პირთა ოჯახების დახმარება გაიცა 21 მიმღებზე და შეადგინა 22 195,0 ლარი.

2. ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამები

ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების დაფინანსებაზე 2004 წელს გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 92 560,7 ათასი ლარი. აღნიშნული ხარჯებით სრულად არის დაფარული ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების ხაზით 12 თვის შესრულებული სამუშაოები. კერძოდ, საანგარიშო პერიოდში სრულად დაფინანსდა ჯანდაცვის პროგრამების ხაზით სოციალური დაზღვევის ერთიან სახელმწიფო ფონდში სამედიცინო დაწესებულებების მიერ წარმოდგენილი 2003 წლის დეკემბრის და 2004 წლის იანვარ-ნოემბრის შესრულებული სამუშაოები.

მოსახლეობის ამბულატორიული დახმარების სახელმწიფო პროგრამების ხაზით 2004 წელს გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 14 245,8 ათასი ლარი. მათ შორის:

– მოსახლეობის ამბულატორიული დახმარების (მათ შორის მაღალმთიანი რეგიონების მოსახლეობის) კომპონენტზე გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 11 056,2 ათასი ლარი. აღნიშნული კომპონენტის ფარგლებში 2004 წლის მანძილზე დაფიქსირებულია ამბულატორიული დახმარების 3 409 690 შემთხვევა, აქედან ქ. თბილისსა და ქ. ბათუმში დაფიქსირებულია 0–დან 3 წლამდე ბავშვთა 519 080 ამბულატორიული დახმარების შემთხვევა;

– სპეციალიზებული ამბულატორიული დახმარების კომპონენტზე (მ.შ. ფთიზიატრიული, ფსიქიატრიული, ონკოლოგიური და ორსულთა პატრონაჟი) 2004 წელს გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 2 754,9 ათასი ლარი. ორსულთა პატრონაჟის ქვეკომპონენტით ამბულატორიული მომსახურება ჩაუტარდა 47 524 დაზღვეულს. ამ კუთხით ამბულატორიაში ვიზიტების რაოდენობამ შეადგინა 143 593. ფთიზიატრიული დახმარების ქვეკომპონენტით დაფიქსირებულია 66 699 ამბულატორიული ვიზიტი, ფსიქიატრიული დახმარების ქვეკომპონენტით – 153 025 ვიზიტი;

– შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სტომატოლოგიური მომსახურების კომპონენტზე (მ.შ. დევნილთა სტომატოლოგიური მომსახურება – 40,0 ათასი ლარი) 2004 წელს გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 350,9 ათასი ლარი. აღნიშნული ქვეკომპონენტით დაფიქსირებულია გამოკვლევების 84 267 შემთხვევა, პაციენტის ვიზიტი ექიმთან - 1 429, ექიმის ვიზიტი პაციენტთან ბინაზე – 1 240, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სამედიცინო ექსპერტიზის 2 069 და სტომატოლოგიური მკურნალობის 8 636 შემთხვევა;

– საქართველოს სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმების კომპონენტზე 2004 წელს გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 83,8 ათასი

ლარი. აღნიშნული კომპონენტის ფარგლებში დაფიქსირებულია წვევამდელთა სამედიცინო შემოწმების 8 616 შემთხვევა.

მოსახლეობის სტაციონარული დახმარების სახელმწიფო პროგრამების ხაზით 2004 წელს გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 54 393,9 ათასი ლარი. მათ შორის:

– ფსიქიატრიული დახმარების კომპონენტის ხაზით გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 2 511,3 ათასი ლარი. ამ კომპონენტით საანგარიშო პერიოდში გატარებულია 387 190 საწოლდღე;

– ფთიზიატრიული დახმარების კომპონენტის ხაზით გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 2 351,4 ათასი ლარი. ამ კომპონენტით საანგარიშო პერიოდში დაფიქსირებულია: 15 256 საწოლდღე სტაციონარში, ბავშვთა ტუბერკულოზის 845 შემთხვევა, აგრეთვე ქირურგიული მკურნალობის 150 და პირველადი დახმარების 510 შემთხვევა. სუპერვიზიის პროგრამით დაფიქსირებულია 309 შემთხვევა, თ – ის მედიის პაციენტთან ვიზიტის 96 236 შემთხვევა, რეფერენს კონტროლი ჩაუტარდა 2 211 პაციენტს;

– სამეანო დახმარების კომპონენტის ხაზით გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 8 025,3 ათასი ლარი. საანგარიშო პერიოდში იმშობიარა სულ 42 058 ორსულმა, გარდა ამისა დაფიქსირებულია 36460 ფიზიოლოგიური ახალშობილის მოვლისა და მკვრადშობადობის 396 შემთხვევა, აგრეთვე ლოგინობის ხანის სეფსისის 59 შემთხვევა. კონსერვატიული მკურნალობა ჩაუტარდა 5 258 ქალს;

– ბავშვთა (0–3 წლამდე) სამედიცინო დახმარების კომპონენტის ხაზით გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 5 201,9 ათასი ლარი. აღნიშნული კომპონენტის ფარგლებში დაფიქსირებულია 26 745 სტაციონარული შემთხვევა;

– უმწეოთა დამატებითი სამედიცინო დახმარების კომპონენტის (სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის უმწეოთა პოლისების მქონე პაციენტების) ხაზით გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 2 421,1 ათასი ლარი. საანგარიშო პერიოდში დაფიქსირებულია უმწეოთა სამედიცინო მომსახურების 9 058 შემთხვევა. ასევე, ცხინვალის მხარეში სამედიცინო მომსახურება ჩაუტარდა 613 ორსულს და სტაციონარული დახმარება გაეწია 451 პაციენტს;

– ინფექციურ დაავადებათა მკურნალობის ხაზით გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 1 700,0 ათასი ლარი. აღნიშნული კომპონენტით დაფიქსირებულია მომსახურების 9 459 სადაზღვევო შემთხვევა. აქედან, ინფექციური დაავადების – 9 052 და შიდსის 407 შემთხვევა;

– ონკოლოგიურ დაავადებათა დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის კომპონენტის ხაზით გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 2 429,6 ათასი ლარი. აღნიშნული კომპონენტით დაფიქსირებულია 30 033 სადაზღვევო შემთხვევა, ამბულატორიული მომსახურება ჩაუტარდა 25 471, ხოლო სტაციონარული – 4 562 პაციენტს;

– ორგანოთა და ქსოვილთა ტრანსპლანტაციისა და დიალიზის კომპონენტის ხაზით გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 4 665,9 ათასი ლარი. აღნიშნული კომპონენტის ფარგლებში ჩატარდა დიალიზის 44 856 სეანსი და დაფიქსირებულია თირკმლის გადანერგვის 6 შემთხვევა;

– რესურსტევსდი, მაღალტექნოლოგიური სამედიცინო მომსახურების პროგრამაზე გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 5 250,0 ათასი ლარი. აღნიშნული მომსახურება ჩაუტარდა 1 458 პაციენტს, მ.შ. დაფიქსირებულია ბავშვთა კარდიოქირურგიული დახმარების 244, მოზრდილთა კარდიოქირურგიული დახმარების – 1 097 და მენჯ-ბარდაყის ოსტეოართროზი-კოკსართროზის ოპერაციული მკურნალობის 117 შემთხვევა;

– რეფერალური დახმარების კომპონენტის (მეანობა, ნეონატოლოგია, ურგენტული, რეფერალური) ხაზით გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 1 470,4 ათასი ლარი. აღნიშნული კომპონენტით დაფიქსირებულია 3 437 გამოძახება, 56 ოპერაცია, პათოლოგიურ ახალშობილთა მკურნალობის – 385 შემთხვევა, პათოლოგიური მშობიარობის – 344, მკვრადშობადობის – 26, კონსერვატი-ული მკურნალობის – 220 და გადაუდებელი სტაციონარული დახმარების – 420 შემთხვევა;

– მოსახლეობის ურგენტული მომსახურების პროგრამაზე (ანტირაბიული საშუალებების გამოკლებით) გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 8 437,5 ათასი ლარი. საანგარიშო პერიოდში დაფიქსირებულია გადაუდებელი სტაციონარული დახმარების 38 800 შემთხვევა, სასწრაფო სამედიცინო დახმარების 76 927 შემთხვევა, ჰემოდიალიზის ქვეკომპონენტით დაფიქსირებულია 1 959 სეანსი და ანტირაბიული მომსახურების – 23 212 შემთხვევა;

– სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის დამატებითი სამედიცინო მომსახურების პროგრამით – 7 353 ბენეფიციარზე გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 9 456,9 ათასი ლარი;

– სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა დამატებითი სამედიცინო გამოკვლევის კომპონენტის ხაზით გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 96,1 ლარი. აღნიშნული კომპონენტის ფარგლებში ჩატარებულია 2 591 გამოკვლევა;

– მშობელთა მზრუნველობას მოკლებული ბავშვების და აგრეთვე იმ ბავშვების სამედიცინო დახმარების კომპონენტზე, რომლებიც საჭიროებენ მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას, გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 298,2 ათასი ლარი. აღნიშნული კომპონენტის ფარგლებში დაფიქსირებულია მკურნალობის 8 267 შემთხვევა;

– საგანგებო სიტუაციებში დაზარალებულ მოქალაქეთა სამედიცინო დახმარების კომპონენტზე გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 78,3 ათასი ლარი. აღნიშნული კომპონენტის ფარგლებში დაფიქსირებულია სამედიცინო დახმარების 141 შემთხვევა.

მოსახლეობის სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფის სახელმწიფო პროგრამის ხაზით 2004 წელს გაწეული ხარჯების ოდენობა შეადგენს 7 749,5 ათას ლარს. მათ შორის:

– დიაბეტით დაავადებულ მოზრდილ ავადმყოფთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფის კომპონენტის ფარგლებში შეძენილი იქნა 3 393,3 ათასი ლარის ღირებულების 322,4 ათასი ფლაკონი ინსულინის პრეპარატი;

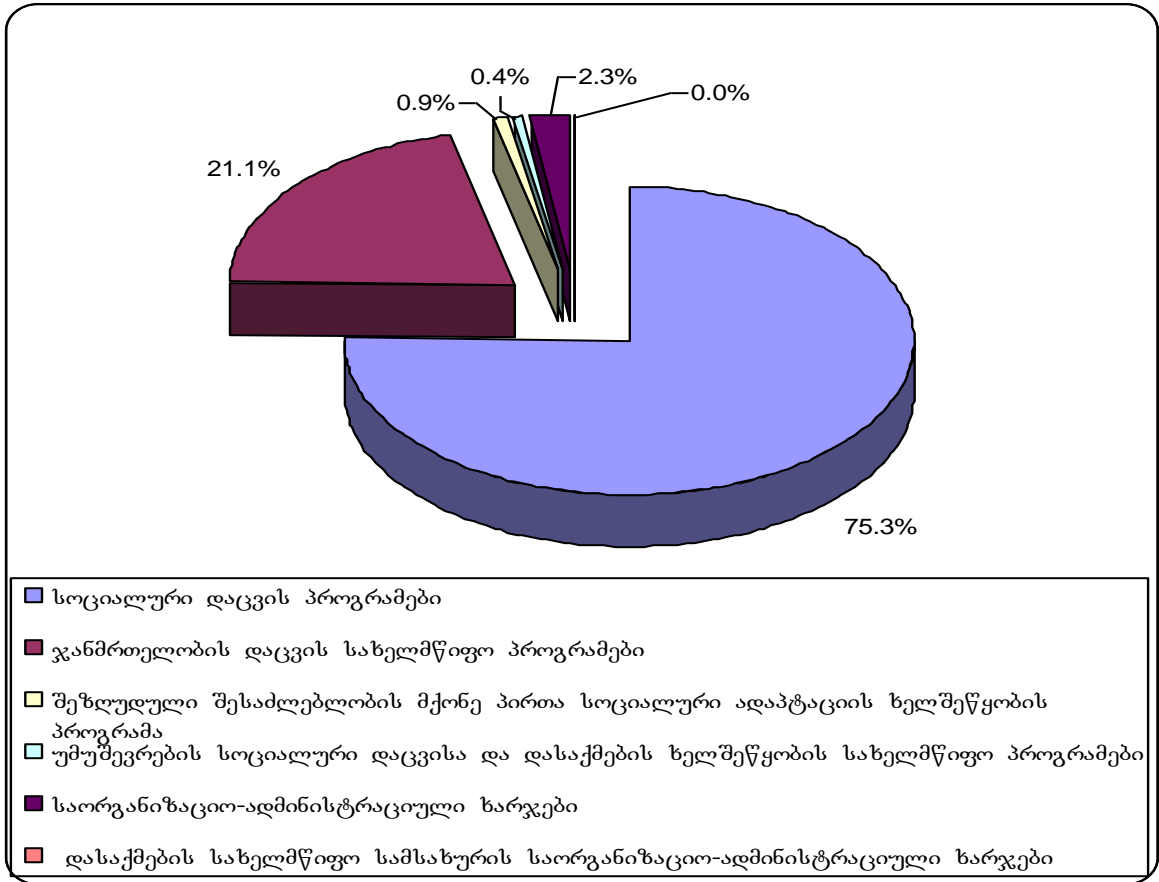
– დიაბეტიან ბავშვთა და მოზრდილთა მკურნალობის კომპონენტის ფარგლებში შეძენილი იქნა 1 200,0 ათასი ლარის ღირებულების 17 დასახელების მედიკამენტი;

– ჰემოფილიით დაავადებულ ბავშვთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფის კომპონენტის ფარგლებში გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 647,8 ათასი ლარი;

- ონკონკურაბელურ პაციენტთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფის კომპონენტის ფარგლებში შეძენილი იქნა 398,6 ათასი ლარის მედიკამენტი;
- თირკმელგადანერგილთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფის კომპონენტის ფარგლებში შეძენილი იქნა 240,8 ათასი ლარის ღირებულების 1 359 კოლოფი მედიკამენტი;
- უშაქრო დიაბეტით დაავადებულთა ადიურეტინით უზრუნველსაყოფად შეძენილი იქნა 137,9 ათასი ლარის ღირებულების 4 850 ფლაკონი მედიკამენტი;
- ანტირაბიული სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფისათვის შეძენილი იქნა 454,5 ათასი ლარის მედიკამენტი;
- იმუნიზაციის კომპონენტის ფარგლებში შეძენილი იქნა 534,8 ათასი ლარის მედიკამენტი;
- ფენოლკეტონურიით დაავადებულ ბავშვთა სამკურნალო საკვები დანამატით უზრუნველყოფის პროგრამის ფარგლებში გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 193,8 ათასი ლარი;
- სპეციალურ სამკურნალო საშუალებათა განბაჟების, ტრანსპორტ-ტირების შენახვისა და გაცემისათვის გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 548,0 ათასი ლარი.
- ჯანდაცვის პროგრამებში წინა პერიოდში წარმოქმნილი დავალიანებების დასაფარავად მიმართულ იქნა 16 171,5 ათასი ლარი.
- მთლიანობაში, 2004 წელს ჯანდაცვის პროგრამების დაფინანსების მდგომარეობა მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა.

დიაგრამა №13

**საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი
სახელმწიფო ფონდის ხარჯების სტრუქტურა 2004 წლისათვის**

3. შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (შშმპ) სოციალური ადაპტაციის ხელშეწყობის პროგრამები

შშმპ სოციალური ადაპტაციის ხელშეწყობის პროგრამებზე 2004 წელს გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 3 838,2 ათასი ლარი, მათ შორის:

- შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სოციალური ინტეგრაციის კომპონენტით 7 657 ბენეფიციარზე გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 768,9 ათასი ლარი;
- შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ინსტიტუციონალური პატრონაჟის ხარჯებმა 1 710 ბენეფიციარზე შეადგინა 1 770,4 ათასი ლარი.
- შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე დევნილთა სოციალური რეაბილიტაციის პროგრამით 5 623 ბენეფიციარზე გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 97,3 ათასი ლარი.
- შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა არასამთავრობო ორგანიზაციების (უსინათლოთა და ყრუ-მუნჯთა კავშირების) და მათ მიერ დაფუძნებული საწარმოების მიერ გადასახდელი მიწისა და ქონების გადასახადების სუბსიდირების ხარჯებმა შეადგინა 274,1 ათასი ლარი.
- შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვთა რეაბილიტაციის ქვეკომპონენტით 1 428 ბენეფიციარზე გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 600,0 ათასი ლარი;

– შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სოციალური ადაპტაციის ხელშეწყობის პროგრამების ხაზით წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დასაფარავად მიიმართა 327,5 ათასი ლარი.

4. უმუშევრობის სოციალური დაცვის და დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო პროგრამა

აღნიშნული პროგრამის ხაზით საანგარიშო პერიოდში გაწეული ხარჯების ოდენობამ შეადგინა 1 958,8 ათასი ლარი.

– უმუშევრობის სოციალური დაცვისა და დასაქმების 2004 წლის პროგრამულ ხარჯებზე მიმართულ იქნა 1 607,6 ათასი ლარი. აქედან, სრულად არის დაფარული უმუშევართა შემწეობის 2003 წლის დეკემბრის და 2004 წლის იანვარ–ნოემბრის ხარჯები. თუმცა, გატარებული ღონისძიებების გათვალისწინებით მნიშვნელოვნად შემცირდა ყოველთვიური გასაცემლების ოდენობა. დასაქმების სხვა პროგრამების ხაზით მიმდინარე ხარჯების გაწევა მოხდა მეტად შეზღუდული ოდენობით, რამაც განაპირობა აღნიშნულ პროგრამაზე 2003 წელთან შედარებით 2004 წელს 30,8%-ით ნაკლები ხარჯის გაწევა.

ამასთან, ჩატარებული ინსპექტირების შედეგების გათვალისწინებით თითქმის სრულად - 351,2 ათასი ლარით დაიფარა წინა წლების დავალიანების დაფარვისათვის დაზუსტებული გეგმით გათვალისწინებული ხარჯები.

5. საორგანიზაციო-ადმინისტრაციული ხარჯები

სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის საორგანიზაციო-ადმინისტრაციული ხარჯების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 10 298,1 ათასი ლარი, ხოლო გაწეულმა ხარჯებმა – 10 248,6 ათასი ლარი, ანუ დაგეგმილზე 49,5 ათასი ლარით (0,5%-ით) ნაკლები. ამასთან, აღსანიშნავია, რომ საორგანიზაციო – ადმინისტრაციული ხარჯების გაწევისას გატარდა მეტად შეზღუდული ხარჯვითი პოლიტიკა, რომლის შედეგადაც ხარჯების სხვადასხვა მუხლებში მიღებული ეკონომია მიიმართა თანამშრომელთა პრემირებაზე. აგრეთვე, ფონდის რაიონულ ფილიალებში თანამდებობრივი სარგოების ნაწილობრივ ზრდაზე. მთლიანობაში 2004 წელს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის საორგანიზაციო – ადმინისტრაციული ხარჯებიდან 7 244,5 ათასი ლარი მიიმართა თანამშრომელთა შრომის ანაზღაურების და შესაბამის სოციალურ ანარიცხებზე, რაც საორგანიზაციო ხარჯების საერთო ოდენობის 70,7%-ს შეადგენს. კომუნალურ და ოფისის ხარჯებზე მიიმართა შესაბამისად – 581,1 ათასი ლარი და 636,4 ათასი ლარი, რაც საორგანიზაციო-ადმინისტრაციული ხარჯების მთლიან მოცულობაში შესაბამისად – 5,6%-ს და 6,2%-ს შეადგენს. დარჩენილი თანხა მიიმართა სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის სისტემის ფუნქციონირებისათვის საჭირო სხვადასხვა (სატრანსპორტო, კაპიტალური, სამიველინებო და სხვა) აუცილებელ და გადაუდებელ ხარჯებზე, რაც დაფინანსების მეტად დაბალი მაჩვენებელია.

სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის საორგანიზაციო-ადმინისტრაციული ხარჯებიდან ცალკე უნდა აღინიშნოს „საქართველოს პენსიონერთა საკონტროლო რეგისტრაციის გამართვის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2004 წლის 18 აგვისტოს №96 განკარგულებით გათვალისწინებული ღონისძიებების ჩატარების უზრუნველსაყოფად „საპენსიო სახსრების მიზანმიმართული და სამართლიანი განაწილების, პენსიონერთა ზუსტი აღრიცხვის უზრუნველყოფის შესახებ“ ფონდის გენერალური დირექტორის №01\103-ო ბრძანებით პენსიონერთა საკონტროლო რეგისტრაციაში ფონდის სტრუქტურული ქვედანაყოფების ჩართვისა და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებთან შექმნილი კომისიების მუშაობის ხელშეწყობის მიზნით სატრანსპორტო, კავშირგაბმულობისა და საკანცელარიო ხარჯებისათვის გამოყოფილი სახსრები. ამ დანიშნულებით ფონდის მიერ 2004 წელს დაიხარჯა 83,4 ათასი ლარი.

სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის სისტემა მოიცავს ფონდის ცენტრალურ აპარატს, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების, 10 რეგიონულ და 64 რაიონულ ფილიალს. ამდენად, 2004 წელს გაწეული სამეურნეო ხარჯები აღნიშნული სისტემის მინიმალურ დონეზე ფუნქციონირებისთვისაც კი მეტად შეზღუდული იყო. მომდევნო პერიოდში საორგანიზაციო ხარჯების ოდენობა ეტაპობრივად უნდა გაიზარდოს, განსაკუთრებით კაპიტალური ხარჯები, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ფონდის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შემდგომი განვითარება.

6. დასაქმების სახელმწიფო სამსახურის საორგანიზაციო – ადმინისტრაციულ ხარჯები

აღნიშნული მიზნით დაზუსტებული გეგმით გათვალისწინებული იყო 1 660,0 ათასი ლარი, ხოლო გაწეული ხარჯების ოდენობამ შეადგინა 1 659,9 ათასი ლარი, ანუ გეგმიური მაჩვენებლის თითქმის 100 პროცენტი.

უნდა აღინიშნოს, რომ „საბიუჯეტოს ორგანიზაციების მიერ ვალდებულების აღებისა და ხარჯების გაწევის წესის შესახებ“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 31.08.2004წ №51 ბრძანების შესაბამისად 1 სექტემბრიდან ამოქმედდა ვალდებულებათა მექანიზმი, რამაც ხელი შეუწყო საანგარიშო წელს დავალიანებათა დაგროვების აღმოფხვრას. ხელისუფლების მიერ გატარებული პოლიტიკის შედეგად, სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის ხარჯების ცალკეული მიმართულებების მიხედვით ჩამოყალიბდა მწყობრი სისტემა, დაფინანსების სტაბილური გრაფიკი, გაუმჯობესდა საფინანსო დისციპლინა, რაც შესაბამისად აისახა საპენსიო და ჯანდაცვის პროგრამების დროულ დაფინანსებაზე. საერთო მდგომარეობით ფონდის 2004 წელს გაწეული ხარჯებიდან (440 820,2 ათასი ლარი) მიმდინარე ხარჯების დაფინანსებაზე მიიმართა 335 559,4 ათასი ლარი, ხოლო წინა პერიოდის დავალიანებების დაფარვაზე მიიმართა – 105 260,8 ათასი ლარი. აღსანიშნავია, რომ წინა პერიოდის დავალიანებათა დაფარვის ასეთი მაღალი მაჩვენებელი წინა წლებთან შედარებით

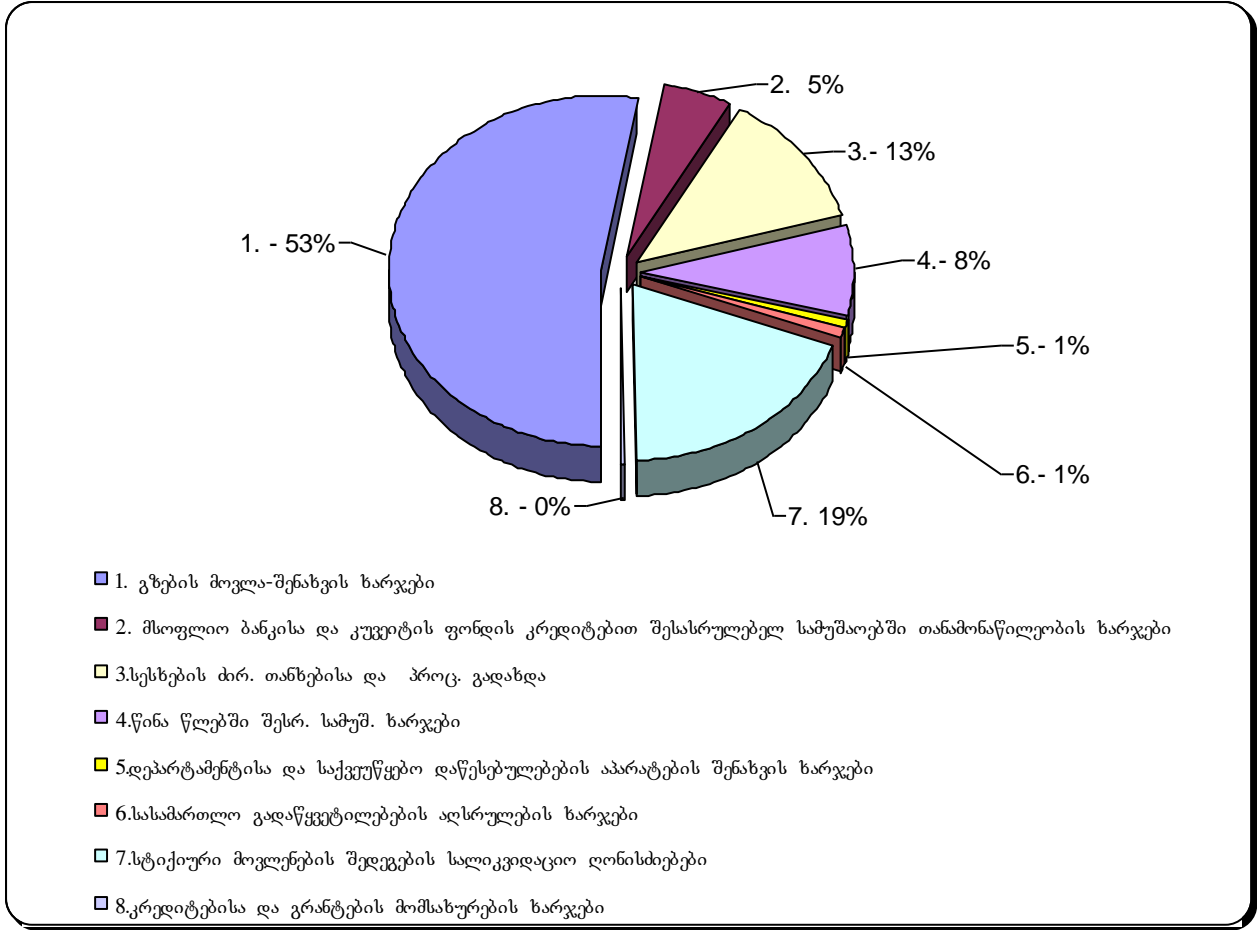
უპრეცედენტო შემთხვევაა. აღნიშნული ტენდენციის მომავალში გაგრძელების შემთხვევაში რეალურად გაუმჯობესდება ქვეყანაში შექმნილი როგორც სოციალური, ასევე საფინანსო-ეკონომიკური მდგომარეობა. ამასთან, მიუხედავად 2004 წელს მიღწეული შედეგებისა, აუცილებელია მუშაობის კიდევ უფრო გააქტიურება როგორც საბიუჯეტო შემოსავლების მობილიზების, ასევე, ფონდის ხარჯვითი პოლიტიკის სრულყოფისა და პირველ რიგში, პროგრამული ხარჯების შესრულებაზე კონტროლისა და მონიტორინგის გაძლიერების კუთხით, რაზეც მომდევნო პერიოდში უფრო მეტი ყურადღება იქნება გამახვილებული.

3.4.7 საქართველოს ერთიანი საგზაო ფონდი

საქართველოს ერთიანი საგზაო ფონდის 2004 წელს შემოსავლებისა და ხარჯების გეგმიური მოცულობა განისაზღვრა 66650,0 ათასი ლარის ოდენობით. ამასთან 2004 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არსებულმა გარდამავალმა ნაშთმა შეადგინა 1500 ათასი ლარი.

საქართველოს ერთიანი საგზაო ფონდის ხარჯების სტრუქტურა 2004 წლისათვის

დიაგრამა №14

მთლიანად წლის განმავლობაში საგზაო ფონდის მიერ გაწეულმა ფაქტიურმა ხარჯების მოცულობამ შეადგინა 66 889,8 ათასი ლარი, საიდანაც გზების მოვლა-შენახვაზე (მიმდინარე და პერიოდული შეკეთება, გზების ზამთრის პერიოდში შენახვა, გზების სარეაბილიტაციო სამუშაოები), საპროექტო-საძიებო, სამეცნიერო და ექსპერტიზის სამუშაოებზე, სტრატეგიული მნიშვნელობის ხიდებისა და გვირაბების მოვლა შენახვაზე განარჯულია 34607,6 ათასი ლარი, მსოფლიო ბანკისა და კუვეიტის ფონდის კრედიტებით შესასრულებელ სამუშაოებში თანამონაწილეობის ხარჯებმა შეადგინა 3551,7 ათასი ლარი, უცხოური კრედიტების ძირითადი თანხებისა და მომსახურების პროცენტების გადახდა მოხდა 8337,8 ათასი ლარის ოდენობით, წინა წლებში შესრულებული საგზაო-სამშენებლო სამუშაოების აუნაზღაურებელი ნაწილის გადახდის ხარჯებმა შეადგინა 5560,9 ათასი ლარი.

სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციო და პრევენციის მიზნით ჩატარებულ სამუშაოებზე გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 12757,2 ათასი ლარი, ხოლო საავტომობილო გზების დეპარტამენტისა და საქვეუწყებო დაწესებულებების აპარატების შენახვის ხარჯებმა შეადგინა 1518,6 ათასი ლარი.

2004 წელს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ საგზაო ფონდის სახსრებით საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის სულ 4300 კმ გზაზე ჩატარდა მიმდინარე შეკეთების (მოვლა-შენახვის) სამუშაოები, რითაც საგრძნობლად გაუმჯობესდა საქართველოს საავტომობილო გზების მდგომარეობა.

საგზაო ფონდის სახსრებით 2004 წელს რეაბილიტაცია და პერიოდული შეკეთება გაუკეთდა სულ 49 კმ საავტომობილო გზას, რის შედეგადაც გზის სავალ ნაწილზე აღდგენილი იქნა ასფალტო-ბეტონის საფარი.

- თბილისი-სენაკი-ლესელიძის გზის ზესტაფონი-ქუთაისის და სამტრედია-სენაკის მონაკვეთზე – 21 კმ.
- სენაკი-ფოთი-სარფის გზის ქობულეთისა და ბათუმი-სარფის მონაკვეთზე 11 კმ.
- ზუგდიდი-წალენჯიხა-ჩხოროწყუ-სენაკის გზაზე 1 კმ.
- ახალციხე-ნინოწმინდა-სომხეთის საზღვრის გზის ახალქალაქისა და ნინოწმინდის ცენტრებში – 2 კმ.
- ქუთაისი-ხონი-სამტრედიის გზის ქუთაისი-ხონის მონაკვეთზე – 4 კმ.
- თიანეთი-ახმეტა-ყვარელი-ნინიგორის გზაზე – 4,5 კმ.
- ბორჯომი-ბაკურიანის გზაზე – 1 კმ.
- ბორჯომი-მიტარბის გზაზე – 4 კმ.
- პანკისის ხეობაში მისასვლელ გზაზე – 0,5 კმ.

აღნიშნული საავტომობილო გზების მონაკვეთების რეაბილიტაციის და პერიოდული შეკეთების პროცესში განხორციელდა ამავე მონაკვეთებში 6 ხიდის შეკეთება. სხვადასხვა სახის სამუშაოები არის დაწყებული 18 ხიდზე, მ.შ. 15 სახიდე გადასასვლელზე განხორციელდა სარეაბილიტაციო, ხოლო 3 ხიდზე პერიოდული შეკეთების სამუშაოები.

ცხინვალის რეგიონში განთავსებულ ძირითად გზებზე განხორციელდა 700 ათასი ლარის ღირებულების სარემონტო სამუშაოები, შეკეთებულ იქნა გორი-ცხინვალი-ჯავა-როკის გზის, ტირძნისი-ერედვის გზის, ვანათი-ზონკარის გზის მონაკვეთები, შეკეთებულ იქნა მდ. პატარა ლიახვზე არსებული ხიდის ცალკეული ელემენტები და სხვა.

აღნიშნულ წელს განხორციელდა დაახლოებით 3 მლნ ლარის ღირებულების ინდივიდუალური პროექტების საგზაო ნიშნების, სტანდარტული საგზაო ნიშნების, საორიენტაციო ბოძკინტების, ლითონის თვალამრიდი ძელების, ჰორიზონტალური მონიშვნების გაკეთება.

სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციო და პრევენციის მიზნით ჩატარებულ სამუშაოებზე გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 12.7 მლნ. ლარი.

- ლენტეხის რაიონში- აღდგენილ იქნა 7 ხიდი- სოფელ გვიმრალში-3, სოფლებთან მეტეცი, ჭვეფი, ლესემა, ჟახუნდერი-ლეკოსანდა;
- მესტიის რაიონში – აღდგენილ იქნა 2 ხიდი სოფელ არცხელთან და ნაკრასთან და 2005 წელს დასრულდება კიდევ 2 ხიდის აღდგენა.
- ჩოხატაურის რაიონში – დასრულებულია 3 სახიდე გადასასვლელის აღდგენა.

- ცაგერის რაიონში – აღღგა სოფელ ჩქუმის ხიდი.
- ონის რაიონში – აღღგენილ იქნა სოფელ გომთან მისასვლელ გზაზე არსებული ხიდი.
- აჭარის მაღალმთიანეთში დამთავრების სტადიაში ხიდები სოფელ რაქვთაში და სოფელ დიდ რიყეთში.

ამასთან მცხეთა- ყაზბეგი- ლარსის გზის 83 კმ-ში ჩაწყობილ მონაკვეთზე გაკეთდა დროებითი სახიდე გადასასვლელი, რომელიც 2005 წელს სრულად აღდგება.

საერთაშორისო მნიშვნელობის გზებზე შეკეთებული იქნა სახიდე გადასასვლელი შემდეგ მონაკვეთებზე: მცხეთა-ყაზბეგი-ლარსის 113 კმ-ში, თბილისის შემოსავლელ გზაზე 33 კმ-ში, ზუგდიდი-წალენჯიხა-ჩხოროწყუ- სენაკის 79 კმ-ში. მიმდინარეობს აღდგენითი სამუშაოები დაზიანებული და დანგრეული ხიდების აღსადგენად მდინარე ცხენისწყალზე, ჩხოუშიაზე, ჯუმზე, სობისწყალზე და სხვა. მდ. ჩოლოქზე და სოფელ ქაქუთთან დროებითი სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად დაწყებულია კაპიტალური ხიდების მშენებლობა, რომელიც 2005 წელს დასრულდება.

საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ 2004 წელს შემოადინებულ აღდგენით სამუშაოებზე განხორციელდა კაპიტალური ღონისძიებები, რაც წინა წლებში ფაქტიურად არ ხორციელდებოდა. შესაბამისად მომავალში შესაძლო სტიქიური მოვლენების განვითარებისას მაქსიმალურად დაცული იქნება აღდგენილი საინჟინრო ნაგებობები და კონსტრუქციები.

საქართველოს საავტომობილო გზების პერიოდული შეკეთებისა და აღდგენარეაბილიტაციის საქმეში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა მსოფლიო ბანკისა და კუვეიტის ფონდის კრედიტების საფუძველზე განხორციელებულმა ღონისძიებებმა. ამ მხრივ გასული წელი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი და რაც მთავარია, პროდუქტიული წელი აღმოჩნდა. ორივე კრედიტით დაფინანსებული პროექტები ძირითადად სწორედ 2004 წელს დასრულდა.

მსოფლიო ბანკის კრედიტით გათვალისწინებული საგზაო-სამშენებლო სამუშაოებიდან, რომელიც ხორციელდება სხვადასხვა საავტომობილო გზის მონაკვეთებზე, დიდი ნაწილი უკვე დასრულებულია და დარჩენილ ნაწილზე მიმდინარეობს სამუშაოები. მსოფლიო ბანკის კრედიტით 2004 წელს 184 კმ გზაზე ჩატარდა 27662.5 ათასი ლარის მოცულობის პერიოდული შეკეთებისა და რეაბილიტაციის სამუშაოები.

- თბილისი-სენაკი-ლესელიძის გზის გორი-აგარის, ქუთაისი-სამტრედიის და სენაკი-ცაიშის მონაკვეთებზე –81 კმ.
- სენაკი-ფოთი-სარფის გზის ჩოლოქი-ქობულეთის მონაკვეთზე –5 კმ.
- თბილისი-წითელი ხიდის გზის ფონიჭალა-რუსთავის და ალგეთი-წითელი ხიდის მონაკვეთებზე - 16 კმ.
- თბილისი-ბაკურციხე- ლაგოდეხის გზის პატარძელი-საგარეჯო-მანავის და მანავი-ბადიაურის მონაკვეთებზე – 24 კმ.
- თბილისი-მარნეული-გუგუთის გზის ფონიჭალა-თელეთის მონაკვეთზე- 6 კმ.

- მარნეული-სადახლო-სომხეთის საზღვრის გზის შულავერი-სომხეთის საზღვრის მონაკვეთზე –21 კმ.
- ხაშური-ახალციხე-ვალეს გზის ახალდაბა-აწყურის მონაკვეთზე-16 კმ.
- საქართველოს სამხედრო გზის მლეთა-გუდაურის მონაკვეთზე 15 კმ.
- დასრულებულია სენაკთან, მდინარე ცივზე ხიდის მშენებლობა (86 გრძ.მ.)

დასრულების სტადიაშია საქართველოს სამხედრო გზაზე ფასანაურთან, სონდისხევის ხიდის მშენებლობა 60 გრძ. მეტრით. იგი დასრულდება 2005 წლის პირველ ნახევარში.

ზემოთ აღნიშნული საავტომობილო გზების გზების მონაკვეთების რეაბილიტაციისა და პერიოდული შეკეთების პროცესში განხორციელდა ამავე მონაკვეთებში არსებული 9 ხიდის შეკეთება.

არაბთა ეკონომიკური განვითარების კუვეიტის ფონდის კრედიტით 2004 წელს დასრულდა 4526.3 ათასი ლარის სარეაბილიტაციო სამუშაოები სულ 43,8 კმ გზის მონაკვეთზე.

მათ შორის რეაბილიტაცია ჩაუტარდა შემდეგ მონაკვეთებს:

- ფოთის შემოსავლელი გზა – 4,8 კმ;
- სამტრედია-ლანჩხუთი-გრიგოლეთი 39 კმ;

აღნიშნული კრედიტით სენაკი-ფოთი- სარფის გზის ურეკი-ჩოლოქის 7 კმ-იან და სამტრედია-ლანჩხუთი გრიგოლეთის 3 კმ-იან მონაკვეთებზე დაწყებულია სარეაბილიტაციო სამუშაოები, რომელთა დასრულება დაგეგმილია 2005 წლის პირველ ნახევარში. ამ სამუშაოებით ასევე დასრულდება კუვეიტის ფონდის კრედიტის რეალიზაცია.

სულ დაფინანსების ყველა წყაროს (სპეციალური სახელმწიფო საგზაო ფონდი, მათ შორის სტიქიის სალიკვიდაციოდ განკუთვნილი სახსრები, მსოფლიო ბანკისა და კუვეიტის ფონდის კრედიტები) საფუძველზე 2004 წელს შეკეთებულია და რეაბილიტირებულია 276.6 კმ. გზა, 24 ერთეულ ხიდზე დაწყებული მშენებლობიდან დამთავრებულია 18 ხიდის მშენებლობა და 46 ერთეულ ხიდზე დაწყებული სარეაბილიტაციო სამუშაოებიდან დასრულებულია 20 ერთეულზე.

საავტომობილო გზების დეპარტამენტი პროექტირების, მშენებლობისა და ტექნიკური დამხმარების სამუშაოების შესყიდვას ახორციელებს „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის და მის საფუძველზე შემუშავებული სატენდერო დოკუმენტაციის პირობების შესაბამისად. მთლიანობაში ჩატარებულია 100-ზე მეტი შესყიდვის პროცედურა (ღია და დახურული ტენდერები, კოტირებები და სხვა). ნიშანდობრივია, რომ საგზაო დარგში სამუშაოთა შესრულების სურვილს გამოთქვამს სულ უფრო მეტი და ახალი ორგანიზაციები, რაც თავის მხრივ ზრდის კონკურენციის დონეს და თავისთავად იქ სადაც კონკურენცია მეტია, მით მეტი სახელმწიფო სახსრების ეკონომიურად ხარჯვა ხდება. სწორედ კონკურენციის შექმნით შესაძლებელი გახდა შესყიდვის ყველაზე დაბალი ფასისა და სათანადო გამოცდილების მქონე ორგანიზაციების შერჩევა, რამაც მნიშვნელოვანი სახელმწიფო სახსრების

დაზოგვა გამოიწვია, შედეგად შესრულებული იქნა კიდევ დამატებითი აუცილებელი სარემონტო სამუშაოები გზებზე.

2004 წელს ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პრობლემა, რომელიც საგზაო სამშენებლო ორგანიზაციებს წამოეჭრათ საგზაო ბიტუმით უზრუნველყოფა იყო.

საგზაო სამუშაოებისათვის ამ უმნიშვნელოვანესი და შეუცვლელი პროდუქტის წარმოება საქართველოში არ არსებობს, რის გამოც ხდება მისი იმპორტირება მეზობელი ქვეყნებიდან – აზერბაიჯანიდან, ირანიდან და რუსეთიდან, აქედან აზერბაიჯანი არის საქართველოში ბიტუმის ძირითადი მიმწოდებელი. საგზაო სამუშაოების მოცულობების ზრდამ ისევე როგორც საქართველოში, ასევე აზერბაიჯანში გამოიწვია ბიტუმის მწვავე დეფიციტი, ძალზედ გართულებული იყო მისი დროულად მიწოდების საკითხი, აზერბაიჯანის ქარხნები ვერ უზრუნველყოფდნენ მოთხოვნებს.

სამუშაოთა წარმოების ერთ შემაფერხებელ ფაქტორს წარმოადგენდა ასფალტობეტონის ქარხნების ელექტროენერგიით უზრუნველყოფის საკითხი. ასფალტობეტონის ნარევის გამოშვების ტექნოლოგია აუცილებლად ითვალისწინებს ელექტროენერგიით ქარხნების უწყვეტ მომარაგებას, წინააღმდეგ შემთხვევაში ირღვევა საჭირო ტექნოლოგიური პროცესები.

მიუხედავად არსებული სიძნელებისა, საგზაო სფეროს მუშაკებმა მაქსიმალური შეძლეს, რათა განხორციელებულიყო 2004 წლის პროგრამები, რითაც მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა ქვეყნის საგზაო ქსელის საერთო მდგომარეობა და განვლილ პერიოდში საგზაო სამუშაოების განხორციელების პროცესი მსოფლიო ბანკის ექსპერტთა შეფასებით წარმატებით დასრულდა

5.7 წინა წლების დავალიანებების დაფარვა

2004 წელს გაზრდილი საბიუჯეტო შემოსავლების კვალობაზე, ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრული სხვა მიმდინარე ხარჯების დაფინანსებასთან ერთად წლის განმავლობაში მნიშვნელოვანი თანხები იქნა მიმართული წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისათვის. აღნიშნულის შესაბამისად, შეიქმნა რეალური წინაპირობა იმისა, რომ უკვე მიმდინარე, 2005 წელს (ამ მიზნით 2005 წლის ბიუჯეტში გათვალისწინებულია 140.5 მლნ ლარი) სრულად იქნეს დაფინანსებული სახელმწიფო ბიუჯეტის მიერ გასულ წლებში აღებული და შეუსრულებელი გეგმიური ვალდებულებები.

როგორც ზემოთ აღინიშნა საანგარიშო პერიოდში მთლიანი ქვეყნის მასშტაბით სულ წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისათვის მიმართული იქნა დაახლოებით 254 921.9 ათასი ლარი (ცხრილი №8) აქედან:

– ცენტრალური ბიუჯეტიდან დავალიანების დაფარვისათვის გაწეულმა ფაქტიურმა ხარჯმა სულ შეადგინა 105.0 მლნ ლარი;

– სოციალური დაზღვევის ერთიან სახელმწიფო ფონდის მიერ სულ დაფარულ იქნა – 105,2 მლნ ლარის დავალიანება. მ.შ. საპენსიო დავალიანებები 87.9 მლნ ლარი (აქედან, 4.0 მლნ ლარი სასამართლო გადაწყვეტილებები), ჯანდაცვის პროგრამების

დავალიანებები 16.2 მლნ ლარი, შშმპ პროგრამების დავალიანებები 3.2 მლნ ლარი, უმუშევრების სოციალური დაცვისა და დასაქმების ხელშეწყობის პროგრამების დავალიანებები 0.3 მლნ ლარი და საორგანიზაციო-ადმინისტრაციული ხარჯების დავალიანებები 0.4 მლნ ლარი (იხ. დანართი);

– ერთიანი საგზაო ფოდის ხაზით დაფარული იქნა 5.6 მლნ ლრის დავალიანება, რომელიც მიმართულ იქნა წინა წლებში შესრულებული საგზაო სამუშაოების აუნაზღაურებას (იხ. დანართი);

ცხრილი №8

დავალიანების დაფარვის წყარო	თანხა (ათას ლარებში)
ცენტრალური ბიუჯეტი	105 000.2
სოციალური დაზღვევის ერთიანი საელმწიფო ფონდის	105 260.8
საქართველოს ერთიანი საგზაო ფონდის	5 560.9
ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტები	37 700.0
საინვესტიციო პროექტები	1 400.0
სულ	254 921.9

– ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან სულ საკუთარი სახსრებით დაფარული იქნა 37.7 მლნ ლარი. მათ შორის ქ. თბილისში 29.2 მლნ. ლარი, აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკის ბიუჯეტიდან 600.0 ათასი ლარი, კახეთის მხარეში 841.5 ათასი ლარი, იმერეთის მხარეში 3161.8 ათასი ლარი, სამეგრელოსა და ზემო სვანეთის მხარეში 1.048.8 ათასი ლარი, შიდა ქართლის მხარეში – 578.8 ათასი ლარი, ქვემო ქართლის მხარეში – 482.6 ათასი ლარი, გურიის მხარეში – 810.8 ათასი ლარი, სამცხე-ჯავახეთის მხარეში – 652.3 ათასი ლარი, მცხეთა-მთიანეთის მხარეში – 258.5 ათასი ლარი, რაჭა ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის მხარეში – 49.0 ათასი ლარი.

აღნიშნული თანხებიდან განათლების სფეროს დაფინანსებას მოხმარდა სულ 3.949.4 ათასი ლარი, ხოლო დანარჩენი სფეროების დაფინანსებას – 33789.5 ათასი ლარი, საიდანაც შრომის ანაზღაურებაზე მიმართულ იქნა – 8.988.6 ათასი ლარი.

– საინვესტიციო პროექტების თანადაფინანსებაში წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისათვის მიმართულ იქნა 1.4 მლნ ლარი, რომელიც ბიუჯეტში დეკემბრის თვეში განხორციელებული ცვლილებების მიხედვით ასახულ იქნა შესაბამისი პროექტების თანადაფინანსების ხარჯებში.

ცენტრალური ბიუჯეტიდან წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვაზე გამოყოფილი 116.1 მლნ ლარიდან ფარქტიურად ათვისებული იქნა 105.0 მლნ ლარი. აქედან, ბიუჯეტის კანონით ფინანსთა სამინისტროს ორგანიზაციულ კოდში „წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების“ ორგანიზაციულ კოდში გათვალისწინებული იქნა 81.3 მლნ ლარი, საიდანაც წლის განმავლობაში მთავრობის მიერ აღიარებული პრიორიტეტების შესაბამისად, ფინანსთა მინისტრის ბრძანების საფუძველზე ხორციელდებოდა თანხების გამოყოფა სხვადასხვა ღონისძიებების დასაფინანსებლად. ამ თანხებზე დეტალური ინფორმაცია მოცემულია შესაბამის დანართებში.

ცენტრალური ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხებიდან მნიშვნელოვანი ნაწილი მიიმართა საგანმანათლებლო სფეროში წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დასაფარავად აღნიშნულმა თანხამ 44.9 მლნ ლარი შეადგინა. 22.8 მლნ ლარი მიიმართა ენერგო სექტორში ელექტროენერჯის შეღავათებით მოსარგებლე მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ელექტროენერჯის საფასურის აუნაზღაურებელი ნაწილისა და ენერგოსექტორში მუშაკთა ოპტიმიზაციის შედეგად წარმოქმნილი დავალიანებების დასაფარავად. 3.7 მლნ ლარი მიიმართა გაეროს მიმართ არსებული და დიპლომატიური დაწესებულებების დავალიანებების დასაფარავად.

გარდა ამისა 2004 წლის განმავლობაში სახაზინო სამსახურის ეროვნული ბანკი გახსნილი ანგარიშებიდან სააღსრულებო ბიუროს მიერ წარდგენილი საინკასო დავალებების საფუძველზე ეროვნული ბანკი ახორციელებდა ავტომატურ რეჟიმში თანხების იძულებით ჩამოწერას, რამაც სულ შეადგინა 1.7 მლნ ლარი. აღნიშნულის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია თანდართულ ცხრილებში.

5.8 საქართველოს პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდი

„საქართველოს საბიუჯეტო სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში შეიქმნა საქართველოს პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდი, რომლის მოცულობაც განისაზღვრა 10,000.0 ათასი ლარით. 2004 წლის იანვარ-დეკემბერში საქართველოს პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი ასიგნებების ოდენობამ შეადგინა 9,970.3 ათასი ლარი.

აღნიშნული ფონდიდან წლის განმავლობაში თანხების გამოყოფა ხორციელდებოდა საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებების შესაბამისად.

გამოყოფილი ასიგნებებიდან საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში დაფინანსებული იქნა 9 796.6 ათასი ლარი, ანუ გეგმიური მაჩვენებლის 95%.

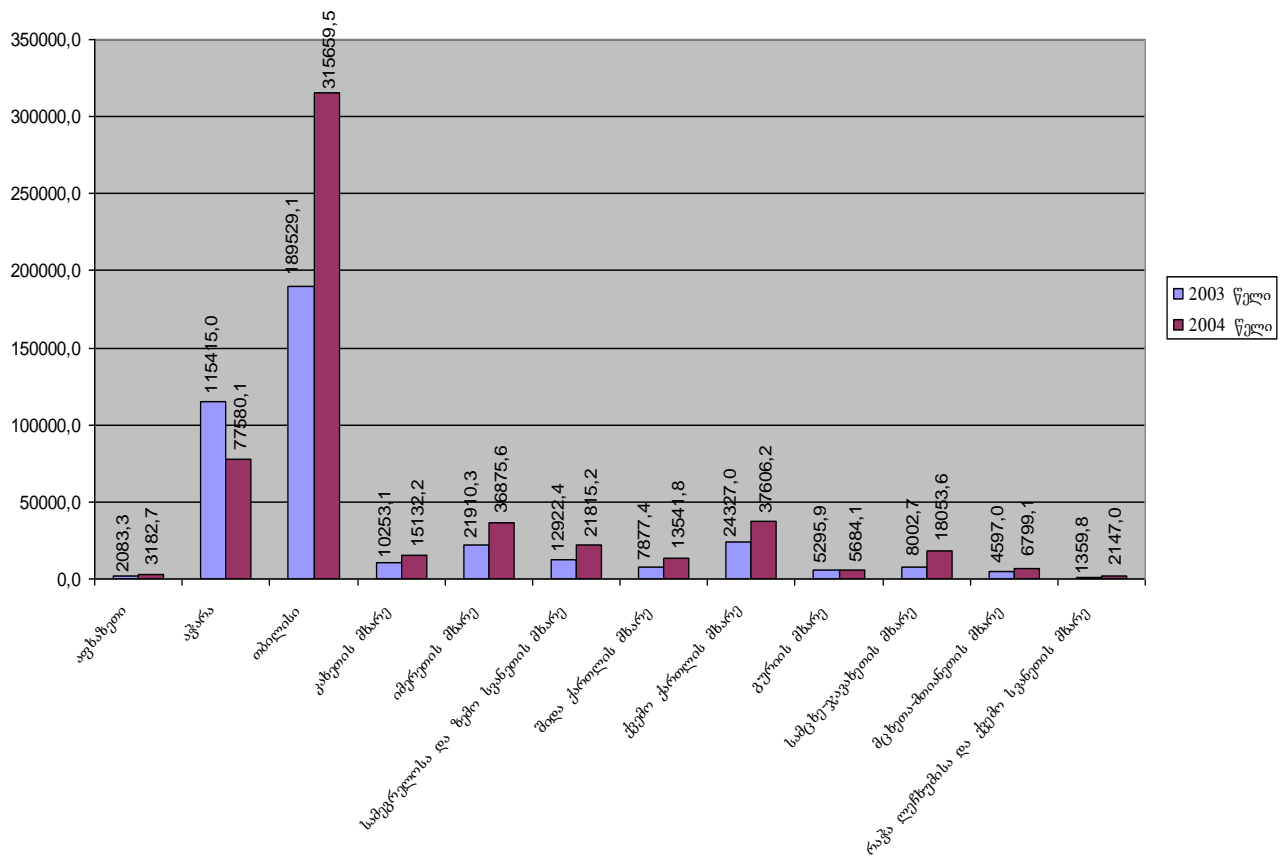
5.9 ადგილობრივი ბიუჯეტები

ადგილობრივი ბიუჯეტების შემოსულობები. ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებიდან მიღებული საბალანსო მონაცემებით 2004 წლის ადგილობრივი ბიუჯეტების საგადასახადო შემოსავლებმა 554.1 მლნ. ლარი (გეგმის 103.9%) შეადგინა, რაც გასული წლის შესაბამისი პერიოდის ანალოგიურ მაჩვენებელზე 150.5 მლნ. ლარით მეტია. გადაჭარბებითაა შემოსავლები შესრულებული აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკაში (შესრულებამ შეადგინა 107.0%), აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკაში (111.1%), იმერეთის მხარეში (103.4%), სამეგრელოსა და ზემო სვანეთის მხარეში (104.1%), ქვემო ქართლის მხარეში (107.7%), გურის მხარეში (112.6%), სამცხე-ჯავახეთის მხარეში (104.7%), მცხეთა-მთიანეთის მხარეში (109.2) და რაჭა ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის მხარეში (110.6%).

შემოსავლები გადაჭარბებით იქნა შესრულებული საშემოსავლო, ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისა და ქონების გადაცემის გადასახადებიდან.

საპროგნოზო დავალებები შესრულდა ადგილობრივი გადასახადების კუთხითაც (შესრულების პროცენტი 106.3), ძირითადად გადაჭარბება გამოწვეულია სათამაშო ბიზნესისა (106.3%) და რეკლამის (135.5%) გადასახადებიდან შემოსავლების გადაჭარბებით მობილიზების ხარჯზე. ზემოთ მოყვანილი დადებითი ტენდენციების ფონზე უნდა მიექცეს ყურადღება იმ გარემოებასაც, რომ გასულ წელს საგადასახადო კოდექსში შეტანილი ცვლილებებიდან გამომდინარე რიგ რაიონებში მნიშვნელოვნად შეიზღუდა სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის საგადასახადო ბაზა. კერძოდ, გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით შემოსავლები აღნიშნული გადასახადიდან აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში შემცირდა 10-ჯერ, იმერეთის მხარეში – 11.4-ჯერ, შიდა ქართლის მხარეში – 2.3-ჯერ, გურიის მხარეში – 9.7-ჯერ, მცხეთა-მთიანეთში – 2.4-ჯერ. აღნიშნულის მიზეზია ის ფაქტი, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოების მხრიდან არ ექცეოდა სათანადო ყურადღება ამ გადასახადის შემოღებას. ნალოგიური მდგომარეობაა არასაგადასახადო შემოსავლების მობილიზაციის კუთხითაც (გეგმის შესრულებას დააკლდა 14030.2 ათასი ლარი, ანუ 36.0 პროცენტი).

დიაგრამა №15

აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ „საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონით ადგილობრივი ბიუჯეტებისათვის გათვალისწინებული ფინანსური დახმარებები 2004 წელს გამოყოფილი იქნა სრულად (ლენტეხის რაიონიდან აეროდრომის გაუმართაობის გამო უკან იქნა დაბრუნებული სპეციალური ტერნსფერტი 30.0 ათასი ლარი). კერძოდ, საანგარიშო პერიოდში სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ადგილობრივი ბიუჯეტებისათვის გადარიცხული იქნა სულ 93118.0 ათასი ლარი, აქედან სოციალური ტრანსფერის სახით – 89256.0 ათასი ლარი, ხოლო სპეციალური ტრანსფერის სახით – 3862.0 ათასი ლარი. დაფინანსებული იქნა აგრეთვე განათლების სფეროში დასაქმებულ (სახელოვნებო განათლების ჩათვლით) მუშაკთა გასული წლების სახელფასო დავალიანებები 27293.6 ათასი ლარით, საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 17 სექტემბრის №839 განკარგულებით სკოლის მოსწავლეთა წახალისების მიზნით გამოყოფილი იქნა (თითოეულ მოსწავლეზე 10 ლარი) 5802.0 ათასი ლარი, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2004 წლის 24 აგვისტოს №561-სა და 27 ოქტომბრის №669 ბრძანებით

შესრულების მიზნით დასავლეთ საქართველოში საომარი მოქმედების დროს მიყენებული ზარალის ანაზღაურების მიზნით გომოყოფილი იქნა 200.0 ათასი ლარი, რომელიც განაწილებული იქნა ზარალის მთლიანი ოდენობიდან გამომდინარე პროპორციულად რაიონების მიხედვით, ხოლო ერედვისა და თიღვის თემების საბიუჯეტო სექტორში დასაქმებულ თვითმმართველობისა და კულტურის მუშაკთა გასული წლების სახელფასო დავალიანების დაფარვისათვის – 52.4 ათასი ლარი, საქართველოს მთავრობის 14 სექტემბის №121 გაკარგულების შესაბამისად გამოყოფილი 1300.0 ათასი ლარი მოხმარდა 2004 წელს მესტიის, თიანეთის, ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის რაიონებში სტიქიის შედეგად მიყენებული ზარალის ანაზღაურებას, ამასთან „შრომის კანონთა კოდექსში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ 2003 წლის 29 იანვრის საქართველოს კანონის მოთხოვნათა გათვალისწინებით 2004 წლის 1 სექტემბრიდან მაღალმთიან რაიონებში დასაქმებულ მუშაკთა ხელფასებზე დაწესებული დანამატისათვის გამოყოფილი იქნა 468.0 ათასი ლარი. ყოველივე ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე შეიძლება დავასკვნათ, რომ გასულ წელს პირველად ბოლო წლების განმავლობაში რაიონებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები დაფინანსებულია სრულად, აგრეთვე დაფინანსებულია თითქმის ყველა ის გადაუდებელი ღონისძიებები რომლის დაფინანსებაც გასულ წლებში თითქმის წარმოუდგენელი იყო.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით სულ შემოსულობებმა ადგილობრივი ბიუჯეტებში 710.2 მლნ. ლარი (აქედან 128.2 მლნ. ლარი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გადაცემული ფინანსური დახმარება) შეადგინა, რაც გასული წლის შესაბამისი პერიოდის მაჩვენებელზე 203.3 მლნ. ლარით მეტია.

საქართველოს ტერიტორიული ერთეულების საბიუჯეტო ბაზის გამტკიცებაზე მეტყველებს ის ფაქტი, რომ თბილისის ბიუჯეტიდან 2004 წლის განმავლობაში ცენტრალურ ბიუჯეტში საპატრულო პოლიციის დაფინანსების უზრუნველსაყოფად გადარიცხული იქნა 19.8 მლნ. ლარი.

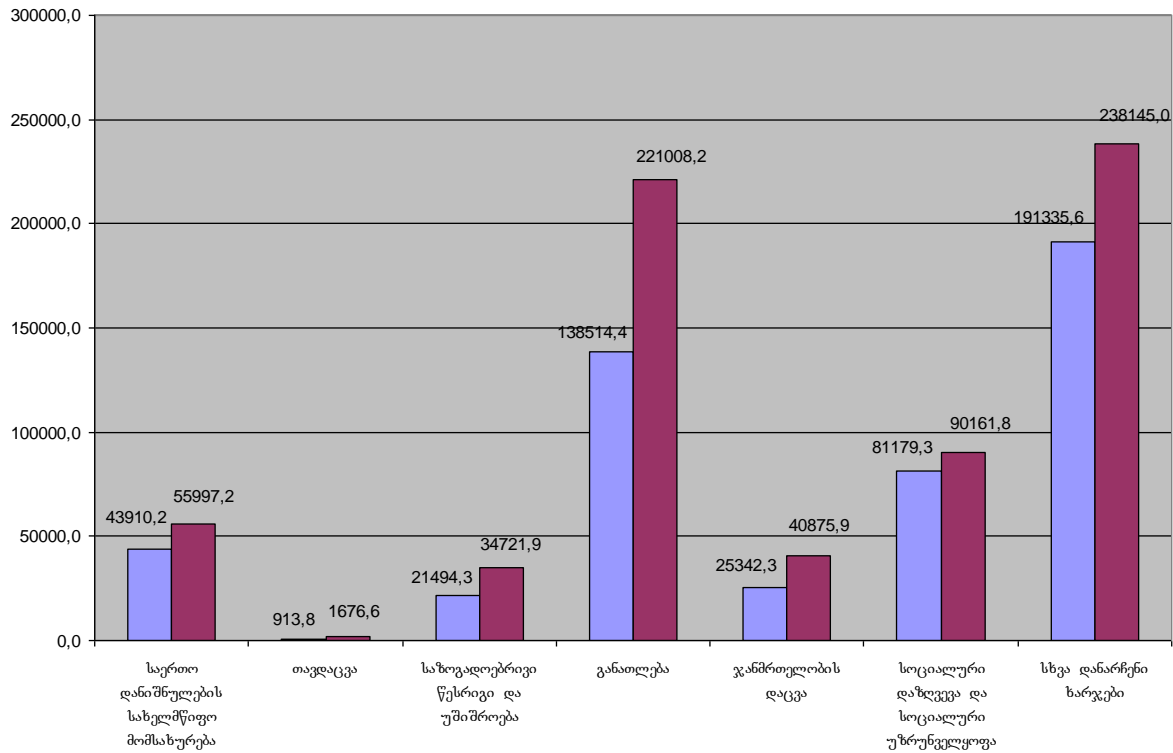
2005 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ადგილობრივი ბიუჯეტების ანგარიშებზე რიცხულმა თანხამ (ნაშთი) 27.6 მლნ. ლარი შეადგინა, აღნიშნულმა კი გამოიწვია ის გარემოება, რომ გარდაბნის რაიონის ხელმძღვანელობის მიერ (გარდაბნის რაიონში ნაშთი შეადგენს 1382.2 ათას ლარს) უარი ითქვა 2005 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ფინანსური დახმარების გამოყოფაზე და საქართველოს შეემატა კიდევ ერთი უდღეფიცითო რაიონი.

გასულ წლებთან შედარებით შემოსავლების კუთხით თითქმის ყველა რაიონში შეინიშნებოდა პოზიტიური ძვრები, აღნიშნული კი საფუძვლად დაედო ადგილობრივი ბიუჯეტების ხარჯების საგრძნობ ზრდას.

ადგილობრივი ბიუჯეტის გადასახდელები (ხარჯები). ადგილობრივი ხელისუფლების მიერ წარმოდგენილი საბალანსო მონაცემებით 2004 წელს ადგილობრივი ბიუჯეტებიდან გაწეული საკასო ხარჯების ოდენობამ 682.6 მლნ. ლარი შეადგინა და გასული წლის ანალოგიური მაჩვენებელს 179.9 მლნ. ლარით გადააჭარბა. აღნიშნულიდან გამომდინარე 2003 წელთან შედარებით მკვეთრად გაზრდილია ყველა სფეროს დაფინანსება. მაგ: საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურების

დაფინანსება გაზრდილია 12087.0 ათასი ლარით, ანუ 27.5 პროცენტული პუნქტით, თავდაცვის (კომისარიატები) – 762.8 ათასი ლარით, ანუ 83.5%, საზოგადოებრივი წესრიგი და უშიშროების – 13227.6 ათასი ლარით, ანუ 61.5%, განათლების – 82493.8 ათასი ლარით, ანუ 59.6%, ჯანმრთელობის დაცვის – 15533.6 ათასი ლარით, ანუ 61.3%, სოციალური დაზღვევა და სოციალური უზრუნველყოფის - 8982.5 ათასი ლარი, ანუ 11.1% და ა.შ.

დიაგრამა №16

2004

წლის განმავლობაში ადგილობრივი ბიუჯეტების ხარჯვითი პოლიტიკის გატარებისას აღინიშნა მრავალი დადებითი ძვრები. მაგალითად შეიძლება მოყვანილი იქნეს ის გარემოებაც, რომ გასულ წელს რაიონებში საკუთარი სახსრებით დაფარული იქნა 37.7 მლნ. ლარის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანება, მათ შორის აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში 600.0 ათასი ლარი, თბილისში შესაბამისად 29254.8 ათასი ლარი, კახეთის მხარეში – 841.5 ათასი ლარი, იმერეთის მხარეში – 3161.8 ათასი ლარი, სამეგრელოსა და ზემოსვანეთის მხარეში 1048.8 ათასი ლარი, შიდა ქართლის მხარეში 578.8 ათასი ლარი, ქვემო ქართლის მხარეში 482.6 ათასი ლარი, გურიის მხარეში 810.8 ათასი ლარი, სამცხე-ჯავახეთის მხარეში 652.3 ათასი ლარი, მცხეთა-მთიანეთის მხარეში 258.5 ათასი ლარი, ხოლო რაჭა ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთი მხარეში 49.0 ათასი ლარი. აღნიშნული სახსრებით ძირითადად დაფარული იქნა გასული წლებში აღებული სესხები (ქ. თბილისში დაფარული იქნა 20.0 მლნ. ლარის სხვადასხვა დროს აღებული სესხები) და სახელფასო დავალიანებები. სახელფასო დავალიანებების დაფარვას მოხმარდა სულ 8988.6 ათასი ლარი, მათ

შორის აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში 600.0 ათასი ლარი, თბილისში 2696.9 ათასი ლარი, კახეთის მხარეში – 793.9 ათასი ლარი, იმერეთის მხარეში – 1473.5 ათასი ლარი, სამეგრელოსა და ზემოსვანეთის მხარეში 976.1 ათასი ლარი, შიდა ქართლის მხარეში 578.8 ათასი ლარი, ქვემო ქართლის მხარეში 482.6 ათასი ლარი, გურიის მხარეში 639.1 ათასი ლარი, სამცხე-ჯავახეთის მხარეში 441.1 ათასი ლარი, მცხეთა-მთიანეთის მხარეში 257.7 ათასი ლარი, ხოლო რაჭა ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთი მხარეში 49.0 ათასი ლარი. ადგილობრივი ორგანოებიდან საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში წარმოდგენილი ანგარიშებიდან ირკვევა, რომ 2005 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ტერიტორიული ერთეულებში ირიცხება 16248.6 ათასი ლარის გასულ წლებში წარმოქმნილი დავალიანება, მათ შორის 11269.9 ათასი ლარი შრომის ანაზღაურებაზე. აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ 2004 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ადგილობრივ ბიუჯეტებში ირიცხებოდა სულ 81172.7 ათასი ლარის დავალიანება, ანუ მიმდინარე წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით 64924.1 ათასი ლარით მეტი. აღნიშნულის მიუხედავად რიგ რაიონებში მაინც დარჩა დაუფარავი განათლების მუშაკთა სახელფასო დავალიანებები, რაც გამოწვეული იქნა ადგილობრივი ორგანოებიდან საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში არასწორი ინფორმაციის წარმოდგენით.

2004 წლის ადგილობრივი ბიუჯეტების შესრულებისას გამოკვეთილი დადებითი ძვრები შეიძლება ითქვას, რომ დასაწყისია ისეთი პრობლემების მოგვარებისა როგორცაა ადგილობრივ ორგანოებში დასაქმებულ მუშაკთა შრომის ანაზღაურების მოწესრიგება და ინფრასტრუქტურის განვითარება. ამ კუთხით კი 2005 წლის ბიუჯეტებში მრავალი პროგრამების დაფინანსებაა გათვალისწინებული. საკმარისია აღინიშნოს, რომ მიმდინარე წლის განმავლობაში მხოლოდ საქართველოს სოციალური ინვესტიციების ფონდის მიერ გათვალისწინებულია საქართველოს ყველა რაიონში 30.0 მლნ. ლარის ღირებულების პროექტების დაფინანსება.

2004 წელს შემოსავლებისა და ხარჯების კუთხით ბევრი წინგადადგმული ნაბიჯისა და დადებითი ძვრების მიუხედავად კვლავაც ბევრია ნაკლოვანება და ხარვეზი. ტერიტორიულ ერთეულებში საფინანსო დისციპლინეს შემგომი განმტკიცების მიზნით საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში დასახული იქნა კონკრეტული სამუშაო გეგმა რომელიც ხელს შეუწყობს რაიონებში არსებული მრავალი პრობლემის მოგვარებას: 1. შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზის შექმნა; 2. საინფორმაციო ბაზის სრულყოფა; 3. ერთიანი ფისკალური წესის შემუშავება; 4. ადგილობრივი საფინანსო ორგანოების მოწყობა და კვალიფიცირებული სპეციალისტების მომზადება; 5. საბიუჯეტო ხარჯებზე კონტროლის მექანიზმის გაძლიერების მიზნით სახაზინო პრინციპებისა და ვალდებულება დამოწმების წესის დანერგვა. ოველივე ეს კი საგრძნობლად გააუმჯობესებს და მოაწესრიგებს ამჟამად ტერიტორიულ ერთეულებში არსებულ საფინანსო დისციპლინას.

6. საშინაო ვალდებულებების მომსახურება

2004 წლის ბოლოსათვის სახელმწიფო საშინაო ვალის მთლიანმა მოცულობამ 1 573.5 მლნ ლარი შეადგინა, მათ შორის:

- ეროვნული ბანკის მიერ გამოყოფილი სესხები ნაზარდი ჯამით 1994 წლიდან – 625.13 მლნ ლარი;
- 1998 და 1999 წლებში ეროვნული ბანკის მიერ გამოყოფილი სესხების გადაფორმება სავალო ვალდებულებებად – 207.72 მლნ ლარი;
- სახაზინო ვალდებულებების ემისიებით წარმოქმნილი დაუფარავი ვალდებულება – 60.8 მლნ ლარი.

საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ საქართველოს მთავრობის წმინდა დავალიანების ზრდა დაიგეგმა 24 951.0 ათასი ლარის მოცულობით, ფაქტიურად ამ მაჩვენებელმა 24 950.8 ათასი ლარი ანუ დაგეგმილის 99.9% შეადგინა.

საქართველოს მთავრობის სახელით საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებებზე დავალიანების დაფარვა განისაზღვრა 12 415.0 ათასი ლარით, ფაქტიურად ამ მაჩვენებელმა 12 414.7 ათასი ლარი, ანუ დაგეგმილის 99.9% შეადგინა.

სახელმწიფო საშინაო ვალდებულებების მომსახურებისათვის 2004 წელს ცენტრალური ბიუჯეტიდან გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 92 407 ათასი ლარი, რაც 2004 წლის გეგმიური მაჩვენებლის 99.95%-ია. მათ შორის, ეროვნული ბანკის სესხის და გადაფორმებული სავალო ვალდებულებების მომსახურებისათვის 2004 წელს ცენტრალური ბიუჯეტიდან დაიხარჯა 71 548.2 ათასი ლარი;

ხოლო სახაზინო ვალდებულებების დისკონტის ხარჯმა შეადგინა 20 858.8 ათასი ლარი.

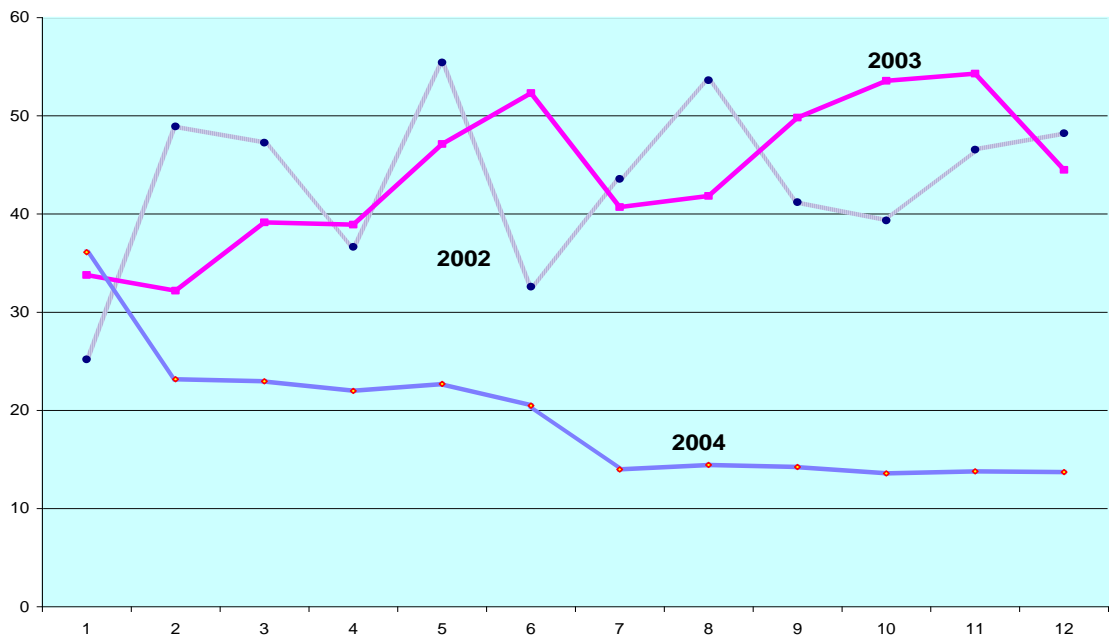
“საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ” საქართველოს კანონის VIII მუხლის შესაბამისად 2004 წელს განხორციელდა სახელმწიფო ბიუჯეტის დეფიციტის დასაფარავად საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ 1999 წელს გამოყოფილი კრედიტის გადაფორმება სავალო ვალდებულებებად 97 492.7 ათასი ლარის ოდენობით.

საანგარიშო წლის განმავლობაში ჩატარდა სახაზინო ვალდებულებების 38 აუქციონი, აღსანიშნავია რომ აუქციონებზე დაფიქსირებული წლიურმა საშუალო შეწონილმა პროცენტმა მნიშვნელოვნად დაიწია წინა წლებთან შედარებით და 21.20% შეადგინა. წლის მეორე ნახევრიდან ეს მაჩვენებელი ფაქტიურად 13–14 პროცენტის ფარგლებში მერყეობდა. შედარებისათვის ამ მაჩვენებლის ცვალებადობამ გასული წლის იმავე პერიოდში 28–76 პროცენტი შეადგინა. გაიზარდა სახაზინო ვალდებულებების ვადიანობაც და დაუფარავი ვალდებულებების მთლიანი მოცულობა ერთი წლის დაფარვის ვადის ფასიანი ქაღალდებით იყო ფორმირებული სახაზინო ვალდებულებებზე სტაბილურად მაღალი მოთხოვნის და ინვესტორების მხრიდან შემოთავაზებული საპროცენტო განაკვეთების ანალიზის საფუძველზე 2005 წლიდან დაიგეგმა ახალი ტიპის საშუალო ვადიანი სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების – სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების დაწყება.

სახელმწიფო საშინაო ვალის დარჩენილი ნაწილი ფორმირებულია ე.წ. “ისტორიული ვალებით” – ყოფილი სსრ კავშირის რღვევით წარმოქმნილი ვალდებულებით, რომლებიც აღიარებულია “საქართველოს კანონით სახელმწიფო ვალის შესახებ” სახელმწიფო საშინაო ვალად. თანხობრივად ვალის ეს კატეგორიები 679.8 მლნ ლარით არის განსაზღვრული. თუმცა ეს ციფრი პირობითია, ვინაიდან არ არის დასრულებული ცალკეული კატეგორიების ინვენტარიზაცია, ხოლო რიგ შემთხვევებში გაუქმებულია ან არ არსებობს ვალის გაანგარიშების ნორმატიული ბაზა. აღსანიშნავია, რომ საქართველოს მთავრობის 2004 წლის 15 ნოემბრის №108 დადგენილებით შეიქმნა საქართველოს სახელმწიფო საშინაო ვალის პრობლემათა შემსწავლელი კომისია. კომისია შეიმუშავებს „სახელმწიფო ვალის შესახებ“ საქართველოს კანონის 48-ე მუხლის პირველი პუნქტით აღიარებული სახელმწიფო საშინაო ვალის კატეგორიების ანაზღაურების მექანიზმთან დაკავშირებულ რეკომენდაციებს.

დიაგრამა №17

%

რაც შეეხება „ისტორიულ ვალების” მომსახურებას, 2004 წელს არ მომხდარა მათი მომსახურება ცენტრალური ბიუჯეტიდან, თუმცა სასამართლო გადაწყვეტილებით კოოპერატიულ ბინათმშენებლების სასარგებლოდ სახელმწიფო ბიუჯეტს ჩამოეწერა 389.6 ათასი ლარი.

„საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ” კანონის II თავის 16 მუხლის 14 პუნქტის საფუძველზე 2004 წლის განმავლობაში 54 კოოპერატიულ ბინათმშენებლობაზე საკომპენსაციო თანხების სანაცვლოდ საქართველოს პრეზიდენტის შესაბამისი განკარგულებებით პირდაპირი მიყიდვის ფორმით გადაიცა 1 002.1 ათასი ლარის ღირებულების მიწის ნაკვეთები. ასევე ქალაქ თბილისის მერიიდან ხორციელდებოდა თანხების გამოყოფა კოოპერატიული ბინათმშენებლობის დაუმთავრებელი ბინებისა და მუნიციპალურ საწარმო „თბილტრანსში“ ხელშეკრულებით მომუშავე მძღოლების მიმართ არსებული ვალის ანაზღაურების მიზნით. კერძოდ:

მათი ინფორმაციით 2004 წლის კოოპერატიულ ბინათმშენებლობაზე გაცემულმა საკომპენსაციო თანხებმა 1 792.0 ათასი ლარი შეადგინა, მათ შორის კაპიტალური მშენებლობის სამსახურზე გაიწა 1582.0 ათასი ლარი, ხოლო საბინაო-სამშენებლო კოოპერატივების წევრთა უფლებების დაცვის ასოციაციაზე 210.0 ათასი ლარი, ხოლო „თბილტრანსში” ხელშეკრულებით მომუშავე მძღოლების საკომპენსაციო თანხებმა 2004 წლის ბოლოსათვის 284.0 ათასი ლარი შეადგინა.

7. საგარეო ვალდებულობების მომსახურება

2004 წელი საგარეო ვალის მართვის თვალსაზრისით წარმატებული იყო. 21 ივლისს პარიზის კლუბის წევრმა კრედიტორმა ქვეყნებმა მიიღეს დადებითი გადაწყვეტილება საქართველოს ორმხრივი საგარეო ვალების რესტრუქტურისაციასთან დაკავშირებით.

პარიზის კლუბში მიღწეული შეთანხმების საფუძველზე გადავადებას დაექვემდებარა 2003-2006 წლებში 12 კრედიტორისთვის 212.74 მლნ აშშ დოლარის ოდენობით გადასახდელი ძირითადი და საპროცენტო თანხა, მათ შორის, პარიზის კლუბის წევრი კრედიტორი ქვეყნების 159 მლნ აშშ დოლარი. აღნიშნული თანხის დაფარვა მოხდება 21 წლის განმავლობაში, 2025 წლამდე, თითოეულ კრედიტორთან გაფორმებული სათანადო ხელშეკრულების საფუძველზე.

პარიზის კლუბში მიღწეული შეთანხმებით სახელმწიფო ბიუჯეტმა 2004 წელს 65.2 (53.1+12.19) მლნ აშშ დოლარის შეღავათი მიიღო, აქედან 53.1 მლნ აშშ დოლარი თავიდანვე არ იყო გათვალისწინებული ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში. ამჟამად გრძელდება მოლაპარაკებები კრედიტორებთან ორმხრივი ვალის რესტრუქტურისაციის შესახებ ხელშეკრულებების მომზადებასა და მათ ხელმოწერასთან დაკავშირებით.

ყოველივე ზემოთქმულის გათვალისწინებით 2004 წელს სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების მომსახურებისათვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ფაქტიურად გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 198,94 მლნ ლარი, საიდანაც 48.5 ლარი მოხმარდა საპროცენტო თანხების გადახდას (გეგმიური 49.01 მლნ ლარის 98.97%), ხოლო 150.44 მლნ ლარი კი ძირითადი ვალის დაფარვას (გეგმიური 150,44 მლნ ლარის 100%). სულ ფაქტიურად სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების მომსახურებისათვის 2004 წლის განმავლობაში გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა გეგმიურის (199.94 მლნ ლარის) 99,75%. დეტალური ინფორმაცია საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების შესრულების ნაწილში 2004 წლის განმავლობაში ბიუჯეტიდან გაწეული ხარჯების შესახებ იხილეთ თანდართულ ცხრილებში №.

აღსანიშნავია, რომ ძირითადი ვალის დაფარვისათვის 2004 წელს გაწეული 150.44 მლნ ლარიდან 112.15 მლნ ლარი მიმართული იყო თურქმენეთის ვალის

დაფარვაში მონაწილე ეკონომიკური აგენტების მიერ ჩამოწერილი ვალის ანაზღაურებაზე. მათ შორის "თბილავიამშენმა" მიიღო 93.65 მლნ ლარი. "ქართულმა შაქარმა" – 16.84 მლნ ლარი, "თჯ თრეიდიმა" - 1.66 მლნ ლარი. აღნიშნული ხორციელდებოდა საქართველოს პრეზიდენტის 2002 წლის 16 ივნისის №293 ბრძანებულებით განსაზღვრული წესის შესაბამისად.

სულ ეკონომიკური აგენტების მიერ 2004 წელს ჩამოწერილი იყო 103,2 მლნ აშშ დოლარი, აქედან 96,4 მლნ ძირითადი ვალი, ხოლო ბიუჯეტიდან გაიცა 65,46 მლნ აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარი. აქედან 14,9 მლნ აშშ დოლარის ეკვივალენტით დაიფარა 2003 წელს ჩამოწერილი თანხები, ხოლო 50,56 მლნ-ით 2004 წელს ჩამოწერილი თანხების ნაწილი (საშუალოდ 25%-იანი დისკონტით). 2005 წლის 1 იანვრისთვის ეკონომიკური აგენტებისთვის ასანაზღაურებელია 24,3 (26.5 "თ&ჯ"-ს ჩათვლით) მლნ აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარი, რომელიც სათანადო ხელშეკრულებების საფუძველზე ანაზღაურებული იქნება 2005 წლის განმავლობაში.

ვალების დაფარვის ეს პრაქტიკა მომავალშიც გაგრძელდება.

ცხრილი №9
ლარებში

ბიუჯეტის ორგანიზაციული კოდი	ფაქტიურად გადახდილი	გადახდის დანიშნულება
	ლარებში	
220201	18,498,693.48	რესტრუქტურირებული კრედიტების საპროცენტო გადასახადი
220201	10,512,621.17	მსოფლიო ბანკის კრედიტების მომსახურების პროცენტი
220201	4,857,479.32	ევროგაერთიანების კრედიტის საპროცენტო გადასახადი
220201	1,983,637.72	საგარანტიო კრედიტების საპროცენტო გადასახადი
220201	1,542,233.79	გერმანიის (ფჰ) კრედიტების მომსახურების პროცენტი
220201	830,893.11	იაპონიის (ეი Iფ) კრედიტის საპროცენტო გადასახადი
220201	9,009.13	ამერიკის (-480) კრედიტების საპროცენტო გადასახადი
220201	759,106.87	კუვეიტის კრედიტის საპროცენტო გადასახადი
220201	6,163,919.62	თურქმენეთის კრედიტის საჯარიმო თანხის შემცირებისათვის სს "ქართულ შაქარისათვის" გადარიცხული თანხა
220202	3,344,438.94	თურქმენეთის კრედიტის საჯარიმო თანხის შემცირებისათვის შპს "თბილავიამშენისათვის" გადარიცხული თანხა
220202	48,502,033.15	სულ საპროცენტო გადასახადი
220204	8,962,160.86	რესტრუქტურირებული კრედიტების ძირითადი თანხის გადასახადი
220204	641,436.04	მსოფლიო ბანკის კრედიტების ძირითადი თანხის გადასახადი

220204	15,333,500.00	ევროგაერთიანების კრედიტის ძირითადი თანხის გადასახადი
220204	190,216.36	ჩრდილტანსტალტ ბანკის ძირითადი თანხის გადასახადი
220204	263,545.43	ამერიკის (-480) კრედიტების ძირითადი თანხის გადასახადი
220204	10,490,115.44	საგარანტიო კრედიტების ძირითადი თანხის გადასახადი
220204	23,373,476.84	თურქმენეთის კრედიტის ძირითადი თანხის შემცირებისათვის სს "ქართულ შაქარისათვის" გადარიცხული თანხა
220204	1,664,950.30	თურქმენეთის კრედიტის ძირითადი თანხის შემცირებისათვის შპს "თ.ჯ. თრეიდისათვის" გადარიცხული თანხა
220204	10,000,000.00	შპს "თბილავიამშენსა" და ფ.ს.-ს შორის 28.12.2004 წლის №4 დამატებითი ხელშეკრულების თანახმად
220204	87,121,688.35	თურქმენეთის კრედიტის ძირითადი თანხის შემცირებისათვის შპს "თბილავიამშენისათვის" გადარიცხული თანხა
220204	2,400,000.00	I ღ -ის თამასუქის ნაწილობრივი გამოსყიდვა
220204	150,441,089.62	სულ ძირითადი თანხის გადასახადი
სულ	198,943,122.77	სულ სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების მომსახურებისათვის 2004 წელს ბიუჯეტიდან გაწეული ხარჯი

საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით სახელმწიფო საგარეო ვალის საპროგნოზო ზღვრული ოდენობა 2004 წლის ბოლოსათვის განისაზღვრა არაუმეტეს 4,155.5 მლნ ლარით, ფაქტიურად 2004 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელმწიფო საგარეო ვალი შეადგენს 3,390.2 მლნ ლარს. აღნიშნული სხვაობა ძირითადად გამოწვეულია იმით, რომ გეგმიური მაჩვენებლის გაანგარიშებისას გამოყენებული იყო ლარის კურსი აშშ დოლარის მიმართ 2.15, ხოლო 2004 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელმწიფო საგარეო ვალის ოდენობის გაანგარიშებისას გამოყენებულია იმავე თარიღის კურსი 1.825, გარდა ამისა, წლის განმავლობაში კანონში ცვლილებების შეტანისას აღნიშნული ცვლილებები არ იყო ასახული საგარეო ვალის საპროგნოზო ზღვრულ ოდენობაში, ეს პარამეტრი დარჩა იგივე როგორც თავდაპირველად განისაზღვრა საქართველოს 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონის პირველი მიღებისას. კერძოდ კი: ინვესტიციური კრედიტების ფარგლებში ათვისებული იქნა 134,5 მლნ ლარი და არა 232.6 მლნ ლარი როგორც ეს თავდაპირველად იყო დაგეგმილი (საბოლოო ცვლილებით გეგმამ შეადგინა 113.8 მლნ ლარი); საგარანტიო კრედიტების ფარგლებში (ევრობანკის მიერ დაფინანსებული ენგურჰესის რეაბილიტაციის პროექტი) ფაქტიურად ათვისებული იქნა 11.56 მლნ ლარი (გეგმით გათვალისწინებული იყო 33.24 მლნ ლარი; სსფ-ს პროგრამის ფარგლებში 2004 წლის განმავლობაში ჩამოირიცხა 28 მლნ შ ღ და არა 48.6 მლნ შ ღ, როგორც ეს საპროგნოზო ზღვრული ოდენობის განსაზღვრისას იყო

გათვალისწინებული. ყოველივე ზემოთქმული აისახა საგარეო ვალის საპორგნოზო ზღვრული ოდენობის გეგმიურ და ფაქტიურ სიდიდეს შორის განსხვავებაზე.

9. კრედიტები და გრანტები

2004 წელს საქართველომ მიიღო საერთაშორისო სავალუტო ფონდის ახალი სამწლიანი პროგრამა (ლ), რაც მეტად მნიშვნელოვანი იყო ქვეყნისათვის, მათ შორის ფინანსური თვალსაზრისით. ფონდის პროგრამის არსებობამ ქვეყანას პარიზის კლუბის ფარგლებში საგარეო ვალების რესტრუქტურირების შესაძლებლობა მისცა. შესაძლებლობა მისცა ასევე მიეღო დამატებითი საგარეო დაფინანსება.

2004 წლის განმავლობაში საგარეო წყაროებიდან გრანტებისა და კრედიტების სახით სულ მიღებულია 354,483,538.96 ლარი. მათ შორის:

1. გრანტები სულ 124,701,562.96 ლარი, რაც გეგმით გათვალისწინებული 121,268.08 ათასი ლარის 102.83%-ს შეადგენს, მათ შორის:
 - ევროკავშირის გრანტები – 44,491,560 ლარი;
 - მსოფლიო ბანკისა და სხვა დონორთა გრანტები ინვესტიციურ პროექტებზე – 31,463,037.82 ლარი;
 - სხვა გრანტები – 48,746,965.15 ლარი.
2. კრედიტები სულ 229,781,976.00 ლარი, მათ შორის :
 - სახელმწიფო (მთავრობის) კრედიტები - 178,975,410.00 ლარი;
 - ეროვნული ბანკის კრედიტები (I) – 39,244,707.00 ლარი
 - სახელმწიფოს გარანტიით მიღებული კრედიტები – 11,561,859 ლარი.

2004 წლის განმავლობაში მიღებული გრანტებიდან აღსანიშნავია ევროკავშირის სასურსათო უსაფრთხოების პროგრამისა (12 მლნ ევრო) და განსაკუთრებული ფინანსური დახმარების პროგრამის (6.5 მლნ ევრო) ფარგლებში მიღებული გრანტები, რომლებიც მიმართული იყო ბიუჯეტის მხარდასაჭერად. საბიუჯეტო გრანტებიდან ასევე მნიშვნელოვანი იყო:

- რეფორმების მხარდაჭერის კრედიტის თანმდევი ჰოლანდიური გრანტი 3 მლნ ევროს ოდენობით, რაც მიმართული იყო საგადამხდლო ბალანსის მხარდაჭერისათვის.
- -ს გრანტი 9 მლნ აშშ დოლარის ოდენობით, რომელიც გამიზნულია სხვადასხვა სოციალური სფეროს პროექტების

დასაფინანსებლად (ჯანდაცვა, გარემოს დაცვა, განათლება, ევროკავშირთან ჰარმონიზაცია და სხვა).

- აშშ-ს მთავრობის გრანტები სულ 18,9 მლნ ლარის ოდენობით სხვადასხვა მიზნებისათვის (მათ შორის: წვრთნისა და აღჭურვის პროგრამა, პანკისის ოპერაციის ხარჯებისათვის, იძულებით გადაადგილებულ პირთა და კონფლიქტებით დაზარალებულთა დაფინანსებისათვის).
- შვეიცარიის მთავრობის გრანტები ბავშვთა სახლების, საოჯახო დახმარებებისა და სოციალური სფეროს დაფინანსებისათვის სულ 987.27 ათასი ლარი.

მსოფლიო ბანკის, გერმანიის მთავრობისა (ფჭ) და სხვა დონორთა მიერ (გლობალ ფონდი, იაპონიის მთავრობა და სხვა) გამოყოფილი გრანტებიდან (30,77 მლნ ლარი) ნაწილი მოხმარდა ინვესტიციური პროექტების თანადაფინანსებას (მხარდაჭერას), ნაწილი კი დამოუკიდებელი პროექტების განხორციელებას. მსოფლიო ბანკის გრანტებით დაფინანსდა ღ თ-ის, სანაპირო ზონის ინტეგრირებული მართვის პროექტები, სოციალური დაცვის რეფორმის მისამზადებელი ეტაპი და სხვა. ფჭ-ს გრანტებით დაფინანსდა მიწის კადასტრისა და რეგისტრაციის II პროექტი, ტუბერკულოზის მართვის პროგრამა, მიწისძვრით დაზარალებულთა პროგრამა, პროგრამები ბორჯომ-ხარაგაულის რეგიონში და სხვა. ამ გრანტების დიდი ნაწილი მოხმარდა სოციალური სფეროს დაფინანსებას. 2004 წელს ფჭ-ს გრანტებით დაიწყო ახალი პროგრამების დაფინანსება, კერძოდ ვალების რესტრუქტურისა და სააგენტო (ენერგეტიკა) და საკრედიტო-საგარანტიო ფონდი (საბანკო სფეროსა და მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებისათვის).

2004 წლის განმავლობაში ქვეყანაში მიღებულია სხვადასხვა დონორების მიერ სახელმწიფო დაწესებულებებისა და უწყებებისათვის გამოყოფილი გრანტები (6.59 მლნ ლარი). ეს გრანტები მიიღეს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ, ცენტრალური საარჩევნო კომისიამ, სახალხო დამცველის აპარატმა, სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტმა, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ინსტიტუტებმა, ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრომ, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომ და სხვა.

2004 წლის განმავლობაში სახელმწიფოს მიერ მიღებული კრედიტებიდან აღსანიშნავია რეფორმების მხარდამჭერი კრედიტი 44.5 მლნ ლარის ოდენობით, რაც გამიზნული იყო ბიუჯეტის დეფიციტის შესავსებად.

ეროვნული ბანკის მიერ მიღებული სავალუტო ფონდის კრედიტი – 39,2 მლნ ლარი მთლიანად სავალუტო რეზერვების შესავსებად იქნა მიმართული.

საინვესტიციო კრედიტების ფარგლებში 2004 წელს მიღებული იქნა 134,48 მლნ ლარი, რაც გეგმით გათვალისწინებული 113,84 მლნ ლარის 118.14%-ს შეადგენს. ეს თანხა მოხმარდა 26 პროექტის დაფინანსებას. დონორების მიხედვით ეს რესურსი შემდეგნაირად იყოფა:

- მსოფლიო ბანკი 73.61 მლნ ლარი;
- ფჭ – 39,27 მლნ ლარი.
- იაპონიის საერთაშორისო თანამსრომლობის ბანკი – 14.45 მლნ ლარი;
- I – 4.58 მლნ ლარი;
- კუვეიტის არაბთა განვითარების ფონდი 2.57 მლნ ლარი.

საინვესტიციო პროექტების ფარგლებში ათვისებული თანხები ძირითადად მოხმარდა სოციალური სფეროს (ჯანდაცვა, განათლება), ენერგეტიკის, გზების, სოფლის მეურნეობისა და გარემოს დაცვის პროექტების განხორციელებას. დეტალური ინფორმაცია საინვესტიციო კრედიტების ფარგლებში ჩამორიცხული თანხების შესახებ იხილეთ.

2004 წელს განვითარების საერთაშორისო ასოციაციასთან ხელი მოეწერა ორ ახალ სასახლო ხელშეკრულებას: ელექტროენერჯის ბაზრის მხარდამჭერი (დამატებითი) პროექტისათვის - 2.5 მლნ შ დ-ს ოდენობით და შიდასახელმწიფოებრივი და მეორადი გზების პროექტისათვის - 13.8 მლნ შ დ-ს ოდენობით.

2004 წლის განმავლობაში სახელმწიფოს გარანტიით მიღებულია 11,6 მლნ ლარი. ეს თანხა თითქმის სრულად მიღებულია ენგურჰესის რეაბილიტაციის პროექტის დასაფინანსებლად გამოყოფილი სესხის ფარგლებში.

მსოფლიო ბანკისა და სხვა დონორთა მიერ დაფინანსებული პროექტების თანადაფინანსებისათვის 2004 წლის ბიუჯეტით საბოლოო ცვლილების შემდეგ განსაზღვრული იყო 23,498.6 მლნ ლარის ოდენობის ხარჯის გაწევა. ფაქტიურად წლის განმავლობაში გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 23,248.9 მლნ ლარი, რამაც გეგმიურის 98.94% შეადგინა.

დასკვნა

ყოველივე ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე შეიძლება ითქვას, რომ გასული 2004 წელი სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულებისა და ქვეყნის საბიუჯეტო სფეროში გატარებული რეფორმების კუთხით დადებით წლად შეიძლება ჩაითვალოს. გასულ წელს გატარებული ღონისძიებების კუთხით შეიძლება აღინიშნოს შემდეგი:

– 2004 წელს პირველად ბოლო წლების განმავლობაში აღმასრულებელი ხელისუფლების მიერ სრულად იქნა შესრულებული ის ვალდებულებები, რომელსაც ითვალისწინებდა წლიური საბიუჯეტო კანონი. გადაჭარბებით იქნა შესრულებული 2004 წლის ბიუჯეტის კანონით დაგეგმილი შემოსავლები. ასევე, სრულად იქნა დაფინანსებული კანონით გათვალისწინებული ხარჯები. ყოველივე ეს შემდგომი წლების ბიუჯეტების შესრულების წინაპირობად შეიძლება მივიჩნიოთ.

– გაზრდილი საბიუჯეტო შემოსავლებით მნიშვნელოვანი თანხები იქნა მიმართული წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დასაფარავად. გასულ წელს დავალიანებების დაფარვის კუთხით გატარებულმა ღონისძიებების კვალობაზე მნიშვნელოვანი თანხები იქნა გათვალისწინებული 2005 წლის სახელმწიფო

ბიუჯეტში, რაც საშუალებას იძლევა უკვე მიმდინარე წელს სრულად იქნეს დაფარული სახელმწიფო ბიუჯეტის წინაშე არსებული დავალიანებები.

– 2004 წელს თითქმის 3-ჯერ გაიზარდა ქვეყნისათვის ისეთი პრიორიტეტული სფეროს დაფინანსება როგორცაა ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობა, მნიშვნელოვნად იქნა გაზრდილი სამართალდამცავი უწყებების დაფინანსება.

– 2004 წელს ქვეყანაში გატარებული რეფორმების კვალობაზე გაიზარდა სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფ ორგანიზაცია-დაწესებულებებში დასაქმებულ მუშაკთა ხელფასები, რის საფუძველზე 2005 წლისათვის შესაძლებელი გახდა მინიმალური ხელფასის 115 ლარამდე გაზრდა.

– მნიშვნელოვანი რეფორმები იქნა გატარებული საბიუჯეტო ორგანიზაციებში, უმეტეს სამინისტროებში და უწყებებში განხორციელდა კადრების ოპტიმიზაცია.

– ახალი საბიუჯეტო სისტემის კანონიდან გამომდინარე ქვეყანაში შეიცვალა საბიუჯეტო მოწყობის პრინციპები, რამაც უკვე მიმდინარე წლიდან საფუძველი უნდა დაუდოს ქვეყანაში საშუალოვადიანი სახარჯო პოლიტიკის დანერგვას, რომლის მიხედვითაც სახელმწიფო ბიუჯეტი დაიგეგმება 3 წლით.

– განხორციელდა უმნიშვნელოვანეს რეფორმა სახაზინო სამსახურის ერთიანი ანგარიშის გახსნის კუთხით, რამაც მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია საფინანსო რესურსების ოპერატიულ მართვაზე და საფინანსო წესრიგის დამყარებაზე.

– ქვეყნის ერთიან საფინანსო სფეროში მოექცა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მობილიზებული ყველა საბიუჯეტო სახსრები.

– წარმატებულად უნდა ჩაითვალოს გასული წლის 21 ივლისს პარიზის კლუბში კრედიტორ ქვეყნებთან მოლაპარაკებები, სადაც მიღებულ იქნა დადებითი გადაწყვეტილება საქართველოს ორმხრივი საგარეო ვალების რესტრუქტურისაციასთან დაკავშირებით.